

รายงานผลการศึกษาข้อมูลเชิงลึกฉบับสมบูรณ์
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

โครงการจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ

เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

โดย

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตุลาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค	1
1.1 ภาพรวมเศรษฐกิจของเวียดนาม	1
1.2 การส่งออกและการนำเข้า.....	3
1.3 การค้าระหว่างไทยและเวียดนาม	6
1.4 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	10
1.4.1 การลงทุนโดยตรงจากไทย	20
1.5 ระบบธนาคาร	27
1.6 เงินสกุลหลักและอัตราแลกเปลี่ยน.....	29
1.7 โครงสร้างพื้นฐาน.....	30
1.7.1 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน	30
1.7.2 ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์.....	30
1.7.3 การคมนาคมและการขนส่ง.....	32
1.7.4 ระบบสาธารณูปโภค	36
บทที่ 2 ข้อมูลประชากรและแรงงาน	37
2.1 ข้อมูลประชากรและโครงสร้างประชากร	37
2.2 กำลังแรงงานและอัตราการว่างงาน.....	39
2.2.1 กำลังแรงงาน.....	39
2.2.2 อัตราการว่างงาน	42
2.2.3 ผลผลิตภาพแรงงาน.....	43
2.2.4 คุณภาพแรงงาน	45
2.3 ค่าจ้างแรงงาน.....	46
2.4 กฎระเบียบด้านการจ้างงานและสวัสดิการ.....	50
บทที่ 3 ข้อมูลกฎระเบียบและนโยบายด้านการลงทุน	55
3.1 รูปแบบทางกฎหมายในการจัดตั้งธุรกิจ.....	55
3.1.1 การลงทุนโดยตรง	55
3.1.2 สาขาของบริษัทต่างชาติ (branches).....	58
3.1.3 สำนักงานตัวแทนของบริษัทต่างชาติ (representative offices: RO).....	60

	หน้า
3.2 กระบวนการในการขออนุญาตจัดตั้งบริษัท.....	61
3.3 ระบบภาษีอากร	65
3.3.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	65
3.3.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	66
3.3.3 ภาษีทางอ้อม.....	68
3.4 ข้อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (อนุสัญญาภาษีซ้อน).....	69
3.5 การโอนกำไรกลับประเทศ.....	70
3.6 สิทธิในการถือครองที่ดินของนักลงทุนต่างชาติ	70
3.7 ข้อจำกัดในการลงทุนจากต่างชาติ.....	73
3.8 นโยบายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน	73
3.8.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปี 2554-2563 และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปี 2559-2563.....	73
3.8.2 นโยบายการค้าเสรี	75
3.8.3 สิทธิประโยชน์ในการลงทุน	78
บทที่ 4 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน.....	85
4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน.....	85
4.1.1 ดานัง.....	85
4.1.2 ไฮฟอง.....	91
4.1.3 ฮานอย	93
4.2 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน	95
4.2.1 เขตเศรษฐกิจ (economic zones).....	96
4.2.2 เขตอุตสาหกรรม (industrial zones).....	99
4.2.3 เขตไฮเทค (hi-tech zone)	103
บทที่ 5 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	111
5.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม.....	112
5.1.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมอาหาร	112
5.1.2 ภาพรวมอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	115
5.1.3 การนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มของเวียดนามจากไทย.....	116
5.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ที่ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม.....	119
5.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	120

	หน้า
5.4 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	121
5.4.1 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหาร	121
5.4.2 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	124
5.5 การลงทุนของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	126
5.6 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	127
5.7 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	129
5.8 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	130
5.8.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาส	130
5.8.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยง	133
5.8.3 ปัจจัยสำคัญอื่นๆ	135
5.9 กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	135
บทที่ 6 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	139
6.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	139
6.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ที่ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	144
6.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	145
6.3.1 มาตรฐานความปลอดภัยทางเทคนิคสำหรับบรรจุภัณฑ์	145
6.3.2 ระเบียบเกี่ยวกับฉลากบนบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	145
6.4 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	146
6.5 การลงทุนของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	147
6.6 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	148
6.7 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	149
6.8 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	149
6.8.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาส	149
6.8.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยง	150
6.8.3 ปัจจัยสำคัญอื่นๆ	151
6.9 กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	152

บทที่ 7 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	155
7.1 โอกาสของธุรกิจไทยในเวียดนาม	155
7.2 ความเสี่ยงที่ควรระวัง.....	156
7.3 คำแนะนำในการลงทุน.....	159
 เอกสารอ้างอิง	 161
 ภาคผนวกที่ 1 รายชื่อบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในประเทศเวียดนาม จำแนกตามประเภทธุรกิจ	 167
ภาคผนวกที่ 2 รายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงทุนในประเทศเวียดนาม	171
ภาคผนวกที่ 3 รายชื่อเอกสารทางกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติ.....	175
ภาคผนวกที่ 4 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า	179
ภาคผนวกที่ 5 รายการการลงทุนที่มีเงื่อนไข	183
ภาคผนวกที่ 6 พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน.....	191
ภาคผนวกที่ 7 รายการเอกสารทางกฎหมายและกฎระเบียบทางเทคนิคซึ่งเกี่ยวข้องกับการ ลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	195
ภาคผนวกที่ 8 จำนวนบรรจุกฎบัตรที่จำหน่ายในเวียดนาม.....	199
ภาคผนวกที่ 9 สถิติที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันในเวียดนาม	203

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1	เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนาม ปี 2538 และปี 2559 2
ภาพที่ 1.2	การค้าระหว่างไทยและเวียดนาม ปี 2555-2559 6
ภาพที่ 1.3	มูลค่าการลงทุนจำแนกตามประเภทผู้ลงทุน ปี 2550-2559 11
ภาพที่ 1.4	แผนที่ความหนาแน่นมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 ... 16
ภาพที่ 1.5	แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทที่ไทยเข้าไปลงทุนในเวียดนาม 22
ภาพที่ 1.6	แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในภาคเกษตรในเวียดนาม 23
ภาพที่ 1.7	แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในภาคอุตสาหกรรมในเวียดนาม 24
ภาพที่ 1.8	แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในภาคบริการในเวียดนาม 25
ภาพที่ 1.9	ตัวอย่างบริษัทไทยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม 26
ภาพที่ 1.10	ตัวอย่างบริษัทไทยในเวียดนามที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม 26
ภาพที่ 1.11	อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเงินต้องเวียดนามต่อเหรียญสหรัฐฯ ปี 2550-2559 29
ภาพที่ 1.12	แผนที่ถนนและทางรถไฟในเวียดนาม 33
ภาพที่ 1.13	แผนที่ท่าเรือเดินทะเลในเวียดนาม 34
ภาพที่ 1.14	แผนที่ท่าอากาศยานในเวียดนาม 35
ภาพที่ 2.1	อัตรการเติบโตประชากร ปี 2548-2558 37
ภาพที่ 2.2	โครงสร้างอายุประชากร ปี 2559 38
ภาพที่ 2.3	โครงสร้างอายุประชากร ปี 2559 แบ่งตามเพศ 39
ภาพที่ 2.4	กำลังแรงงานของประเทศในกลุ่มอาเซียน ปี 2559 40
ภาพที่ 2.5	อัตรการว่างงาน และ อัตรการทำงานต่ำกว่าระดับ ปี 2551-2559 43
ภาพที่ 2.6	ผลิตภาพแรงงาน ปี 2550-2559 44
ภาพที่ 2.7	ผลิตภาพแรงงานจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2559 44
ภาพที่ 2.8	ผลิตภาพแรงงานในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559 45
ภาพที่ 2.9	สัดส่วนของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรม ตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป 46
ภาพที่ 2.10	คาดการณ์ค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือนโดยเฉลี่ย ปี 2560-2564 48
ภาพที่ 2.11	เงินเดือนเฉลี่ย เมืองฮานอย เมืองโฮจิมินห์ และ เมืองดานัง 49
ภาพที่ 2.12	การเปลี่ยนแปลงการขอใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานต่างชาติ 54
ภาพที่ 3.1	เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนาม ปี 2559 และเป้าหมายปี 2563 74
ภาพที่ 3.2	ความคืบหน้าของข้อตกลงเขตการค้าเสรีของเวียดนาม 77

	หน้า
ภาพที่ 3.3	แผนผังตัวอย่างความตกลงเขตการค้าเสรีที่เวียดนามเข้าร่วม 78
ภาพที่ 4.1	เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน 85
ภาพที่ 4.2	ที่ตั้งของเมืองดานัง 86
ภาพที่ 4.3	เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนามและดานังปี 2558 และคาดการณ์ดานังปี 2563 87
ภาพที่ 4.4	สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังดานัง จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน 87
ภาพที่ 4.5	ระดับการศึกษาของกำลังแรงงาน ปี 2558 และคาดการณ์ปี 2563..... 88
ภาพที่ 4.6	แผนที่คาดการณ์ท่าเรือในเมืองดานัง..... 89
ภาพที่ 4.7	เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนามและเมืองไฮฟอง 91
ภาพที่ 4.8	เปรียบเทียบอัตราการเติบโต GRDP ระหว่างฮานอยและโฮจิมินห์ซิตี้..... 93
ภาพที่ 4.9	เปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศ ระหว่างฮานอยและโฮจิมินห์ซิตี้ 94
ภาพที่ 4.10	แผนที่เขตเศรษฐกิจและเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม..... 96
ภาพที่ 4.11	การยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในเขตเศรษฐกิจ..... 98
ภาพที่ 4.12	แผนที่เขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม..... 99
ภาพที่ 4.13	แผนที่เขตไฮเทคในเวียดนาม 104
ภาพที่ 5.1	ช่องทางการกระจายสินค้าในเวียดนาม..... 112
ภาพที่ 5.2	สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าอาหารจากประเทศนำเข้า 20 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2559 113
ภาพที่ 5.3	จำนวนการเข้าใช้บริการร้านอาหาร และ มูลค่าเฉลี่ยในการใช้จ่ายต่อหัว 114
ภาพที่ 5.4	สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าเครื่องดื่มจากประเทศนำเข้า 20 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2559 ... 115
ภาพที่ 5.5	สัดส่วนประชากรในแต่ละภาคของเวียดนาม 127
ภาพที่ 5.6	รูปแบบการลงทุนในเวียดนามของบริษัทไทยใน SET..... 129
ภาพที่ 5.7	จำนวนชนชั้นกลางใน 2554-2559 130
ภาพที่ 5.8	คาดการณ์สัดส่วนของชนชั้นกลาง 130
ภาพที่ 5.9	คาดการณ์รายได้ประชากรต่อหัว..... 131
ภาพที่ 6.1	สัดส่วนจำนวนบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดในเวียดนาม ปี 2559 จำแนกตามการใช้งาน 140
ภาพที่ 6.2	จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดในเวียดนาม ปี 2559 จำแนกตามวัสดุที่ใช้ผลิต 141
ภาพที่ 6.3	มูลค่าอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์อ่อนตัวในเวียดนาม..... 143
ภาพที่ 6.4	คาดการณ์ 10 ประเทศที่มีการเติบโตของปริมาณขวดพลาสติก PET มากที่สุด ปี 2558-2562 144
ภาพที่ 6.5	แผนที่ความหนาแน่นของเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม 148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนาม..... 1
ตารางที่ 1.2	สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2559 3
ตารางที่ 1.3	สินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2555-2559 4
ตารางที่ 1.4	ประเทศส่งออก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2555-2559 5
ตารางที่ 1.5	ประเทศนำเข้า 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2555-2559 5
ตารางที่ 1.6	การค้าระหว่างไทยและเวียดนาม ปี 2555-2559 7
ตารางที่ 1.7	สินค้าส่งออกของไทยไปยังเวียดนาม 20 อันดับแรก ปี 2559..... 7
ตารางที่ 1.8	สินค้านำเข้าของไทยจากเวียดนาม 20 อันดับแรก ปี 2559 9
ตารางที่ 1.9	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังเวียดนาม ปี 2531 – 2559..... 10
ตารางที่ 1.10	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559จำแนกตามกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ..... 12
ตารางที่ 1.11	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปี 2559 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 13
ตารางที่ 1.12	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน 14
ตารางที่ 1.13	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปี 2559 จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน..... 15
ตารางที่ 1.14	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามจังหวัด เมือง และสาขาพิเศษ 17
ตารางที่ 1.15	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปี 2559 จำแนกตามจังหวัด เมือง และสาขาพิเศษ 19
ตารางที่ 1.16	การลงทุนโดยตรงจากไทยสะสมถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559 21
ตารางที่ 1.17	จังหวัดที่ไทยเข้าไปลงทุนสูงสุด 10 ลำดับแรกปี 2531-2558..... 22
ตารางที่ 1.18	ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานปี 2559-2560 30
ตารางที่ 1.19	ดัชนีวัดประสิทธิภาพทางโลจิสติกส์ของเวียดนาม ปี 2550-2559 31
ตารางที่ 1.20	ตัวชี้วัดโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ปี 2557..... 32
ตารางที่ 1.21	อัตราค่าไฟฟ้า..... 36
ตารางที่ 1.22	อัตราค่าน้ำประปา..... 36
ตารางที่ 2.1	การคาดการณ์จำนวนประชากรในอาเซียน..... 38
ตารางที่ 2.2	คาดการณ์จำนวนประชากรวัยทำงาน ในอาเซียน ปี 2560-2564..... 40
ตารางที่ 2.3	จำนวนแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2554-2559..... 41
ตารางที่ 2.4	สัดส่วนแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2554-2559 42

	หน้า
ตารางที่ 2.5 อัตราค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือน จำแนกตามภูมิภาคของประเทศเวียดนาม	47
ตารางที่ 2.6 อัตราเงินเดือนจำแนกตามตำแหน่งงานของเวียดนามในปี 2559.....	49
ตารางที่ 2.7 สวัสดิการแรงงานในเวียดนาม	51
ตารางที่ 2.8 สิทธิของลูกจ้าง และการจ่ายเงินนอกเหนือจากเงินเดือนโดยปกติ.....	51
ตารางที่ 3.1 ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนธุรกิจ	62
ตารางที่ 3.2 กระบวนการจดทะเบียนการลงทุน ตามรูปแบบของการลงทุน	64
ตารางที่ 3.3 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการประกอบอาชีพสำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม.....	67
ตารางที่ 3.4 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้อื่นๆ สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม	67
ตารางที่ 3.5 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้อื่นๆ สำหรับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม	68
ตารางที่ 3.6 ความตกลงเขตการค้าเสรีที่เวียดนามเข้าร่วม	76
ตารางที่ 3.7 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลพิเศษ	80
ตารางที่ 3.8 การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	80
ตารางที่ 3.9 รายละเอียดระยะเวลาในการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน.....	83
ตารางที่ 3.10 การใช้ที่ดินที่ได้รับการลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน	83
ตารางที่ 4.1 ค่าเช่าสำนักงานโดยเฉลี่ยในเมืองดานัง เปรียบเทียบกับฮานอย และ โฮจิมินห์ซิตี้.....	89
ตารางที่ 4.2 ค่าจ้างแรงงานในภาคกลางของเวียดนาม เปรียบเทียบกับเวียดนามทั้งหมด	90
ตารางที่ 4.3 ค่าจ้างแรงงานในเมืองดานัง เปรียบเทียบกับฮานอย และ โฮจิมินห์ซิตี้	90
ตารางที่ 4.4 นิคมอุตสาหกรรมที่ดำเนินการแล้ว	90
ตารางที่ 4.5 นิคมอุตสาหกรรมที่มีแผนจะดำเนินการ.....	91
ตารางที่ 4.6 ค่าเช่าสำนักงานในเมืองฮานอย เปรียบเทียบกับดานัง และ โฮจิมินห์ซิตี้.....	94
ตารางที่ 4.7 ค่าจ้างแรงงานในเมืองฮานอย เปรียบเทียบกับดานัง และ โฮจิมินห์ซิตี้	94
ตารางที่ 4.8 เขตอุตสาหกรรมในฮานอย.....	95
ตารางที่ 4.9 รายชื่อเขตเศรษฐกิจในเวียดนาม.....	97
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ในการลงทุนในเขตเศรษฐกิจและเขตอุตสาหกรรม.....	100
ตารางที่ 5.1 มูลค่าธุรกิจบริการอาหารเวียดนาม	114
ตารางที่ 5.2 มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มของเวียดนามจากไทย ปี 2557-2559	116
ตารางที่ 5.3 อาหารส่งออกจากไทย 20 อันดับแรกไปยังเวียดนาม	117
ตารางที่ 5.4 เครื่องดื่มส่งออกจากไทย 20 อันดับแรกไปยังเวียดนามในปี 2559	118
ตารางที่ 5.5 ส่วนแบ่งตลาดของเครือข่ายธุรกิจบริการเกี่ยวกับอาหาร.....	121
ตารางที่ 5.6 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจอาหารสำหรับทารกหรือเด็กเล็ก	122
ตารางที่ 5.7 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจของหวาน	123

	หน้า
ตารางที่ 5.8 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจธุรกิจบิสกิต, ของว่างรูปแบบแท่ง (snack bars) และของว่าง จากผลไม้ (fruit snacks)	123
ตารางที่ 5.9 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจของว่างชนิดเค็ม (savoury snack)	124
ตารางที่ 5.10 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจน้ำขวด	125
ตารางที่ 5.11 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจน้ำอัดลม.....	125
ตารางที่ 5.12 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจผลิตภัณฑ์นม.....	125
ตารางที่ 5.13 ข้อมูลเปรียบเทียบ 3 ภูมิภาคของเวียดนาม	128
ตารางที่ 5.14 สัดส่วนมูลค่าอาหารประเภทบรรจุห่อ จำแนกโดยช่องทางการจำหน่าย	132
ตารางที่ 6.1 จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่จำหน่ายในเวียดนาม ปี 2555-2559	141

บทที่ 1 ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค

1.1 ภาพรวมเศรษฐกิจของเวียดนาม

เศรษฐกิจของเวียดนามเติบโตอย่างต่อเนื่องในหลายปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 6.0 ในช่วงปี 2550-2559 อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของการส่งออก อุตสาหกรรมการผลิต ภาคบริการ โดยเฉพาะ ธุรกิจก่อสร้าง การเพิ่มปริมาณการใช้จ่ายของภาครัฐ ตลอดจนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 5 ปี (2559-2563) โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ เช่น อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ร้อยละ 6.7 อัตราการเติบโตของการส่งออกร้อยละ 10 อัตราการขยายตัวของดุลการค้าร้อยละ 5 และดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ขยายตัวน้อยกว่าร้อยละ 5

ในปี 2559 GDP ของเวียดนามมีมูลค่า 196 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีอัตราการเติบโตร้อยละ 6.2 และคาดว่าจะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 6.3 ในอีก 5 ปีข้างหน้า (ปี 2560-2564) นอกจากนี้ รายได้ต่อหัวของประชากรมีมูลค่า 2,111 เหรียญสหรัฐฯ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 2.7 ในปี 2559 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.0-4.5 ในปี 2560-2564 (คาดการณ์โดย Focus Economics เมื่อ กรกฎาคม 2560) อย่างไรก็ตาม เวียดนามยังคงประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจมหภาค โดยขาดดุลการค้าร้อยละ 5.5 ของ GDP ในปี 2559 แต่คาดว่าจะมีแนวโน้มขาดดุลลดลงเหลือประมาณร้อยละ 4.1-5.3 ของ GDP ในปี 2560-2564 นอกจากนี้ เวียดนามยังมีสัดส่วนหนี้สาธารณะที่สูงถึงร้อยละ 62.4 ของ GDP ในปี 2559 (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญของเวียดนาม

เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	2555	2556	2557	2558	2559	2560*	2561*	2562*
ภาคเศรษฐกิจแท้จริง								
ประชากร (ล้านคน)	88.8	89.7	90.7	91.7	92.6	93.6	94.6	95.6
รายได้ประชากรต่อหัว (เหรียญสหรัฐฯ)	1,754	1,894	2,029	2,034	2,111	2,298	2,471	2,677
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	156	170	184	186	196	215	234	256
อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ (ร้อยละ)	5.2	5.4	6.0	6.7	6.2	6.3	6.4	6.3
อัตราการเติบโตของการบริโภค ภาคเอกชน (ร้อยละ)	4.9	5.2	6.1	9.3	6.7	6.7	6.7	6.3
อัตราการเติบโตของการบริโภคภาครัฐ (ร้อยละ)	7.2	7.3	7.0	7.0	7.2	6.4	6.1	6.1
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	3.2	3.6	3.4	3.4	3.2	2.7	2.7	2.8

เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	2555	2556	2557	2558	2559	2560*	2561*	2562*
ดุลการค้า (ร้อยละของ GDP)	-3.4	-6.6	-6.3	-5.0	-5.5	-5.0	-4.6	-4.5
หนี้สาธารณะ (ร้อยละของ GDP)	47.9	51.8	55.1	58.3	62.4	63.4	63.4	61.4
ภาคการเงิน								
อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ)	9.3	6.6	4.2	0.6	2.70	4.1	4.5	4.4
อัตราแลกเปลี่ยนทางการ (ต่อ/เหรียญสหรัฐฯ)	20,874	21,029	21,198	21,929	22,370	22,858	23,342	23,612
ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ								
ดุลบัญชีเดินสะพัด (ร้อยละของ GDP)	6.0	4.6	5.1	0.3	4.6	1.1	0.9	0.7
ดุลการค้า (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)**	0.7	0.0	2.4	-3.8	14.7	-	-	-
การส่งออก (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)**	114.5	132.0	150.2	162.0	214.6	-	-	-
การนำเข้า (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)**	113.8	132.0	147.8	165.8	199.9	-	-	-

ที่มา: Focus Economics (สืบค้นเมื่อกรกฎาคม 2560)

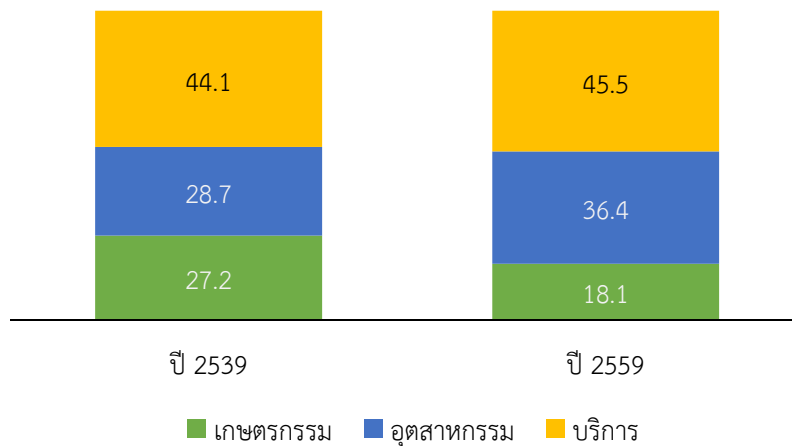
หมายเหตุ: * คือ ตัวเลขคาดการณ์

** คือ ข้อมูลจาก ITC

โครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา (ปี 2538-2559) โดยสัดส่วนมูลค่าเพิ่มในภาคเกษตรกรรมลดลง (จากเดิมร้อยละ 27.2 ลดลงเหลือ 18.1 ของ GDP) ขณะที่มูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น (จากเดิมร้อยละ 28.7 เพิ่มขึ้นเป็น 36.4 ของ GDP) ส่วนสัดส่วนของภาคบริการเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (จากเดิมร้อยละ 44.1 เพิ่มขึ้นเป็น 45.5 ของ GDP) (ภาพที่ 1.1)

ภาพที่ 1.1 เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนาม ปี 2538 และปี 2559

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: Socialist Republic of Vietnam Government Portal (ปี 2538) และ ธนาคารโลก (ปี 2559)

1.2 การส่งออกและการนำเข้า

ในปี 2559 การส่งออกของเวียดนามมีมูลค่า 2.1 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีมูลค่า 1.6 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 2.0 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีมูลค่า 167 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่งผลให้ในปี 2559 เวียดนามเกินดุลการค้าประมาณ 1.5 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ

หากพิจารณาสินค้าส่งออก และนำเข้าในปี 2559 พบว่า สินค้าส่งออกสำคัญคือ เครื่องโทรศัพท์ สำหรับเครือข่ายเซลลูลาร์ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกสินค้า 3.1 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.2) ในส่วนของสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องโทรศัพท์ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าสินค้า 8.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.3)

ตารางที่ 1.2 สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2559

ลำดับ	พิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
1	851712	เครื่องโทรศัพท์สำหรับเครือข่ายเซลลูลาร์ หรือสำหรับเครือข่ายไร้สายอื่นๆ	31,616.3	18
2	854231	ตัวประมวลผลและตัวควบคุม จะประกอบเข้ากับ วงจร ความจำ วงจรหลักกระแสไฟฟ้า วงจรตรรกะ วงจรขยาย วงจรนาฬิกาและวงจรเวลา หรือวงจรอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม	13,672.1	43
3	851770	ตัวประมวลผลและตัวควบคุม จะประกอบเข้ากับ วงจร ความจำ วงจรหลักกระแสไฟฟ้า วงจรตรรกะ วงจรขยาย วงจรนาฬิกาและวงจรเวลา หรือวงจรอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม	7,487.5	74
4	640411	รองเท้ากีฬา รวมทั้งรองเท้าเทนนิส รองเท้าบาสเกตบอล รองเท้ายิม รองเท้าสำหรับฝึก และรองเท้าที่คล้ายกัน	4,894.0	34
5	640399	รองเท้าที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกทำด้วยยาง พลาสติก หนังฟอก หรือหนังอัด และส่วนบนของรองเท้าทำด้วยหนังฟอก- อื่นๆ	3,840.7	6
6	847130	เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติที่พกพาได้ มีน้ำหนักไม่เกิน 10 กิโลกรัม อย่างน้อยประกอบด้วย หน่วยประมวลผลกลาง แป้นพิมพ์ และหน่วยแสดงผล	3,328.2	12
7	090111	กาแฟที่ไม่ได้แยกเอาคาเฟอีนออก	2,961.6	-4
8	640419	รองเท้าที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกทำด้วยยาง พลาสติก หนังฟอก หรือหนังอัด และส่วนบนของรองเท้าทำด้วยวัสดุทอ- อื่นๆ	2,883.5	26
9	852990	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องส่งสำหรับวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์	2,821.7	8

ลำดับ	พิกัด ศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
		เครื่องเรดาร์ เครื่องรับสำหรับวิทยุกระจายเสียง และ มอนิเตอร์และเครื่องฉาย- อื่นๆ		
10	640299	รองเท้าอื่นๆ ที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกและส่วนบนของ รองเท้า ทำด้วยยางหรือพลาสติก- อื่นๆ	2,623.5	10
		อื่นๆ	138,438.2	-
		รวม	214,568.8	14

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 1.3 สินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2555-2559

ลำดับ	พิกัด ศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
1	851770	เครื่องโทรศัพท์ รวมถึงเครื่องโทรศัพท์สำหรับ เครือข่าย เซลลูลาร์หรือสำหรับเครือข่ายไร้สายอื่นๆ เครื่อง อุปกรณ์อื่นๆ สำหรับการส่งหรือการรับเสียง ภาพ หรือ ข้อมูลอื่นๆ รวมถึงเครื่องอุปกรณ์การสื่อสารในระบบ เครือข่ายทางสายหรือไร้สาย	8,904.6	37
2	854231	ตัวประมวลผลและตัวควบคุม จะประกอบเข้ากับ วงจรความจำ วงจรกลับกระแสไฟฟ้า วงจรตรรกะ วงจรรขยาย วงจรนาฬิกาและวงจรเวลา หรือวงจรอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม	6,626.3	27
3	271019	น้ำมันปิโตรเลียมและน้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัส นอกจาก ที่เป็นน้ำมันดิบ รวมทั้งสิ่งปรุงแต่งที่ไม่ได้ ระบุหรือรวมไว้ ในที่อื่น ซึ่งมีน้ำมันปิโตรเลียมหรือ น้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัส ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปโดย น้ำหนัก ซึ่งน้ำมันเหล่านี้ เป็นองค์ประกอบหลักของสิ่ง ปรุงแต่งนั้น เศษน้ำมัน	4,702.1	-2
4	854239	วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ	3,210.7	15
5	760421	โพรไฟล์กลวง	2,263.0	283
6	020230	เนื้อสัตว์จำพวกโคกระบือ แช่เย็นจนแข็ง ไม่มีกระดูก	2,177.3	7
7	854232	วงจรความจำ	2,145.6	19
8	030617	กุ้ง	2,105.9	44
9	853400	วงจรมิมพ์	2,004.4	23
10	853190	ส่วนประกอบเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับให้ สัญญาณเสียงหรือให้สัญญาณ ที่เห็นได้ (เช่น กระดิ่ง ไซเรน แผงสัญญาณ เครื่องสัญญาณ แจ้งโจรกรรม หรืออัคคีภัย)	1,987.8	155
		อื่นๆ	163,635.1	-
		รวม	199,852.2	12

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

สำหรับตลาดส่งออกหลัก 5 อันดับแรกของเวียดนามในปี 2559 ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และ เยอรมนี ตามลำดับ โดยไทยอยู่ในอันดับที่ 10 คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 4.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.4) ส่วนตลาดนำเข้าหลัก 5 อันดับแรกในปี 2559 ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และ สหรัฐอเมริกาตามลำดับ โดยไทยอยู่ในอันดับที่ 8 คิดเป็นมูลค่าการนำเข้า 9.3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.5)

ตารางที่ 1.4 ประเทศส่งออก 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2555-2559

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
1	สหรัฐอเมริกา	43,772.8	20
2	จีน	37,171.6	25
3	ญี่ปุ่น	16,237.8	2
4	เกาหลีใต้	12,495.1	21
5	เยอรมนี	9,777.2	10
6	ฮ่องกง	7,527.3	13
7	สหราชอาณาจักร	5,076.7	6
8	ฝรั่งเศส	4,994.3	10
9	มาเลเซีย	4,536.0	-5
10	ไทย	4,449.5	11
	อื่นๆ	68,530.5	-
	รวม	214,568.8	14

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 1.5 ประเทศนำเข้า 10 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2555-2559

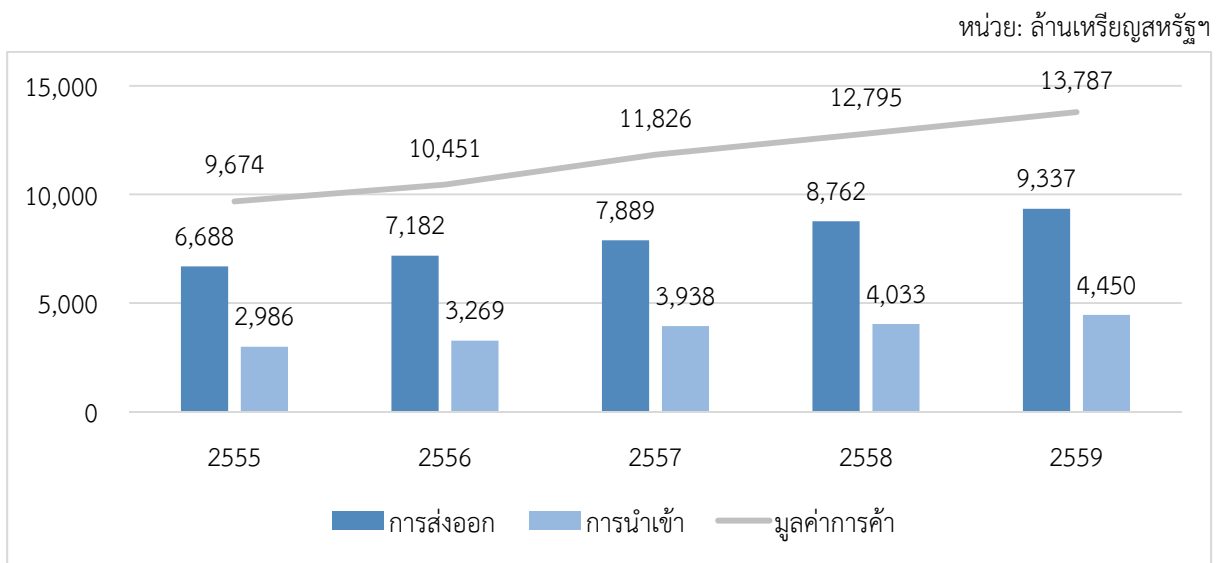
ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
1	จีน	61,094.1	16
2	เกาหลีใต้	32,650.6	19
3	ญี่ปุ่น	12,990.3	6
4	สิงคโปร์	11,353.6	3
5	สหรัฐอเมริกา	10,151.3	21
6	ไต้หวัน	9,551.2	3
7	ฮ่องกง	9,355.6	8
8	ไทย	9,337.2	9
9	อินเดีย	5,957.7	9
10	มาเลเซีย	5,730.3	9
	อื่นๆ	31,680.3	-
	รวม	199,852.2	12

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

1.3 การค้าระหว่างไทยและเวียดนาม

ในปี 2559 การค้าระหว่างไทยและเวียดนามมีมูลค่าทั้งสิ้น 13.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีอัตราการเติบโตจากปี 2558 ร้อยละ 7.8 การส่งออกจากไทยไปเวียดนามคิดเป็นมูลค่า 9.3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโตจากปี 2558 ร้อยละ 6.6 และการนำเข้าจากไทยไปเวียดนามคิดเป็นมูลค่า 4.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโตจากปี 2558 ร้อยละ 10.3 (ภาพที่ 1.2 และตารางที่ 1.6)

ภาพที่ 1.2 การค้าระหว่างไทยและเวียดนาม ปี 2555–2559

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ทั้งนี้ ไทยมีดุลการค้าเกินดุลกับเวียดนาม คิดเป็นมูลค่า 4.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโตจากปี 2558 ร้อยละ 3.4 (ตารางที่ 1.6) สินค้าส่งออกของไทยไปยังเวียดนามอันดับแรกคือ น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่ปิทูนีส คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 673.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.7) ส่วนสินค้านำเข้าของไทยจากเวียดนามเป็นอันดับแรกคือ เครื่องโทรศัพท์สำหรับเครือข่ายเซลลูลาร์หรือสำหรับเครือข่ายไร้สายอื่นๆ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าสินค้า 1.0 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.8)

ตารางที่ 1.6 การค้าระหว่างไทยและเวียดนาม ปี 2555-2559

ปี	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า	
	มูลค่า (ล้านเหรียญ สหรัฐฯ)	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านเหรียญ สหรัฐฯ)	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านเหรียญ สหรัฐฯ)	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านเหรียญ สหรัฐฯ)	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ)
2555	9,674.1	6.5	6,687.8	-5.3	2,986.3	47.3	3,701.5	-26.4
2556	10,451.2	8.0	7,182.2	7.4	3,269.0	9.5	3,913.2	5.7
2557	11,826.1	13.2	7,888.5	9.8	3,937.6	20.5	3,950.9	1.0
2558	12,794.5	8.2	8,761.6	11.1	4,032.9	2.4	4,728.7	19.7
2559	13,786.7	7.8	9,337.2	6.6	4,449.5	10.3	4,887.7	3.4

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 1.7 สินค้าส่งออกของไทยไปยังเวียดนาม 20 อันดับแรก ปี 2559

ลำดับ	พิกัด ศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต เฉลี่ย 5 ปี (2555- 2559) (ร้อยละ)
1	271019	น้ำมันปิโตรเลียมและน้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัส นอกจากนี้ เป็นน้ำมันดิบ รวมทั้งสิ่งปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ซึ่งมีน้ำมันปิโตรเลียมหรือน้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรมีนัส ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก ซึ่งน้ำมันเหล่านี้ เป็นองค์ประกอบหลักของสิ่งปรุงแต่งนั้น เศษน้ำมัน- อื่นๆ	673.3	9
2	841510	เครื่องปรับอากาศที่ประกอบด้วยพัดลมซึ่งขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ และมีส่วนที่ใช้สำหรับเปลี่ยนอุณหภูมิและความชื้น รวมถึงเครื่องจักรดังกล่าวที่ไม่สามารถแยกควบคุม ความชื้นต่างหากได้- ชนิดที่ออกแบบมาใช้ติดหน้าต่าง ติดผนัง ติดเพดาน หรือติดพื้น ที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ในตัว หรือเป็น “ระบบแยกส่วน”	405.9	35
3	870421	ยานยนต์สำหรับขนส่งของ ซึ่งน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุก (จ.วิ.ดับเบิลยู) ไม่เกิน 5 ตัน	396.4	60
4	220290	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสาร ทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือน้ำพืชผัก	352.0	28
5	870899	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์ - อื่นๆ	182.7	22
6	081090	ผลไม้สด	177.4	58
7	081340	ผลไม้แห้ง รวมทั้งลูกนัตหรือผลไม้แห้ง ในตอนนี้ผสมกัน-ผลไม้แห้ง	174.2	3
8	854390	ส่วนประกอบเครื่องจักรไฟฟ้าและเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่งมีหน้าที่การทำงานเป็นเอกเทศ ที่ไม่ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ในตอนนี้	169.7	13
9	030617	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียจะเอาเปลือกออก หรือไม่ก็ตาม มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แช่แข็ง ใสเกล็ดหรือแช่น้ำเกลือ สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียรวมควัน จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม จะทำให้สุก ก่อนรมควันหรือในขณะ	125.3	20

ลำดับ	พิกัด ศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต เฉลี่ย 5 ปี (2555- 2559) (ร้อยละ)
		รมคว้นหรือไม่ก็ตาม สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียที่ยังไม่เอาเปลือกออก ซึ่งทำให้สุกโดยการนึ่งหรือต้ม จะแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใส่เกลือหรือแช่น้ำเกลือ หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย ที่ป่นและที่ทำเป็นเพลเลต ซึ่งเหมาะ สำหรับมนุษย์บริโภค- กุ้งอื่นๆ		
10	841810	ตู้เย็นที่มีตู้แช่แข็งประกอบอยู่ด้วยกันโดยมีประตูนอกแยกกัน	124.8	14
11	390120	โพลีเอทิลีนที่มีความถ่วงจำเพาะตั้งแต่ 0.94 ขึ้นไป	124.4	12
12	410799	หนังพอกที่จัดทำเพิ่มเติมภายหลังการพอกหรือครัสติง รวมถึงหนังพอกที่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์ของสัตว์จำพวก โค กระบือ หรือจำพวกม้า ไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม - อื่นๆ	120.1	81
13	841821	ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และเครื่องอุปกรณ์อื่นๆ สำหรับ ทำความเย็นหรือทำให้เย็นจนแข็ง ใช้ไฟฟ้าหรือใช้สิ่งอื่น รวมทั้งฮีตปั๊ม - แบบคอมเพรสชัน	107.5	17
14	291736	กรดโพลีคาร์บอกซิลิกและแอนไฮไดรด์ ฮาไลด์ เพอร์ออกไซด์และเพอร์ออกซิแอซิดของกรดโพลีคาร์บอกซิลิก รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ต ซัลโฟเนเต็ต ไนเตรเต็ต หรือ ชนิดไนโตรเซเต็ตของของดังกล่าว	91.1	-5
15	845011	เครื่องจักรอัตโนมัติ	87.9	33
16	081060	ทุเรียน	82.0	287
17	390760	โพลีอะซีทิล โพลีเอเทอร์อื่นๆ และอีพอกไซด์เรซิน ในลักษณะ ชั้นปฐุม โพลีคาร์บอนเนต แอลคิดเรซิน โพลีแอลลิล เอสเทอร์ และโพลีเอสเทอร์อื่นๆ ในลักษณะชั้นปฐุม	76.0	-3
18	732690	ของอื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	75.9	13
19	481920	หีบ กล่อง และซอง ที่พับได้ ทำด้วยกระดาษและ กระดาษแข็ง ที่ไม่ใช่ชนิดลูกฟูก	73.4	11
20	401120	ยางนอกชนิดอัดลมที่เป็นของใหม่ ชนิดที่ใช้กับรถบัสหรือรถบรรทุก	72.8	-5
		อื่นๆ	5,644.1	-
		รวม	9,337.2	9

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2560)

ตารางที่ 1.8 สินค้านำเข้าของไทยจากเวียดนาม 20 อันดับแรก ปี 2559

ลำดับ	พิกัดศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
1	851712	เครื่องโทรศัพท์สำหรับเครือข่ายเซลลูลาร์ หรือสำหรับเครือข่ายไร้สายอื่นๆ	1,006.8	11
2	270900	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแร่ปิโตรมินัส	272.4	20
3	852872	มอนิเตอร์และเครื่องฉาย (โปรเจกเตอร์) ไม่มีเครื่องอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์ประกอบรวมอยู่ด้วย รวมทั้ง เครื่องรับสำหรับโทรทัศน์จะมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง หรือเครื่องบันทึกเสียงหรือถอดเสียง หรือเครื่องบันทึก ภาพวิดีโอหรือถอดภาพวิดีโอ ประกอบรวมอยู่ด้วย หรือไม่ก็ตาม- อื่นๆ	271.4	389
4	090111	กาแฟที่ไม่ได้แยกเอากาแฟีนออก	86.5	16
5	850110	มอเตอร์ที่ให้กำลังไม่เกิน 37.5 วัตต์	68.2	5
6	900150	เลนส์แว่นตาทำด้วยวัสดุอื่นๆ	66.1	12
7	030499	เนื้อปลาแบบฟิเล และเนื้อปลาแบบอื่น (จะบดหรือไม่ก็ตาม) สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง- อื่นๆ	62.3	29
8	730661	หลอดหรือท่อ และโพรไฟล์กลวงอื่นๆ (เช่น ชนิดตะเข็บเปิดหรือเชื่อมตะเข็บ ย้าหมุดหรือติดตะเข็บในลักษณะที่คล้ายกัน) ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ที่มีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หรือรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	62.2	274
9	080132	มะพร้าว บราซิลนัตและเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ สด หรือแห้งแบบเอาเปลือกออก	61.2	17
10	380991	ฟีนิกซ์เจเนต โดยแคร์ริเออร์ที่ใช้เร่งการย้อมสีหรือเร่งการติดของสี รวมทั้งผลิตภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งอื่นๆ (เช่น สารตกแต่งและสารช่วยสีติด) ชนิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระดาษ หนัง หรือในอุตสาหกรรมที่คล้ายกัน	59.6	16
11	870840	กระปุกเกียร์และส่วนประกอบของกระปุกเกียร์ของยานยนต์	57.4	534
12	854430	ชุดสายไฟจุดระเบิดและชุดสายไฟอื่นๆ ชนิดที่ใช้กับยานบก อากาศยาน หรือเรือ	56.6	37
13	853400	วงจรพิมพ์	49.4	29
14	210690	อาหารปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น- อื่นๆ	46.8	32
15	230120	ปลาหรือสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก สัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ ที่ป่น ที่ทำเป็นเพลเลต	46.5	60
16	871120	รถจักรยานยนต์ (รวมถึงโมเพ็ด) และรถจักรยานที่ติดตั้งมอเตอร์ช่วย (มีหรือไม่มีรถพ่วงข้าง) รวมทั้งรถพ่วงข้าง ที่มีเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบเคลื่อนตรงที่มี ความจุของกระบอกสูบเกิน 50 ลูกบาศก์เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 250 ลูกบาศก์เซนติเมตร	45.3	-9
17	871410	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของรถจักรยานยนต์ (รวมถึงโมเพ็ด)	45.3	12
18	848180	แท็บ ก๊อ กวาล์ว และเครื่องใช้ที่คล้ายกัน สำหรับใช้กับหลอดหรือท่อ เปลือกบอยเลอร์ แท็งก์ แว็ด หรือใช้กับของที่คล้ายกัน รวมถึงวาล์วลดความดันและวาล์ว ที่ควบคุมโดยอุณหภูมิ- เครื่องใช้อื่นๆ	44.5	233

ลำดับ	พิกัด ศุลกากร	รายการสินค้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี (2555-2559) (ร้อยละ)
19	721061	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป หุ้มติด ขุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	43.0	-4
20	030462	ปลาแคทพิช (ชนิดแบ่งกึ่งแช่แข็ง ชนิดชิรุริส ชนิดคลาเรียส ชนิด อิคทาลูริส)	42.6	23
		อื่นๆ	1,955.3	-
		รวม	4,449.5	11

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2560)

1.4 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ในปี 2559 เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังเวียดนาม คิดเป็นทุนจดทะเบียนรวม¹ มูลค่า 26,890.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มูลค่า 24,115.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และมีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 2,613 โครงการ โดยมูลค่าทุนจดทะเบียนสะสมมายังเวียดนาม ในปี 2550-2559 มีมูลค่ารวมทั้งหมด 263,295.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตารางที่ 1.9)

ตารางที่ 1.9 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังเวียดนาม ปี 2531 – 2559

	จำนวนโครงการ	ทุนจดทะเบียนรวม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2531-2533	211	1,603.5
2534	152	1,284.4
2535	196	2,077.6
2536	274	2,829.8
2537	372	4,262.1
2538	415	7,925.2
2539	372	9,635.3
2540	349	5,955.6
2541	285	4,873.4
2542	327	2,282.5
2543	391	2,762.8
2544	555	3,265.7
2545	808	2,993.4
2546	791	3,172.7
2547	811	4,534.3
2548	970	6,840.0
2549	987	12,004.5
2550	1,544	21,348.8

¹ ทุนจดทะเบียน (registered capital) หมายถึง ทุนจดทะเบียนในใบอนุญาตการลงทุน

	จำนวนโครงการ	ทุนจดทะเบียนรวม (ล้านบาทสหรัฐฯ)
2551	1,171	71,726.8
2552	1,208	23,107.5
2553	1,237	19,886.8
2554	1,186	15,598.1
2555	1,287	16,348.0
2556	1,530	22,352.2
2557	1,843	21,921.7
2558	2,120	24,115.0
2559	2,613	26,890.5

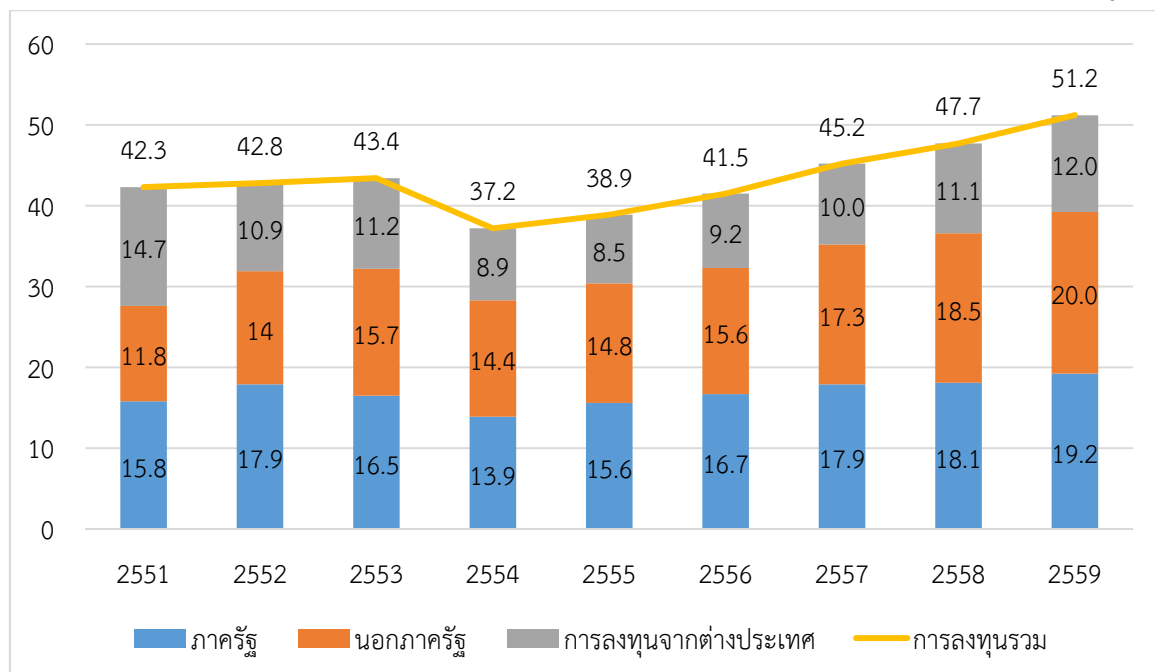
ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศกับการลงทุนจากในประเทศในปี 2559 พบว่า มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศมีสัดส่วนเกือบ 1 ใน 4 ของการลงทุนรวมทั้งหมด (มูลค่าการลงทุน 12 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากการลงทุนรวม 51.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) และหากเปรียบเทียบสัดส่วนการลงทุนตั้งแต่ปี 2551 สัดส่วนการลงทุนจากต่างประเทศค่อนข้างคงที่ โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 24.3 (ภาพที่ 1.3)

ภาพที่ 1.3 มูลค่าการลงทุนจำแนกตามประเภทผู้ลงทุน ปี 2550-2559

หน่วย: พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

ที่มา: ข้อมูลมูลค่าการลงทุนจากจาก General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนรายปีจาก Focus Economics (กรกฎาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

เมื่อพิจารณาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจพบว่า การลงทุนมากกว่าครึ่งหนึ่งอยู่ในภาคการผลิต โดยคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 58.8 (มูลค่า 1.7 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ) รองลงมาคือ การลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.8 (มูลค่า 5.2 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ) (ตารางที่ 1.10)

หากพิจารณาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเฉพาะในปี 2559 พบว่า การลงทุนในภาคการผลิตมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 63 (มูลค่า 1.7 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ) รองลงมาคือ การลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.8 (2.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) (ตารางที่ 1.11)

ตารางที่ 1.10 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559
จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

	จำนวนโครงการ	ทุนจดทะเบียนรวม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุนจดทะเบียนรวม (ร้อยละ)
รวม	22,594	293,700.4	100
การเกษตร การป่าไม้ และการประมง	522	3,573.8	1.2
เหมืองแร่	104	3,497.9	1.2
การผลิต	11,716	172,717.6	58.8
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ	108	12,907.6	4.4
การประปา การจัดการน้ำเสีย การจัดการของเสีย และการบำบัด	56	1,451.1	0.5
การก่อสร้าง	1,384	10,658.7	3.6
การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์	2,248	5,433.2	1.8
การขนส่งและการจัดเก็บสินค้า	607	4,280.9	1.5
บริการที่พักอาศัยและการบริการอาหาร	545	11,494.7	3.9
ข้อมูล และการติดต่อสื่อสาร	1,477	4,718.7	1.6
การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย	87	1,485.3	0.5
อสังหาริมทรัพย์	581	52,203.7	17.8
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	2,193	2,643.9	0.9
กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	236	495.1	0.2
การศึกษาและการฝึกอบรม	316	741.2	0.3
กิจกรรมด้านสุขภาพมนุษย์และกิจกรรมเพื่อสังคม	122	1,602.0	0.5
ศิลปะ การบันเทิง และนันทนาการ	135	3,029.7	1.0
กิจกรรมการบริการอื่นๆ	157	765.3	0.3

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

ตารางที่ 1.11 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปี 2559 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

	จำนวนโครงการ	ทุนจดทะเบียนรวม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุนจดทะเบียนรวม (ร้อยละ)
รวม	2,613	26,890.5	100
การเกษตร การป่าไม้ และการประมง	16	133.5	0.5
เหมืองแร่	1	71.5	0.3
การผลิต	1,042	16,936.9	63.0
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ	3	310.4	1.2
การประปา การจัดการน้ำเสีย การจัดการของเสีย และการบำบัด	13	491.5	1.8
การก่อสร้าง	127	634.1	2.4
การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์	514	1,972.1	7.3
การขนส่งและการจัดเก็บสินค้า	89	903.0	3.4
บริการที่พักอาศัยและบริการอาหาร	100	474.7	1.8
ข้อมูล และ การติดต่อสื่อสาร	200	377.5	1.4
การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย	12	582.7	2.2
อสังหาริมทรัพย์	62	2,355.0	8.8
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	285	938.8	3.5
กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	58	188.6	0.7
การศึกษาและการฝึกอบรม	72	64.6	0.2
กิจกรรมด้านสุขภาพมนุษย์และกิจกรรมเพื่อสังคม	10	52.5	0.2
ศิลปะ การบันเทิง และนันทนาการ	2	330.2	1.2
กิจกรรมการบริการอื่นๆ	7	72.9	0.3

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

เมื่อพิจารณาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน พบว่าประเทศที่มีการลงทุนในเวียดนามสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เกาหลีใต้ (ร้อยละ 17.2) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 14.4) และสิงคโปร์ (ร้อยละ 13) ตามลำดับ โดยไทยมีมูลค่าการลงทุนสูงเป็นอันดับที่ 10 โดยมีโครงการการลงทุนสะสมทั้งหมด 445 โครงการ เป็นมูลค่าการลงทุนสะสม 7.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.7 ของการลงทุนจากต่างประเทศสะสมทั้งหมด (ตารางที่ 1.12)

ตารางที่ 1.12 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน

อันดับ	ประเทศ	จำนวนโครงการ	ทุนจดทะเบียนรวม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุนจดทะเบียนรวม (ร้อยละ)
1	เกาหลีใต้	5,773	50,553.5	17.2
2	ญี่ปุ่น	3,292	42,433.9	14.4
3	สิงคโปร์	1,796	38,255.4	13.0
4	ไต้หวัน	2,516	31,885.5	10.9
5	หมู่เกาะบริติชเวอร์จิน	687	20,482.1	7.0
6	ฮ่องกง	1,168	17,003.1	5.8
7	มาเลเซีย	543	11,966.5	4.1
8	จีน	1,562	10,527.6	3.6
9	สหรัฐอเมริกา	817	10,141.7	3.5
10	ไทย	445	7,799.7	2.7
11	เนเธอร์แลนด์	276	7,604.5	2.6
12	ซามัว	184	6,485.0	2.2
13	เกาะเคย์แมน	87	5,323.3	1.8
14	แคนาดา	159	5,128.3	1.7
15	สหราชอาณาจักร	293	3,754.7	1.3
16	ฝรั่งเศส	487	3,390.4	1.2
17	สวิสเซอร์แลนด์	131	2,933.0	1.0
18	ลักเซมเบิร์ก	46	2,300.5	0.8
19	ออสเตรเลีย	391	1,830.7	0.6
20	บรูไน	217	1,372.5	0.5
21	อื่นๆ	1,630	12,490.1	4.3
	รวม	22,594	293,700.4	100

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

หากพิจารณาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเฉพาะปี 2559 ประเทศที่มีการลงทุนสูงสุดได้แก่ เกาหลีใต้ รองลงมาคือ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน และจีน ตามลำดับ โดยไทยมีมูลค่าการลงทุนสูงเป็นอันดับที่ 9 ด้วยมูลค่าการลงทุน 732 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีจำนวนโครงการลงทุนทั้งสิ้น 35 โครงการ (ตารางที่ 1.13)

ตารางที่ 1.13 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปี 2559 จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน

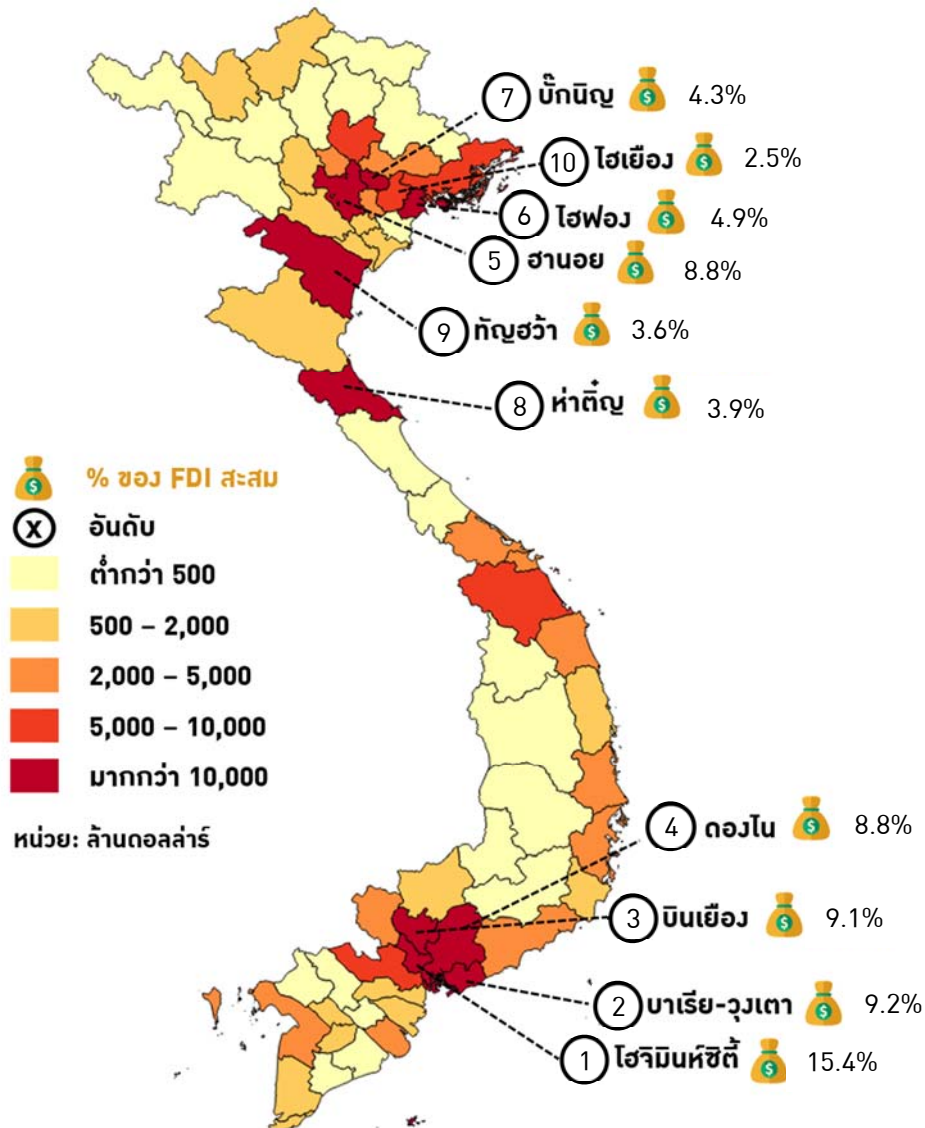
อันดับ	ประเทศ	จำนวนโครงการ	ทุนจดทะเบียนรวม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุนจดทะเบียนรวม (ร้อยละ)
1	เกาหลีใต้	849	7965.2	29.6
2	ญี่ปุ่น	351	3035.9	11.3
3	สิงคโปร์	213	2414.7	9.0
4	ไต้หวัน	125	2194.4	8.2
5	จีน	283	2136.7	7.9
6	ฮ่องกง	168	1680.9	6.3
7	มาเลเซีย	41	939.6	3.5
8	หมู่เกาะบริติชเวอร์จิน	50	874.5	3.3
9	ไทย	35	732	2.7
10	เกาะเคย์แมน	8	645.6	2.4
11	ซามัว	26	535.5	2.0
12	ออสเตรเลีย	45	466.8	1.7
13	สหรัฐอเมริกา	65	430.4	1.6
14	บรูไน	18	354.8	1.3
15	ลักเซมเบิร์ก	..	311.8	1.2
16	เซเชลส์	38	287.8	1.1
17	เดนมาร์ก	8	238	0.9
18	สหราชอาณาจักร	48	230.5	0.9
19	ฝรั่งเศส	41	205.3	0.8
20	อินเดีย	19	104.9	0.4
21	อื่นๆ	148	1,081.9	4.0
	รวม	2,613	26,890.5	100

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

เมื่อพิจารณาการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศสูงสุด 5 อันดับแรกคือ โฮจิมินห์ซิตี้ (คิดเป็นร้อยละ 15.4 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด) บาเรียวุงเตา (ร้อยละ 9.2) บินเยือง (ร้อยละ 9.1) ดองโน (ร้อยละ 8.8) และ ฮานอย (ร้อยละ 8.8) ตามลำดับ (ภาพที่ 1.4) ซึ่งมีข้อสังเกตว่า การลงทุนจากต่างชาติใน 4 จังหวัดข้างต้น (ยกเว้นฮานอย) มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 40 และจังหวัดเหล่านี้อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ (South East) ทั้งสิ้น (ตารางที่ 1.14)

หากพิจารณาเฉพาะการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในปี 2559 พบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ โฮจิมินห์ซิตี (คิดเป็นร้อยละ 14.5 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด) ฮานอย (ร้อยละ 12.6) ไสฟอง (ร้อยละ 11.3) ดองโน (ร้อยละ 9.5) และบินเยือง (ร้อยละ 9.5) ตามลำดับ (ตารางที่ 1.15)

ภาพที่ 1.4 แผนที่ความหนาแน่นมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

ตารางที่ 1.14 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2559 จำแนกตามจังหวัด
เมือง และสาขาพิเศษ

	จำนวน โครงการ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาทไทยรัฐฯ)	สัดส่วนทุน จดทะเบียน (ร้อยละ)
รวมทั้งประเทศ	22,594	293,700.4	100
ภาค: Red River Delta	7,031	78,531.4	26.7
Ha Noi	3,960	25,748.8	8.8
Vinh Phuc	266	3,874.7	1.3
Bac Ninh	936	12,572.5	4.3
Quang Ninh	123	5,976.4	2.0
Hai Duong	383	7,449.2	2.5
Hai Phong	561	14,464.5	4.9
Hung Yen	404	3,597.5	1.2
Thai Binh	69	511.3	0.2
Ha Nam	196	2,118.3	0.7
Nam Dinh	76	921.5	0.3
Ninh Binh	57	1,296.7	0.4
ภาค: Northern midlands and mountain areas	723	13,533.7	4.6
Ha Giang	7	10.0	0.0
Cao Bang	26	72.0	0.0
Bac Kan	3	13.0	0.0
Tuyen Quang	7	159.0	0.1
Lao Cai	29	572.7	0.2
Yen Bai	21	204.1	0.1
Thai Nguyen	122	7,260.4	2.5
Lang Son	40	224.4	0.1
Bac Giang	290	3,494.8	1.2
Phu Tho	120	865.7	0.3
Lai Chau	3	4.0	0.0
Son La	9	134.1	0.0
Hoa Binh	46	519.5	0.2
ภาค: North Central area and Central coastal area	1,364	49,054.9	16.7
Thanh Hoa	87	10,643.1	3.6
Nghe An	75	1,670.0	0.6
Ha Tinh	64	11,593.0	3.9
Quang Binh	17	381.0	0.1
Quang Tri	17	77.5	0.0
Thua Thien-Hue	95	2,377.4	0.8
Da Nang	450	4,398.8	1.5
Quang Nam	151	5,763.8	2.0
Quang Ngai	40	1,097.5	0.4

	จำนวน โครงการ	ทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุน จดทะเบียน (ร้อยละ)
Binh Dinh	66	541.7	0.2
Phu Yen	41	4,967.1	1.7
Khanh Hoa	94	966.1	0.3
Ninh Thuan	37	1,036.8	0.4
Binh Thuan	130	3,541.1	1.2
ภาค: Central Highlands	139	762.5	0.3
Kon Tum	8	82.0	0.0
Gia Lai	5	12.2	0.0
Dak Lak	13	135.5	0.0
Dak Nong	11	74.2	0.0
Lam Dong	102	458.6	0.2
ภาค: South East	11,961	130,500.1	44.4
Binh Phuoc	180	1,436.4	0.5
Tay Ninh	256	4,209.8	1.4
Binh Duong	3,050	26,599.7	9.1
Dong Nai	1,368	25,871.5	8.8
Ba Ria - Vung Tau	345	27,089.3	9.2
Ho Chi Minh city	6,762	45,293.4	15.4
ภาค: Mekong River Delta	1,326	18,549.1	6.3
Long An	873	6,500.2	2.2
Tien Giang	99	2,069.2	0.7
Ben Tre	56	781.4	0.3
Tra Vinh	33	2,940.6	1.0
Vinh Long	38	478.7	0.2
Dong Thap	18	118.2	0.0
An Giang	26	182.1	0.1
Kien Giang	42	3,076.0	1.0
Can Tho	81	618.2	0.2
Hau Giang	19	792.7	0.3
Soc Trang	14	123.6	0.0
Bac Lieu	16	74.8	0.0
Ca Mau	11	793.4	0.3
สาขา: Oil & Gas	50	2,768.7	0.9

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

ตารางที่ 1.15 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปี 2559 จำแนกตามจังหวัด เมือง และสาขาพิเศษ

	จำนวน โครงการ	ทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุนจด ทะเบียน (ร้อยละ)
รวมทั้งประเทศ	2,613	26,890.5	100
<i>ภาค: Red River Delta</i>	878	10,439.0	38.8
Ha Noi	462	3,390.0	12.6
Vinh Phuc	31	396.1	1.5
Bac Ninh	188	924.9	3.4
Quang Ninh	11	591.1	2.2
Hai Duong	29	470.7	1.8
Hai Phong	54	3,043.2	11.3
Hung Yen	43	403.2	1.5
Thai Binh	9	62.0	0.2
Ha Nam	32	727.2	2.7
Nam Dinh	14	331.4	1.2
Ninh Binh	5	99.2	0.4
<i>ภาค: Northern midlands and mountain areas</i>	97	1,559.6	5.8
Bac Kan	-	11.1	0.0
Tuyen Quang	1	15.0	0.1
Yen Bai	-	44.7	0.2
Thai Nguyen	2	27.3	0.1
Bac Giang	1	2.9	0.0
Phu Tho	23	206.0	0.8
Hoa Binh	2	9.6	0.0
<i>ภาค: North Central area and Central coastal area</i>	54	1,028.5	3.8
Thanh Hoa	13	205.3	0.8
Nghe An	1	9.2	0.0
Ha Tinh	184	1,885.2	7.0
Quang Binh	15	235.7	0.9
Quang Tri	9	75.4	0.3
Thua Thien - Hue	9	393.8	1.5
Da Nang	3	-7.4	0.0
Quang Nam	1	4.0	0.0
Quang Ngai	10	78.5	0.3
Binh Dinh	76	107.8	0.4
Phu Yen	18	152.6	0.6
Khanh Hoa	9	22.0	0.1
Ninh Thuan	11	90.0	0.3
Binh Thuan	2	562.4	2.1
<i>ภาค: Central Highlands</i>	8	69.6	0.3
Dak Lak	3	88.3	0.3

	จำนวน โครงการ	ทุนจดทะเบียน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วนทุนจดทะเบียน (ร้อยละ)
Lam Dong	10	12.5	0.0
ภาค: South East	8	62.0	0.2
Binh Phuoc	6	13.9	0.1
Tay Ninh	..	-2.9	0.0
Binh Duong	1	0.2	0.0
Dong Nai	..	-0.9	0.0
Ba Ria - Vung Tau	1	51.7	0.2
Ho Chi Minh city	1,270	10,577.8	39.3
ภาค: Mekong River Delta	20	123.4	0.5
Long An	24	720.1	2.7
Tien Giang	260	2,550.4	9.5
Ben Tre	95	2,562.3	9.5
Tra Vinh	18	724.7	2.7
Vinh Long	853	3,896.9	14.5
Dong Thap	175	2,335.4	8.7
An Giang	125	934.6	3.5
Kien Giang	13	426.4	1.6
Can Tho	7	219.0	0.8
Hau Giang	8	259.8	1.0
Soc Trang	7	143.0	0.5
Bac Lieu	3	19.1	0.1
สาขา: Oil & Gas	1	11.0	0.0

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนกันยายน 2560)

1.4.1 การลงทุนโดยตรงจากไทย

นับตั้งแต่ปี 2531 จนถึงกุมภาพันธ์ 2559 พบว่าไทยมีการลงทุนในเวียดนามทั้งสิ้น 428 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 7.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเป็นการลงทุนในภาคการผลิตสูงสุดเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 88.3) ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจอาหาร วัสดุก่อสร้าง กระดาษ และพลาสติก รองลงมาคือ การลงทุนในภาคการเกษตร ประมงและป่าไม้ และ ภาคพาณิชย์ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 3.0 และ 2.6 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.16)

ตารางที่ 1.16 การลงทุนโดยตรงจากไทยสะสมถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	การผลิต	200	6,965.6	88.3
2	การเกษตร ประมงและป่าไม้	31	235.4	3.0
3	พาณิชย์	81	207.0	2.6
4	ก่อสร้าง	21	121.6	1.5
5	โรงแรม	10	98.5	1.3
6	ระบบการบริการจัดการองค์กร	11	56.4	0.7
7	อสังหาริมทรัพย์	3	56.0	0.7
8	การเงินและธนาคาร	3	50.0	0.6
9	วิทยาศาสตร์	33	47.1	0.6
10	พลังงานและสาธารณูปโภค	1	15.0	0.2
11	การสื่อสารและโทรคมนาคม	18	12.4	0.2
12	เหมืองแร่	1	11.2	0.1
13	ศิลปะและบันเทิง	2	5.1	0.1
14	โลจิสติกส์	8	3.9	0.1
15	บริการอื่นๆ	3	1.7	0.0
16	การแพทย์	1	0.3	0.0
17	การศึกษา	1	0.2	0.0
	รวม	428	7,887.3	100.0

ที่มา: Investment Promotion Centre South Vietnam (IPCS) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2531 ถึงปี 2558 หากพิจารณาจากจำนวนโครงการลงทุนทั้งหมด 428 โครงการ พบว่า จังหวัดโฮจิมินห์ซิตี้ เป็นจังหวัดที่มีจำนวนโครงการลงทุนจากไทยมากที่สุด (162 โครงการ) รองลงมาคือ ฮานอย (59 โครงการ) อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากมูลค่าการลงทุน พบว่า จังหวัดบาเรียว-วุงเตา มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากไทยสะสมสูงที่สุด (3.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)² รองลงมาเป็นจังหวัดหวิญฟุก และ บินเยือง ด้วยมูลค่าการลงทุน 7.4 และ 5.1 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ (ตารางที่ 1.17)

² บริษัท เอสซีจี ได้ลงทุนในโครงการ Long Son Petrochemicals ซึ่งเป็นโครงการปิโตรเคมีครบวงจรแห่งแรกของประเทศเวียดนาม โดยตั้งอยู่ในจังหวัดบาเรียว-วุงเตา

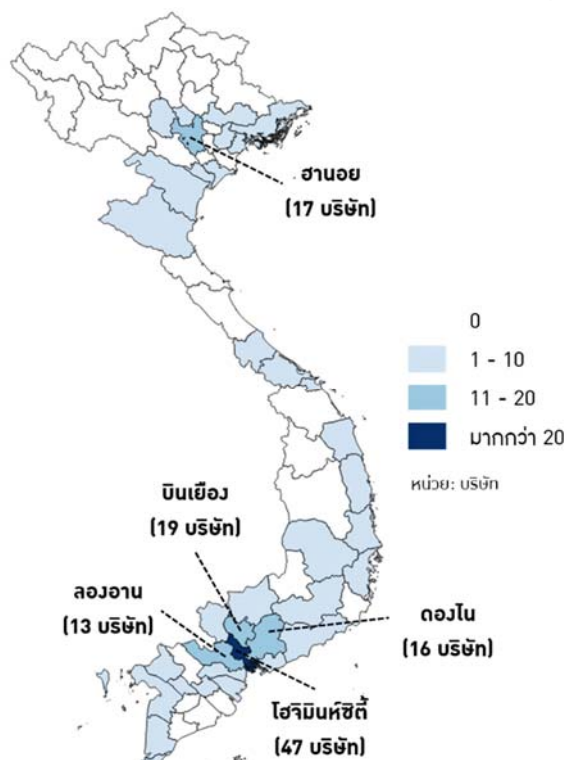
ตารางที่ 1.17 จังหวัดที่ไทยเข้าไปลงทุนสูงสุด 10 ลำดับแรกปี 2531-2558

ลำดับ	จังหวัด	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	จำนวนโครงการ
1	บาเรีย-วุงเตา	3,775.0	2
2	หวิญฟุก	744.5	9
3	บินเยือง	513.4	27
4	ฮานอย	417.3	59
5	โฮจิมินห์ซิตี้	377.6	162
6	ดองโน	338.4	33
7	บั๊กนินญ	227.4	5
8	ลองอาน	208.3	22
9	ฮึงเอียน	185.4	6
10	ไฮฟอง	170.6	11

ที่มา: Investment Promotion Centre South Vietnam (IPCS) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หากพิจารณาจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม จากฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ พบว่าบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามมีทั้งสิ้น 110 บริษัท โดยส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดโฮจิมินห์ซิตี้ และจังหวัดใกล้เคียง กล่าวคือ โฮจิมินห์ซิตี้ (47 บริษัท) บินเยือง (19 บริษัท) ฮานอย (17 บริษัท) ดองโน (16 บริษัท) และ ลองอาน (13 บริษัท) ตามลำดับ (ภาพที่ 1.5)

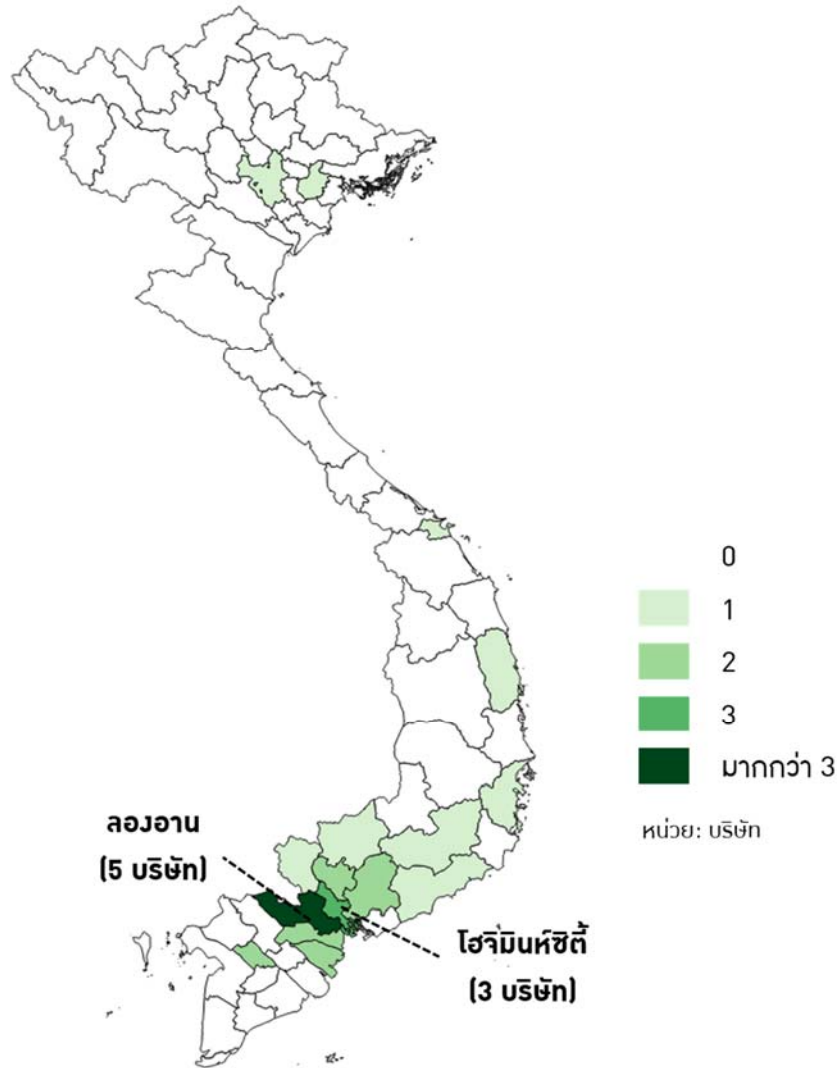
ภาพที่ 1.5 แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทที่ไทยเข้าไปลงทุนในเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ทั้งนี้ หากพิจารณาเพียงบริษัทไทยในภาคเกษตร พบว่ามีทั้งสิ้น 18 บริษัท โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเวียดนามใต้ เช่น ลองอาน (5 บริษัท) และ โฮจิมินห์ซิตี (3 บริษัท) (ภาพที่ 1.6)

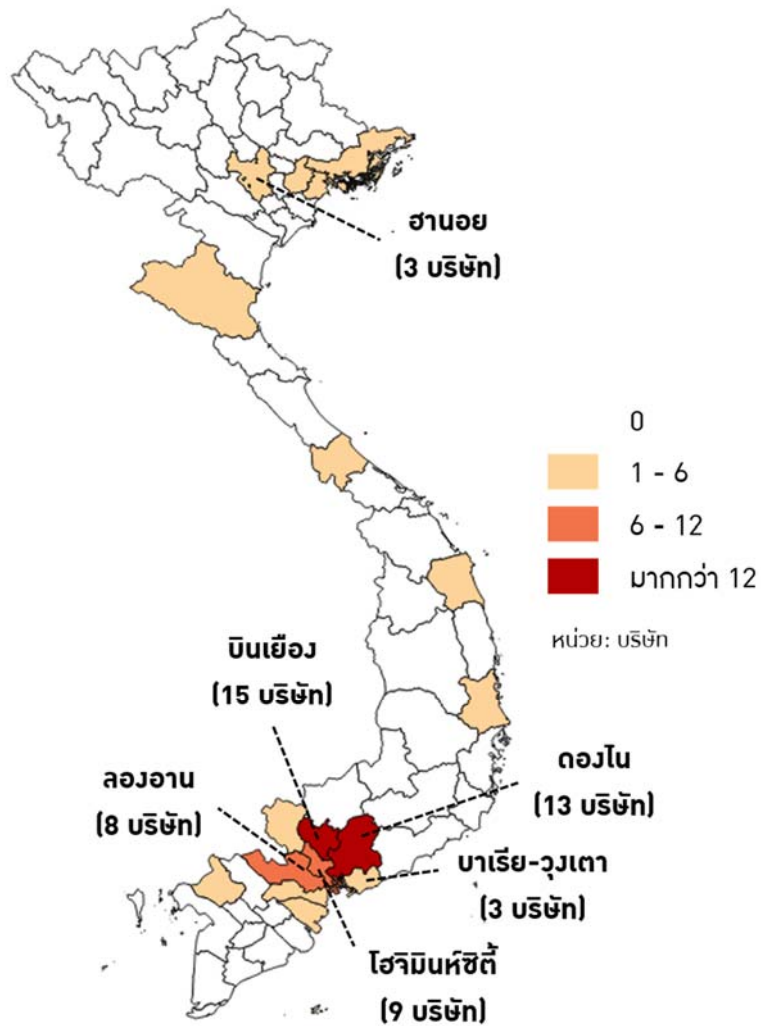
ภาพที่ 1.6 แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในภาคเกษตรในเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ในส่วนของภาคอุตสาหกรรม มีบริษัทไทยทั้งสิ้น 56 บริษัท โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเวียดนามใต้ เช่น บินเยือง (15 บริษัท) ดองโน (13 บริษัท) โฮจิมินห์ซิตี (9 บริษัท) ลองอาน (8 บริษัท) และ บาเรียม-วุงเตา (3 บริษัท) (ภาพที่ 1.7)

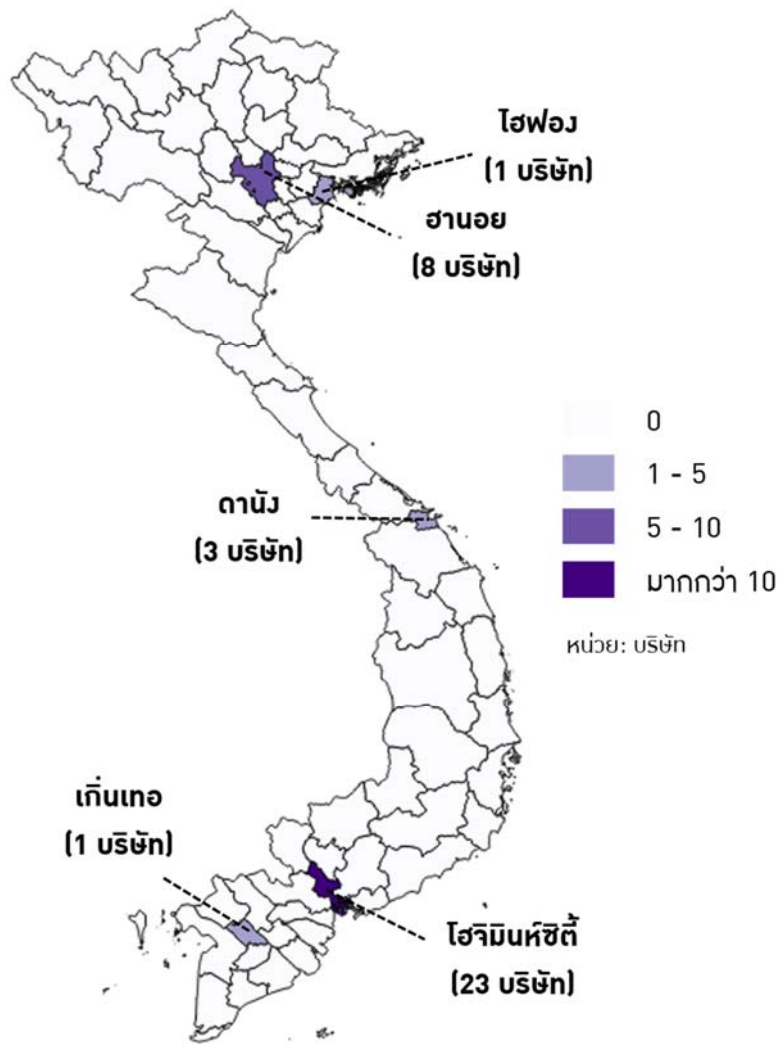
ภาพที่ 1.7 แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในภาคอุตสาหกรรมในเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ในส่วนของภาคบริการ มีบริษัทไทยทั้งสิ้น 36 บริษัท โดยกระจุกตัวอยู่ในเมืองสำคัญ ได้แก่ โฮจิมินห์ซิตี (23 บริษัท) ฮานอย (8 บริษัท) ดานัง (3 บริษัท) ไฮฟอง (1 บริษัท) และ เกิ่นเทอ (1 บริษัท) (ภาพที่ 1.8)

ภาพที่ 1.8 แผนที่ความหนาแน่นจำนวนบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในภาคบริการในเวียดนาม

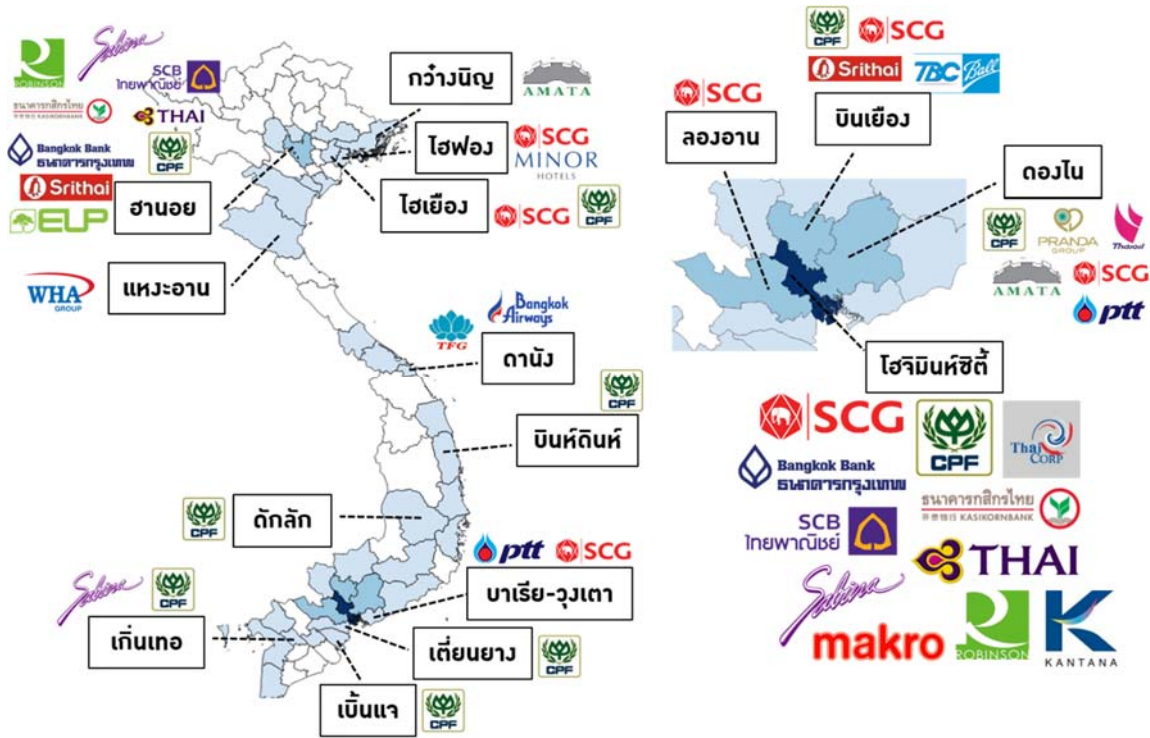

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ภาพที่ 1.9 แสดงตัวอย่างของบริษัทขนาดใหญ่ของไทยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามในหลากหลายสาขา เช่น ภาคบริการ (เช่น ธนาคารกรุงเทพ แมคโคร นิคมอุตสาหกรรมอมตะ และนิคมอุตสาหกรรม WHA) ภาคการผลิต (เช่น ศรีไทยซูเปอร์แวร์ เอสซีจี และ แพรนต้าจิวเวลลี่) และภาคเกษตรและเกษตรแปรรูป (เช่น ซีพีเอฟ)

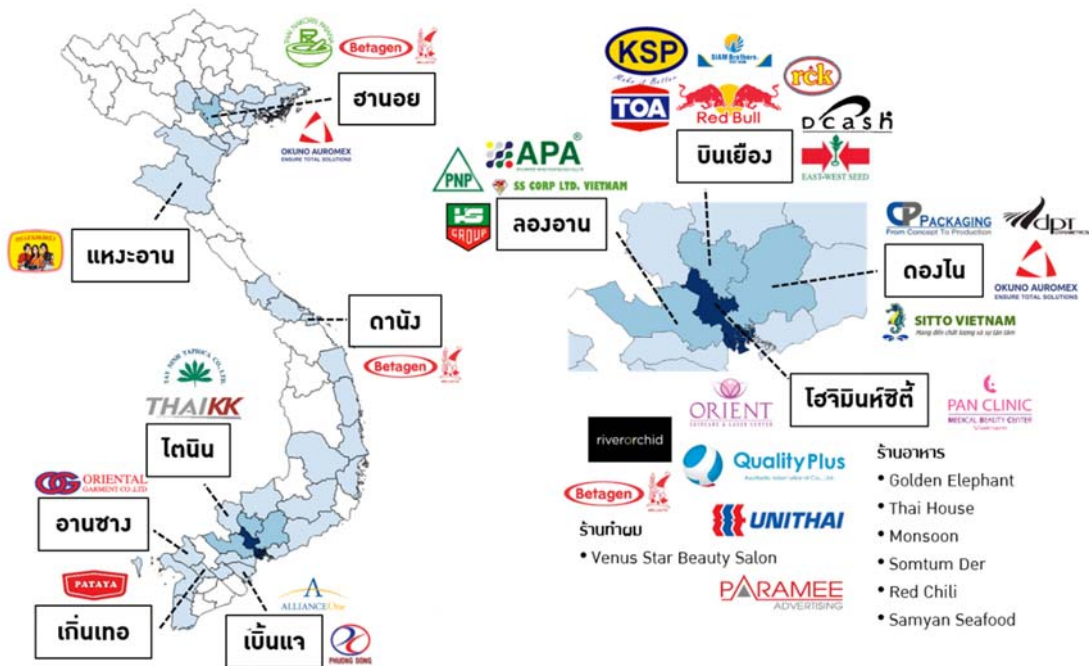
นอกจากบริษัทขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนใน SET แล้ว ยังมีบริษัทไทยอื่นๆ ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม (ภาพที่ 1.10) เช่น นมเปรี้ยวบีทาแกนเข้าไปทำการตลาดและจำหน่ายสินค้า ปลากระป๋องตราสามแม่ครัวเข้าไปตั้งโรงงานผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ และบริษัทผลิตเครื่องนุ่งห่มเพื่อส่งออก (เช่น ไฮเทคแอปพาวเรล ฮงเส็งกรุ๊ป และโอเรียนทอลการ์เมนต์)

ภาพที่ 1.9 ตัวอย่างบริษัทไทยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ภาพที่ 1.10 ตัวอย่างบริษัทไทยในเวียดนามที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย

1.5 ระบบธนาคาร

นอกจากธนาคารรัฐแห่งเวียดนามซึ่งทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางที่กำกับดูแลสถาบันด้านสินเชื่อในประเทศแล้ว ระบบธนาคารในเวียดนามยังประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ธนาคารพาณิชย์ซึ่งต่างชาติเป็นเจ้าของ และสาขาของธนาคารต่างชาติ ทั้งนี้ นับตั้งแต่การเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกของเวียดนามเมื่อปี 2550 เวียดนามได้เริ่มผ่อนคลายระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ธนาคารต่างชาติสามารถเข้ามาดำเนินกิจการภายในเวียดนามได้

กฎหมายสถาบันการเงินของเวียดนาม (Law on Credit Institutions) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถให้บริการได้หลากหลาย โดยรวมไปถึงการบริหารกองทุนและตราสารทางการเงิน โดยทั่วไปนักลงทุนต่างชาติที่จะลงทุนในเวียดนามต้องเปิดบัญชีธนาคารในเวียดนาม โดยอาจเปิดบัญชีเป็นสกุลเงินดอลลาร์หรือสกุลเงินเหรียญสหรัฐ³ ก็ได้

ธนาคารกลางของเวียดนามที่ชื่อว่า ธนาคารรัฐแห่งเวียดนาม (State Bank of Vietnam: SBV) เป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลสถาบันด้านสินเชื่อ³ ซึ่งประกอบด้วย

1. ธนาคารด้านนโยบาย จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารของรัฐเพื่อนโยบายทางสังคม (Social Policy Bank of Vietnam) ซึ่งมุ่งช่วยเหลือคนจน⁴ และธนาคารเพื่อการพัฒนาเวียดนาม (Vietnam Development Bank)
2. ธนาคารเพื่อสหกรณ์ของเวียดนาม (Co-operative Bank of Vietnam) จำนวน 1 แห่ง
3. ธนาคารพาณิชย์ซึ่งรัฐถือหุ้นข้างมาก (State-owned commercial banks: SOCBs) จำนวน 4 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย
 - 3.1 ธนาคารเวียดนามเพื่อการเกษตรและการพัฒนาชนบท (Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development หรือ Agribank)
 - 3.2 Global Petro Sole Member Limited Commercial Bank
 - 3.3 Ocean Commercial One Member Limited Liability Bank
 - 3.4 Construction Commercial One Member Limited Liability Bank
4. ธนาคารเอกชนซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีผู้ถือหุ้นร่วมกัน (Joint-stock (private) banks) จำนวน 31 แห่ง

³ ที่มา: State Bank of Vietnam (เข้าถึงจากเว็บไซต์ www.sbv.gov.vn/webcenter/porta/en/home/fm/socins?_afLoop=935833469169000#%40%3F_afLoop%3D935833469169000%26centerWidth%3D80%2525%26leftWidth%3D20%2525%26rightWidth%3D0%2525%26showFooter%3Dfalse%26showHeader%3Dfalse%26_adf.ctrl-state%3D2j8bcl2g_621 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2560)

⁴ <https://www.adb.org/sites/default/files/linked-documents/42235-013-vie-oth-04.pdf>

5. ธนาคารร่วมทุนระหว่างนักลงทุนท้องถิ่นและต่างชาติ (Joint-venture banks) จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย
 - 5.1 ธนาคารอินโดไวนา (Indovina Bank) ซึ่งเป็นธนาคารร่วมทุนแห่งแรกในเวียดนามระหว่างเวียดนามแบงก์ (Vietinbank) และธนาคารคาเธ่ย์ยูไนเต็ด (Cathay United Bank) ของไต้หวัน
 - 5.2 ธนาคารร่วมทุนเวียดนาม-รัสเซีย (Vietnam-Russia Joint Venture Bank) เป็นการร่วมทุนระหว่างธนาคารเพื่อการลงทุนและการพัฒนาของเวียดนาม (Bank for Investment and Development of Vietnam: BIDV) และธนาคารเพื่อการค้าต่างประเทศของรัสเซีย (Bank for Foreign Trade of Russia: VTB)
 - 5.3 ธนาคารมหาชนเวียดนาม (Public Bank Vietnam: PBVN) ซึ่งเดิมมีชื่อว่า VID public bank (VIDBP) เป็นการร่วมทุนระหว่างธนาคารเพื่อการลงทุนและพัฒนาแห่งเวียดนาม (BIDV) และธนาคารมหาชนเบอฮัด (Public Bank Berhad: PBB) ของมาเลเซีย
6. สำนักงานตัวแทน (representative office) ของธนาคารต่างชาติ จำนวน 50 แห่ง ซึ่งในส่วนของธนาคารไทย ประกอบด้วย JCB International (Thailand) Company Ltd. (Thailand), Kasikorn Hanoi (Thailand) และ Kasikorn HCMC (Thailand)
7. สาขาของธนาคารต่างชาติ 50 สาขา ซึ่งในส่วนของธนาคารไทย ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ สาขาฮานอย ธนาคารกรุงเทพ สาขาโฮจิมินห์ซิตี และธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาโฮจิมินห์ซิตี (ซึ่งเพิ่งเปิดให้บริการเมื่อมีนาคม 2559)⁵
8. บริษัทการเงิน (finance companies) 16 แห่ง
9. บริษัทที่ให้บริการวงเงินสินเชื่อ (leasing companies) จำนวน 11 แห่ง
10. ธนาคารต่างชาติซึ่งต่างชาติถือหุ้นทั้งหมด จำนวน 5 แห่ง (ซึ่งทั้งหมดได้รับใบอนุญาตในปี 2551) ประกอบด้วย
 - 10.1 ธนาคารเอเอ็นแซด (เวียดนาม) (ANZ Bank (Vietnam) Limited: ANZVL)
 - 10.2 ธนาคารฮองเหลียง (เวียดนาม) (Hong Leong Bank (Vietnam) Limited: HLBVN)
 - 10.3 ธนาคารฮ่องกง-เซี่ยงไฮ้ (เวียดนาม) (Hongkong-Shanghai Bank (Vietnam) Limited: HSBC)
 - 10.4 ธนาคารชินฮัน (เวียดนาม) (Shinhan Bank (Vietnam) Limited: SHBVN)

⁵ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาโฮจิมินห์ซิตี เพิ่งเปิดให้บริการเมื่อมีนาคม 2559 ทั้งนี้ เดิมธนาคารไทยพาณิชย์ (Siam Commercial Bank) ได้ร่วมทุน (โดยถือหุ้นร้อยละ 33) กับธนาคารเพื่อการเกษตรและพัฒนาชนบท (Agribank) และเครือเจริญโภคภัณฑ์ (Charoen Pokphand Corporation) เพื่อจัดตั้ง ธนาคารไวนาสยาม (Vinasiam Bank) ต่อมา เมื่อใบอนุญาตกิจการสิ้นสุดลงเมื่อ 31 ธันวาคม 2558 ธนาคารไทยพาณิชย์จึงเข้าไปซื้อกิจการโดยถือหุ้นเพิ่มเติมร้อยละ 67 จากสองหุ้นส่วนข้างต้น และดำเนินธุรกิจภายใต้รูปแบบสาขาของธนาคารต่างชาติในเวียดนาม (ที่มา: <http://www.reuters.com/article/siam-commercial-bank-vietnam-idUSL3N12Z3BX20151104>)

10.5 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (เวียดนาม) (Standard Chartered bank (Vietnam) Limited: SCBVL)

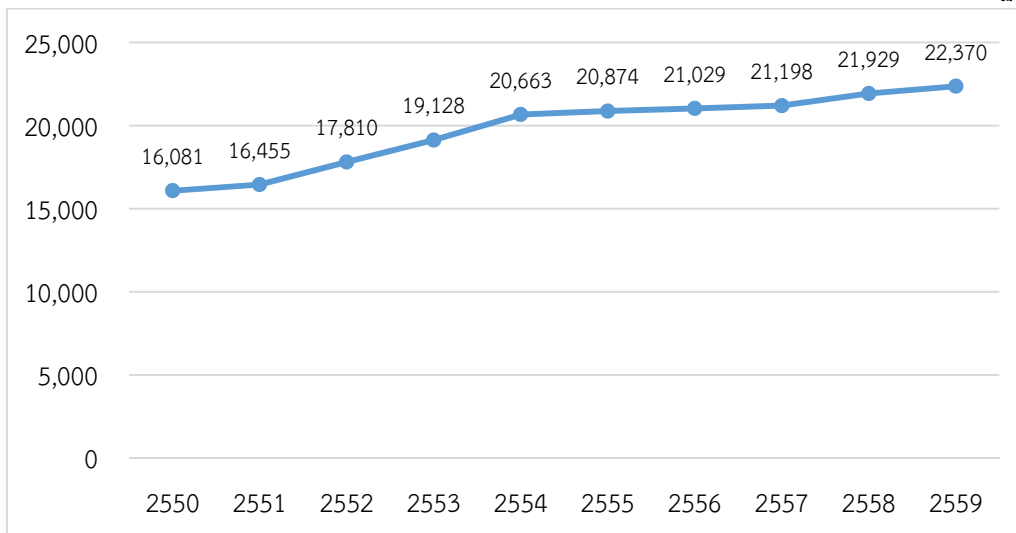
1.6 เงินสกุลหลักและอัตราแลกเปลี่ยน

เวียดนามใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบผูกค่ากับเงินสกุลอื่น (pegged exchange rate) โดยธนาคารรัฐแห่งเวียดนาม (State Bank of Vietnam: SBV) ซึ่งเป็นธนาคารกลางของเวียดนามจะประกาศอัตราแลกเปลี่ยนทางการเป็นรายวัน (inter-bank average rate) และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จะใช้อัตราแลกเปลี่ยนทางการในการกำหนดราคาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ โดยมีช่วงการเคลื่อนไหวขึ้นลงไม่เกินร้อยละ 1-2⁶

เงินสกุลหลักของเวียดนามคือ เงินดอง มีแนวโน้มอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 1.11) อันเป็นผลจากการขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานก่อนปี 2554⁷ ประกอบกับ นับตั้งแต่ต้นปี 2558 รัฐบาลเวียดนามได้ใช้นโยบายลดค่าเงินเพื่อกระตุ้นการส่งออกของประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนทางการรายวันล่าสุด ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2560 อยู่ที่ 22,446 ดองต่อเหรียญสหรัฐฯ⁸

ภาพที่ 1.11 อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเงินดองเวียดนามต่อเหรียญสหรัฐฯ ปี 2550-2559

หน่วย: ดองต่อเหรียญสหรัฐฯ

ที่มา: Focus Economics (กรกฎาคม 2560)

⁶ <http://www.eastasiaforum.org/2015/07/04/vietnam-needs-to-bring-the-dong-down/>

⁷ ITC

⁸ ธนาคารรัฐแห่งเวียดนาม

1.7 โครงสร้างพื้นฐาน

1.7.1 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน

หากพิจารณาดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของเวียดนาม จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในปี 2559-2560 (Global Competitiveness Index 2016-2017) พบว่า เวียดนามมีคะแนนโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมเป็นอันดับที่ 63 จาก 138 ประเทศทั่วโลก (คะแนนรวม 3.8 จาก 7 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่ามัธยฐานเล็กน้อย) โดยคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม มีคะแนน 3.6 ซึ่งต่ำกว่าค่ามัธยฐานอยู่มาก และคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานทุกด้าน (ได้แก่ ถนน ท่าเรือ ไฟฟ้า ท่าอากาศยาน) ยกเว้น ระบบรถไฟ มีคะแนนต่ำกว่าค่ามัธยฐานทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม เวียดนามมีจำนวนหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่จดทะเบียนต่อประชากรที่สูงกว่าค่ามัธยฐาน (ตารางที่ 1.18)

ตารางที่ 1.18 ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานปี 2559-2560

ดัชนีวัดคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน	อันดับ	คะแนน	มัธยฐาน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด
โครงสร้างพื้นฐานโดยรวม	63	3.8	4.0	1.7	6.7
คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม	85	3.6	4.1	1.6	6.5
คุณภาพของถนน	89	3.5	3.8	2.0	6.5
คุณภาพของระบบรถไฟ	52	3.1	2.7	1.2	6.7
คุณภาพของท่าเรือ	77	3.8	4.0	1.3	6.8
คุณภาพของไฟฟ้า	85	4.4	4.9	1.2	6.9
คุณภาพของท่าอากาศยาน	86	4.1	4.4	1.0	6.9
ระยะทางเฉลี่ยของที่นั่งบนเครื่องบิน (ล้านกม./สัปดาห์)	29	1194.7	187.4	0.3	37743.9
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จดทะเบียน (ต่อประชากร 100 คน)	40	130.6	115.9	35.3	231.8
หมายเลขโทรศัพท์ที่จดทะเบียน (ต่อประชากร 100 คน)	99	6.3	14.9	0.0	59.9

ที่มา: The Global Competitiveness Report 2016-2017, World Economic Forum (WEF)

หมายเหตุ: ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันโลก (Global Competitiveness Index) จัดทำขึ้นโดย World Economic Forum (WEF) เพื่อวัดความสามารถในการแข่งขันมิติต่างๆ ทั้งหมด 12 มิติ ของ 138 ประเทศทั่วโลก แบ่งออกเป็นข้อมูลด้านคุณภาพมาจากการสำรวจความคิดเห็นของ WEF ทั้งนี้ การคำนวณค่าดัชนีดังกล่าว เป็นค่าเฉลี่ยของผลจากการสำรวจผู้ประกอบการของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยการให้คะแนน 1-7 คะแนน 1 = มีคุณภาพต่ำที่สุด และ 7 = มีคุณภาพสูงที่สุด และข้อมูลเชิงปริมาณที่มาจาก การคำนวณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ International Air Transport Association และ International Telecommunication Union

1.7.2 ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์

ในส่วนของดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index) พบว่า ในปี 2559 เวียดนามอยู่ในอันดับที่ 64 จากการจัดอันดับของ 161 ประเทศทั่วโลก (ตารางที่ 1.19) หากเทียบกับประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนแล้ว พบว่าเวียดนามอยู่ในลำดับที่ 5 โดยมีประสิทธิภาพต่ำกว่า สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย และอินโดนีเซีย ตามลำดับ ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2550-2559 เวียดนามมีอันดับที่ตกลงในแทบทุกด้าน ทั้งศุลกากร

โครงสร้างพื้นฐาน การจัดการขนส่งระหว่างประเทศ ความสามารถและคุณภาพของบริการด้านโลจิสติกส์ การระบุและติดตามสินค้า ยกเว้นเพียงความตรงต่อเวลาที่เวียดนามมีอันดับดีขึ้น

ตารางที่ 1.19 ดัชนีวัดประสิทธิภาพทางโลจิสติกส์ของเวียดนาม ปี 2550-2559

ดัชนีวัดประสิทธิภาพทางโลจิสติกส์	2550	2553	2555	2557	2559
คะแนนรวม (อันดับโลก)	2.89 (53)	2.96 (53)	3.00 (53)	3.15 (48)	2.98 (64)
ศุลกากร (อันดับโลก)	2.89 (37)	2.68 (53)	2.65 (63)	2.81 (61)	2.75 (64)
โครงสร้างพื้นฐาน (อันดับโลก)	2.50 (60)	2.56 (66)	2.68 (72)	3.11 (44)	2.70 (70)
การจัดการขนส่งระหว่างประเทศ (อันดับโลก)	3.00 (47)	3.04 (58)	3.14 (39)	3.22 (42)	3.12 (50)
ความสามารถและคุณภาพของบริการด้านโลจิสติกส์ (อันดับโลก)	2.80 (56)	2.89 (51)	2.68 (82)	3.09 (49)	2.88 (62)
การระบุและติดตามสินค้า (อันดับโลก)	2.90 (53)	3.10 (55)	3.16 (47)	3.19 (48)	2.84 (75)
ความตรงต่อเวลา (อันดับโลก)	3.22 (65)	3.44 (76)	3.64 (38)	3.49 (56)	3.50 (56)

ที่มา: ธนาคารโลก (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคืออันดับของเวียดนามจาก 161 ประเทศ

ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index) จัดทำขึ้นโดยธนาคารโลกเพื่อวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์โดยพิจารณาจากมิติด้านต่างๆ ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการทางศุลกากร (เช่น ความเร็ว ความเรียบง่าย และความชัดเจนของพิธีการทางศุลกากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านการค้าและการขนส่ง (เช่น ท่าเรือ ระบบรถไฟ ถนน และข้อมูลสารสนเทศต่างๆ) การจัดการการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สะดวกและมีราคาที่เหมาะสม ความสามารถและคุณภาพของบริการด้านโลจิสติกส์ ของหน่วยงานที่ให้บริการด้านการขนส่งต่างๆ ความสามารถในการระบุและติดตามสินค้าที่ส่งมอบ และความตรงต่อเวลาในการขนส่งสินค้าไปยังจุดหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การคำนวณค่าดัชนีดังกล่าว เป็นค่าเฉลี่ยของผลจากการสำรวจผู้ประกอบการด้านขนส่งและโลจิสติกส์ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 1-5 โดย 5 คือค่าที่มากที่สุดและแสดงว่ามีประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์สูงสุดโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก

1.7.3 การคมนาคมและการขนส่ง

ในปัจจุบัน เวียดนามยังประสบปัญหาการจราจรติดขัดบนท้องถนนในเขตเมือง และความจำกัดของโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อเมืองต่างๆ ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งที่ยังจำกัด (ตารางที่ 1.20) ดังนั้นรัฐบาลจึงมีโครงการก่อสร้างต่างๆ เพื่อปรับปรุงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น โครงการถนนวงแหวนในกรุงฮานอย รถไฟความเร็วสูงเชื่อมกรุงฮานอย-นครโฮจิมินห์ และทางด่วนเชื่อมกรุงฮานอยและเมืองอื่นๆ

ตารางที่ 1.20 ตัวชี้วัดโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ปี 2557

ตัวชี้วัด	ระยะทาง (กิโลเมตร)
ถนน	212,151
• ลาดยาง	108,323
• ปูด้วยหิน	6,527
• หินและดินผสม	48,892
• ดิน	48,409
ขนส่งทางน้ำในประเทศ ⁹	40,005
• น้ำหนักต่ำกว่า 50 ตัน	24,859
• น้ำหนัก 51-100 ตัน	5,426
• น้ำหนัก 101-500 ตัน	5,745
• น้ำหนัก 501-1,000 ตัน	2,949
• น้ำหนักมากกว่า 1,001 ตัน	1,026
จำนวนสะพาน (หน่วย)	29,019
ระยะทางสะพานทั้งหมด (เมตร)	924,573
ท่าเรือเดินทะเล (seaports) (หน่วย)	39
ท่าอากาศยาน (หน่วย)	21
• ท่าอากาศยานนานาชาติ	11

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam และ Vietnam - Strategic Destination for Investment, Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

⁹ น้ำหนัก (สำหรับทางน้ำในประเทศ) หรือ Weight (for inland waterways transport) หมายถึง น้ำหนักรวมของสินค้าที่ต้องคำนึงถึงเมื่อขนส่งสินค้าโดยใช้ทางน้ำในประเทศ

ภาพที่ 1.12 แผนที่ถนนและทางรถไฟในเวียดนาม

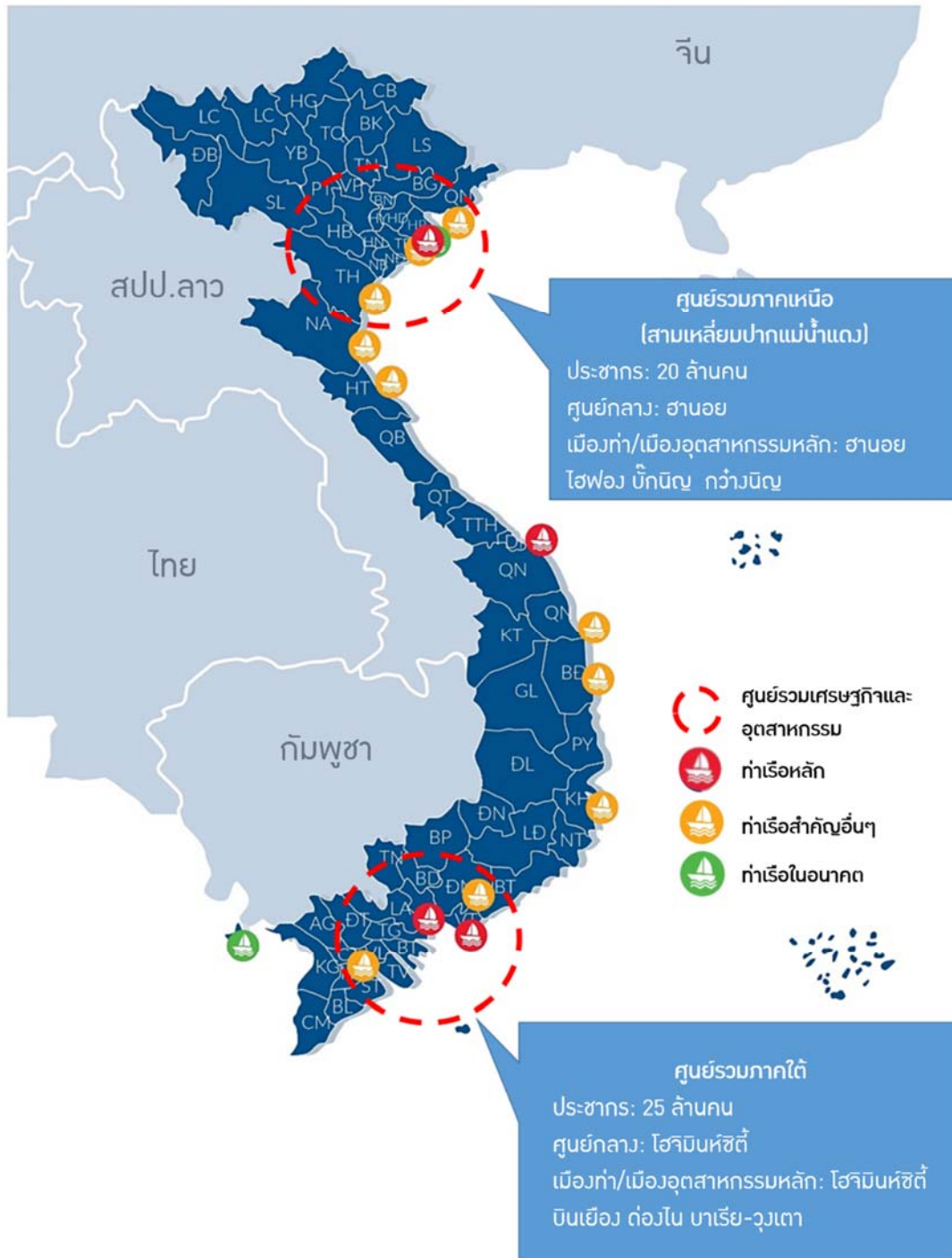

ที่มา: Open Development Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ทั้งนี้ เวียดนามได้ตั้งเป้าในการพัฒนาทางหลวงให้มีระยะทางทั้งสิ้น 2,500 กิโลเมตร ภายในปี 2563 เพื่อส่งเสริมการเชื่อมต่อระหว่างอาเซียนและจีน¹⁰

¹⁰ Vietnam - Strategic Destination for Investment, Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment

ภาพที่ 1.13 แผนที่ท่าเรือเดินทะเลในเวียดนาม

ที่มา: Vietnam - Strategic Destination for Investment, Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ภาพที่ 1.14 แผนที่ท่าอากาศยานในเวียดนาม

ที่มา: Open Development Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

1.7.4 ระบบสาธารณูปโภค

แม้ว่าอัตราการเข้าถึงไฟฟ้าของเวียดนามจะสูงมากอยู่ที่ร้อยละ 99.0 ของประชากรทั้งหมด¹¹ แต่ความต้องการใช้ไฟฟ้าในเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงมีแผนเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้าเพื่อตอบสนองความต้องการไฟฟ้าของประเทศ นอกจากนี้ อัตราค่าไฟฟ้าของเวียดนามปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปัจจุบัน อัตราค่าไฟฟ้าอยู่ระหว่าง 0.424 – 0.643 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลวัตต์ (ตารางที่ 1.21) ในส่วนของปริมาณน้ำภายในประเทศนั้น จากข้อมูลปี 2556 เวียดนามมีปริมาณน้ำภายในที่นำมาใช้ได้อยู่ที่ 359 พันล้านลูกบาศก์เมตร โดยคิดเป็น 4,006.0 ลูกบาศก์เมตรต่อคน และอัตราค่าน้ำปรับลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2555 โดยปัจจุบัน อัตราค่าน้ำอยู่ที่ 0.1476 – 0.3714 เหรียญสหรัฐฯ ต่อลูกบาศก์เมตร (ตารางที่ 1.22)

ตารางที่ 1.21 อัตราค่าไฟฟ้า

การใช้งาน	อัตราค่าไฟฟ้าต่อกิโลวัตต์ (เหรียญสหรัฐฯ)
การผลิต	0.424 - 0.452
การบริการ	0.500 - 0.643

ที่มา: Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560

ตารางที่ 1.22 อัตราค่าน้ำประปา

การใช้งาน	อัตราค่าน้ำประปาต่อลบ.ม. (เหรียญสหรัฐฯ)
บ้านเรือน	0.1476 - 0.3286
สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐาน	0.2238
ผู้ผลิต	0.2895
ธุรกิจ	0.3714

ที่มา: Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560

¹¹ CIA World Factbook ปี 2556

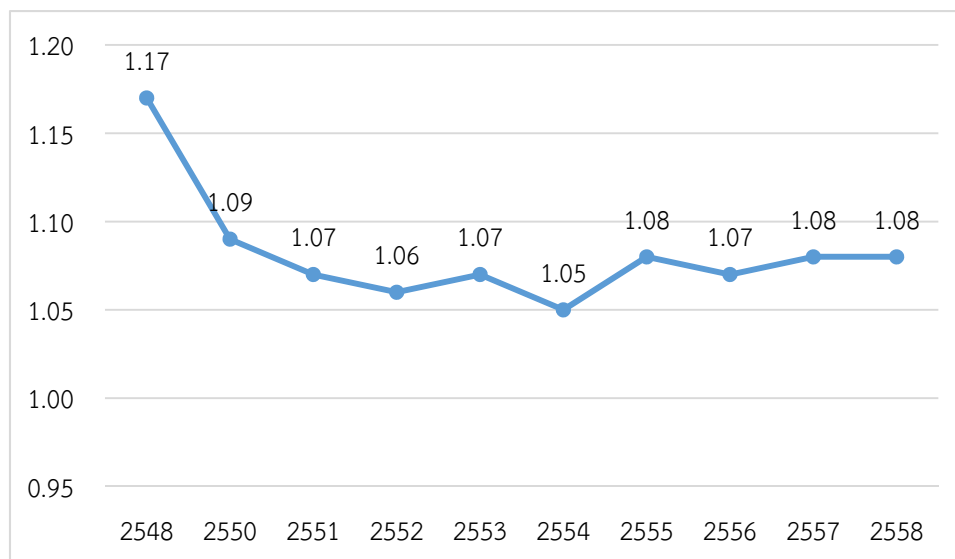
บทที่ 2 ข้อมูลประชากรและแรงงาน

2.1 ข้อมูลประชากรและโครงสร้างประชากร

ในปี 2559 เวียดนามมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 92.7 ล้านคน¹² โดยมีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับที่ 15 ของโลก และเป็นอันดับ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียน รองจาก อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์เท่านั้น โดยมีอัตราการเติบโตของประชากรเฉลี่ยระหว่างปี 2548-2558 คิดเป็นร้อยละ 1.08 (ภาพที่ 2.1) และมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ในช่วงปีหลังๆ อย่างไรก็ตาม จากการคาดการณ์ขององค์การสหประชาชาติ พบว่าอัตราการเติบโตประชากรเฉลี่ยต่อปีของเวียดนาม ในปี 2573-2578 จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 0.5 ต่อปี ซึ่งคิดเป็นอันดับที่ 8 ของกลุ่มประเทศอาเซียน และต่ำกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยของอาเซียน (ร้อยละ 0.6) ขณะที่ไทยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของประชากรต่อปีต่ำที่สุดในอาเซียน (ร้อยละ -0.1) (ตารางที่ 2.1) นอกจากนี้ จากการคาดการณ์โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พบว่าอัตราการเติบโตของประชากรเวียดนาม จะลดลงใกล้กับศูนย์ภายในปี 2593 และสัดส่วนประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปของเวียดนามจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว

ภาพที่ 2.1 อัตราการเติบโตประชากร ปี 2548-2558

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2558 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

¹² ธนาคารโลก

ตารางที่ 2.1 การคาดการณ์จำนวนประชากรในอาเซียน

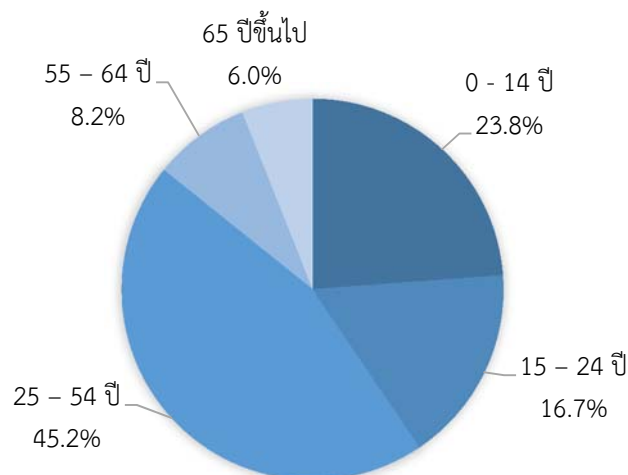
หน่วย: พันคน

ประเทศ	2563	2568	2573	2578	อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (2573-2578) (ร้อยละ)
อาเซียน	667,634.9	698,880.5	726,286.9	749,552.9	0.6
ฟิลิปปินส์	109,703.4	117,664.7	125,372.3	132,667.6	1.1
กัมพูชา	16,715.5	17,808.7	18,797.9	19,723.8	1.0
สปป.ลาว	7,164.8	7,629.8	8,048.7	8,416.5	0.9
มาเลเซีย	32,869.3	34,949.8	36,815.0	38,380.7	0.8
บรูไนดารุสซาลาม	444.5	468.8	489.7	506.8	0.7
อินโดนีเซีย	272,223.0	284,751.0	295,595.2	304,758.6	0.6
เมียนมา	54,808.3	57,001.5	58,915.9	60,430.9	0.5
เวียดนาม	98,360.1	102,763.5	106,283.6	108,988.5	0.5
สิงคโปร์	5,935.1	6,157.3	6,342.5	6,479.9	0.4
ไทย	69,410.9	69,685.5	69,626.2	69,199.7	-0.1

ที่มา: The World Population Prospect: The Revision 2017, UN Population Division

หากพิจารณาในด้านของโครงสร้างอายุประชากรพบว่า ในปี 2559 เวียดนามมีประชากรในช่วงอายุ 25 – 54 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 45.2) โดยหากรวมประชากรในวัยทำงานทั้งหมด (15 – 64 ปี) จะคิดเป็นร้อยละ 70.1 ซึ่งนับได้ว่ามีสัดส่วนประชากรในวัยทำงานที่สูง (ภาพที่ 2.2) ทั้งนี้สัดส่วนของประชากรเพศชายในวัยเด็ก และวัยหนุ่มสาวค่อนข้างมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย แต่สัดส่วนของประชากรเพศหญิงในวัยชราค่อนข้างมากกว่าเพศชาย (ภาพที่ 2.3)

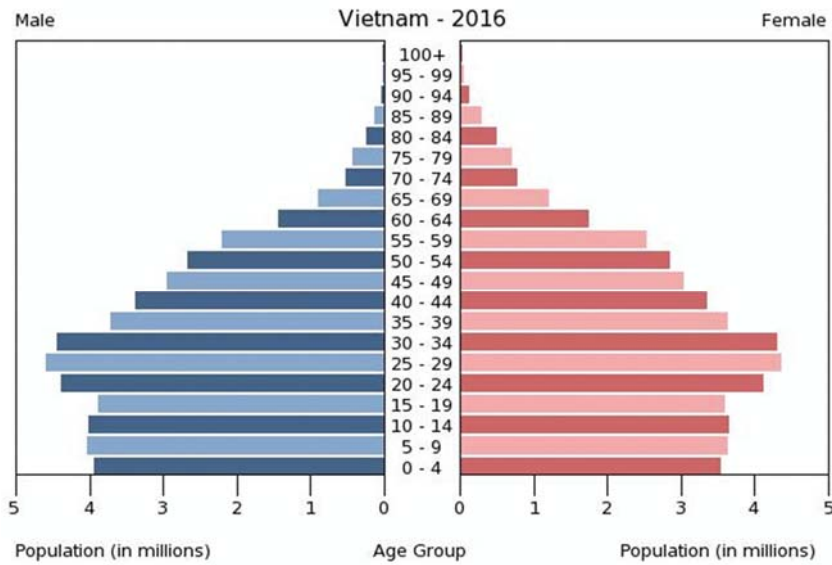
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างอายุประชากร ปี 2559

ที่มา: CIA World Factbook (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นการคาดการณ์

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างอายุประชากร ปี 2559 แบ่งตามเพศ

ที่มา: CIA World Factbook (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

2.2 กำลังแรงงานและอัตราการว่างงาน

2.2.1 กำลังแรงงาน

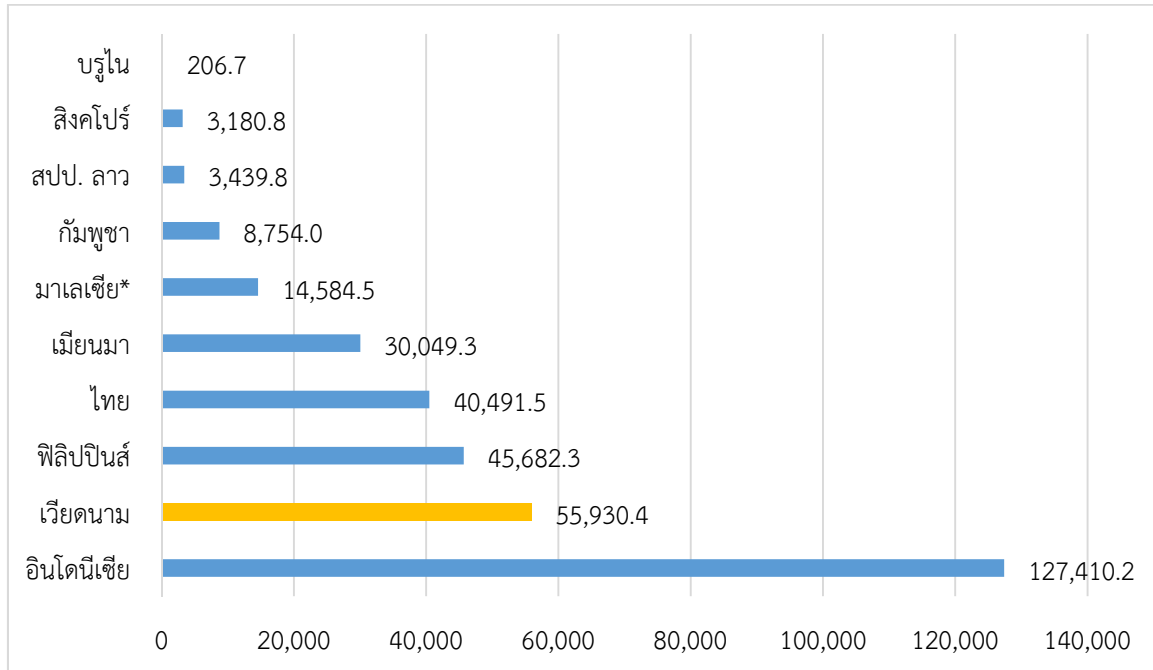
กำลังแรงงานในประเทศเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง¹³ โดยในปี 2559 เวียดนามมีกำลังแรงงาน 55.9 ล้านคน ซึ่งมีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 2 ในกลุ่มประเทศอาเซียน รองจาก อินโดนีเซีย (ภาพที่ 2.4) อย่างไรก็ตาม จากการคาดการณ์จำนวนประชากรวัยทำงาน¹⁴ โดยองค์การสหประชาชาติ พบว่าในปี 2564 เวียดนามจะมีจำนวนประชากรวัยทำงานเป็นอันดับที่ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียน (68.3 ล้านคน) โดยมีฟิลิปปินส์ขึ้นเป็นอันดับที่ 2 แทน (71.1 ล้านคน) (ตารางที่ 2.2)

¹³ ธนาคารโลก

¹⁴ หมายถึงประชากรอายุ 15-64 ปี ตามคำจำกัดความของ OECD

ภาพที่ 2.4 กำลังแรงงานของประเทศในกลุ่มอาเซียน ปี 2559

หน่วย: พันคน

ที่มา: ฐานข้อมูลธนาคารโลก (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: *ข้อมูลปี 2558

ตารางที่ 2.2 คาดการณ์จำนวนประชากรวัยทำงาน ในอาเซียน ปี 2560-2564

หน่วย: พันคน

อันดับ	ประเทศ	2560	2561	2562	2563	2564
	อาเซียน	437,223.0	442,338.2	447,224.1	451,818.6	456,174.4
1	อินโดนีเซีย	177,730.0	180,186.7	182,534.5	184,697.0	186,759.5
2	ฟิลิปปินส์	66,603.7	67,746.5	68,886.4	70,026.3	71,136.2
3	เวียดนาม	66,677.4	67,108.2	67,506.0	67,881.1	68,265.1
4	ไทย	49,229.3	49,242.9	49,206.0	49,119.10	49,005.1
5	เมียนมา	35,991.7	36,492.4	36,981.7	37,449.4	37,847.5
6	มาเลเซีย	21,945.3	22,252.1	22,539.4	22,812.3	23,071.3
7	กัมพูชา	10,292.9	10,432.6	10,576.5	10,732.7	10,895.0
8	สปป.ลาว	4,326.5	4,410.8	4,496.6	4,584.3	4,669.2
9	สิงคโปร์	4,115.9	4,151.5	4,178.4	4,194.7	4,200.6
10	บรูไนดารุสซาลาม	310.3	314.6	318.4	321.7	324.9

ที่มา: The World Population Prospect: The Revision 2017, UN Population Division

หมายเหตุ: ประชากรวัยทำงาน หมายถึงประชากรอายุ 15-64 ปี ตามคำจำกัดความของ OECD

หากพิจารณาจำนวนแรงงาน แยกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จะพบว่าในปี 2559 แรงงานร้อยละ 41.9 อยู่ในกิจกรรมการเกษตร การป่าไม้ และการประมง อย่างไรก็ตาม ในปี 2554-255 จำนวนและสัดส่วนแรงงานในกิจกรรมนี้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในทางกลับกัน จำนวนและสัดส่วนแรงงานในกิจกรรมการผลิต การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ และกิจกรรมบริการที่พักอาศัยและบริการอาหาร กลับเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (ตารางที่ 2.3 และ 2.4)

ตารางที่ 2.3 จำนวนแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2554-2559

หน่วย: พันคน

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	2554	2555	2556	2557	2558	2559
การเกษตร การป่าไม้ และ การประมง	24,362.9	24,357.2	24,399.3	24,408.7	23,259.1	22,315.2
เหมืองแร่	279.1	285.5	267.6	253.2	237.6	236.1
การผลิต	6,972.6	7,102.2	7,267.3	7,414.7	8,082.8	8,866.6
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ	139.7	129.5	133.7	138.6	146.0	158.7
การประปา การจัดการน้ำเสีย การจัดการของเสีย และการฟื้นฟู	106.3	107.8	108.7	109.1	119.8	137.5
การก่อสร้าง	3,221.1	3,271.5	3,308.7	3,313.4	3,431.8	3,800.1
การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์	5,827.6	6,313.9	6,562.5	6,651.6	6,709.8	6,735.8
การขนส่งและการจัดเก็บสินค้า	1,414.4	1,498.3	1,531.8	1,535.4	1,592.3	1,614.3
บริการที่พักอาศัยและบริการอาหาร	1,995.3	2,137.4	2,216.6	2,301.1	2,441.3	2,482.3
ข้อมูล และ การติดต่อสื่อสาร	269.0	283.6	297.7	317.9	338.0	342.7
การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย	301.1	312.5	335.1	352.1	364.7	376.3
อสังหาริมทรัพย์	119.0	148.1	150.0	158.1	165.7	179.5
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	220.2	248.8	249.2	250.6	251.8	252.3
กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	197.9	229.3	245.6	262.1	279.6	283.7
กิจกรรมของพรรคคอมมิวนิสต์ หรือ องค์กรทางสังคมและการเมือง การบริหารและการป้องกันประเทศ การรักษาความปลอดภัย	1,542.2	1,582.7	1,631.0	1,697.2	1,706.8	1,701.5
การศึกษาและการฝึกอบรม	1,731.8	1,767.1	1,813.3	1,860.4	1,896.2	1,901.7
กิจกรรมด้านสุขภาพมนุษย์และกิจกรรมเพื่อสังคม	480.8	482.4	490.8	492.8	539.7	568.6
ศิลปะ การบันเทิง และนันทนาการ	250.1	256.0	271.6	285.7	295.2	305.1
กิจกรรมการบริการอื่นๆ	734.9	731.9	749.5	764.4	799.8	848.2
กิจกรรมของครัวเรือนในฐานะนายจ้าง สินค้าที่ไม่แตกต่างกัน (undifferentiated goods) และบริการจากกิจกรรมของครัวเรือน เพื่อการใช้งานของตัวเอง	183.1	173.9	174.9	175.0	179.2	194.1
กิจกรรมขององค์กรนอกเขตอำนาจ (activities of extraterritorial organizations and bodies)	2.8	2.8	2.9	2.4	2.8	2.5

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 2.4 สัดส่วนแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2554-2559

หน่วย: ร้อยละ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	2554	2555	2556	2557	2558	2559
การเกษตร การป่าไม้ และการประมง	48.4	47.4	46.7	46.3	44	41.9
เหมืองแร่	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.4
การผลิต	13.8	13.8	13.9	14.1	15.3	16.6
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
การประปา การจัดการน้ำเสีย การจัดการของเสีย และการฟื้นฟู	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
การก่อสร้าง	6.4	6.4	6.3	6.3	6.5	7.1
การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์	11.6	12.3	12.6	12.6	12.7	12.6
การขนส่งและการจัดเก็บสินค้า	2.8	2.9	2.9	2.9	3	3
บริการที่พักอาศัยและบริการอาหาร	4	4.2	4.2	4.4	4.6	4.7
ข้อมูล และการติดต่อสื่อสาร	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7
อสังหาริมทรัพย์	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5
กิจกรรมของพรรคคอมมิวนิสต์ หรือ องค์กรทางสังคมและการเมือง การบริหารและการป้องกันประเทศ การรักษาความปลอดภัย	3.1	3.1	3.1	3.2	3.2	3.2
การศึกษาและการฝึกอบรม	3.4	3.4	3.5	3.5	3.6	3.6
กิจกรรมด้านสุขภาพมนุษย์และกิจกรรมเพื่อสังคม	1	0.9	0.9	0.9	1	1.1
ศิลปะ การบันเทิง และนันทนาการ	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6
กิจกรรมการบริการอื่นๆ	1.5	1.4	1.4	1.4	1.5	1.6
กิจกรรมของครัวเรือนในฐานะนายจ้าง สินค้าที่ไม่แตกต่างกัน (undifferentiated goods) และบริการจากกิจกรรมของครัวเรือน เพื่อการใช้งานของตัวเอง	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
กิจกรรมขององค์กรนอกเขตอำนาจ (activities of extraterritorial organizations and bodies)	0	0	0	0	0	0

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

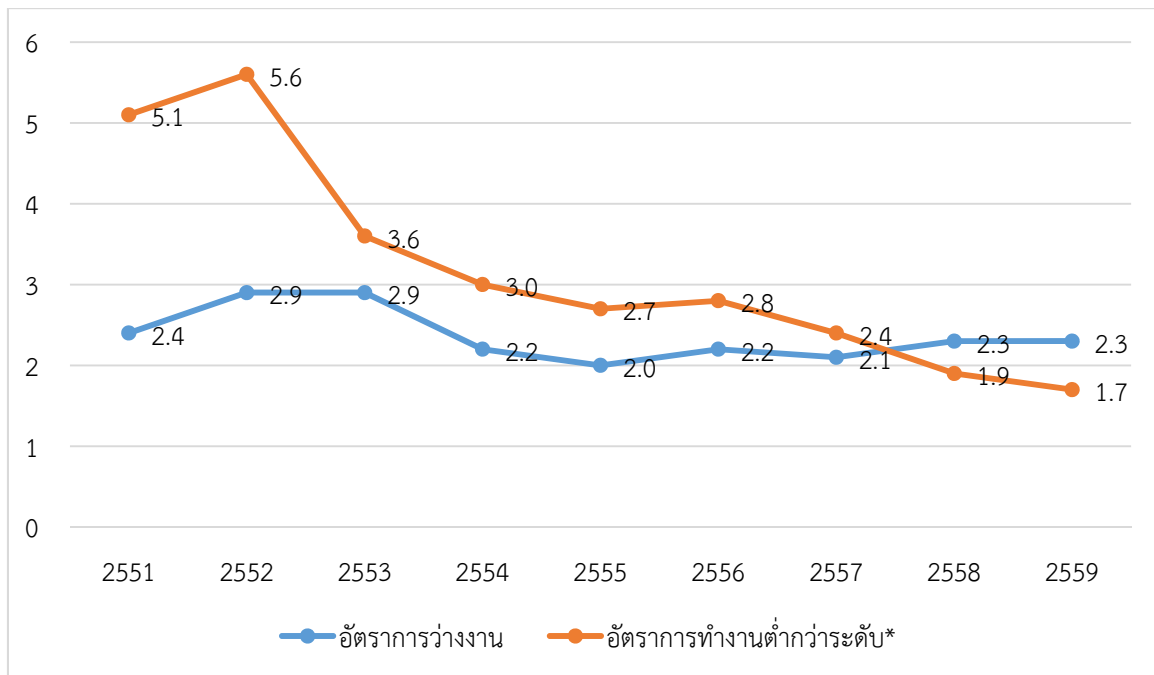
หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

2.2.2 อัตราการว่างงาน

สำหรับอัตราการว่างงานของเวียดนามระหว่างปี 2554-2559 ค่อนข้างคงที่และอยู่ในระดับประมาณร้อยละ 2.0-2.3 ขณะที่อัตราการทำงานต่ำกว่าระดับ (underemployment rate) มีการลดลงอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยล่าสุดในปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ 1.7 (ภาพที่ 2.5)

ภาพที่ 2.5 อัตราการว่างงาน และ อัตราการทำงานต่ำกว่าระดับ ปี 2551-2559

หน่วย: ร้อยละ

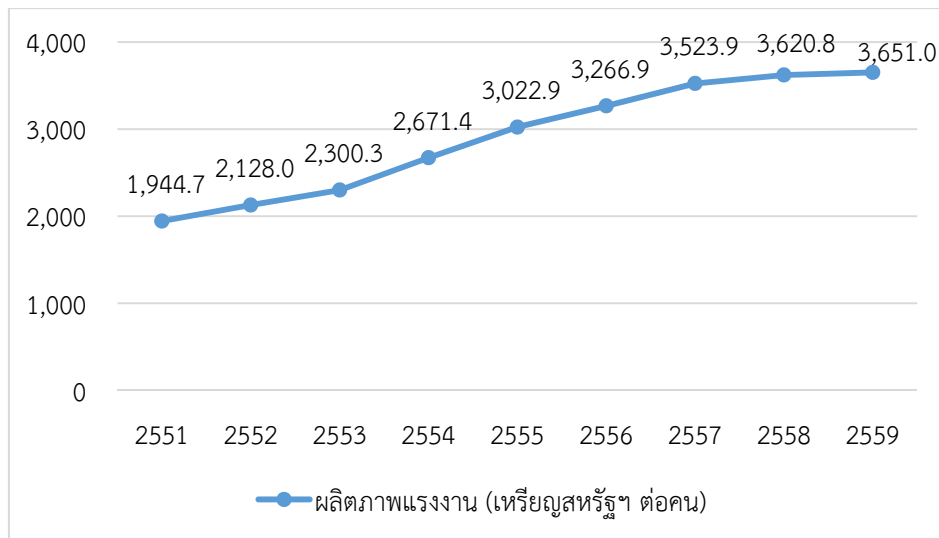

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560) (ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น)
 หมายเหตุ: * การทำงานต่ำกว่าระดับ (Underemployment) หมายถึง ผู้ที่มีงานทำ แต่มีจำนวนชั่วโมงการทำงานต่ำ

2.2.3 ผลผลิตภาพแรงงาน

ในส่วนของผลิตภาพแรงงาน (labor productivity) นั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยเพิ่มจาก 1,944.7 เหรียญสหรัฐฯ ต่อคนในปี 2550 เป็น 3,651 เหรียญสหรัฐฯ ต่อคนในปี 2559 (ภาพที่ 2.6) โดยเป็นผลิตภาพของแรงงานในกิจกรรมเหมืองแร่คิดเป็นมูลค่าสูงที่สุด (66.9 พันเหรียญสหรัฐฯ ต่อคน) รองลงมาคือ กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (55.1 พันเหรียญสหรัฐฯ ต่อคน) และ กิจกรรมเกี่ยวกับไฟฟ้า ก๊าซ ใอน้ำ (51.4 พันเหรียญสหรัฐฯ ต่อคน) ตามลำดับ (ภาพที่ 2.7) อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบผลิตภาพแรงงานของเวียดนามกับประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนแล้ว พบว่า เวียดนามมีผลิตภาพแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำ โดยในปี 2559 เวียดนามมีผลิตภาพแรงงานเป็นอันดับที่ 8 โดยสูงกว่า กัมพูชา และ เมียนมา เท่านั้น (ภาพที่ 2.8)

ภาพที่ 2.6 ผลผลิตภาพแรงงาน ปี 2550-2559

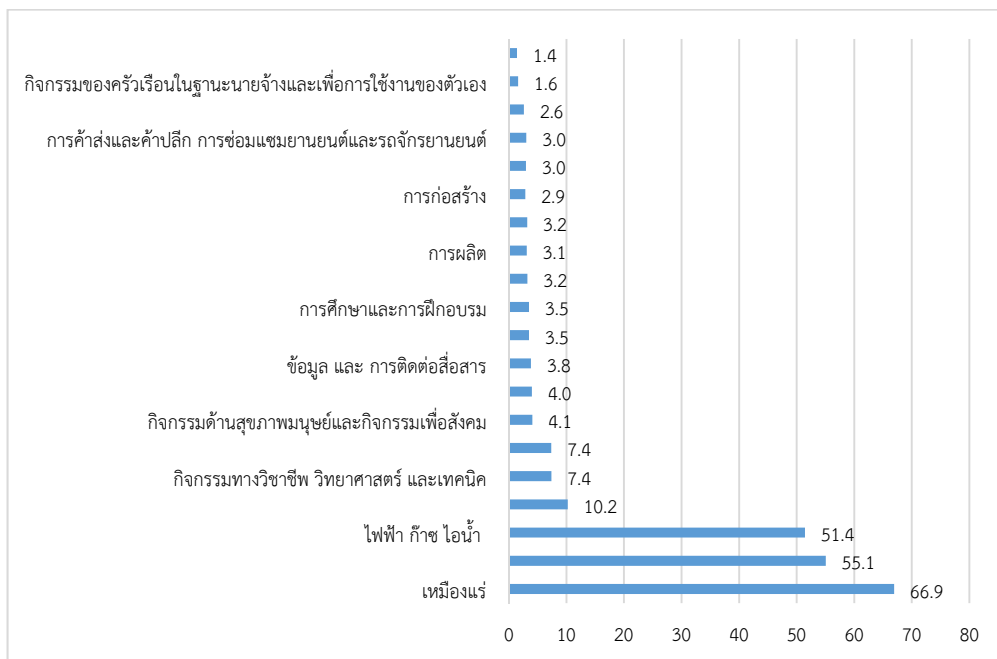

ที่มา: ข้อมูลผลผลิตภาพแรงงานจาก General Statistic Office of Vietnam และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนรายปีจาก Focus Economics (กรกฎาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2558 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ภาพที่ 2.7 ผลผลิตภาพแรงงานจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2559

หน่วย: พันเหรียญสหรัฐฯ

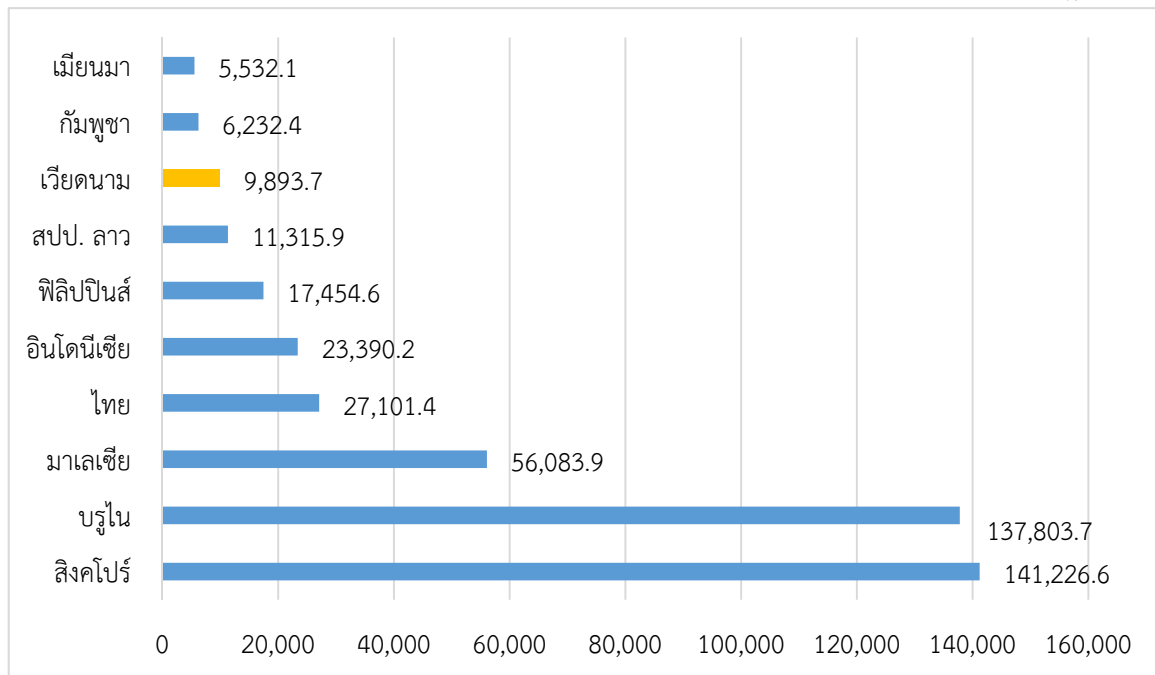
ที่มา: ข้อมูลผลผลิตภาพแรงงานจาก General Statistic Office of Vietnam และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนรายปีจาก Focus Economics (กรกฎาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ผลผลิตภาพแรงงาน คือ GDP โดยเฉลี่ยในราคาปัจจุบันต่อจำนวนประชากรที่ทำงานตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมูลค่าที่เพิ่มขึ้นตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจคำนวณจากราคาพื้นฐาน

ภาพที่ 2.8 ผลผลิตภาพแรงงานในภูมิภาคอาเซียน ปี 2559

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ ต่อคน

ที่มา: ฐานข้อมูลธนาคารโลก (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

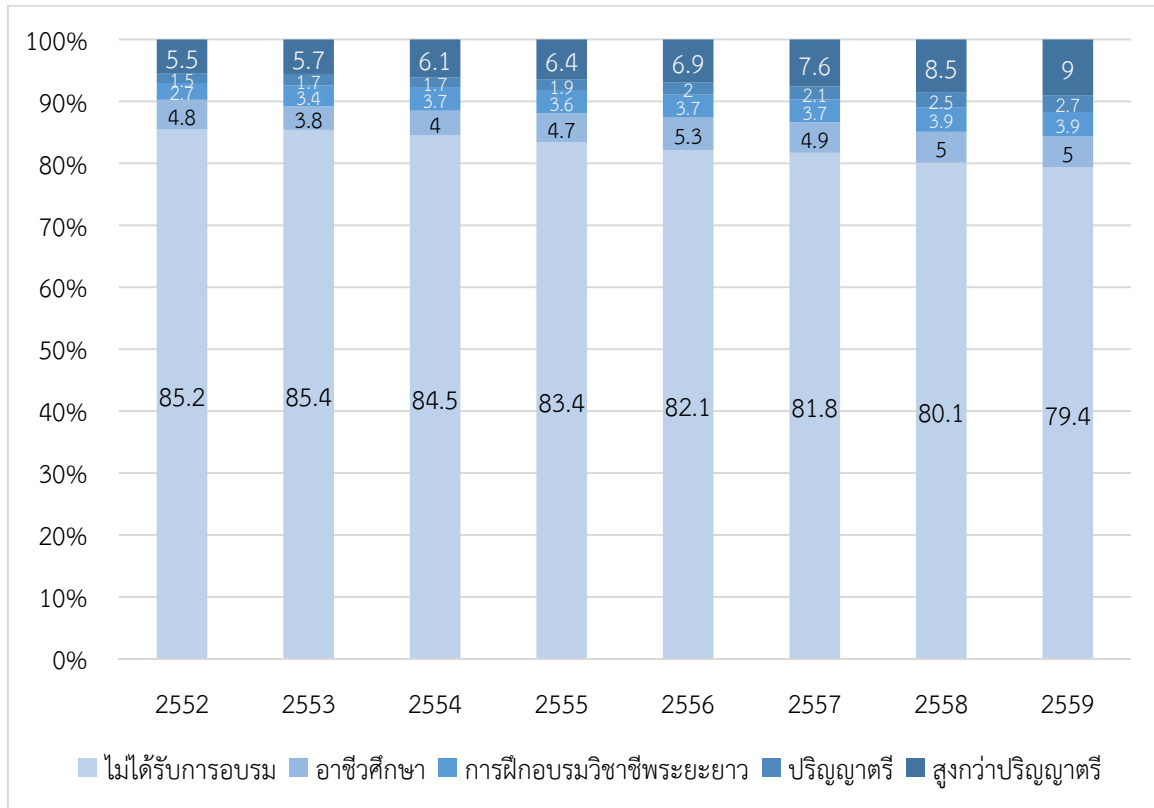
หมายเหตุ: ผลผลิตภาพแรงงาน หมายถึง ผลិតภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อจำนวนแรงงาน

2.2.4 คุณภาพแรงงาน

หากพิจารณาในด้านของคุณภาพแรงงาน พบว่าในปี 2558 ชาวเวียดนามที่มีอายุมากกว่า 15 ปี ที่สามารถอ่านและเขียนได้ คิดเป็นร้อยละ 94.5 ของประชากรทั้งหมด¹⁵ อย่างไรก็ตาม มีเพียง 1 ใน 5 ของกำลังแรงงานทั้งหมด (ร้อยละ 20.6) ที่ผ่านการฝึกอบรม หากจำแนกแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมดังกล่าวตามวุฒิการศึกษา พบว่าเป็นแรงงานที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 9 ของกำลังแรงงานทั้งหมด) รองลงมาคือ แรงงานที่ผ่านหลักสูตรอาชีวศึกษา (คิดเป็นร้อยละ 5.0) อย่างไรก็ตาม แม้สัดส่วนของแรงงานที่ผ่านการอบรมทั้งหมดจะอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่จากข้อมูล จะเห็นว่าสัดส่วนของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด (ภาพที่ 2.9)

¹⁵ ข้อมูลคาดการณ์ใน CIA World Fact Book

ภาพที่ 2.9 สัดส่วนของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรม ตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป
จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี 2552 – 2559

ที่มา: General Statistic Office of Vietnam (สืบค้นข้อมูลเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2559 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

2.3 ค่าจ้างแรงงาน

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำต่อเดือนในเวียดนาม แตกต่างกันตามภูมิภาค โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในระดับภูมิภาคที่ใช้กับลูกจ้างที่ทำงานภายใต้สัญญาจ้าง ได้ถูกกำหนดไว้ใน พระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 153/2016/ND-CP ซึ่งลงนามวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559 ณ กรุงฮานอย ตามประมวลกฎหมายแรงงาน ปี 2555 (Labour Code 2012) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นมา โดยภูมิภาคที่มีอัตราค่าแรงขั้นต่ำสูงสุดคือ Region I โดยคิดเป็นค่าจ้าง 3.75 ล้านดอง (ประมาณ 128.6 เหรียญสหรัฐฯ) ต่อเดือน (ตารางที่ 2.5) สำหรับค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับแรงงานที่ได้รับการอบรม (trained employee) จะสูงกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามภูมิภาคอย่างน้อยร้อยละ 7

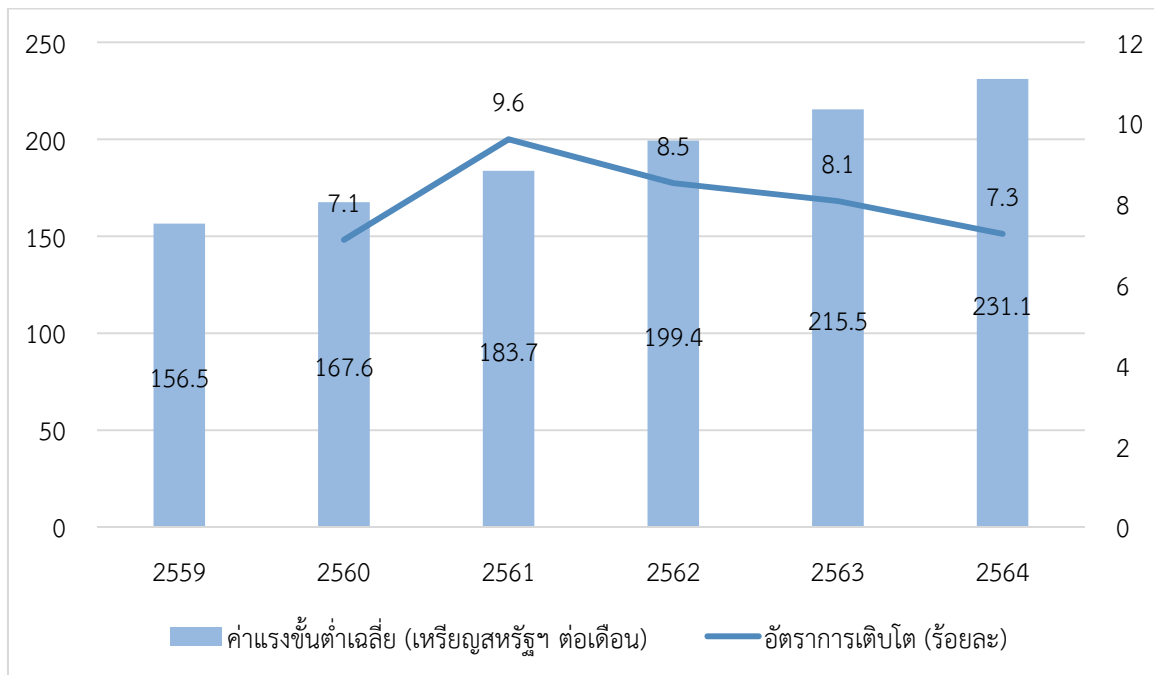
ตารางที่ 2.5 อัตราค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือน จำแนกตามภูมิภาคของประเทศเวียดนาม

ภูมิภาค	สถานที่ (Localities)	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำต่อเดือน (ต่อ)
Region I	<ul style="list-style-type: none"> - Gia Lam, Dong Anh, Soc Son, Thanh Tri, Tu Liem, Thuong Tin, Hoai Duc, Thach That, Quoc Oai, Me Linh, Chuong My rural districts, and Son Tay town of Hanoi - Thuy Nguyen, An Duong, An Lao, and Vinh Bao - Cu Chi, Hoc Mon, Binh Chanh, Nha Be rural district of Ho Chi Minh City - Bien Hoa City and Nhon Trach, Long Thanh, Vinh Cuu, Trang Bom rural districts of Binh Duong - Vung Tau City of Ba Ria 	3,750,000 (128.6 เหรียญสหรัฐฯ)
Region II	<ul style="list-style-type: none"> - Remaining districts of Hanoi City - Remaining districts of Hai Phong City - Hung Yen city and My Hao, Van Lam, Vian Giang and Yen My rural districts of Hung Yen Province - Vinh Yen city, Phuc Yen Town, Binh Xuyen, Yen Lack rural districts of Vinh Phuc province - Bac Ninh city, Tu Son town and Que Vo, Tien Du, Yen Phong, Thuan Thanh rural districts of Bac Ninh province - Ha Long and Mong Cai Cities of Quang Ninh province - Thai Nguyen city of Thai Nguyen province - Viet Tri city of Phu Tho province - Hue city of Thua Thien Hue province - Districts of Da Nang city - Nha Trang city and Cam Ranh Town of Khanh Hoa province - Da Lat city and Bao Loc city of Lam Dong province - Phan Thiet city of Binh Thuan province - The remaining rural districts of Ho Chi Minh City - Long Khanh town and Dinh Quan, Xuan Loc rural districts of Dong Nai province - Phu Giao and Dau Tieng Rural district of Binh Duong Province - Chon Thanh rural district of Binh Phuoc province - Ba Ria town and Tan Thanh rural district of Ba Ria- Vung Tau province - Tan An City and the Duc Hoa, Ben Luc, Can Duoc, Can Giuoc rural districts of Long An province - My Tho city of Tien Giang Province - Urban districts of Can Tho city - Rach Gia City of Kien Giang province - Long Xuyen city of An Giang province - Ca Mau city of Ca Mau province 	3,320,000 (114.3 เหรียญสหรัฐฯ)
Region III	<ul style="list-style-type: none"> - Remaining cities of provinces (except the cities mentioned in the Region II) 	2,900,000 (100.0 เหรียญสหรัฐฯ)
Region IV	<ul style="list-style-type: none"> - Covering the remaining localities 	2,580,000 (90.5 เหรียญสหรัฐฯ)

หมายเหตุ: ประมาณค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือนเป็นเงินเหรียญสหรัฐฯ ตามข้อมูลจาก Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ทั้งนี้ IEconomics ได้คาดการณ์ค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือนเฉลี่ยของเวียดนามว่าจะมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 8.1 ต่อปี ซึ่งเวียดนามจะมีค่าแรงขั้นต่ำเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ 3.50 ล้านดอลลาร์ (156.5 เหรียญสหรัฐฯ) ต่อเดือน เป็น 5.17 ล้านดอลลาร์ (231.1 เหรียญสหรัฐฯ) ต่อเดือนในปี 2564 (ภาพที่ 2.10)

ภาพที่ 2.10 คาดการณ์ค่าแรงขั้นต่ำต่อเดือนโดยเฉลี่ย ปี 2560-2564

ที่มา: IEconomics (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

สำหรับอัตราเงินเดือนจำแนกตามตำแหน่งงานในเวียดนาม จากการสำรวจบริษัทญี่ปุ่นที่ลงทุนในเวียดนามในปี 2559 ทั้งหมด 1,285 บริษัท โดยแบ่งอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งงานที่มีการจ้างงานในเวียดนาม ซึ่งเป็นฐานเงินเดือน (base salary) ออกเป็น 5 ตำแหน่งงานหลัก ได้แก่ แรงงานในภาคการผลิต วิศวกรในภาคการผลิต ผู้จัดการในภาคการผลิต พนักงานนอกภาคการผลิต และผู้จัดการนอกภาคการผลิต โดยมีฐานเงินเดือนแตกต่างกันตามตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 อัตราเงินเดือนจำแนกตามตำแหน่งงานของเวียดนามในปี 2559

ตำแหน่งงาน	ประสบการณ์ทำงาน (ปี)	เงินเดือน (เหรียญสหรัฐฯ)
แรงงานในภาคการผลิต ^a	3	204
วิศวกรในภาคการผลิต ^b	5	416
ผู้จัดการในภาคการผลิต ^c	10	901
พนักงานนอกภาคการผลิต ^d	3	443
ผู้จัดการนอกภาคการผลิต ^c	10	1,030

ที่มา: Japan External Trade Organization (JETRO) ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2559

หมายเหตุ: อัตราเงินเดือน หมายถึง ฐานเงินเดือน (base salary) ในแต่ละตำแหน่งงาน ไม่รวมสวัสดิการ

^a แรงงานในภาคการผลิต ไม่รวมแรงงานชั่วคราวและแรงงานในระยะทดลองงาน

^b วิศวกรในภาคการผลิต หมายถึงช่างเทคนิคและผู้ที่จบการศึกษาในระดับปวช. ปวส. หรือปริญญาตรี

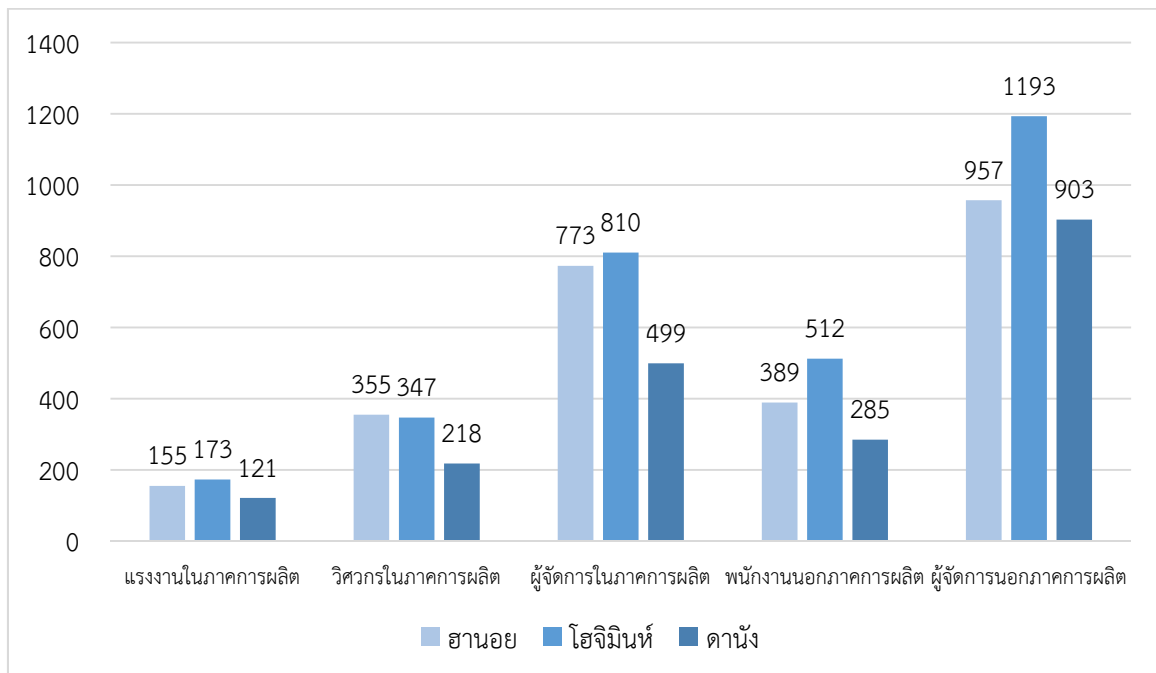
^c ผู้จัดการในภาคการผลิต หมายถึงผู้จัดการที่ดูแลงานด้านการขายและจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

^d พนักงานนอกภาคการผลิต ไม่รวมแรงงานชั่วคราวและแรงงานในระยะทดลองงาน

สำหรับอัตราเงินเดือนเปรียบเทียบระหว่างเมืองสำคัญ 3 เมือง (ฮานอย โฮจิมินห์ และ ดานัง) ของเวียดนามนั้นพบว่า อัตราเงินเดือนในโฮจิมินห์สูงสุดในทุกตำแหน่ง (ยกเว้น วิศวกรในภาคการผลิต) ขณะที่อัตราเงินเดือนในดานังต่ำสุดในทุกตำแหน่ง (ภาพที่ 2.11)

ภาพที่ 2.11 เงินเดือนเฉลี่ย เมืองฮานอย เมืองโฮจิมินห์ และ เมืองดานัง

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ

ที่มา: Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment เข้าถึงข้อมูลวันที่ 17 ก.ค. 2560

2.4 กฎระเบียบด้านการจ้างงานและสวัสดิการ

ภายใต้ประมวลกฎหมายแรงงานปี 2555 (Labour Code 2012) บริษัทต่างชาติอาจจ้างพนักงานเวียดนามโดยตรงหรือรับสมัครผ่านทางหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจ จากนั้นจะต้องมีการลงทะเบียนรายชื่อพนักงานเวียดนามที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานกับหน่วยงานของกระทรวงแรงงานในท้องถิ่น และส่งรายงานเกี่ยวกับการใช้แรงงานและการเปลี่ยนแปลงแรงงานไปยังหน่วยงานดังกล่าวเป็นระยะ

(1) การเลิกจ้าง

นายจ้างสามารถเลิกจ้างได้ผ่านการยกเลิกสัญญา โดยนายจ้างต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วันสำหรับสัญญาจ้างงานแบบมีกำหนดเวลา หรืออย่างน้อย 45 วันสำหรับสัญญาจ้างงานแบบไม่มีกำหนดเวลา แต่ต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่เหมาะสม เช่น ผลการทำงาน การเจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นต้น หากนายจ้างไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า การเลิกจ้างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หรือไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่เหมาะสมได้ ซึ่งเป็นผลให้การยกเลิกสัญญาไม่ถูกต้องนั้น นายจ้างต้องรับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ ให้เงินเดือนชดเชยในช่วงเวลาที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงาน และต้องชำระเงินชดเชยเท่ากับเงินเดือนของลูกจ้าง 2 เดือน

ในกรณีที่การยกเลิกสัญญาจ้างงานเป็นไปโดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย นายจ้างไม่จำเป็นต้องแจ้งล่วงหน้าและอาจข้ามขั้นตอนในการดำเนินการบางประการได้ แต่ต้องมีการจัดทำเอกสารที่ระบุถึงการยกเลิกสัญญา เงินชดเชย ประกันสังคม เป็นต้น โดยทั้งสองฝ่ายต้องลงลายมือชื่อ

(2) ชั่วโมงทำงาน

กฎหมายแรงงานของเวียดนามกำหนดชั่วโมงทำงานสูงสุด คือ 8 ชั่วโมงต่อวัน และ 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์สำหรับสภาวะการทำงานปกติ สำหรับลูกจ้างที่ทำงานใช้แรงงานหนักหรือทำงานในสภาวะแวดล้อมที่เป็นอันตรายหรือมีสารพิษเจือปนมาก ชั่วโมงทำงานสูงสุดคือ 6 ชั่วโมงต่อวัน นอกจากนี้ ในช่วงระยะเวลาการทำงานปกติ ต้องมีการหยุดพักอย่างต่ำ 30 นาที และในแต่ละสัปดาห์ ต้องมีวันหยุดอย่างน้อย 1 วัน หรือคิดเป็น 4 วันใน 1 เดือน

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ผู้ใช้แรงงานสามารถทำงานนอกเวลาได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของระยะเวลาการทำงานต่อวันปกติ ไม่เกิน 12 ชั่วโมงต่อวันในวันหยุดประจำสัปดาห์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ ไม่เกิน 30 ชั่วโมงต่อเดือน และไม่เกิน 200 ชั่วโมงต่อปี อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอาจอนุญาตให้สามารถทำงานนอกเวลาได้ถึง 300 ชั่วโมงต่อปีในกรณีพิเศษบางกรณี

(3) การประกันสังคมและค่าชดเชยสำหรับลูกจ้าง

กฎหมายเวียดนามกำหนดให้ผู้ประกอบการที่จ้างลูกจ้างเป็นระยะเวลานานกว่า 3 เดือน ต้องชำระเงินส่วนหนึ่งให้กับกองทุนประกันสังคม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24 ของเงินเดือนลูกจ้าง แบ่งเป็นส่วนของระบบประกันสังคมร้อยละ 18 ระบบประกันสุขภาพร้อยละ 3 และระบบประกันการว่างงานร้อยละ 1 และจ่ายให้กองทุนสภาพแรงงานร้อยละ 2 (ตารางที่ 2.7) ทั้งนี้ ระบบประกันสังคมของเวียดนามครอบคลุมประโยชน์ต่างๆ ได้แก่ เงินบำนาญ เงินชดเชยในกรณีลาป่วย ลาคลอด ประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน เป็นโรคที่เกิดจากการทำงาน หรือเสียชีวิต รวมทั้งได้สิทธิในการเข้าทำงานอีกครั้งในกรณีที่ต้องเกณฑ์ทหารด้วย

ตารางที่ 2.7 สวัสดิการแรงงานในเวียดนาม

หน่วย: ร้อยละ

ลำดับ	ค่าประกัน/ค่าธรรมเนียม	นายจ้าง	ลูกจ้าง	รวม
1	ประกันสังคม	18	8	26
2	ประกันสุขภาพ	3	1.5	4.5
3	ประกันการว่างงาน	1	1	2
4	กองทุนสภาพแรงงาน	2	-	2
	รวม	24	10.5	34.5

ที่มา: Investment Promotion Centre South Vietnam (IPCS) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

สำหรับสิทธิของลูกจ้าง และการจ่ายเงินนอกเหนือจากเงินเดือนโดยปกติ ตามประมวลกฎหมายแรงงาน ปี 2555 มีรายละเอียดตามตารางที่ 2.8 และกฎระเบียบเกี่ยวกับแรงงานที่ตั้งครรภ์ของเวียดนาม ซึ่งมีความเข้มงวดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในเอเชีย เป็นไปตามกล่องข้อความที่ 2.1

ตารางที่ 2.8 สิทธิของลูกจ้าง และการจ่ายเงินนอกเหนือจากเงินเดือนโดยปกติ

วันลาหยุดพักผ่อนประจำปี (มาตรา 111)	ลูกจ้างที่ทำงานกับนายจ้างมาเป็นเวลาอย่างน้อย 12 เดือนมีสิทธิที่จะได้รับวันลาหยุดพักผ่อนประจำปี โดยไม่รวมวันหยุดราชการประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - 12 วันทำงานสำหรับพนักงานซึ่งทำงานในสภาพการทำงานปกติ - 14 วันทำงานสำหรับบุคคลที่ทำงานในงานหนัก อันตรายหรือเป็นพิษ หรืออยู่ในสถานที่ที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ร้ายแรง และแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือแรงงานที่พิการ - 16 วันทำงานสำหรับบุคคลที่ทำงานในงานหนัก อันตรายหรือเป็นพิษ หรืออยู่ในสถานที่ที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ร้ายแรงเป็นอย่างมาก - สำหรับวันหยุดพักผ่อนนั้น จะเพิ่มขึ้นตามอายุงานที่เพิ่มขึ้น โดยจะได้รับวันหยุดพักผ่อนประจำปีเพิ่มขึ้นอีก 1 วันทุกๆ 5 ปีที่ทำงาน
การจ่ายเงินค่าล่วงเวลาและค่าการทำงานในเวลา	1. ค่าการทำงานล่วงเวลาจะจ่ายตามราคาต่อหน่วยเงินเดือน หรือเงินเดือนโดยหน้าทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - วันปกติ: อย่างน้อยร้อยละ 150 - วันหยุดสัปดาห์: อย่างน้อยร้อยละ 200 - วันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันหยุดด้วยค่าจ้าง (days-off with pay): อย่างน้อยร้อยละ 300

กลางคืน (มาตรา 97)	2. ค่าการทำงานในเวลา กลางคืน	ได้รับเงินเดือนเพิ่มอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของราคาต่อหน่วยของ เงินเดือนประจำวันทำงานปกติ
	3. ค่าการทำงานล่วงเวลา ในเวลากลางคืน	นอกจากเงินเดือนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 และ 2 ให้ลูกจ้างได้รับ เงินเดือนเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของราคาต่อหน่วยของเงินเดือนประจำวัน ทำงานปกติ
การจ่ายเงิน วันหยุด (มาตรา 115)	1. ลูกจ้างมีสิทธิได้รับ ค่าจ้างวันหยุดใน วันหยุดราชการ รวม ทั้งหมด 10 วัน	<ul style="list-style-type: none"> - วันหยุดปีใหม่ตามปฏิทิน: 1 ม.ค. - วันหยุดปีใหม่ทางจันทรคติ: 5 วัน - วันชัยชนะ (Victory Day): 13 เม.ย. - วันแรงงานสากล: 1 พ.ค. - วันชาติ: 2 ก.ย. - Hung Kings Commemorations: 10 ม.ค. ตามปฏิทินจันทรคติ
	2. พนักงานที่เป็นพลเมืองต่างชาดที่ทำงานในเวียดนาม นอกเหนือจากวันหยุดตามที่กำหนดในข้อ 1 ของข้อนี้ ให้ใช้เวลาในวันธรรมดาของวันชาติของตนอีกหนึ่งวัน	
	3. ในกรณีที่วันหยุดนักขัตฤกษ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ของข้อนี้ตรงกับวันหยุดประจำสัปดาห์ พนักงานจะ มีสิทธิได้รับวันหยุดชดเชยแทน	
การจ่ายเงิน โบนัส (มาตรา 103)	โบนัส หมายถึง จำนวนเงินที่นายจ้างให้รางวัลแก่พนักงาน ตามผลประกอบการประจำปีและผลการ ผลิตและระดับการทำงานของพนักงาน ข้อบังคับเกี่ยวกับโบนัสจะต้องเป็นไปตามที่นายจ้างกำหนดและ ประกาศต่อสาธารณชนในสถานที่ทำงานหลังจากได้ปรึกษากับองค์การตัวแทนของกลุ่มแรงงานใน ระดับรากหญ้า (the representative organization of the labor collective at the grassroots level)	

ที่มา: <http://www.wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/vietnam> (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

กล่องข้อความที่ 2.1 กฎระเบียบเกี่ยวกับแรงงานที่ตั้งครรภ์ของเวียดนาม

เวียดนามมีกฎระเบียบด้านการจ้างงานและสวัสดิการเกี่ยวกับแรงงานที่ตั้งครรภ์ ที่เฉพาะเจาะจงต่อเวียดนาม ซึ่ง
กฎหมายเวียดนามจะให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพของแรงงานเป็นอย่างมาก โดยกำหนดระเบียบไว้เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงาน
ได้รับความคุ้มครองอย่างสมบูรณ์ในระหว่างและหลังคลอดบุตร ซึ่งประมวลกฎหมายแรงงานปี 2555 ได้เพิ่มระยะเวลาการ
ลาคลอดเพิ่มขึ้นจากเดิม 4 เดือน เป็น 6 เดือน ส่งผลให้เวียดนามกลายเป็นประเทศอันดับต้นๆในเอเชีย ที่มีระยะเวลาการ
ลาคลอดสูงสุด และเป็นไม่กี่ประเทศในเอเชีย ที่กำหนดระยะเวลาการลาคลอดสูงกว่ามาตรฐานระยะเวลาการลาคลอด
14 สัปดาห์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ¹⁶ นอกจากนี้ แรงงานที่ตั้งครรภ์ 7 เดือนขึ้นไป และแรงงานที่มีบุตรอายุต่ำกว่า
12 เดือน จะได้รับระยะเวลาการพักผ่อน 60 นาทีต่อวันทำงาน โดยที่ได้รับเงินเดือนตามเวลาการทำงานปกติ สิทธิการ
ลาของแรงงานที่ตั้งครรภ์ เป็นไปตามตารางต่อไปนี้

¹⁶ <http://www.vietnam-briefing.com/news/maternity-leave-vietnam.html/>

สิทธิการลาของแรงงานที่ตั้งครรภ์		
	การลาที่ได้รับอนุญาต	รายละเอียดการจ่ายค่าแรง
การตรวจสอบการตั้งครรภ์	5 ครั้ง (ครั้งละ 1 วัน)	- จ่ายโดยหน่วยงานสวัสดิการสังคมตามค่าแรงเต็มจำนวน
ในกรณีที่เกิดการแท้ง	10-50 วัน ขึ้นอยู่กับอายุของตัวอ่อน	
ในกรณีที่ทารกแรกเกิดเสียชีวิต	90 วัน หากทารกอายุต่ำกว่า 60 วัน	- นายจ้างและลูกจ้าง ไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าสวัสดิการสังคมในระหว่างการลาคลอด
	30 วัน หากทารกอายุ 60 วันหรือมากกว่า	
การใช้มาตรการคุมกำเนิด	7-15 วัน ขึ้นอยู่กับประเภทของการคุมกำเนิด	
การรับอุปการะเด็กทารก	จนกระทั่งเด็กทารกมีอายุ 4 เดือน	- จ่ายโดยหน่วยงานสวัสดิการสังคมตามค่าแรงเต็มจำนวน
การลาคลอด	6 เดือน	- นายจ้างและลูกจ้าง ไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าสวัสดิการสังคมในระหว่างการลาคลอด - จ่ายค่าแรงขั้นต่ำ 2 เดือนต่อทารก 1 คน
	หากให้กำเนิดเด็กแฝด หรือมากกว่า 2 คน จะสามารถลาคลอดได้เพิ่มขึ้น 1 เดือน ต่อทารกที่เพิ่มขึ้น 1 คน	
การพักผ่อน	5-15 วันต่อปี	ร้อยละ 25-40 ของค่าแรงขั้นต่ำทั่วไป

ที่มา: Guide to Vietnamese Labor Law for the Garment Industry (Fourth Edition, 2016), International Labour Organization (ILO) and International Finance Corporation (IFC) 2016

นอกเหนือไปจากการลาของแรงงานหญิงที่ตั้งครรภ์แล้ว แรงงานชายที่มีบุตร ยังได้รับอนุญาตให้ลาได้ (paternity leave) โดยภายใน 30 วันหลังการคลอดบุตร สามารถลาได้

- 5 วันทำงาน
- 7 วันทำงาน หากเป็นการผ่าคลอดหรือทารกคลอดก่อนอายุครรภ์ 32 สัปดาห์
- 10 วัน หากเป็นการคลอดทารกแฝด และเพิ่มอีก 3 วันต่อทารกที่เพิ่มขึ้น 1 คน นับตั้งแต่ทารกคนที่ 3 เป็นต้นไป
- 14 วัน หากเป็นการคลอดทารกแฝดหรือมากกว่าโดยการผ่าคลอด

(5) การจ้างพนักงานชาวต่างชาติ

ชาวต่างชาติที่ทำงานในเวียดนามเป็นเวลา 3 เดือนขึ้นไปต้องได้รับใบอนุญาตทำงาน ซึ่งระยะเวลาของใบอนุญาตทำงานจะต้องตรงกับระยะเวลาของสัญญาจ้างงาน โดยก่อนการเริ่มทำงาน 20 วัน บริษัทจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานต่างชาติ ที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (Ministry of Labour, Invalids and Social Affairs: MOLISA) หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจ เพื่อขออนุญาตทำงาน โดยกระทรวงหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจ มีหน้าที่ต้องให้คำวินิจฉัยภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับคำขอดังกล่าว ใบอนุญาตทำงานสามารถถอนได้ในบางกรณี เช่น การละเมิดกฎหมายของประเทศเวียดนาม โดยแรงงานชาวต่างชาติ เป็นต้น

จากการที่รัฐบาลเวียดนามกฎหมายเลขที่ 11/2016/ND-CP ล่าสุดในปี 2559 ส่งผลให้การขอใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานชาวต่างชาติ เป็นไปได้โดยง่ายขึ้น โดยพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ขยายการยกเว้นใบอนุญาตทำงานเพิ่มเติมจากเดิม และลดขั้นตอนในการขอใบอนุญาตทำงานลง โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 2.12

ภาพที่ 2.12 การเปลี่ยนแปลงการขอใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานชาวต่างชาติ
ตามกฎหมายเลขที่ 11/2016/ND-CP

การขอใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานชาวต่างชาติ “ทำได้ง่ายขึ้น”

รัฐบาลเวียดนามได้ออก พระราชกฤษฎีกาที่ 11/2016/ND-CP สำหรับชาวต่างชาติที่ทำงานในเวียดนาม โดยมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 เมษายน พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ส่งผลให้การขอใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานชาวต่างชาติง่ายขึ้น โดย

ขยายการยกเว้นใบอนุญาตทำงาน เพิ่มเติมจากเดิม โดยยกเว้นให้ชาวต่างชาติที่เป็น...

- ผู้เชี่ยวชาญ ที่ทำงานในเวียดนามไม่เกินครั้งละ 30 วัน รวมไม่เกินปีละ 90 วัน
- ครูและนักวิจัยที่ทำงานในสถาบันการศึกษา
- นักศึกษาต่างชาติที่เซ็นสัญญาฝึกงานกับบริษัทในเวียดนาม
- ผู้ทำงานในภาครัฐของเวียดนาม

ลดขั้นตอน ในการขอใบอนุญาตทำงานลง เช่น

- อนุญาตให้ใช้บันทึกอาชญากรรมเฉพาะในเวียดนามในการสมัคร หากเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเวียดนาม
- ระยะเวลาในการขอใบอนุญาตลดลงจาก 10 วัน เหลือ 7 วัน
- ยึดระยะเวลาต่ออายุหลังใบอนุญาตหมดอายุออกไป จาก 15 วัน เป็น 45 วัน เป็นต้น

ที่มา: คณะผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจากกฎหมายเลขที่ 11/2016/ND-CP และ New Regulation on Work Permits, PwC Vietnam NewsBrief

แรงงานต่างชาติที่ได้รับการยกเว้นจากใบอนุญาตทำงาน ต้องลงทะเบียนเป็นเวลาอย่างน้อย 7 วันก่อนเริ่มทำงาน ที่สำนักงานของกรมแรงงานและสวัสดิการสังคม (Department of Labour, Invalids and Social Affairs: DOLISA) ในพื้นที่ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของนายจ้าง การลงทะเบียนต้องระบุชื่อ อายุ สัญชาติ และหมายเลขหนังสือเดินทางของแรงงานดังกล่าว วันที่เริ่มและเลิกจ้าง และรายละเอียดของงาน

บทที่ 3 ข้อมูลกฎระเบียบและนโยบายด้านการลงทุน

3.1 รูปแบบทางกฎหมายในการจัดตั้งธุรกิจ

กฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจ (Law on Enterprise)¹⁷ ของเวียดนาม กำหนดให้ผู้ลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ในรูปแบบธุรกิจดังต่อไปนี้

3.1.1 การลงทุนโดยตรง

- บริษัทจำกัด (limited-liability company: LLC)

บริษัทจำกัดมีกฎบัตร (charter) และคณะกรรมการเป็นของตัวเอง และมีสิทธิที่จะจัดตั้งหน่วยงานอิสระ เช่น สาขา หรือ สำนักงานตัวแทน ในประเทศหรือต่างประเทศ บริษัทจำกัดมีสถานะเป็นนิติบุคคลที่เป็นที่ยอมรับ และสมาชิกของบริษัทจำกัดมีหน้าที่รับผิดชอบต่อหนี้สินของบริษัทจำกัดในขอบเขตของจำนวนเงินลงทุนที่สมาชิกลงทุนให้กับวิสาหกิจ โดยบริษัทจำกัดไม่สามารถออกหุ้นได้

บริษัทจำกัด แบ่งเป็น 2 ประเภทตามจำนวนสมาชิก ได้แก่

- (1) บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นหลายราย (multiple member LLC) มีผู้ถือหุ้นมากกว่า 1 รายแต่ไม่เกิน 50 ราย ซึ่งอาจเป็นองค์กร บุคคล หรือทั้งสองประเภทก็ได้
- (2) บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นรายเดียว (single member LLC) จัดตั้งโดยองค์กรหรือบุคคลเดียว เรียกว่า “เจ้าของบริษัท (company owner)” ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในหนี้สินของบริษัท ในส่วนที่เกินจำนวนเงินทุนจดทะเบียนของบริษัท บริษัทจำกัดที่มีสมาชิกคนเดียวมีสถานะทางกฎหมายเช่นเดียวกับบริษัทจำกัดที่มีสมาชิกหลายคน แต่เจ้าของบริษัทมีอิสระมากขึ้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับบริษัท

นักลงทุนต่างชาติอาจจัดตั้งบริษัทจำกัดขึ้นได้ ในรูปแบบต่อไปนี้

- (1) กิจการที่มีเจ้าของเป็นชาวต่างชาติร้อยละ 100 (สมาชิกทุกคนเป็นนักลงทุนต่างชาติ)
- (2) กิจการร่วมทุน (joint-venture) ที่มีเจ้าของเป็นชาวต่างชาติ โดยเป็นการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในประเทศอย่างน้อยหนึ่งคน

¹⁷ Law on Enterprise no. 68/2014/QH13 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2557

- บริษัทร่วมหุ้น (joint-stock company)

บริษัทร่วมหุ้น เป็นบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลแบ่งออกเป็น หุ้นที่ถือโดย 3 นิติบุคคลหรือบุคคลขึ้นไป ผู้ถือหุ้นมีส่วนรับผิดชอบต่อหนี้สินขององค์กรในขอบเขตของจำนวนเงินทุนที่สมาชิกลงทุนให้กับองค์กร บริษัทร่วมหุ้นมีสิทธิออกหลักทรัพย์เพื่อเพิ่มทุน และอาจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทร่วมหุ้นอาจเป็นบริษัทที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของร้อยละ 100 หรืออาจเป็นรูปแบบของการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- บริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัด (partnership company)

บริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นรูปแบบขององค์กรที่จัดตั้งโดยหุ้นส่วนอย่างน้อยสองราย มีสถานะเป็นบุคคลตามกฎหมาย บริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องมีหุ้นส่วนทั่วไปสองคนและอาจมีหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบ โดยหุ้นส่วนทั่วไปรับผิดชอบต่อหนี้สินจากการดำเนินธุรกิจทั้งหมด ในขณะที่หุ้นส่วนจำกัดจะรับผิดชอบเฉพาะในส่วนที่มีส่วนได้เสียเท่านั้น

- การซื้อหุ้นหรือลงทุนในบริษัทเวียดนาม

นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิลงทุนในรูปแบบ ดังนี้

- (1) ทุนจดทะเบียนของบริษัทในเวียดนาม โดยมีรูปแบบ ได้แก่ การซื้อหุ้นที่ออกครั้งแรกหรือหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทร่วมหุ้น เงินสมทบทุนในบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วน การสนับสนุนเงินทุนให้กับวิสาหกิจอื่นๆ
- (2) การซื้อหุ้นหรือให้การสนับสนุนเงินลงทุนในบริษัทในเวียดนาม โดยมีรูปแบบ ได้แก่ การซื้อหุ้นของบริษัทร่วมหุ้นจากบริษัทหรือผู้ถือหุ้น การซื้อหุ้นทุนของสมาชิกปัจจุบันของบริษัทจำกัดเพื่อเป็นสมาชิกของบริษัทจำกัดดังกล่าว การซื้อหุ้นทุนของหุ้นส่วนที่เป็นผู้ร่วมทุนในห้างหุ้นส่วนเพื่อเป็นผู้ร่วมลงทุนในห้างหุ้นส่วน การซื้อหุ้นทุนของสมาชิกวิสาหกิจอื่น

- สัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (public-private partnership contract: PPP contract)

สัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนของเวียดนาม มีรายการเรียกกร้อง (calling list) ที่เฉพาะในแต่ละจังหวัด รัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด จะมีการออกรายการเรียกกร้องสัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนด้วยตนเอง รวมไปถึงรัฐบาลกลางเวียดนามที่จะมีรายการเป็นของตนเองเช่นกัน โดยการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมและมีสิทธิได้รับการทำสัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน คือ โครงการลงทุนในการก่อสร้าง ปรับปรุง และ การดำเนินงานกิจกรรมทางธุรกิจการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังล่องข้อความที่ 3.1

กล่องข้อความที่ 3.1 โครงการที่ส่งเสริมและมีสิทธิทำสัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

- (1) โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและบริการที่เกี่ยวข้อง
- (2) ระบบแสงสว่าง ระบบประปา ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบการรวบรวมและจัดการของเสีย
- (3) โรงไฟฟ้า สายไฟฟ้า
- (4) สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค ด้านสาธารณสุข การศึกษา อาชีวศึกษา การฝึกอบรมวัฒนธรรม กีฬา และบริการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ สำนักงานอาคารของหน่วยงานของรัฐ
- (5) สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานทางพาณิชย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกทาง อุตุนิยมวิทยา เขตเศรษฐกิจ เขตอุตสาหกรรม เขตไฮเทค เขตที่มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรและชนบท รวมไปถึงการพัฒนาเพื่อเชื่อมต่อการผลิตและการแปรรูป เช่นเดียวกับการขายที่เกิดขึ้นจริงของผลิตภัณฑ์การเกษตร
- (7) ภาคการลงทุนอื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

สัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนมีหลายรูปแบบ เช่น สร้าง-ดำเนินการ-โอน (BOT) และ สร้าง-โอน-ดำเนินการ (BTO) ดังแสดงในกล่องข้อความที่ 3.2

กล่องข้อความที่ 3.2 รูปแบบสัญญาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

- (1) Build - Operate - Transfer (BOT) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุน เพื่อก่อสร้างและประกอบกิจการสาธารณูปโภคในเชิงพาณิชย์ในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อหมดอายุของ ระยะเวลาที่กำหนดแล้วนักลงทุนจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ดังกล่าวให้แก่รัฐเวียดนามโดยไม่ได้รับค่าชดเชย
- (2) Build - Transfer - Operate (BTO) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุนเพื่อ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน และเมื่อก่อสร้างเสร็จ ผู้ลงทุนจะต้องโอนสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่รัฐบาลเวียดนาม และรัฐบาลจะให้สิทธิแก่นักลงทุนในการประกอบกิจการดังกล่าวในเชิงพาณิชย์ ตลอดระยะเวลาที่กำหนดเพื่อกู้ เงินทุน
- (3) Build - Transfer (BT) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุนเพื่อจัดทำ โครงสร้างพื้นฐาน และเมื่อก่อสร้างเสร็จ ผู้ลงทุนจะต้องโอนสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่รัฐเวียดนามและรัฐบาล จะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ลงทุนดำเนินการโครงการอีกครั้งหนึ่งเพื่อกู้เงินทุนและได้กำไร หรือชำระเงินให้แก่ผู้ลงทุน ตามข้อตกลงในสัญญา BT
- (4) Build - Own - Operate (BOO) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุนเพื่อ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน และเมื่อก่อสร้างเสร็จ นักลงทุนจะเป็นเจ้าของและมีสิทธิที่จะดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ ในระยะเวลาที่กำหนด
- (5) Build - Transfer - Lease (BTL) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุนเพื่อ จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ลงทุนจะต้องโอนสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวให้แก่ หน่วยงานของรัฐที่ได้รับอนุญาต แต่ยังมีสิทธิในการให้บริการบนพื้นฐานของการดำเนินงานและใช้ประโยชน์ สถานะนั้นตามกำหนด หน่วยงานของรัฐที่ได้รับอนุญาตจะเข้าการดำเนินงานดังกล่าวและจะต้องชำระเงินให้กับผู้ ลงทุน

- (6) Build - Lease - Transfer (BLT) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุนเพื่อจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ลงทุนจะมีสิทธิในการให้บริการบนพื้นฐานของการดำเนินงานและใช้ประโยชน์ในสถานที่ดังกล่าว ในระยะเวลาที่กำหนด หน่วยงานของรัฐที่ได้รับอนุญาตจะเข้าบริการดังกล่าวและชำระเงินให้ผู้ลงทุน เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาในการให้บริการดังกล่าว นักลงทุนจะต้องโอนสิ่งอำนวยความสะดวกไปยังหน่วยงานของรัฐที่ได้รับอนุญาต
- (7) Operation - Management (O & M) หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่มีการลงนามโดยองค์กรของรัฐและผู้ลงทุนเพื่อดำเนินการบริการโครงสร้างพื้นฐานบางส่วนหรือทั้งหมด ในระยะเวลาที่กำหนด
- (8) สัญญาใดๆ ที่คล้ายคลึงกัน ที่ได้รับการอนุมัติโดยนายกรัฐมนตรี

นักลงทุนต่างชาติ สามารถทำสัญญา PPP ได้ 2 วิธี

- (1) รัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดแนวคิด เตรียมข้อเสนอโครงการ และรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ นักลงทุนเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการจัดทำโครงการ และประมูลเพื่อให้ได้รับสิทธิในการดำเนินโครงการ ซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีสำคัญสำหรับโครงการด้านการวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการวางแผนภาคอุตสาหกรรม
- (2) นักลงทุนเสนอแนวคิด เตรียมข้อเสนอโครงการและรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ เมื่อได้รับอนุมัติรายงานจากหน่วยงานของรัฐ จะจัดให้มีการประมูลเพื่อคัดเลือกนักลงทุน นักลงทุนที่เตรียมข้อเสนอมีสิทธิได้รับแรงจูงใจจากการประมูล หากไม่ชนะการประมูล ราคาค่าใช้จ่ายในการศึกษาโครงการจะได้รับการชดเชย

- สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (business cooperation contract: BCC)

สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ เป็นสัญญาความร่วมมือที่ลงนามโดยนักลงทุน เพื่อดำเนินการร่วมกันในเวียดนามอย่างน้อยหนึ่งธุรกิจ บนพื้นฐานของการจัดสรรหรือการแบ่งปันผลกำไรและผลิตภัณฑ์ หรือขาดทุน โดยไม่ต้องสร้างหรือจัดตั้งนิติบุคคลในเวียดนาม

เนื่องจากสัญญาความร่วมมือทางธุรกิจไม่ใช่นิติบุคคล จึงต้องมีการแบ่งสิทธิตามสัญญาและข้อผูกพันของคู่สัญญา สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจที่ลงนามระหว่างนักลงทุนในประเทศและนักลงทุนต่างชาติ หรือระหว่างนักลงทุนต่างชาติ จะต้องยื่นขอใบจดทะเบียนการลงทุน

3.1.2 สาขาของบริษัทต่างชาติ (branches)

สาขาของบริษัทต่างชาติในเวียดนาม หมายถึงหน่วยงานย่อยของบริษัทต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศเวียดนาม เพื่อทำสัญญาในเวียดนาม และทำกิจกรรมซื้อขายสินค้าและกิจกรรมทางการ

คำอื่นๆ ที่สอดคล้องกับใบอนุญาตที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของเวียดนามและสนธิสัญญาระหว่างประเทศใดๆ ที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นสมาชิก

โดยสาขาของบริษัทต่างชาติในเวียดนาม ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าผลิตภัณฑ์และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าได้ตามกฎหมายว่าด้วยการพาณิชย์ ดังแสดงในกล่องข้อความที่ 3.3

กล่องข้อความที่ 3.3 เจ็อนไขกิจกรรมที่สาขาของบริษัทต่างชาติในเวียดนามสามารถกระทำได้

- a. ให้บริการที่ระบุไว้ในกฎหมายเฉพาะ (specialized legislative documents)
- b. เข้าสำนักงาน เข้าหรือซื้อสาธารณูปโภคที่จำเป็นสำหรับการทำงานของสาขา
- c. รับสมัครพนักงาน
- d. ดำเนินการทำสัญญาในเวียดนามตามใบอนุญาต
- e. เปิดบัญชีธนาคาร
- f. โอนกำไรกลับต่างประเทศ
- g. ต้องมีตราประทับในนามสาขา
- h. ทำกิจกรรมการค้าและกิจกรรมอื่นๆ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

ในการจัดตั้งสาขาในเวียดนาม บริษัทต่างชาติจะต้องยื่นใบสมัครสำหรับใบอนุญาตที่ออกโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade: MOIT) โดยต้องส่งเอกสารที่สำคัญ ดังแสดงรายละเอียดในกล่องข้อความที่ 3.4

กล่องข้อความที่ 3.4 เอกสารสำหรับการจัดตั้งสาขาของบริษัทต่างชาติในเวียดนาม

- a. ใบสมัครขอใบอนุญาต (แบบฟอร์มมาตรฐาน)
- b. สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลที่รับรองสำเนาถูกต้อง หรือเอกสารอื่นที่เทียบเท่ากับของบริษัทแม่ (parent company) รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมใดๆ
- c. สำเนาหนังสือรับรองการแต่งตั้งหัวหน้าสาขา จากบริษัทแม่
- d. สำเนาหนังสือรับรองและเอกสารแปลเป็นภาษาเวียดนาม ของงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบ หรือหนังสือรับรองการปฏิบัติตามภาระหนี้สินทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินของปีงบประมาณที่ผ่านมา หรือเอกสารเทียบเท่า เป็นหลักฐานแสดงการดำรงอยู่และการดำเนินงานของบริษัทแม่ ที่ออกหรือรับรองโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในพื้นที่ที่ต้องการจัดตั้งสาขา
- e. สำเนาหนังสือรับรองและเอกสารแปลเป็นภาษาเวียดนาม ของข้อบังคับของสาขา
- f. เอกสารเกี่ยวกับที่ตั้งที่คาดว่าจะตั้งสาขา ได้แก่ สำเนาบันทึกร่วมใจ (memorandum of understanding: MOU) หรือเอกสารข้อตกลงในการเช่า หรือเอกสารที่เป็นหลักฐานในการใช้สถานที่ตั้งเป็นสาขา
- g. สำเนาหนังสือเดินทางหรือบัตรประจำตัวประชาชน (สำหรับชาวเวียดนาม) หรือสำเนารับรองและเอกสารแปลเป็นภาษาเวียดนามสำหรับหนังสือเดินทาง (สำหรับชาวต่างประเทศ) ของหัวหน้าสาขา

ใบอนุญาตสาขาจะได้รับภายใน 7 วันหลังจากได้รับใบสมัครที่ครบถ้วน เมื่อใบอนุญาตสาขาผ่านการพิจารณา ผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นจำนวน 1 ล้านดอง (ประมาณ 44.7 เหรียญสหรัฐ) ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาจะได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนในเว็บไซต์ของหน่วยงานออกใบอนุญาต ภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาต

3.1.3 สำนักงานตัวแทนของบริษัทต่างชาติ (representative offices: RO)

สำนักงานตัวแทน ไม่ใช่นิติบุคคลแยกต่างหากภายใต้กฎหมายของประเทศเวียดนาม กิจกรรมของสำนักงานตัวแทนของบริษัทต่างชาติ จะจำกัดเฉพาะการส่งเสริมธุรกิจ การสร้างโอกาสทางการค้า และการดูแลการปฏิบัติตามสัญญาที่ลงนามระหว่าง บริษัทแม่หรือบริษัทที่เป็นตัวแทน และคู่ค้าในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม สำนักงานตัวแทนของบริษัทต่างชาติ อาจลงนามในสัญญาการค้าในนามบริษัทแม่ โดยมีการอนุมัติที่เหมาะสมในแต่ละกรณี

กล่าวคือ กิจกรรมที่สำนักงานตัวแทนของบริษัทต่างชาติได้รับอนุญาตให้กระทำ ได้แก่

- การดำเนินกิจกรรมประสานงาน
- การวิจัยตลาดและการส่งเสริมการประกอบธุรกิจของสำนักงานใหญ่ โดยไม่รวมถึงการให้บริการจัดตั้งสำนักงานตัวแทนซึ่งได้ระบุไว้ในเอกสารนิติบัญญัติเฉพาะ

ในการจัดตั้งสำนักงานตัวแทนในเวียดนาม บริษัทต่างชาติจะต้องยื่นขอใบอนุญาตจากกรมอุตสาหกรรมและการค้า (Department of Industry and Trade: DoIT) ระดับจังหวัด ซึ่งหากต้องการรับตราประทับ หัวหน้าสำนักงานตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทอาจต้องยื่นคำร้องด้วยตนเอง เนื่องจากเหตุผลด้านความปลอดภัย โดยมีเอกสารที่จำเป็นในการจัดตั้งสำนักงานตัวแทน ดังแสดงในกล่องข้อความที่ 3.5

กล่องข้อความที่ 3.5 เอกสารในการจัดตั้งสำนักงานตัวแทนของบริษัทต่างชาติ

- a. ใบสมัครขอใบอนุญาต (แบบฟอร์มมาตรฐาน)
- b. สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลที่รับรองสำเนาถูกต้อง หรือเอกสารอื่นที่เทียบเท่ากับ ของบริษัทแม่ (parent company) รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมใดๆ
- c. สำเนาหนังสือรับรองการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานตัวแทน จากบริษัทแม่
- d. สำเนาหนังสือรับรองและเอกสารแปลเป็นภาษาเวียดนาม ของงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบ หรือหนังสือรับรองการปฏิบัติตามภาระหนี้สินทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินของปีงบประมาณที่ผ่านมา หรือเอกสารเทียบเท่า เป็นหลักฐานแสดงการดำรงอยู่และการดำเนินงานของบริษัทแม่ ที่ออกหรือรับรองโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในพื้นที่ที่ต้องการจัดตั้งสาขา
- e. เอกสารเกี่ยวกับที่ตั้งที่คาดว่าจะตั้งสำนักงานตัวแทน
- f. สำเนารับรองและเอกสารแปลเป็นภาษาเวียดนามสำหรับหนังสือเดินทาง ของหัวหน้าสำนักงานตัวแทน

ใบอนุญาตสำนักงานตัวแทน จะได้รับภายใน 7 วันหลังจากได้รับใบสมัครที่ครบถ้วน เมื่อใบอนุญาตสำนักงานตัวแทนผ่านการพิจารณา ผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นจำนวน 3 ล้านดอง (ประมาณ 134.1 เหรียญสหรัฐฯ) ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานตัวแทนจะได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนใน เว็บไซต์ของหน่วยงานออกใบอนุญาต ภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาต

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยตรงในรูปแบบใดก็ตาม กฎหมายว่าด้วยการลงทุนฉบับใหม่ ปี 2557 ได้จำกัดระยะเวลาการดำเนินการโครงการการลงทุนเป็นระยะเวลา 70 ปี สำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจ และ 50 ปี สำหรับโครงการนอกเขตเศรษฐกิจ โดยระยะเวลาดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับโครงการทั้งในประเทศ และจากต่างประเทศ

3.2 กระบวนการในการขออนุญาตจัดตั้งบริษัท

การจัดตั้งบริษัทของต่างชาติในเวียดนามนั้น มีกระบวนการเช่นเดียวกับการจัดตั้งบริษัทสัญชาติเวียดนาม โดยการจัดตั้งบริษัทในเวียดนามไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินลงทุนขั้นต่ำ และมีกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การขอใบจดทะเบียนการลงทุน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การขอใบจดทะเบียนการลงทุน (investment registration certificate: IRC) ที่ออกให้แก่ นักลงทุน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

- การจดทะเบียนการลงทุนนอกเขตอุตสาหกรรม เขตการผลิตเพื่อการส่งออก เขตไฮเทค และเขตเศรษฐกิจ โดยจะต้องทำการจดทะเบียนที่ หน่วยงานประจำจังหวัด ภายใต้กรมการวางแผนและการลงทุน (Provincial Department of Planning and Investment)
- การจดทะเบียนการลงทุนในเขตอุตสาหกรรม เขตการผลิตเพื่อการส่งออก เขตไฮเทค และเขตเศรษฐกิจ โดยจะต้องทำการจดทะเบียนที่ หน่วยงานบริหารเขตอุตสาหกรรม ประจำจังหวัด (Provincial Industrial Zone Management Authority) หรือ หน่วยงานบริหารเขตเศรษฐกิจ (Economic Zone Management Authority) โดยในขั้นตอนการขอ IRC นี้ จะใช้เวลาประมาณ 15 วัน

1.2 การขอใบจดทะเบียนจัดตั้งวิสาหกิจ (enterprise registration certificate: ERC) ที่ออก ให้แก่วิสาหกิจ

ต้องจดทะเบียนกับ หน่วยงานประจำจังหวัด ภายใต้กรมการวางแผนและการลงทุน (Provincial Department of Planning and Investment) โดยจะใช้เวลาประมาณ 3 วัน และ ค่าธรรมเนียมการออกใบจดทะเบียนนั้น แตกต่างออกไปตามแต่ละจังหวัด

ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการลงทุนปี 2557 บริษัทร่วมหุ้นนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องระบุงิจกรรมทางธุรกิจของบริษัท และหากมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมทางธุรกิจไปจากเดิม บริษัทไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตดังกล่าวใหม่ อย่างไรก็ตาม บริษัทยังจำเป็นต้องแจ้งให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจในการลงทะเบียนบริษัทที่เกี่ยวข้องทราบ

2. การจดทะเบียนธุรกิจ

ต้องทำการจดทะเบียนธุรกิจกับสำนักงานจดทะเบียนธุรกิจประจำจังหวัด (Provincial Business Registration Office: BRO) ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 5 วันหลังจาก BRO ได้รับเอกสารประกอบการจดทะเบียนธุรกิจที่ครบถ้วน เพื่อที่จะออกใบทะเบียนธุรกิจ (business registration certification) โดยการจดทะเบียนธุรกิจมีค่าใช้จ่ายดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนธุรกิจ

		ค่าธรรมเนียม (ต้อง)	ค่าธรรมเนียม (เหรียญสหรัฐฯ)
I	ค่าจดทะเบียนธุรกิจ		
1	การออกหรือการแก้ไขเนื้อหาของใบจดทะเบียนธุรกิจ	200,000	8.9
2	การออกใบจดทะเบียนธุรกิจใหม่ เนื่องจากทำหาย ไฟไหม้ ฉีกขาด หรือ ถูกทำลาย	100,000	4.5
3	การจดทะเบียนของสาขา สำนักงานตัวแทน หรือ ที่ตั้งของธุรกิจ		
II	ค่าการออกหรือการแก้ไขเนื้อหาของใบจดทะเบียนธุรกิจในครัวเรือน		

ที่มา: National Business Registration Portal และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนรายปีจาก Focus Economics (กรกฎาคม 2560) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

นอกจากนี้ นักลงทุนยังสามารถเลือกที่จะทำการจดทะเบียนธุรกิจออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ของ National Business Registration Portal ได้ (เว็บไซต์: dangkyquamang.dkkd.gov.vn)

3. การจดตราประทับบริษัท (seal engraving)

การจดตราประทับบริษัทสามารถทำได้ที่สำนักงานตำรวจท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานใหญ่ของบริษัทที่ตั้งอยู่ โดยขั้นตอนนี้จะใช้เวลาประมาณ 5 วัน

4. การเปิดบัญชีบริษัท

ผู้ลงทุนต้องเปิดบัญชีบริษัทกับธนาคาร โดยอัตราเงินฝากขั้นต่ำนั้น แตกต่างกันไปในแต่ละธนาคาร โดยในขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ 1 วัน

5. การลงทะเบียนภาษี

หลังจากที่ได้รับเลขประจำตัววิสาหกิจ (enterprise code) ซึ่งเป็นเลขประจำตัวในการเสียภาษี (tax code) นักลงทุนจะต้องลงทะเบียนภาษีกับหน่วยงานภาษีในเทศบาล (Municipal Taxation Department) โดยต้องออกใบแจ้งหนี้ (create and issue the invoice) ซื้อและให้ใบแจ้งหนี้ (buy and grant the invoice) การแจ้งภาษี (tax declaration) ฯลฯ

6. ประกาศการจดทะเบียนธุรกิจ

ภายใน 30 วันหลังจากวันที่ได้รับใบจดทะเบียนธุรกิจ ผู้ประกอบการจะต้องเผยแพร่ข้อมูลการก่อตั้งบริษัทใน National Business Registration Portal ซึ่งใช้เวลาประมาณ 5 วัน และมีค่าใช้จ่าย 3 แสนด่ง (ประมาณ 13.4 เหรียญสหรัฐฯ) โดยต้องมีเนื้อหาที่เผยแพร่ดังต่อไปนี้

- ชื่อองค์กร
- ที่อยู่ของสำนักงานใหญ่ สาขา และ สำนักงานตัวแทน
- กิจกรรมธุรกิจ
- เงินทุนตามกฎหมาย (ในกรณีที่เป็นการจดทะเบียนทางธุรกิจที่กำหนดให้มีเงินทุนตามกฎหมาย)
- ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางหรืออื่นๆ ของผู้ก่อตั้งบริษัท และจำนวนของผู้ก่อตั้งบริษัท
- ชื่อ ที่อยู่ สัญชาติ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางหรืออื่นๆ ของตัวแทนองค์กรตามกฎหมาย
- สถานที่จดทะเบียนธุรกิจ

นอกเหนือไปจากข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจในเวียดนามเบื้องต้น นักลงทุนสามารถเข้าไปศึกษากระบวนการในการขออนุญาตจัดตั้งบริษัทโดยละเอียดในแต่ละจังหวัด โดยตรงจากเว็บไซต์ vietnam.eregulations.org ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานการลงทุนต่างประเทศ (Foreign Investment Agency) ภายใต้กระทรวงการวางแผนและการลงทุนของเวียดนาม (Ministry of Planning and Investment of Vietnam)

ทั้งนี้ เว็บไซต์ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความโปร่งใสของกระบวนการจัดตั้งบริษัทของต่างชาติ ผ่านการรวบรวมขั้นตอนการลงทุนโดยละเอียดและเฉพาะตัวของ 7 จังหวัดหลัก ซึ่งได้แก่ ฮานอย โฮจิมินห์ ดานัง ไฮเอียง บินห์ดินห์ ผู้เอียน และ หวิญฟุก โดยเว็บไซต์ดังกล่าว ได้ทำการแบ่งประเภทของการจดทะเบียนออกเป็นจดทะเบียนครั้งแรกหรือการจดทะเบียนที่ไม่ใช่ครั้งแรก การจดทะเบียนนอกหรือในเขตเศรษฐกิจ การจดทะเบียนธุรกิจที่เป็นเพียงแค่การเช่าอาคารสำนักงานหรือเป็นการใช้ที่ดินพร้อมมีการก่อสร้าง เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการลงทุนในเว็บไซต์ดังกล่าวให้ข้อมูลนั้น ประกอบด้วย รายการสมบูรณ์สำหรับกระบวนการในการจัดตั้งธุรกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน ผลลัพธ์ของขั้นตอนต่างๆ เอกสารที่จำเป็นในการจัดตั้งธุรกิจ ค่าธรรมเนียมในแต่ละขั้นตอน ระยะเวลาในการดำเนินการ และ กฎหมายที่รองรับเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการดังกล่าว และยังได้มีการรวบรวมข้อมูลติดต่อของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อความสะดวกของนักลงทุนที่ต้องการจัดตั้งธุรกิจ นอกจากนี้ ในอนาคต นักลงทุนยังสามารถเปรียบเทียบปัจจัยในการจัดตั้งบริษัทระหว่างจังหวัดทั้ง 7 จังหวัด เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนอีกด้วย

สำหรับโครงการการลงทุนอื่นที่ไม่ได้ลงทุนโดยการจัดตั้งบริษัท มีกระบวนการการจดทะเบียนการลงทุน เปรียบเทียบกับการจัดตั้งบริษัทที่เป็นนิติบุคคล ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กระบวนการการจดทะเบียนการลงทุน ตามรูปแบบของการลงทุน

รูปแบบการลงทุน		กระบวนการจดทะเบียนการลงทุน	หน่วยงาน	ระยะเวลา (วัน)
การจัดตั้งนิติบุคคล		1) ขอ IRC ¹⁸	DPI ประจำจังหวัด ¹⁹ หรือหน่วยงานดูแลเขตที่ลงทุน ²⁰	15
		2) ขอ ERC ²¹	แผนกจดทะเบียนธุรกิจของ DPI ประจำจังหวัด	3
การลงทุน โดยการ ทำสัญญา	BCC ²²	1) ขอ IRC	DPI ประจำจังหวัด หรือหน่วยงานดูแลเขตที่ลงทุน	15
		2) ขอ COR ²³	แผนกจดทะเบียนธุรกิจของ DPI ประจำจังหวัด	15
	PPP ²⁴	1) ขอ IRC	MPI หรือ สภาประชาชนท้องถิ่น	25
		2) ขอ ERC	แผนกจดทะเบียนธุรกิจของ DPI ประจำจังหวัด	3
การซื้อหุ้น		1) ขอการอนุมัติการซื้อหุ้น	แผนกจดทะเบียนการลงทุนของ DPI ประจำจังหวัด	8
		2) ปรับปรุงรายชื่อผู้ถือหุ้น	แผนกจดทะเบียนธุรกิจของ DPI ประจำจังหวัด	3

ที่มา: Da Nang Investment Promotion Agency (สืบค้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2560)

¹⁸ investment registration certificate

¹⁹ Provincial Department of Planning and Investment

²⁰ Provincial Industrial Zone Management Authority หรือ Economic Zone Management Authority

²¹ enterprise registration certificate

²² business cooperation contract

²³ certificate of operation registration

²⁴ public-private partnership contract

3.3 ระบบภาษีอากร

3.3.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) รายได้ที่ต้องเสียภาษี

รายได้ที่ต้องเสียภาษีคือรายได้ที่เกิดจากการผลิต การดำเนินธุรกิจ และการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่น รายได้ที่เกิดจากการจำหน่ายสินค้า รายได้ที่เกิดจากการให้บริการ รายได้ที่เกิดจากการให้เช่าหรือขายสินทรัพย์ การโอนทรัพย์สิน การโอนหุ้น เป็นต้น

(2) ภาษีกำไรที่ได้จากการขายทรัพย์สิน (capital gains tax)

เวียดนามเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ที่มาจากหลักทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ในอัตราเดียวกับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งในปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 20 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2559)

(3) เงินปันผล (dividends)

เวียดนามไม่เรียกเก็บภาษีจากเงินปันผลที่ให้แก่ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ

(4) การลดหย่อนภาษี (deductions)

ค่าใช้จ่ายโดยตรงต่างๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งมีเอกสารแสดงค่าใช้จ่ายและไม่ได้ถูกระบุว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักภาษี สามารถนำมาเป็นค่าลดหย่อนที่หักจากรายได้เพื่อคำนวณฐานภาษี ตัวอย่างของค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษี เช่น

- ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวร
- ค่าตอบแทนของลูกจ้างซึ่งไม่ได้จ่ายจริงหรือไม่ได้ระบุในสัญญาจ้างงาน
- ค่าโฆษณาและการตลาด

(5) การขาดทุน (losses)

หากบริษัทเกิดการขาดทุนในปีนั้น จะสามารถนำผลการดำเนินการที่ขาดทุนไปหักออกจากรายได้ในปีถัดไป แต่ไม่เกิน 5 ปี

(6) การหักค่าเสื่อมราคา (tax depreciation)

กฎหมายเวียดนามไม่อนุญาตให้นำค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรมาหักลดหย่อนภาษี

(7) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

กฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลของเวียดนามกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้ที่ร้อยละ 20 ของเงินได้พึงประเมินสุทธิ จากวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป สำหรับกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 32-50 และกลุ่มธุรกิจแร่ธรรมชาติจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 40 หรือ 50

3.3.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

บุคคลธรรมดาที่มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม ไม่ว่าจะเป็ชาวต่างชาติหรือชาวเวียดนาม ต้องชำระภาษีจากรายได้ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกประเทศเวียดนาม โดยจะนับเป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม หากอาศัยอยู่ในประเทศเวียดนามเป็นระยะเวลาโดยรวม 183 วัน หรือมากกว่า ภายในระยะเวลา 12 เดือนติดต่อกันตามปีปฏิทิน นับจากวันแรกที่เข้ามาในประเทศ หรือมีถิ่นพำนักในเวียดนามเป็นหลักแหล่งในประเทศรวม 90 วัน หรือมากกว่าตามปีปฏิทิน ส่วนผู้ที่ไม่ม่ถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม จะชำระภาษีจากรายได้ที่เกิดขึ้นในเวียดนามเท่านั้น

(1) รายได้ที่เป็นค่าจ้างที่ต้องเสียภาษี

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเก็บจากผู้ที่มีรายได้ดังต่อไปนี้

- รายได้จากประกอบธุรกิจ
- เงินเดือนค่าจ้างที่ได้รับเป็นเงินสด
- รายได้จากการลงทุนในเงินทุน
- รายได้จากเงินโอน
- รายได้จากการโอนอสังหาริมทรัพย์ (ยกเว้นการโอนย้ายระหว่างคู่สมรสและญาติพี่น้องที่มีสายเลือดเดียวกัน)
- รายได้จากการแข่งขันชนะรางวัล
- รายได้จากค่าลิขสิทธิ์
- รายได้จากใบอนุญาตให้ขายผลิตภัณฑ์ของบริษัทในนามของบริษัทนั้น (แฟรนไชส์)

ทั้งนี้ จะมีการหักภาษีจากเงินบริจาคสถาบัน หรือการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อดูแลเด็กที่ยากลำบาก คนพิการ ผู้สูงอายุ และจากเงินบริจาคด้านมนุษยธรรมและกองทุนส่งเสริมการศึกษา

(2) อัตราภาษี

เวียดนามเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราแตกต่างกัน ระหว่างผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนามและผู้ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้า ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการประกอบอาชีพสำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม

เงินได้ที่ต้องเสียภาษีต่อปี (ล้านดอง)	เงินได้ที่ต้องเสียภาษีต่อปี (เหรียญสหรัฐฯ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 60	ต่ำกว่า 2,682.2	5
60 – 120	2,682.2 – 5,364.3	10
120 – 216	5,364.3 – 9,655.8	15
216 – 384	9,655.8 – 17,165.8	20
384 – 624	17,165.8 – 27,894.5	25
624 – 960	27,894.5 – 42,914.6	30
มากกว่า 960	มากกว่า 42,914.6	35

ที่มา: Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนจาก Focus Economics (July 2560) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

นอกจากรายได้จากการประกอบอาชีพแล้ว บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนามต้องชำระภาษีเงินได้จากแหล่งอื่นๆ อีก (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้อื่นๆ สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม

ประเภทของเงินได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)
การลงทุนในทรัพย์สิน และค่าลิขสิทธิ์ (royalties)	5
ค่าแฟรนไชส์ ดอกเบี้ย และเงินปันผล	5
มรดก	10
รางวัล ของขวัญ	10
การขายหุ้นและหลักทรัพย์	20
การขายตราสาร	20
มูลค่าของตราสารที่มีการขาย	0.1
การขายทรัพย์สิน	25
มูลค่าของทรัพย์สินที่มีการขาย	2

ที่มา: Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ส่วนผู้ที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม ต้องชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราคงที่ร้อยละ 20 ส่วนเงินได้ประเภทอื่นๆ จะเก็บในอัตราต่างกัน (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้อื่นๆ สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเวียดนาม

ประเภทของเงินได้	อัตราภาษี (ร้อยละ)
กำไรจากการดำเนินธุรกิจ	
- การค้า	1
- บริการ	5
- การผลิต ก่อสร้าง ขนส่ง การดำเนินธุรกิจอื่นๆ	2
การลงทุนในหลักทรัพย์	5
การขายหุ้นและหลักทรัพย์	0.1
การขายอสังหาริมทรัพย์	2
ค่าแพรนไชส์และค่ารอยัลตี้ (royalties) เกิน 10 ล้านดอลลาร์ (447 เหรียญสหรัฐฯ)	5
มรดกและของขวัญเกิน 10 ล้านดอลลาร์ (447 เหรียญสหรัฐฯ)	10

ที่มา: Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนจาก Focus Economics (July 2560) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

(3) การยื่นภาษี

สำหรับรายได้จากการทำงาน ต้องแจ้งยื่นภาษีเป็นรายเดือนภายในวันที่ 20 ของเดือนถัดไป โดยอัตราภาษีจะสอดคล้องกับภาษีที่จะจ่ายประจำปีภาษี ส่วนภาษีเพิ่มเติมอื่นๆ ต้องชำระภายใน 90 วันหลังจากครบปีภาษี สำหรับรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน บุคคลต้องแจ้งและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประเภทของรายได้

3.3.3 ภาษีทางอ้อม

(1) ภาษีการค้า

เวียดนามมีการเก็บภาษีมูลค่าจากการขายสินค้าและให้บริการ ในอัตราร้อยละ 10 ร้อยละ 5 หรือร้อยละ 0 โดยอัตราภาษีขึ้นอยู่กับประเภทของการขายสินค้าและบริการ ทั้งนี้ สินค้าและบริการบางอย่างได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ สินค้าและบริการเพื่อส่งออกหรือจำหน่ายในเขตอุตสาหกรรมส่งออก การลงทุนด้านการเงินหรือตลาดทุนในต่างประเทศ การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ และกิจการลงทุนใหม่ในสาขาประกันสุขภาพ ประกันชีวิต และประกันภัยเพื่อการเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้ ภาษีมูลค่าเพิ่มยังเก็บจากค่าอากรสินค้าขาเข้า โดยผู้นำเข้าจะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มกับศุลกากรพร้อมชำระค่าภาษีอากรนำเข้า

นอกจากภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว เวียดนามยังมีการเก็บภาษีการค้าพิเศษ (special sales tax: SST) ซึ่งจะเก็บจากสินค้าและบริการบางประเภท ในอัตราร้อยละ 10-70 เช่น บุหรี่ และเบียร์ เป็นต้น

(2) ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

เวียดนามมีการเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่สำหรับเงินได้ของชาวต่างชาติบางประเภท เช่น ภาษีจากดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ 5 และภาษีจากค่าลิขสิทธิ์ (royalty fee) ในอัตราร้อยละ 10

(3) อากรแสดมภ์ที่เก็บจากการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ (stamp duty)

เวียดนามมีการเก็บอากรแสดมภ์จากการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ขึ้นอยู่กับประเภทของอสังหาริมทรัพย์ เช่น

- บ้านและที่ดิน: อัตราร้อยละ 0.5
- ยานพาหนะ: อัตราร้อยละ 2-20
- รถจักรยานยนต์: อัตราร้อยละ 1-5

(4) ภาษีอสังหาริมทรัพย์

การจัดเก็บภาษีอสังหาริมทรัพย์ของเวียดนามขึ้นอยู่กับหน่วยงานเทศบาลของแต่ละเขต ซึ่งมีอัตราร้อยละระหว่างร้อยละ 0.03-0.15

(5) ภาษีศุลกากร

อัตรากำหนดนำเข้าของเวียดนามแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

- อัตรากำหนดทั่วไป (ordinary rates)
- อัตรากำหนดพิเศษ (preferential rates) ซึ่งจะใช้กับสินค้านำเข้าจากประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางการค้าในระดับปกติ
- อัตรากำหนดพิเศษสุด (special preferential rates) ซึ่งจะใช้กับสินค้านำเข้าจากประเทศที่มีข้อตกลงภาษีพิเศษกับเวียดนาม ประเทศดังกล่าว ได้แก่ ประเทศในกลุ่มอาเซียน ญี่ปุ่น จีน อินเดีย เกาหลีใต้ ซิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รัสเซีย เบลารุส และ คาซัคสถาน

ส่วนภาษีส่งออกของเวียดนามนั้นจะเก็บจากสินค้าบางชนิดเท่านั้น ซึ่งส่วนมากจะเป็นสินค้าที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ โดยอัตรากำหนดจะอยู่ที่ระหว่างร้อยละ 0 – 40 ของราคาสินค้า

3.4 ข้อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (อนุสัญญาภาษีซ้อน)

เวียดนามได้ทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่างๆ ทั้งสิ้น 76 ประเทศ ในจำนวนนี้ เป็นอนุสัญญาที่มีผลบังคับใช้แล้วกับ 68 ประเทศ โดยเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียน 8 ประเทศ โดยเวียดนามไม่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนกับกัมพูชาเท่านั้น

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากรระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ ได้ลงนามกันเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2535 และแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกัน เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2535

โดยภาษีที่อยู่ในความตกลงบังคับใช้ ได้แก่

1. กรณีในประเทศไทย
 - ภาษีเงินได้
 - ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
2. กรณีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
 - ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
 - ภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - ภาษีเก็บจากการจำหน่ายเงินกำไร
 - ภาษีเงินได้นิติบุคคลเก็บจากผู้รับเหมาต่างประเทศ และ
 - ภาษีปิโตรเลียมเก็บจากผู้รับช่วงสัญญาต่างประเทศ

3.5 การโอนกำไรกลับประเทศ

กฎหมายการลงทุนของเวียดนาม ปี 2557 (Law on Investment 2014) อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติโอนเงินไปยังต่างประเทศ หลังจากที่นักลงทุนต่างชาติได้ปลดภาระผูกพันทางการเงิน (financial obligations) ให้แก่รัฐเวียดนามแล้วเสร็จ โดยรวมถึง

1. เงินลงทุนและกำไรจากการทำให้เป็นสภาพคล่อง (proceeds from liquidation) ในการลงทุน
2. รายได้จากกิจกรรมการลงทุนในธุรกิจ
3. เงิน (other monies) และทรัพย์สินอื่นที่นักลงทุนเป็นเจ้าของอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

3.6 สิทธิในการถือครองที่ดินของนักลงทุนต่างชาติ

ภายใต้กฎหมายที่ดินเวียดนามฉบับใหม่ ปี 2556²⁵ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี 2557 เวียดนามไม่อนุญาตให้เอกชนถือครองที่ดิน แต่ให้สิทธิในการใช้ที่ดิน (land use right: LUR) เท่านั้น รูปแบบการขอรับสิทธิการใช้ที่ดินโดยบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

²⁵ 2013 Land Law

1. การจัดสรรที่ดินพร้อมเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินจากรัฐ

การจัดสรรที่ดินนั้น มีไว้สำหรับการลงทุนจากต่างประเทศที่เป็นโครงการลงทุนก่อสร้างบ้านเพื่อขาย หรือ เพื่อเช่าและขายรวมกัน โดยการกำหนดระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับขอบเขตและระยะเวลาของโครงการ โดยระยะเวลาดังกล่าวอาจต่ออายุได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของรัฐ ระยะเวลาการจัดสรรที่ดินจะเริ่มขึ้นในวันที่หน่วยงานรัฐอนุมัติการจัดสรรที่ดิน โดยผู้ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน มีสิทธิและหน้าที่ภายในระยะเวลาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังกล่องข้อความที่ 3.6

ทั้งนี้ สิทธิดังกล่าวมีผลบังคับใช้แม้ว่า การลงทุนจากต่างประเทศจะได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้วยก็ตาม

กล่องข้อความที่ 3.6 สิทธิและหน้าที่ของผู้ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน

- (1) โอนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพย์สินติดที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิของตน
- (2) ให้เช่าสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพย์สินติดที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิของตน
- (3) จดจำนองสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพย์สินติดที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิของตน ในสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการในเวียดนาม
- (4) มีส่วนร่วมในการใช้ที่ดินและทรัพย์สินติดที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิของตน เพื่อเป็นทุนในการผลิตและประกอบกิจการ

2. การเช่าที่ดินโดยตรงจากรัฐ โดยเช่าที่ดินเป็นรายปี หรือให้เช่าแบบตลอดอายุสัญญาเช่า

3. การเช่าที่ดินหรือเช่าช่วงที่ดิน จากเจ้าของที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่

a. องค์กรต่างๆ ได้แก่

- (1) องค์กรเศรษฐกิจที่ได้รับจัดสรรที่ดินพร้อมเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินจากรัฐ หรือเช่าที่ดินพร้อมค่าเช่าช่วงแบบเต็มรูปแบบตลอดอายุของสัญญาเช่าจากรัฐ
- (2) องค์กรภาครัฐที่ไม่แสวงหากำไรที่ให้การสนับสนุนทางการเงินด้วยตนเอง ที่เช่าที่ดินพร้อมจ่ายค่าเช่าช่วงแบบเต็มรูปแบบตลอดอายุสัญญาเช่าทั้งหมดของรัฐ และค่าเช่าไม่ได้มาจากงบประมาณของรัฐ
- (3) องค์กรทางเศรษฐกิจหรือองค์กรเอกชนที่ใช้ที่ดินเช่าของรัฐที่มีการเช่าที่ดินเป็นประจำทุกปี
- (4) องค์กรทางเศรษฐกิจที่ได้มาซึ่งสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินรวมทั้งสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร
- (5) องค์กรทางเศรษฐกิจที่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐให้มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- (6) องค์กรเศรษฐกิจที่ได้รับสิทธิการใช้ที่ดิน ในฐานะทุนที่ได้รับจากครัวเรือน บุคคล หรือ องค์กรเศรษฐกิจอื่น
- (7) องค์กรเศรษฐกิจที่เช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดิน

b. ชาวเวียดนามในต่างประเทศ ได้แก่

- (1) ชาวเวียดนามในต่างประเทศที่ลงทุนในเวียดนาม ที่ได้รับการจัดสรรที่ดินพร้อมเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือที่ดินที่เช่าพร้อมกับค่าเช่าช่วงเต็มรูปแบบตลอดอายุสัญญาเช่าของรัฐ
- (2) ชาวเวียดนามในต่างประเทศที่ได้มาซึ่งสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตการส่งออก เขตไฮเทค หรือเขตเศรษฐกิจ
- (3) ชาวเวียดนามในต่างประเทศที่เช่าหรือเช่าช่วงที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตการส่งออก เขตไฮเทค หรือเขตเศรษฐกิจ
- (4) ชาวเวียดนามในต่างประเทศที่ลงทุนในการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดิน โดยเช่าที่ดิน พร้อมชำระค่าเช่าแบบเต็มรูปแบบตลอดอายุสัญญาเช่า

c. บริษัทต่างประเทศ ได้แก่

- (1) บริษัทต่างประเทศซึ่งเช่าที่ดินจากรัฐ ที่เช่าช่วงแบบเต็มรูปแบบตลอดอายุสัญญาเช่าหรือ ได้รับการจัดสรรที่ดินพร้อมเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเวียดนาม
- (2) บริษัทต่างประเทศที่ใช้ที่ดินที่เกิดจากการที่นักลงทุนชาวต่างชาติถือหุ้นของบริษัทสัญชาติเวียดนาม
- (3) บริษัทต่างประเทศที่เช่าหรือเช่าช่วงที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตการส่งออก เขตไฮเทค หรือเขตเศรษฐกิจ
- (4) บริษัทต่างประเทศที่ลงทุนในการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดิน โดยเช่าพื้นที่พร้อมจ่ายค่าเช่าเต็มรูปแบบตลอดอายุสัญญาเช่า

d. กิจกรรมร่วมทุน

การกำหนดระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับขอบเขตและระยะเวลาของโครงการ โดยระยะเวลาดังกล่าวอาจต่ออายุได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของรัฐ ระยะเวลาการเช่าที่ดินจะเริ่มขึ้นในวันที่หน่วยงานรัฐที่มีอำนาจอนุมัติออกให้เช่าที่ดิน

ในส่วนของการประเมินราคาค่าเช่าสิทธิในการใช้ที่ดินนั้น จะถูกกำหนดโดย คณะกรรมการระดับจังหวัด (Provincial People's Committee) จะทำการกำหนดอัตราค่าเช่าเป็นรายกรณี ซึ่งพิจารณาจาก

- เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน
- ค่าเช่าที่ดิน

- การประเมินมูลค่าสิทธิการใช้ที่ดิน
- ค่าชดเชยเมื่อรัฐกู้คืนที่ดิน

การเรียกคืนที่ดิน (land withdrawal) ของประเทศเวียดนามเพื่อนำมาใช้ทำธุรกิจหรือการพัฒนาที่ผู้พัฒนาหรือนักลงทุนสามารถที่จะร้องขอให้รัฐบาลทำการเรียกคืนที่ดินได้ โดยต้องผ่านข้อกำหนด 2 เงื่อนไข ได้แก่ (1) การเรียกคืนที่ดินเพื่อโครงการพัฒนาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เช่น การสร้างเมืองใหม่ และ (2) ที่ดินดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติให้เรียกคืนได้จากคณะกรรมการระดับจังหวัด

3.7 ข้อจำกัดในการลงทุนจากต่างชาติ

ภายใต้กฎหมายการลงทุนฉบับปี 2557 ได้กำหนดกิจการที่ห้ามลงทุนทั้งสิ้น 6 กิจการ ได้แก่ สารเสพติด เคมีภัณฑ์และแร่ธาตุ พืชป่าและสัตว์ป่า การค้าประเวณี การค้ามนุษย์และหรือขึ้นส่วนของมนุษย์ และกิจการที่ต้องลงทุนอย่างมีเงื่อนไขอีก 267 กิจการ เช่น บริการบัญชี บริการตรวจสอบบัญชี ธุรกิจลอตเตอรี่ เป็นต้น (ภาคผนวกที่ 5)

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังมีสิทธิตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนโครงการของนักลงทุนต่างชาติในสาขาต่อไปนี้ ธุรกิจการขนส่งทางทะเล ธุรกิจบริการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐาน (network infrastructure) การปลูกป่า (afforestation) สิ่งตีพิมพ์ (publication) การพิมพ์ (press) และการจัดตั้งองค์กรหรือวิสาหกิจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่นักลงทุนต่างชาติลงทุนจดทะเบียนร้อยละ 100

3.8 นโยบายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

3.8.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปี 2554-2563²⁶ และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปี 2559-2563²⁷

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปี 2554-2563 ของเวียดนาม ได้ให้ความสำคัญแก่การปฏิรูปโครงสร้าง ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ความเท่าเทียมทางสังคม และความมั่นคงทางเศรษฐกิจมหภาค โดยมีเป้าหมายหลัก 3 เป้าหมาย ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการพัฒนาทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับอุตสาหกรรมที่ทันสมัยและนวัตกรรม
2. การปรับปรุงสถาบันการตลาด
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

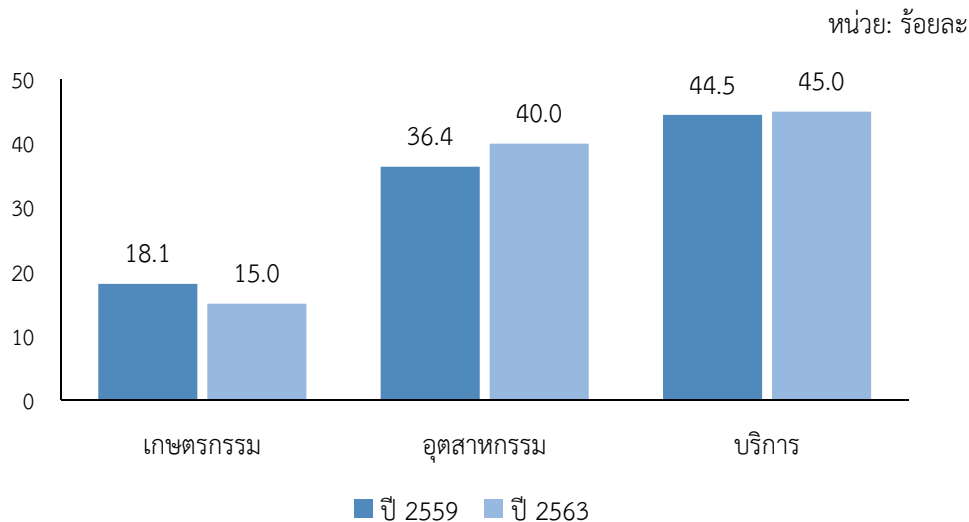
²⁶ 2011–2020 Socio-Economic Development Strategy: SEDS

²⁷ Socio-Economic Development Plan for 2016-2020: SEDP

ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่มีระยะเวลายาวนานถึง 10 ปีนี้ เวียดนามได้ออกแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะกลาง สำหรับปี 2559-2563 โดยรัฐบาลได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเวียดนาม ไว้ 12 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม (socialist oriented market economy) ที่มุ่งเน้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจมหภาค และสภาพแวดล้อมในเชิงบวก สำหรับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยจะเน้นการปฏิรูปเข้าสู่เศรษฐกิจแบบเสรีและสนับสนุนภาคเอกชนมากขึ้น ในขณะที่ภาครัฐจะยังคงเป็นผู้สนับสนุนกิจการสำหรับสาธารณะ
2. การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจในปี 2563 โดยเพิ่มสัดส่วนภาคการผลิตและภาคบริการ รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน กล่าวคือ เวียดนามมีเป้าหมายที่จะปรับมูลค่าเพิ่มในภาคเกษตรให้ลดลง ขณะที่เพิ่มมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ (ภาพที่ 3.1)

ภาพที่ 3.1 เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนาม ปี 2559 และเป้าหมายปี 2563

ที่มา: รวบรวมจาก ธนาคารโลก (ปี 2559) และ SEDP (ปี 2536) (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

3. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคและกลุ่มคลัสเตอร์
4. การก่อสร้างเมืองและระบบโครงสร้างพื้นฐาน โดยโครงการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่
 - การสร้างถนนในแนวเหนือ-ใต้
 - การพัฒนาขนาดรางรถไฟที่มีอยู่ จากเดิมกว้าง 1 เมตร เป็น 1.435 เมตร
 - การก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงในแนวเหนือ-ใต้
 - การก่อสร้างท่าเรือระหว่างประเทศ ในภาคเหนือและภาคใต้ และการระดมเงินทุนสำหรับสร้างท่าอากาศยานระหว่างประเทศ

- การลงทุนในสนามบินนานาชาติลองถัน (Long Thanh)²⁸
 - การสร้างระบบชลประทานในบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์น้ำท่วม ดินเค็ม และดินต่า
5. การเคลื่อนย้ายทรัพยากร และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 6. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเสริมสร้างศักยภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 7. การพัฒนาทางวัฒนธรรม การดำเนินงานเพื่อสร้างความก้าวหน้าทางสังคมและความยุติธรรม และการปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ
 8. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ การป้องกันภัยพิบัติ การจัดการทรัพยากร และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
 9. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
 10. การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการของรัฐ สร้างความมั่นใจในเสรีภาพของประชาชน และความเป็นประชาธิปไตยในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับการปฏิบัติตามกฎหมาย
 11. การสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันประเทศและการรักษาความปลอดภัย การต่อสู้เพื่อรักษาเอกราชและอธิปไตยด้านความมั่นคงทางการเมือง ระบอบสังคม และความปลอดภัย
 12. การปรับปรุงประสิทธิภาพของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่งเสริมบูรณาการระหว่างประเทศ สร้างความสงบและปัจจัยที่ดีสำหรับการพัฒนาของประเทศ

3.8.2 นโยบายการค้าเสรี

ในปัจจุบัน เวียดนาม ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกและกำลังเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรีทั้งสิ้น 16 ความตกลง โดยจำแนกเป็น ความตกลงที่ลงนามและมีผลบังคับใช้แล้ว 10 ความตกลง ความตกลงที่ลงนามแล้วแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ 1 ความตกลง ความตกลงที่เจรจาเสร็จสิ้นแล้ว 1 ความตกลง และความตกลงที่กำลังเจรจา 4 ความตกลง โดยรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.6 ภาพที่ 3.2 และ ภาพที่ 3.3

²⁸ สนามบินนานาชาติลองถัน วางแผนที่จะก่อสร้างในเมืองลองถัน จังหวัดดองโน ในภาคใต้ของเวียดนาม โดยอยู่ห่างจากโฮจิมินห์ซิตีไปทางตะวันออกเฉียงประมาณ 40 กิโลเมตร โดยจะเริ่มสร้างในปี 2562 และ คาดว่าจะเสร็จในปี 2568 เมื่อเสร็จสิ้นแล้ว สนามบินนานาชาติลองถันจะสามารถรองรับผู้โดยสารได้ถึง 100 ล้านคนต่อปี

ตารางที่ 3.6 ความตกลงเขตการค้าเสรีที่เวียดนามเข้าร่วม

	เขตการค้าเสรี	สถานะ	วันที่	สมาชิก
1	ASEAN Free Trade Area (AFTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 ม.ค. 36	ประเทศในกลุ่มอาเซียน (บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม)
2	ASEAN-People's Republic of China Comprehensive Economic Cooperation Agreement (ACFTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 ก.ค. 48	สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศในกลุ่ม อาเซียน
3	ASEAN-[Republic of] Korea Comprehensive Economic Cooperation Agreement (AKFTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 มิ.ย. 50	สาธารณรัฐเกาหลีใต้ ประเทศในกลุ่มอาเซียน
4	ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership (AJCEP)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 ธ.ค. 51	ญี่ปุ่น ประเทศในกลุ่มอาเซียน
5	Japan-Viet Nam Economic Partnership Agreement (Japan-Viet Nam EPA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 ต.ค. 52	ญี่ปุ่น เวียดนาม
6	ASEAN-Australia and New Zealand Free Trade Agreement (ASEAN-ANZ FTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 ม.ค. 53	ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ประเทศในกลุ่ม อาเซียน
7	ASEAN-India Comprehensive Economic Cooperation Agreement (ASEAN-India CECA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	1 ม.ค. 53	อินเดีย ประเทศในกลุ่มอาเซียน
8	Chile-Viet Nam Free Trade Agreement (Chile-Viet Nam FTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	14 มี.ค. 55	ชิลี เวียดนาม
9	[Republic of] Korea-Viet Nam Free Trade Agreement ([Republic of] Korea- Viet Nam FTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	20 ธ.ค. 58	สาธารณรัฐเกาหลีใต้ เวียดนาม
10	Viet Nam - Eurasian Economic Union Free Trade Agreement (Viet Nam - Eurasian Economic Union FTA)	ลงนามและมีผล บังคับใช้	5 ต.ค. 59	เบลารุส คาซัคสถาน สหพันธรัฐรัสเซีย อาร์เมเนีย สาธารณรัฐคีร์กีซ เวียดนาม
11	Trans-Pacific Partnership (TPP)	ลงนามแต่ยังไม่ มีผลบังคับใช้	4 ก.พ. 59	ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ชิลี เปรู สหรัฐอเมริกา ²⁹ บรูไนดารุสซาลาม นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย เม็กซิโก เวียดนาม
12	Viet Nam-European Union Free Trade Agreement (Viet Nam-EU FTA)	การเจรจาเสร็จสิ้น	2 ธ.ค. 58	สหภาพยุโรป (ไม่รวมโครเอเชีย รวมสหราชอาณาจักร) เวียดนาม
13	Viet Nam-European Free Trade Association Free Trade Agreement (Viet Nam-EFTA FTA)	เปิดการเจรจาแล้ว	5 ก.ค. 55	ไอซ์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ เวียดนาม
14	Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)	เปิดการเจรจาแล้ว	9 พ.ค. 56	ออสเตรเลีย อินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐ ประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลีใต้ นิวซีแลนด์ ประเทศในกลุ่มอาเซียน
15	ASEAN-Hong Kong, China Free Trade Agreement (AHKFTA)*	เปิดการเจรจาแล้ว	ก.ค. 57	ฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศใน กลุ่มอาเซียน

²⁹ จนกระทั่ง 23 มกราคม 2560

	เขตการค้าเสรี	สถานะ	วันที่	สมาชิก
16	Viet Nam-Israel Free Trade Agreement**	เปิดการเจรจาแล้ว	2 ธ.ค. 58	อิสราเอล เวียดนาม

ที่มา: ADB Asia Regional Integration Center (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

* Ministry of International Trade and Industry, Malaysia

** Vietnam Chamber Of Commerce and Industry WTO Center

ภาพที่ 3.2 ความคืบหน้าของข้อตกลงเขตการค้าเสรีของเวียดนาม

ความคืบหน้าของข้อตกลงเขตการค้าเสรีของเวียดนาม

10 ความตกลง มีผลบังคับใช้

1 ความตกลง เสร็จสิ้น

- Viet Nam-EU

1 ความตกลง ลงนามแล้ว

4 ความตกลง กำลังเจรจา

- Viet Nam-EFTA
- RCEP
- ASEAN-Hong Kong, China
- Viet Nam-Israel

Viet Nam-EU FTA

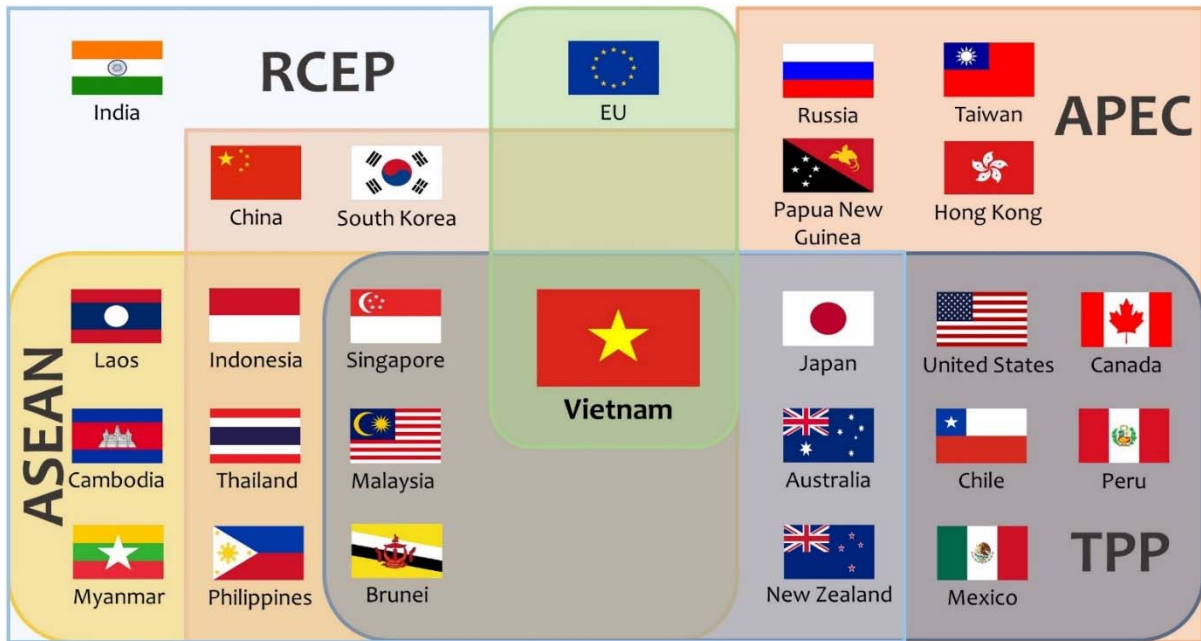
เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ได้มีการเผยแพร่ข้อความของข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างสหภาพยุโรปกับเวียดนาม หลังจากได้มีการประกาศสรุปการเจรจา

คาดว่าข้อตกลงจะถูกส่งไปเพื่อขออนุมัติต่อคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปและรัฐสภายุโรป เพื่อมีผลบังคับใช้ในช่วงไตรมาส 4 ของปี 2560 หรือไตรมาสที่ 2 ของปี 2561

ข้อตกลงนี้จะช่วยลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกันมากกว่าร้อยละ 99 ของรายการภายใน 7 ปีสำหรับสหภาพยุโรปและ 10 ปีสำหรับเวียดนาม นับจากวันที่มีผลบังคับใช้

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ภาพที่ 3.3 แผนผังตัวอย่างความตกลงเขตการค้าเสรีที่เวียดนามเข้าร่วม

ที่มา: Foreign Investment Agency (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

3.8.3 สิทธิประโยชน์ในการลงทุน

- โครงการการลงทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนภายใต้กฎหมายว่าด้วยการลงทุน ปี 2557 การลงทุนที่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน ได้แก่
 1. การลงทุนในอุตสาหกรรมและการค้าที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ (preferential investment industries and trades) ดังแสดงในกล่องข้อความที่ 3.7

กล่องข้อความที่ 3.7 อุตสาหกรรมและการค้าที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ

- (1) กิจกรรมไฮเทค ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สนับสนุนไฮเทค และ การวิจัยและกิจการการพัฒนา
- (2) การผลิตวัสดุใหม่ พลังงานใหม่ พลังงานสะอาด หรือพลังงานหมุนเวียน ผลผลิตของผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 30 ขึ้นไป และ ผลิตภัณฑ์ที่ช่วยประหยัดพลังงาน
- (3) การผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกลที่มีลำดับความสำคัญ เครื่องจักรกลการเกษตร รถยนต์ ชิ้นส่วนรถยนต์ และการต่อเรือ
- (4) การผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สนับสนุนการผลิตเสื้อผ้าและสิ่งทอ หรือ ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ (3)
- (5) การผลิตผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ และเนื้อหาดิจิทัล (digital content)
- (6) การขยายพันธุ์ การเพาะปลูก และการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากการเกษตร การป่าไม้ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การปลูกป่าและการคุ้มครองป่า การผลิตเกลือ การประมงและโลจิสติกส์ในการประมง การปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ และการผลิตผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ

- (7) การรวบรวมขยะ การแปรรูปขยะ หรือการนำขยะกลับมาใช้ใหม่
- (8) การลงทุนในการพัฒนาและการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และ การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง
- (9) การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาทั่วไป และการอาชีวศึกษา
- (10) การให้คำปรึกษาและการรักษาพยาบาล การผลิตยา วัตถุดิบในการผลิตยา และการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเตรียมหรือเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการผลิตยาแผนใหม่
- (11) การลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกและการแข่งขันกีฬาหรือการออกกำลังกายสำหรับผู้พิการหรือนักกีฬาอาชีพ และการคุ้มครองและการส่งเสริมมูลค่าของมรดกทางวัฒนธรรม
- (12) การลงทุนในศูนย์สำหรับผู้สูงอายุ รักษาโรคจิตเวช หรือรักษาผู้ป่วยที่สัมผัสกับสารเคมีที่ชื่อว่า Agent Orange ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่พิการ เด็กกำพร้าหรือ เด็กเร่ร่อนที่ไม่ได้รับการดูแล
- (13) กองทุนเครดิตของประชาชน และสถาบันการเงินขนาดเล็ก

2. การลงทุนในพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ (preferential investment geographical areas) ได้แก่

- พื้นที่ที่ประสบความยากลำบากและยากลำบากมากเป็นพิเศษทางเศรษฐกิจและสังคม (ภาคผนวกที่ 6)
- เขตอุตสาหกรรม (industrial zones) เขตการผลิตเพื่อการส่งออก (export processing zones) เขตไฮเทค (high-tech zones) และเขตเศรษฐกิจ (economic zones)

3. การลงทุนอื่นๆ ได้แก่

- โครงการที่มีการลงทุนมูลค่า 6 ล้านดอลลาร์ (ประมาณ 278 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ภายในสามปีนับตั้งแต่วันที่ออกใบจดทะเบียนการลงทุน (IRC)
- โครงการในพื้นที่ชนบทที่มีการจ้างงานตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป
- วิสาหกิจไฮเทค หรือวิสาหกิจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

● รูปแบบของสิทธิประโยชน์ในการลงทุน

1. การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (corporate income tax: CIT) โดยโครงการลงทุนสามารถได้รับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราพิเศษ ในระยะเวลาจำกัดหรือตลอดระยะเวลาในการดำเนินโครงการลงทุน ดังแสดงในตารางที่ 3.2 และสามารถได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามพื้นที่ที่เข้าไปลงทุน ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลพิเศษ

อัตราภาษีเงิน ได้นิติบุคคล (ร้อยละ)	ระยะเวลา (ปี)	กิจการ
10	15 ปีแรก	(ii) โครงการลงทุนใหม่ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จความยากลำบากมากเป็นพิเศษทางเศรษฐกิจและสังคม เขตเศรษฐกิจ และเขตไฮเทค (iii) โครงการลงทุนใหม่ ในภาคอุตสาหกรรมไฮเทค การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และการพัฒนาเทคโนโลยี การลงทุนในการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของรัฐ พนักงาน และ การผลิตผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ (iv) ผลิตภัณฑร์รองรับภาคไฮเทค (v) ผลิตภัณฑร์รองรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้า สิ่งทอ และรองเท้า ไอที การประกอบรถยนต์ ภาคเครื่องจักร ซึ่งไม่ได้ผลิตในประเทศ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 หรือหากผลิตในประเทศ ผลิตภัณฑร์ดังกล่าวต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานของสหภาพยุโรปหรือเทียบเท่า
	ไม่จำกัด	องค์กรที่ดำเนินงานในสาขาการศึกษาและฝึกอบรม การฝึกอบรม การดูแลสุขภาพ การส่งเสริมวัฒนธรรม กีฬาและสิ่งแวดลอม
15	10 ปีแรก	บริษัททำการเพาะปลูก การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในพื้นที่อื่นที่ไม่ใช่พื้นที่ที่ด้อยโอกาส
17	10 ปีแรก	โครงการลงทุนใหม่ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จความยากลำบากทางทางเศรษฐกิจและสังคม
	ไม่จำกัด	สหกรณ์การเกษตรและกองทุนสินเชื่อเพื่อประชาชน

ที่มา: Investment in Vietnam: Tax Updates, 16 August 2017, Ernst & Young

ตารางที่ 3.8 การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (ร้อยละ)	ระยะเวลา (ปี)		พื้นที่โครงการการลงทุน
	ยกเว้น	ลดหย่อนร้อยละ 50	
10 (เป็นระยะเวลา 15 ปี)	4	9	พื้นที่ที่ประสบความสำเร็จความยากลำบากมากเป็นพิเศษทางเศรษฐกิจและสังคม เขตเศรษฐกิจ และเขตไฮเทค
17 (เป็นระยะเวลา 10 ปี)	2	4	พื้นที่ที่ประสบความสำเร็จความยากลำบากทางทางเศรษฐกิจและสังคม
20 (อัตราปกติ)	2	4	เขตอุตสาหกรรม

ที่มา: Investment in Vietnam: Tax Updates, 16 August 2017, Ernst & Young

นอกเหนือจากโครงการที่ได้รับสิทธิประโยชน์ในเบื้องต้นแล้ว โครงการขนาดใหญ่ซึ่งไม่ได้อยู่ในอุตสาหกรรมและการค้าที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ หรือ พื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ สามารถได้รับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลพิเศษร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 15 ปี ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 4 ปี และได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 50 หลังจากนั้นอีก 9 ปี หากเป็นโครงการการลงทุนที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- เป็นโครงการที่มีเงินลงทุนขั้นต่ำ 6 ล้านล้านด่ง (ประมาณ 278 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือมากกว่าภายใน 3 ปีนับจากได้รับใบอนุญาต และมีรายได้ขั้นต่ำ 10 ล้านล้านด่ง (ประมาณ 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อปี เป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปีหลังจากปีแรกที่สร้างรายได้ หรือ มีการจ้างงานมากกว่า 3,000 คน เป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปีหลังจากปีแรกของการดำเนินงาน
 - เป็นโครงการที่มีเงินลงทุนขั้นต่ำ 12 ล้านล้านด่ง (ประมาณ 540 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือมากกว่าภายใน 5 ปีนับจากได้รับใบอนุญาต และมีการใช้เทคโนโลยี ที่ระบุไว้ใน Law on High Tech และ Law on Science and Technology นอกจากนี้ ยังสามารถขยายเวลา อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลพิเศษ ร้อยละ 10 เพิ่มอีก 15 ปี หากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล มีรายได้ขั้นต่ำ 20 ล้านล้านด่ง (ประมาณ 897 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อปี เป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปีหลังจากปีแรกที่สร้างรายได้ และมีการจ้างงานโดยปกติมากกว่า 6,000 คน
2. การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับการนำเข้าสินทรัพย์ถาวร วัตถุดิบ และส่วนประกอบสำหรับการดำเนินโครงการลงทุน³⁰ โดยมีรายการที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าดังกล่องข้อความที่ 3.8

กล่องข้อความที่ 3.8 รายการที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า

1. สินค้าที่นำเข้าชั่วคราวแล้วส่งออกใหม่ เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงนิทรรศการ หากมีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดบางประการ
2. สินค้าที่นำเข้ามาเพื่อใช้เป็นสินทรัพย์ถาวรของโครงการที่รวมอยู่ในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมในกฎหมายการลงทุน รวมถึง เครื่องจักรและอุปกรณ์ วิธีการขนส่งและวัสดุก่อสร้างบางอย่าง (ซึ่งไม่สามารถผลิตได้ในเวียดนาม เช่น วัตถุดิบชิ้นส่วนอะไหล่ เป็นต้น)
3. พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าเพื่อการดำเนินโครงการลงทุนในภาคเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง
4. สินค้าบางอย่างที่นำเข้าโดยบริษัทในสัญญาโครงการ Build-Operate-Transfer Build-Transfer-Operate หรือ Build-Transfer
5. สินค้าบางอย่างที่นำเข้าสำหรับกิจกรรมด้านน้ำมันและก๊าซ
6. สินค้าที่นำเข้าชั่วคราวและส่งออกใหม่ เพื่อใช้ในโครงการที่ได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA)
7. สินค้า (เช่น วัสดุ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป) ที่นำเข้าเพื่อทำสัญญาการส่งออกกับต่างประเทศ เป็นต้น
8. วัตถุดิบและวัสดุที่นำเข้าเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ ซึ่งยังไม่สามารถผลิตในประเทศได้โดยตรง
9. สินค้าที่นำเข้าเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งรวมถึงเครื่องจักร อุปกรณ์ อะไหล่ อุปกรณ์ และพาหนะซึ่งยังไม่สามารถผลิตได้ภายในประเทศ เทคโนโลยีที่ยังไม่สามารถผลิตได้ภายในประเทศ เอกสารทางวิทยาศาสตร์ หนังสือ นิตยสาร และแหล่งข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

³⁰ ตามที่กำหนดในกฎหมายเลขที่ 87/2010/ND-CP ลงนามวันที่ 13 สิงหาคม 2553 ของรัฐบาล ระบุรายละเอียดของกฎหมายว่าด้วยพิธีกีดการค้า ศุลกากรของการนำเข้าและส่งออก

วัตถุดิบ อุปกรณ์ และอุปกรณ์เสริม ที่ยังไม่สามารถผลิตในประเทศ และต้องนำเข้าเพื่อการผลิตในโครงการลงทุนที่อยู่ในเขตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือในพื้นที่ที่มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ยากลำบาก จะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเป็นเวลา 5 ปีหลังจากวันที่เริ่มผลิต

3. การยกเว้นหรือลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน ค่าธรรมเนียมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และภาษีการใช้ประโยชน์ที่ดิน³¹

ผู้เช่าที่ดินที่มีสิทธิได้รับการยกเว้นและการลดหย่อนค่าเช่า จะได้รับการยกเว้นจากค่าเช่าที่ดินตามระยะเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นค่าเช่าถูกลดหย่อนในระหว่างระยะเวลาเช่าที่เหลืออยู่ตามข้อบังคับ (ถ้ามี) ในกรณีที่ผู้เช่ามีสิทธิได้รับการลดหย่อนค่าเช่าที่ดินในระดับต่างๆ จะยึดอัตราการลดหย่อนที่มีระดับสูงสุดเป็นหลัก โดยการการใช้ที่ดินที่มีสิทธิได้รับการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เป็นไปตามกล่องข้อความที่ 3.9

กล่องข้อความที่ 3.9 การใช้ที่ดินที่มีสิทธิได้รับการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

1. โครงการลงทุนที่ดำเนินการในพื้นที่ที่ประสบความยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคม
2. โครงการที่ใช้ที่ดินเพื่อสร้างบ้านพักสำหรับคนงานในเขตอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ โดยเจ้าของโครงการไม่สามารถไม่รวมค่าเช่าที่ดินในค่าเช่าพักที่อยู่อาศัยได้
3. โครงการที่ใช้ที่ดินเพื่อสร้างหอพักสำหรับนักเรียนซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของรัฐ โดยเจ้าของโครงการไม่สามารถไม่รวมค่าเช่าที่ดินในค่าเช่าพักที่อยู่อาศัยได้
4. ที่ดินที่ใช้ในการผลิตทางการเกษตรของชนกลุ่มน้อย ที่ดินที่ใช้สำหรับการเพาะป่า คุ้มครองป่า และฟื้นฟูป่า
5. ที่ดินที่ใช้สร้างอาคารสาธารณะสำหรับผู้ให้บริการสาธารณะ ที่ดินที่ใช้ในการสร้างสถานประกอบการวิจัยขององค์กรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่นที่ดินที่ใช้เป็นห้องปฏิบัติการ สถานประกอบการทดลอง เป็นต้น
6. ที่ดินที่ใช้ในการให้บริการสายการบิน นอกเหนือจากที่ดินที่ใช้สร้างอาคารสถานประกอบการธุรกิจบริการสายการบิน
7. ที่ดินที่ใช้ในการสร้างสำนักงานใหญ่ของสหกรณ์ บริเวณอบแห้ง และคลังสินค้า สถานประกอบการที่ให้บริการด้านการผลิตทางการเกษตร ป่าไม้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการทำนาเกลือ
8. ที่ดินที่ใช้ในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคาร ที่จอดรถ (รวมทั้งเคาน์เตอร์บริการขายตั๋ว พื้นที่บริหาร พื้นที่บริการสาธารณะ) บริการสำหรับการขนส่งสาธารณะ
9. ที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างโครงสร้างการประปา รวมทั้งการขุดเจาะน้ำ และการบำบัดน้ำ การสร้างโครงสร้างในระบบท่อส่งน้ำ และการก่อสร้างที่อำนวยความสะดวกในการจัดการและการดำเนินงานของระบบประปา
10. ที่ดินที่ใช้ในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานในเขตอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรมการแปรรูป และเขตการส่งออก

สำหรับโครงการลงทุนที่ดำเนินการในพื้นที่ที่ยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคม มีรายละเอียดระยะเวลาในการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ดังตารางที่ 3.9

³¹ เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา 46/2014/ND-CP ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินและพื้นที่น้ำ

ตารางที่ 3.9 รายละเอียดระยะเวลาในการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

โครงการการลงทุน	ระยะเวลาการยกเว้น
ลงทุนในโครงการที่ได้รับการสนับสนุน	3 ปี
ลงทุนในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูงทางเศรษฐกิจและสังคม	7 ปี
ลงทุนในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นพิเศษ	11 ปี
ลงทุนในโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ	
ลงทุนในโครงการที่ได้รับการสนับสนุน ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูงทางเศรษฐกิจและสังคม	15 ปี
ลงทุนในโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูงทางเศรษฐกิจและสังคม	
ลงทุนในโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นพิเศษ	ตลอดระยะเวลาโครงการ

ที่มา: Investment in Vietnam: Tax Updates, 16 August 2017, Ernst & Young

สำหรับการลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน จะมีการใช้ที่ดินที่ได้รับสิทธิประโยชน์ ดังตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 การใช้ที่ดินที่ได้รับการลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน

การใช้ที่ดิน	อัตราการลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน
ที่ดินที่ให้เช่าโดยสหกรณ์ เพื่อการประกอบธุรกิจและการผลิต	ร้อยละ 50
ใช้ในการผลิตทางการเกษตร ป่าไม้ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และทำนาเกลือ	ร้อยละ 50 หากน้อยกว่าร้อยละ 40 ของผลผลิตเสียหายจากภัยพิบัติหรือเพลิงไหม้
	ได้รับการยกเว้น หากมากกว่าร้อยละ 40 ของผลผลิตเสียหายจากภัยพิบัติหรือเพลิงไหม้
ใช้ในการผลิตและประกอบกิจการ นอกเหนือจากการผลิตทางการเกษตร ป่าไม้ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และทำนาเกลือ ในระหว่างที่หยุดผลิตชั่วคราว จากภัยพิบัติ การเกิดเพลิงไหม้ หรือเหตุสุดวิสัย	ร้อยละ 50

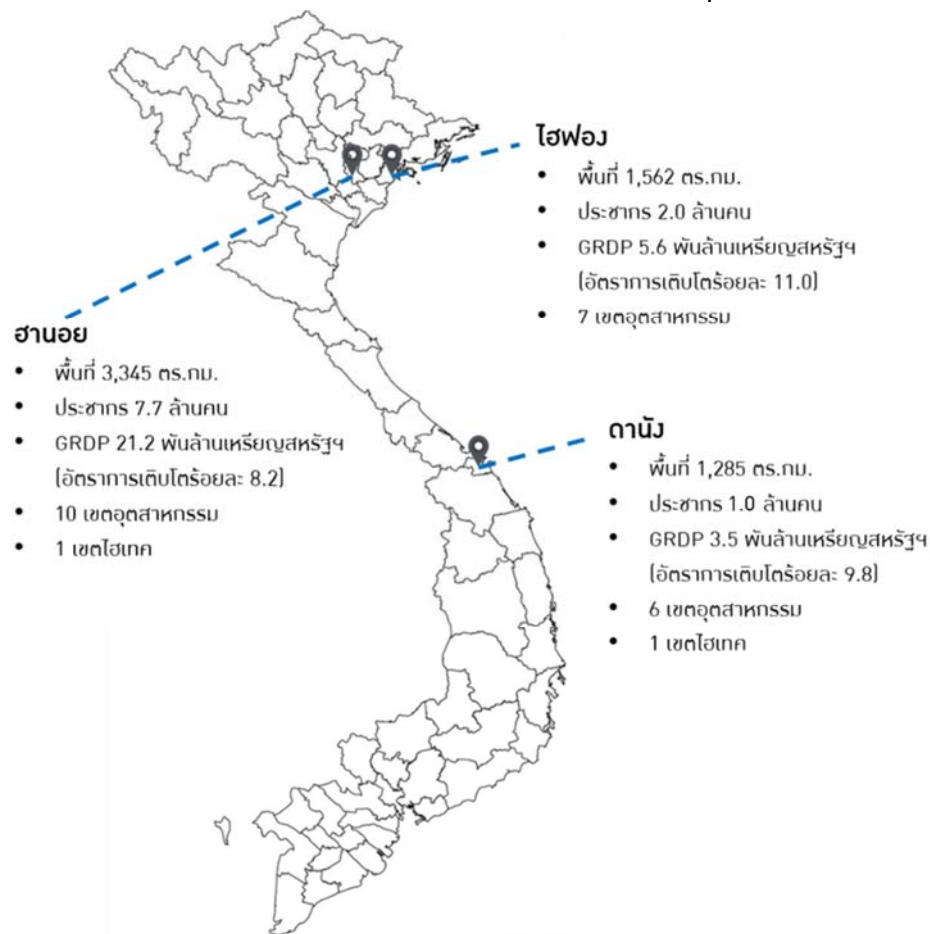
ที่มา: Investment in Vietnam: Tax Updates, 16 August 2017, Ernst & Young

บทที่ 4 พื้นที่เป้าหมายในการลงทุน

4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน

ในรายงานการศึกษานี้ ได้ทำการศึกษาเมืองที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่ ดานัง ไฮฟอง และกรุงฮานอย (ภาพที่ 4.1)

ภาพที่ 4.1 เมืองที่เป็นเป้าหมายในการลงทุน

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

4.1.1 ดานัง

เมืองดานังเป็น 1 ใน 5 เมืองใหญ่ของเวียดนาม มีพื้นที่ทั้งหมด 1,285 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในภาคกลางของเวียดนามและตั้งอยู่ระหว่างโฮจิมินห์ซิตีและกรุงฮานอย ส่งผลให้ได้เปรียบในด้านของการกระจายสินค้าไปยังทั้งโฮจิมินห์ซิตีและฮานอย นอกจากนี้เมืองดานังยังอยู่ใกล้กับเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนว

ตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor: EWEC) ซึ่งเริ่มต้นจากเมืองมะละแหม่ง (Mawlamyine) ในเมียนมาด้านตะวันตก มาสิ้นสุดที่ท่าเรือดานัง (Da Nang Port) ด้านตะวันออก (ภาพที่ 4.2)

ภาพที่ 4.2 ที่ตั้งของเมืองดานัง

ที่มา: นิคมไฮเทคโนโลยี

- เศรษฐกิจ

ในปี 2559 เมืองดานังมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในภูมิภาค (gross regional domestic product: GRDP) 3.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโตร้อยละ 9.8 และมีรายได้ประชากรต่อหัว 3,059 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งสูงกว่ารายได้ประชากรต่อหัวของทั้งประเทศ (2,173 เหรียญสหรัฐฯ³²)

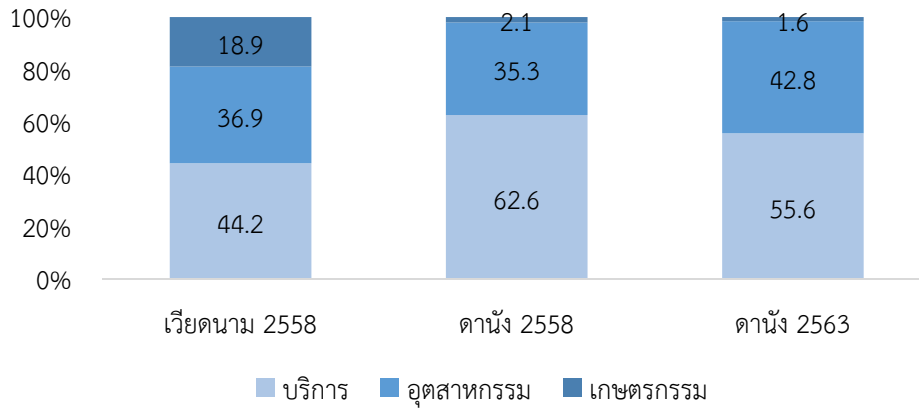
เศรษฐกิจของดานังพึ่งพาภาคบริการ โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูง กล่าวคือ ในปี 2558 (ภาพที่ 4.3) ดานังมีส่วนมูลค่าเพิ่มในภาคบริการสูงสุด (ร้อยละ 62.6) ซึ่งสูงกว่าสัดส่วนมูลค่าเพิ่มในภาคบริการของเวียดนามทั้งประเทศ (ร้อยละ 44.2) โดยเมืองดานังมีอุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว ซึ่งสร้างรายได้กว่า 7.1 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ และมีนักท่องเที่ยวทั้งจากในและต่างประเทศจำนวนกว่า 5.5 ล้านคนในปี 2559 อย่างไรก็ตาม เมืองดานังยังคงให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต โดยเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของเมืองดานังให้เติบโตอย่างยั่งยืน³³ เห็นได้จากโครงสร้างเศรษฐกิจคาดการณ์ใน

³² IMF

³³ การสัมภาษณ์และเอกสารจาก Da Nang Investment Promotion Agency

ปี 2563 ซึ่งคานั่งคาดว่าจะมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมสูงขึ้น เป็นร้อยละ 42.8 จากร้อยละ 35.3 (ภาพที่ 4.3)

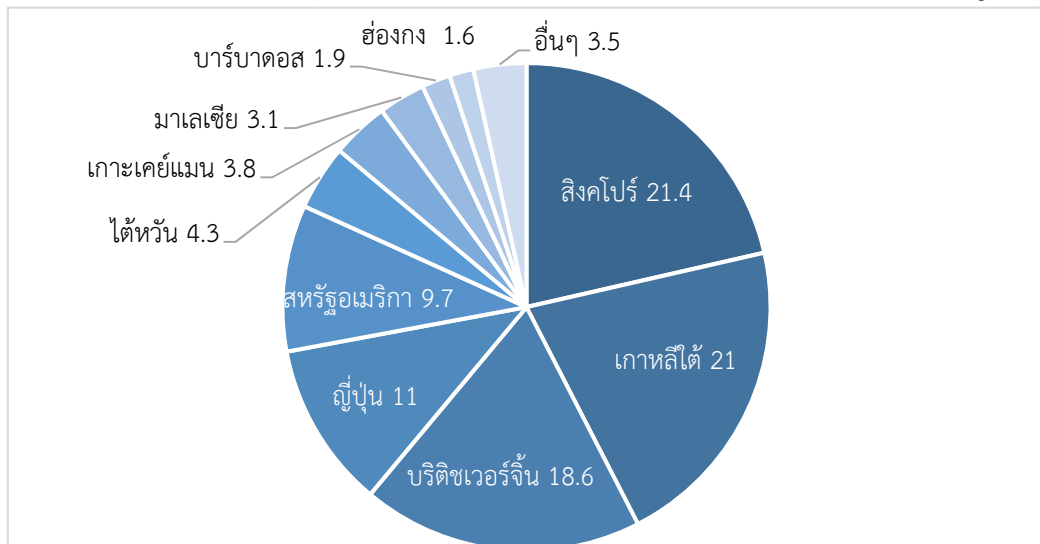
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนามและคานั่งปี 2558 และคาดการณ์คานั่งปี 2563

ที่มา: ธนาคารโลก และ Da Nang Investment Promotion Agency (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในปี 2559 คานั่งมีโครงการ FDI ทั้งหมด 463 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 3.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ³⁴ โดยเป็นการลงทุนจากสิงคโปร์มากที่สุด (ร้อยละ 21.4) รองลงมาคือ เกาหลีใต้ (ร้อยละ 21.0) และ บริติชเวอร์จิ้น (ร้อยละ 18.6) (ภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังคานั่ง จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน

ที่มา: Da Nang Investment Promotion Agency (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

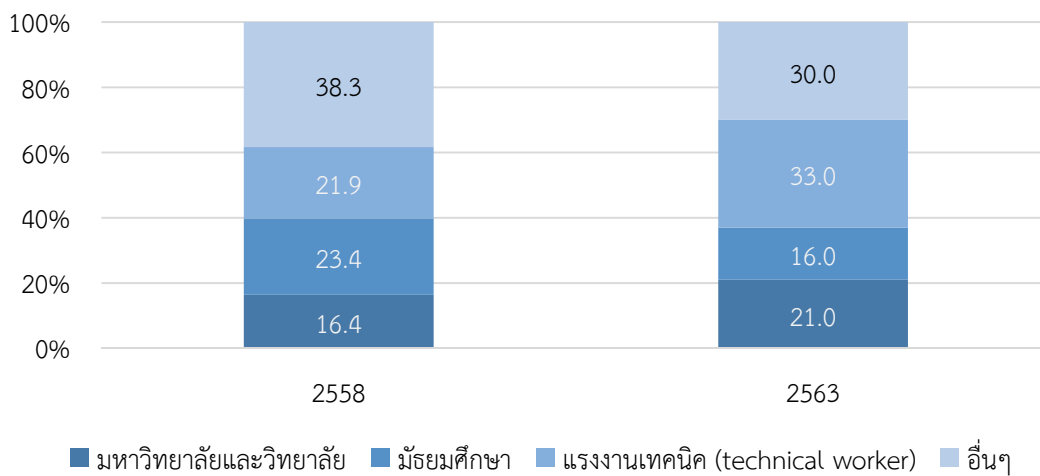
³⁴ นิคมไฮเทคคานั่ง

- ข้อมูลประชากรและแรงงาน

เมืองดานัง มีประชากรประมาณ 1 ล้านคน และมีอัตราการเติบโตของประชากรร้อยละ 1.2 โดยเป็นกำลังแรงงานประมาณ 7.5 แสนคน³⁵ ทั้งนี้ เมืองดานังได้ชื่อว่าเป็นศูนย์รวมการศึกษาและการอบรมในภาคกลาง โดยมีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยกว่า 25 แห่ง มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษากว่า 40,000 คนต่อปี โดยมีสัดส่วนวุฒิการศึกษาของกำลังแรงงาน และคาดการณ์ว่าในปี 2563 จะมีกำลังแรงงานที่มีวุฒิการศึกษาเพิ่มมากขึ้น (ภาพที่ 4.5)

ภาพที่ 4.5 ระดับการศึกษาของกำลังแรงงาน ปี 2558 และคาดการณ์ปี 2563

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

- โครงสร้างพื้นฐาน

ท่าเรือที่สำคัญในเมืองดานัง คือ ท่าเรือดานัง (Da Nang port) หรือ ท่าเรือเตียนซา (Tien Sa port) โดยท่าเรือเตียนซานี้ เป็นท่าเรือน้ำลึกที่ใหญ่ที่สุดในภาคกลางของเวียดนาม และใหญ่ที่สุดในจุดสิ้นสุดของ EWEC โดยเส้นทางเดินเรือจากท่าเรือแห่งนี้ สามารถเดินทางไปยังฮ่องกง สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และไต้หวันได้ นอกจากนี้ เมืองดานังยังมีโครงการที่จะสร้างท่าเรือแห่งใหม่ที่มีชื่อว่า Lien Chieu seaport ซึ่งจะมีขนาดใหญ่กว่าและมีความจุมากกว่าท่าเรือเตียนซาในปัจจุบัน (ภาพที่ 4.6)

³⁵ Da Nang Investment Promotion Agency

ภาพที่ 4.6 แผนที่คาดการณ์ท่าเรือในเมืองดานัง

ที่มา: Da Nang Investment Promotion Agency (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

นอกเหนือจากท่าเรือน้ำลึกแล้ว ดานังยังมีท่าอากาศยานนานาชาติดานัง (Da Nang international airport) ซึ่งเป็น 1 ใน 3 สนามบินที่ใหญ่และมีผู้โดยสารมากที่สุดในเวียดนาม ในส่วนของระบบการขนส่งนั้น ดานังมีทางหลวงที่สำคัญ 2 สาย คือ ทางหลวง Danang-Quảng Nam และ ทางหลวง La Son-Tuy Loan

- ต้นทุนในการทำธุรกิจ

ต้นทุนในการทำธุรกิจในเมืองดานังในด้านของค่าเช่าสำนักงาน และ ค่าจ้างแรงงาน เป็นไปตามตารางที่ 4.1 4.2 และ 4.3

ตารางที่ 4.1 ค่าเช่าสำนักงานโดยเฉลี่ยในเมืองดานัง เปรียบเทียบกับฮานอย และ โฮจิมินห์ซิตี้

หน่วย: เทเรียลสหรัฐฯ/ตารางเมตร/เดือน

	ดานัง	ฮานอย	โฮจิมินห์ซิตี้
ค่าเช่าสำนักงานโดยเฉลี่ย	14	24	2

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

ตารางที่ 4.2 ค่าจ้างแรงงานในภาคกลางของเวียดนาม เปรียบเทียบกับเวียดนามทั้งหมด

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ/เดือน

		เวียดนามกลาง	เวียดนาม
ภาคการผลิต	แรงงาน (Worker)	199	204
	วิศวกร	324	416
	ผู้จัดการ	589	901
นอกภาคการผลิต	พนักงาน (Staff)	204	443
	ผู้จัดการ	901	1030

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

ตารางที่ 4.3 ค่าจ้างแรงงานในเมืองดานัง เปรียบเทียบกับฮานอย และ โฮจิมินห์ซิตี

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ/เดือน

	ดานัง	ฮานอย	โฮจิมินห์ซิตี
แรงงาน (Worker)	158	193	180
วิศวกร	225	348	346
ผู้จัดการ	480	736	870
ทั่วไป (บริการ)	227	469	390

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน

ปัจจุบัน เมืองดานังมีเขตอุตสาหกรรมทั้งหมด 6 เขต (ตารางที่ 4.4) เขตการผลิตเพื่อการส่งออก (export processing zones) 1 แห่ง และ เขตไฮเทคอีก 1 นั่นคือนิคมไฮเทคดานัง (Danang Hi-tech Park) นอกจากนี้ เมืองดานังยังมีแผนที่จะสร้างเขตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง (ตารางที่ 4.5) ซึ่งยังอยู่ในช่วงการหาบริษัทเอกชนที่จะเข้ามาเป็นผู้พัฒนาเขตอุตสาหกรรมดังกล่าว เขตอุตสาหกรรมทั้งหมดและเขตการผลิตเพื่อการส่งออก ทั้งที่ดำเนินการแล้วและยังไม่ได้ดำเนินการสร้าง อยู่ภายใต้การดูแลของ หน่วยงานดูแลเขตอุตสาหกรรมและเขตการผลิตเพื่อการส่งออกเมืองดานัง (Danang Industrial and Export Processing Zones Authority: DIEPZA)

ตารางที่ 4.4 นิคมอุตสาหกรรมที่ดำเนินการแล้ว

นิคมอุตสาหกรรม	พื้นที่ (เฮกตาร์)	อัตราการครอบครองพื้นที่ (ร้อยละ)	จำนวนบริษัทที่ดำเนินการอยู่	จำนวนโครงการการลงทุนจากต่างประเทศ
Da Nang	50.1	100.0	47	12
Hoa Khanh	394.0	100.0	216	58
Lien Chieu	289.4	65.0	29	4
Hoa Cam	149.8	78.4	66	8
Expanded Hoa Khanh	132.6	74.2	25	13
Seafood Services	50.6	99.3	53	1
รวม	1,066.5	86.7	436	96

ที่มา: Da Nang Investment Promotion Agency (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 4.5 นิคมอุตสาหกรรมที่มีแผนจะดำเนินการ

นิคมอุตสาหกรรม	พื้นที่ (เฮกตาร์)
Hoa Ninh	400.0
Hoa Nhon	393.6
Hoa Cam – phase 2	119.0

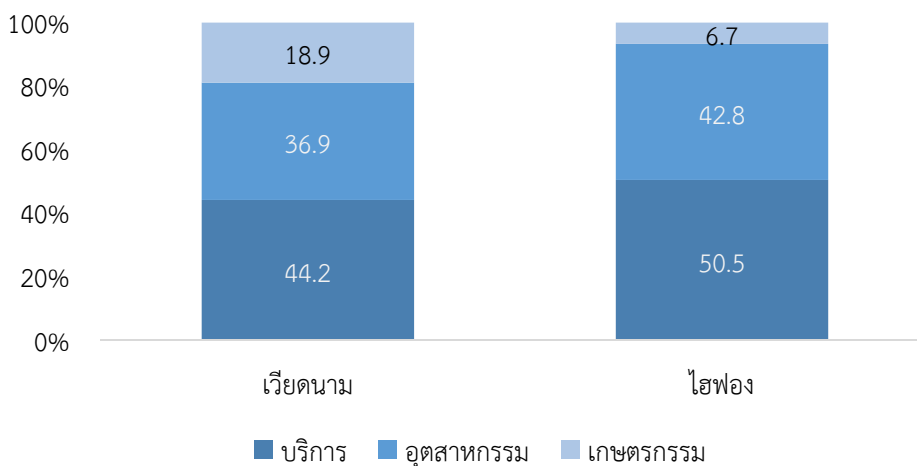
ที่มา: Da Nang Investment Promotion Agency (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

4.1.2 ไฮฟอง

เมืองไฮฟอง เป็นศูนย์กลางการส่งออก โลจิสติกส์ และธุรกิจของเวียดนามที่สำคัญ โดยตั้งอยู่ในภาคเหนือของเวียดนาม มีพื้นที่ทั้งหมด 1,561.8 ตารางกิโลเมตร ในด้านของภาพรวมทางเศรษฐกิจ ในปี 2559 ไฮฟองมี GRDP 5.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (อัตราการเติบโตร้อยละ 11.0) และมี GRDP ต่อหัว 3,472.6 เหรียญสหรัฐฯ

ในด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ไฮฟองมีส่วนมูลค่าเพิ่มของภาคบริการสูงและภาคอุตสาหกรรมรวมกันสูงมากกว่าร้อยละ 93 (ภาพที่ 4.7) ในส่วนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในปี 2560 ไฮฟองมีโครงการ FDI ที่ยังไม่หมดอายุทั้งสิ้น 499 โครงการ คิดเป็นมูลค่าทุนจดทะเบียนกว่า 1.4 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยหากพิจารณาจากจำนวนโครงการลงทุน นักลงทุนจากญี่ปุ่นมีจำนวนโครงการมากที่สุด ในขณะที่หากพิจารณาจากมูลค่าการลงทุน นักลงทุนจากเกาหลีใต้มีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุด

ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนามและเมืองไฮฟอง

ที่มา: ธนาคารโลก และ Department of Planning and Investment, Hai Phong (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560) (ข้อมูล ณ ปี 2558)

- โครงสร้างพื้นฐาน

การขนส่ง มีทั้งหมด 5 รูปแบบ ได้แก่

1. ทางอากาศ มีท่าอากาศยานนานาชาติ Cat Bi
2. ทางทะเล มีการส่งสินค้าไปที่ฮ่องกง ไต้หวัน และ เกาหลีใต้ เป็นหลัก มีท่าเรือทั้งหมด 38 ท่าเรือ ท่าเรือที่สำคัญคือ ท่าเรือ Lach Huyen
3. ทางน้ำในแผ่นดิน มีการขนส่งในไฮฟอง คิดเป็นร้อยละ 40 ของเรือบรรทุกสินค้าทั้งหมดในเวียดนามเหนือ
4. ทางหลวง ได้แก่ ทางหลวงฮานอย-ไฮฟอง (ซึ่งใช้เวลา 1 ชม. 45 นาที) และ ไฮฟอง-อ่าวฮาลอง (เปิดให้บริการในปี 2561)
5. รถไฟ ซึ่งเชื่อมกับเมืองหนานหนิง และ คุณหมิงของจีน

ในส่วนของสาธารณูปโภคนั้น เมืองไฮฟองมีโรงไฟฟ้า 2 แห่ง ขนาด 1,200 เมกะวัตต์ และมีบ่อบำบัดน้ำเสีย 7 บ่อ

- ข้อมูลประชากรและแรงงาน

ไฮฟองมีประชากรทั้งสิ้นกว่า 2.0 ล้านคน โดยเป็นประชากรในวัยทำงานประมาณ 1.6 ล้านคน อายุเฉลี่ยของประชากรต่ำกว่า 30 ปี และมีสัดส่วนของแรงงานที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจากประมาณร้อยละ 40 ในปี 2548 เป็นประมาณร้อยละ 75 ในปี 2558 และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85 ในปี 2563 ไฮฟองมีมหาวิทยาลัยทั้งหมด 4 แห่ง มีวิทยาลัย โรงเรียนอาชีวศึกษา และสถานฝึกอบรม อีกกว่า 60 แห่ง ซึ่งส่งผลให้มีนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมกว่า 45,000 คนต่อปี

- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน

เมืองไฮฟอง มีเขตเศรษฐกิจพิเศษหวิ-ก้าตไฮ (Dihn Vu-Cat Hai economic zone) ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 22,540 เฮกตาร์ ซึ่งประกอบไปด้วยระบบท่าเรือทั้งสิ้น 4 ท่า เป็นพื้นที่กว่า 1,046 เฮกตาร์ และเขตอุตสาหกรรมอีก 7 แห่ง ซึ่งได้แก่

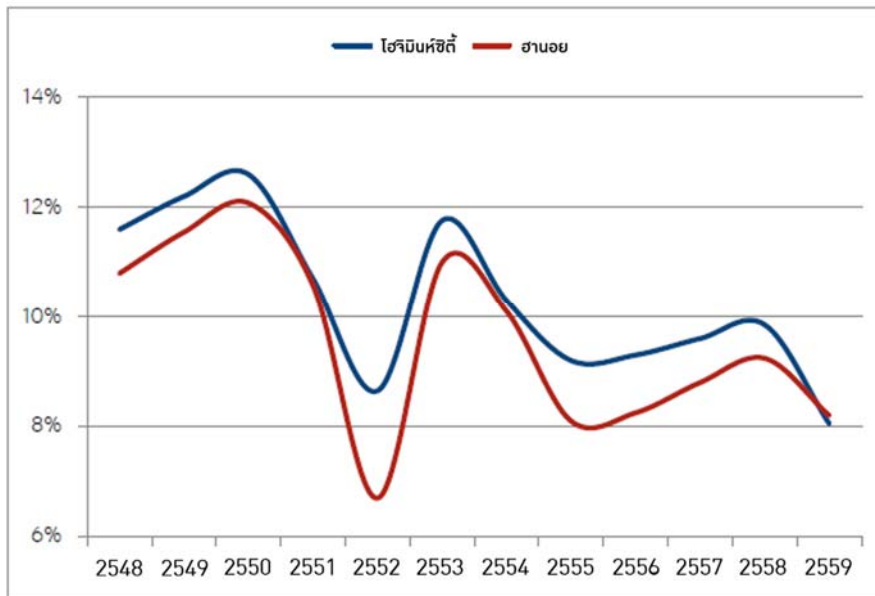
1. Ben Rung industrial park
2. VSIP industrial park
3. Trang Due industrial park
4. Nam Trang industrial park
5. Dinh Vu industrial park
6. Nam Dihn industrial park
7. Cat Hai and Lach Huyen industrial park

นอกจากนี้ ยังมีเขตอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่นอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ-ก้าตไห่อีก 4 เขต ได้แก่ เขตอุตสาหกรรม Nomura Hai Phong, Do Son Hai Phong, Nam Cau Kiem และ An Duong

4.1.3 ฮานอย

เมืองฮานอย เป็นเมืองหลวงของประเทศเวียดนาม มีพื้นที่ทั้งหมด 3,344.5 ตารางกิโลเมตร และเป็นเมืองอันดับสองของเวียดนามที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด (7.7 ล้านคน) ในด้านของภาพรวมทางเศรษฐกิจ ในปี 2559 ฮานอยมี GRDP 21.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ด้วยอัตราการเติบโตร้อยละ 8.2 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ฮานอยมีอัตราการเติบโตของ GRDP สูงกว่าโฮจิมินห์ซิตี (ภาพที่ 4.8) โดยภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเป็นภาคที่มีอัตราเติบโตสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 9.0 และ 8.3 ตามลำดับ ในขณะที่ภาคเกษตรกรรม มีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 2.2 ทั้งนี้ ฮานอยได้ตั้งเป้าหมายอัตราการเติบโตของ GRDP ไว้ที่ร้อยละ 8.5-9.0 ในปี 2560³⁶

ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบอัตราการเติบโต GRDP ระหว่างฮานอยและโฮจิมินห์ซิตี

ที่มา: Hanoi Quarterly Knowledge Report Q4 2016, Colliers International

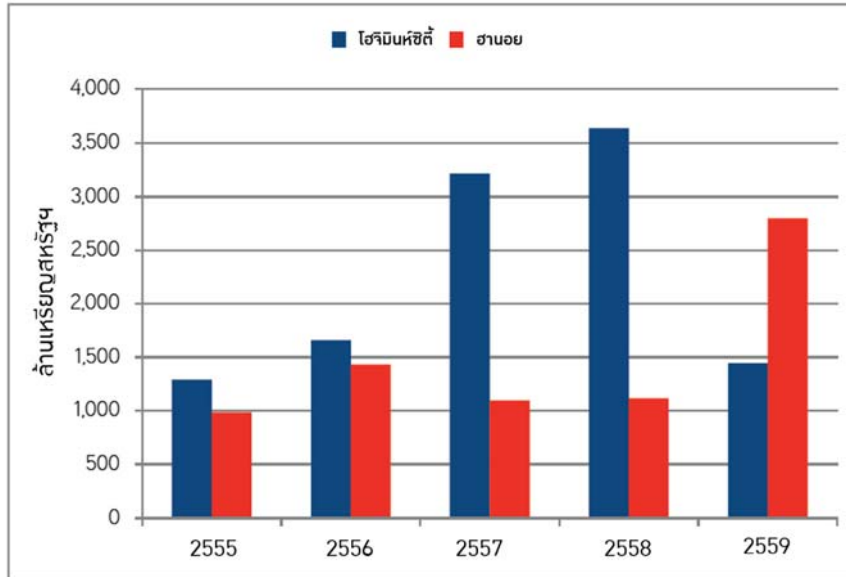
- การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ในส่วนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในปี 2559 เวียดนามมีเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งสิ้น 2.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีอัตราการเติบโตจากปี 2558 ของจำนวนโครงการร้อยละ 46.4 และของเงิน

³⁶ การประชุมสภาประชาชนฮานอยครั้งที่ 15

ลงทุนสูงถึงร้อยละ 164.0 และเมื่อเทียบกับเงินลงทุนจากต่างประเทศในโฮจิมินห์ซิตี้แล้ว พบว่าในปี 2559 นี้ ฮานอยมีเงินลงทุนจากต่างประเทศที่สูงกว่าโฮจิมินห์ซิตี้เกือบ 2 เท่าตัว (ภาพที่ 4.9)

ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศ ระหว่างฮานอยและโฮจิมินห์ซิตี้

ที่มา: Hanoi Quarterly Knowledge Report Q4 2016, Colliers International

- ต้นทุนในการทำธุรกิจ

ในด้านต้นทุนในการทำธุรกิจในเมืองฮานอย เป็นไปตามตารางที่ 4.6 และ 4.7

ตารางที่ 4.6 ค่าเช่าสำนักงานในเมืองฮานอย เปรียบเทียบกับดานัง และ โฮจิมินห์ซิตี้

หน่วย: เหรียญสหรัฐ/ตารางเมตร/เดือน

	ดานัง	ฮานอย	โฮจิมินห์ซิตี้
ค่าเช่าสำนักงานโดยเฉลี่ย	14	24	2

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

ตารางที่ 4.7 ค่าจ้างแรงงานในเมืองฮานอย เปรียบเทียบกับดานัง และ โฮจิมินห์ซิตี้

หน่วย: เหรียญสหรัฐ/เดือน

	ดานัง	ฮานอย	โฮจิมินห์ซิตี้
แรงงาน (Worker)	158	193	180
วิศวกร	225	348	346
ผู้จัดการ	480	736	870
ทั่วไป (บริการ)	227	469	390

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน
สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน ฮานอยมีเขตอุตสาหกรรมทั้งหมด 11 เขต (ซึ่งรวมถึงเขตไฮเทค 1 เขต นั่นคือเขตไฮเทค Hoa Lac) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 เขตอุตสาหกรรมในฮานอย

	เขตอุตสาหกรรม	ที่ตั้ง	ระยะทางจาก CBD (กิโลเมตร)	พื้นที่ (เฮกตาร์)	ค่าเช่า (เหรียญสหรัฐฯ/ตารางเมตร/ปี)	อัตราการครอบครอง (ร้อยละ)	ปีที่สิ้นสุดสิทธิการใช้ที่ดิน
1	Nam Thang Long	Tu Liem	15	261	155	100	2048
2	Noi Bai	Soc Son	31	116	135	90	2058
3	Phu Nghia 1	Chuong My	24	170	95	100	2058
4	Phu Nghia 2	Chuong My	24	238	95	65	2058
5	Quang Minh	Me Linh	24	344	130	95	2052
6	Sai Dong B (Phase I&II)	Long Bien	11	97	95	100	2046
7	Thach That	Thach That	24	150	100	100	2056
8	Thang Long	Dong anh	16	302	95	100	2047
9	Hanssip (phase 1)	Phu Xuyen	44	72	120	25	2060
10	Hoa Lac Hi-Tech	Thach That	39	549	50	20	2048
11	Dong Anh	Dong Anh	19	470	100	95	2057
รวม/เฉลี่ย				2,770	99.5	77.3	-

ที่มา: Hanoi Quarterly Knowledge Report Q4 2016, Colliers International

4.2 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุน

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในเวียดนาม ได้แก่ เขตเศรษฐกิจ (economic zones) เขตอุตสาหกรรม (industrial zones) และ เขตไฮเทค (hi-tech zone) โดยในเดือนมิถุนายน 2560 เขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจในเวียดนาม สามารถดึงดูดมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศได้ทั้งสิ้นกว่า 7.3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากกว่า 437 โครงการการลงทุนจากต่างประเทศ รวมไปถึงการลงทุนจากในประเทศกว่า 5.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากกว่า 139 โครงการ³⁷

เขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจ มีการกระจายตัวในเวียดนามดังภาพที่ 4.10 โดยบริเวณที่มีเขตเหล่านี้หนาแน่นเป็นพิเศษ ได้แก่ บริเวณรอบกรุงฮานอยและโฮจิมินห์ซิตี้ นอกเหนือจากสองบริเวณดังกล่าวแล้ว เขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจ จะกระจายตัวอยู่ตามชายแดนประเทศเวียดนาม และชายฝั่งทะเล

³⁷ <http://www.mpi.gov.vn/en/Pages/tinbai.aspx?idTin=37521>

ภาพที่ 4.10 แผนที่เขตเศรษฐกิจและเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม

ที่มา: Open Development Vietnam (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

4.2.1 เขตเศรษฐกิจ (economic zones)

เขตเศรษฐกิจ อยู่ภายใต้กรมจัดการบริหารเขตเศรษฐกิจ (Economic Zones Management Department) กระทรวงการวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment) โดยในปัจจุบัน เวียดนามมีเขตเศรษฐกิจทั้งสิ้น 16 เขต ซึ่งเขตเศรษฐกิจทั้งหมดนั้น ตั้งอยู่ริมชายฝั่งทะเลของเวียดนาม ทั้งนี้ ภายใต้แผนการพัฒนาของเวียดนาม ในแต่ละเขตเศรษฐกิจ จะต้องมีการทำเรือสำเภาเป็นของตนเองอย่างน้อย 1 ท่าต่อเขตเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีเขตเศรษฐกิจเพียงบางแห่งเท่านั้น ที่ได้มีการสร้างท่าเรือสำเภาประจำเขตเศรษฐกิจแล้ว

ตารางที่ 4.9 รายชื่อเขตเศรษฐกิจในเวียดนาม

เขตเศรษฐกิจ	จังหวัด	พื้นที่ (เฮกตาร์)
Chu Lai	Quang Nam	27,040
Dung Quat	Quang Ngai	10,300
Nhon Hoi	Binh Dinh	12,000
Chan May – Lang Co	TT- Hue	27,108
Vung Ang	Ha Tinh	22,781
Nghi Son	Thanh Hoa	18,611
Van Phong	Khanh Hoa	150,000
Phu Quoc Island	Kien Giang	56,100
Dong Nam Nghe An	Nghe An	18,826
Van Don	Quang Ninh	217,133
Dinh Vu - Cat Hai	Hai Phong	21,600
Nam Phu Yen	Phu Yen	20,730
Hon La	Quang Binh	10,000
Dinh An	Tra Vinh	15,404
Nam Can	Ca Mau	11,000
South Phu Yen	Phu Yen	20,730

ที่มา: BPA Group (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

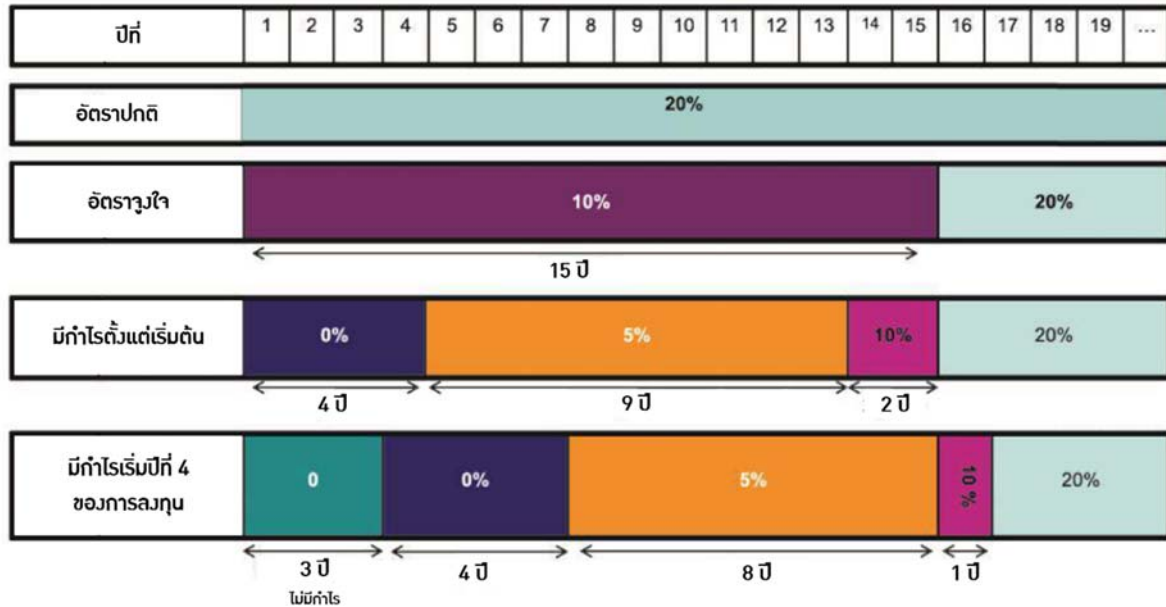
สำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจนั้น จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน ดังต่อไปนี้

(1) การยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล³⁸ (ภาพที่ 4.11)

- 15 ปีแรก นับจากการเริ่มมีใบแจ้งหนี้ทางการค้า (commercial invoice) ได้รับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 10
- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 100 เป็นเวลา 4 ปี นับจากการเริ่มมีกิจกรรมทางพาณิชย์
- การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 จากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้รับ เป็นเวลา 9 ปีถัดจาก 4 ปีที่ได้รับการยกเว้น
- การขอเลื่อนสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลาสูงสุด 3 ปี หากยังไม่ได้รับผลกำไร หลังจากเริ่มดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์
- อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 10 สามารถต่ออายุได้สูงสุด 30 ปี หากเป็นโครงการการลงทุนที่มีขนาดใหญ่ เป็นโครงการไฮเทค หรือ อยู่ในอุตสาหกรรมเป้าหมายของรัฐบาล

³⁸ Decree No. 218/2013/ND-CP

ภาพที่ 4.11 การยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในเขตเศรษฐกิจ

ที่มา: Dinh Vu Industrial Zone (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

(2) การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา³⁹

โครงการการลงทุนในเขตเศรษฐกิจ จะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาร้อยละ 50 จากอัตราปกติ สำหรับลูกจ้างโดยตรงทั้งหมดที่ต้องชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งลูกจ้างชาวเวียดนามและชาวต่างชาติ ทั้งนี้ การลดหย่อนดังกล่าว มีผลตลอดอายุของโครงการการลงทุน

(3) การยกเว้นอากรนำเข้าและส่งออก⁴⁰

สำหรับสินค้าที่ผ่านเงื่อนไขดังนี้

- ส่งออกจากเขตปลอดภาษีไปยังต่างประเทศ
- นำเข้าจากต่างประเทศมายังเขตปลอดภาษี เพื่อการใช้เฉพาะในเขตปลอดภาษี
- สินค้าที่ขนส่งจากเขตปลอดภาษีหนึ่งไปยังเขตปลอดภาษีอีกเขตหนึ่ง

(4) การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม⁴¹

สำหรับสินค้าและบริการที่ผ่านเงื่อนไขดังนี้

- ซื้อขายระหว่างต่างประเทศและเขตปลอดภาษี หรือซื้อขายระหว่างเขตปลอดภาษีด้วยกันเอง
- ขายให้แก่เขตปลอดภาษี

³⁹ Circular No. 128/2014/TT-BTC

⁴⁰ Decree No. 134/2016/ND-CP

⁴¹ Decree No. 209/2013/ND-CP

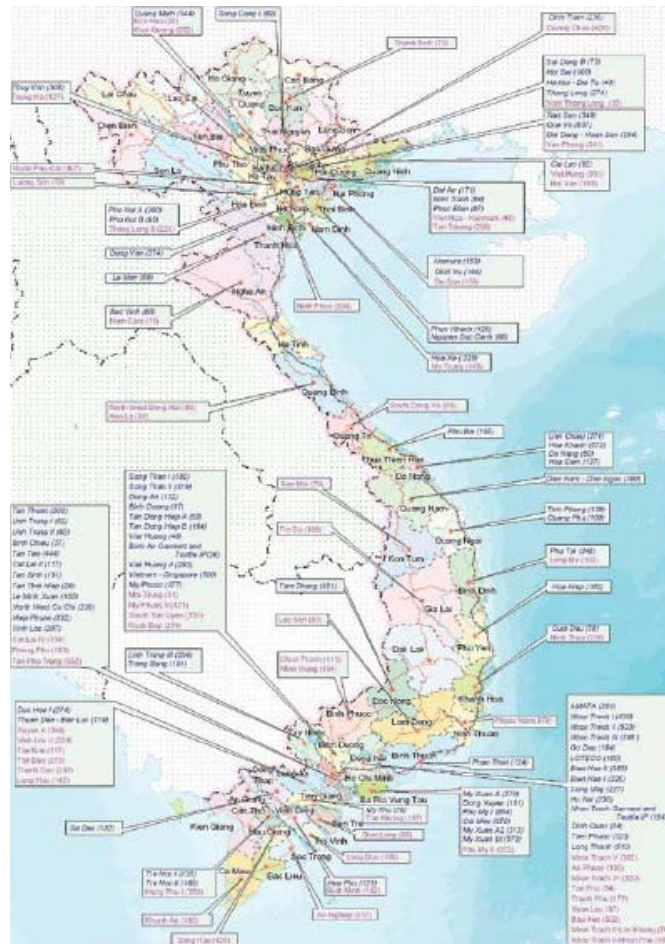
4.2.2 เขตอุตสาหกรรม (industrial zones)

ในเดือนมิถุนายน 2560 เวียดนามมีเขตอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 325 แห่ง โดยมีเขตอุตสาหกรรมที่ดำเนินการแล้ว 220 แห่ง เป็นเขตอุตสาหกรรม 36 แห่งที่อยู่ในเขตชายฝั่งและเขตปลอดภาษี⁴² โดยมีการกระจายตัวของเขตอุตสาหกรรมดังภาพที่ 4.12 โดยจะเห็นได้ว่า เขตอุตสาหกรรมจะมีความหนาแน่นมากที่สุดในบริเวณภาคใต้ของเวียดนาม รองลงมาจะเป็นในภาคเหนือของเวียดนาม

จังหวัดที่มีเขตอุตสาหกรรมหนาแน่นในแต่ละภูมิภาค คือ

- เวียดนามเหนือ ได้แก่ บั๊กนิงญ บักซาง ฮานอย และ ไฮเอียง
- เวียดนามกลาง ได้แก่ กว่างนาม ดานัง และ บินห์ดินห์
- เวียดนามใต้ ได้แก่ ลองอาน บินเยือง โฮจิมินห์ซิตี และ ดองโน

ภาพที่ 4.12 แผนที่เขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม

ที่มา: BPA Group (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

⁴² <http://www.mpi.gov.vn/en/Pages/tinbai.aspx?idTin=37521>

สำหรับการลงทุนในเขตอุตสาหกรรมนั้น จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน ดังต่อไปนี้

(1) การยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล⁴³

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 100 เป็นเวลา 2 ปี นับจากการเริ่มกิจกรรมทางพาณิชย์
- การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 จากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้รับ เป็นเวลา 4 ปีถัดจาก 2 ปีที่ได้รับการยกเว้น

(2) การยกเว้นอากรนำเข้าและส่งออก⁴⁴

สำหรับสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออก หรือสินค้าที่ส่งออกเพื่อดำเนินการผลิตต่อในต่างประเทศและนำเข้ากลับมาในเวียดนามอีกครั้ง ภายใต้สัญญาที่ตกลงไว้

(3) การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม⁴⁵

สำหรับสินค้าที่

- ขนส่งผ่านเวียดนาม
- นำเข้าชั่วคราวเพื่อส่งออกอีกครั้ง
- ส่งออกชั่วคราวเพื่อนำเข้าอีกครั้ง
- วัสดุที่นำเข้าเพื่อผลิตสินค้าส่งออก ภายใต้สัญญาการผลิตเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ

โดยหากเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ในการลงทุน ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ระหว่างเขตเศรษฐกิจและเขตอุตสาหกรรม จะมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.10 ทั้งนี้ หากเป็นเขตอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจ ก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนเช่นเดียวกับเขตเศรษฐกิจ

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ในการลงทุนในเขตเศรษฐกิจและเขตอุตสาหกรรม

แรงจูงใจทางด้านภาษี		เขตเศรษฐกิจ	เขตอุตสาหกรรมที่อยู่นอกเขตเศรษฐกิจ
ภาษีเงินได้นิติบุคคล อัตราปกติร้อยละ 20	อัตราจูงใจ	ร้อยละ 10 สำหรับ 15 ปีแรก	ไม่มีอัตราจูงใจ
	ระยะเวลายกเว้นภาษี	4 ปี	2 ปี
	ระยะเวลาลดหย่อนภาษีร้อยละ 50	9 ปี	4 ปี
ภาษีเงินได้ส่วนบุคคล		ลดหย่อนร้อยละ 50 ตลอดอายุโครงการ	อัตราปกติ

ที่มา: รวบรวมข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

⁴³ Decree No. 218/2013/ND-CP

⁴⁴ Law on Export and Import Tax No. 45/2005/QH11

⁴⁵ Law on Value added tax No. 13/2008/QH12

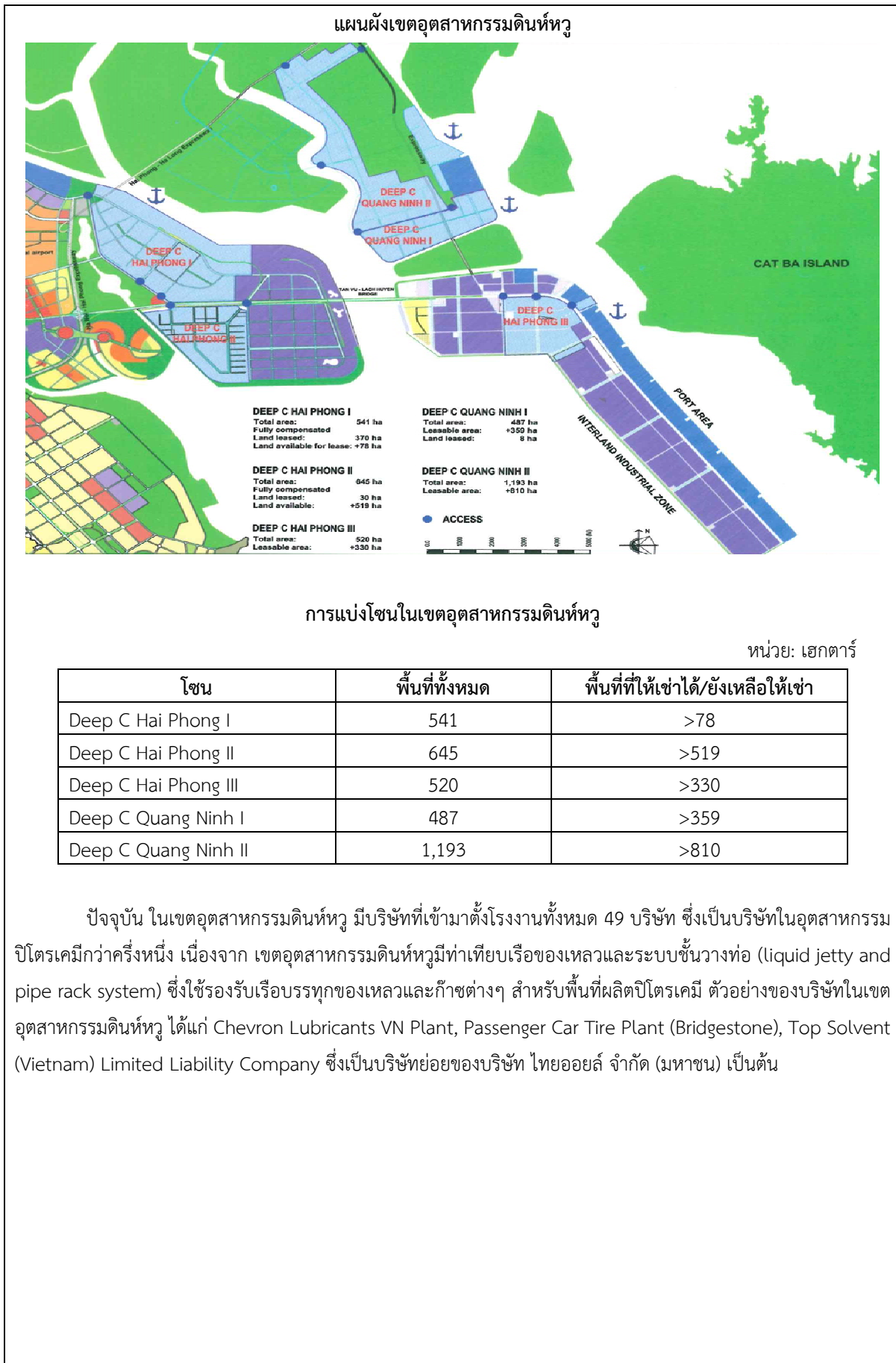
กรณีศึกษาที่ 4.1 เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู (Dinh Vu Industrial Zone: DVIZ)

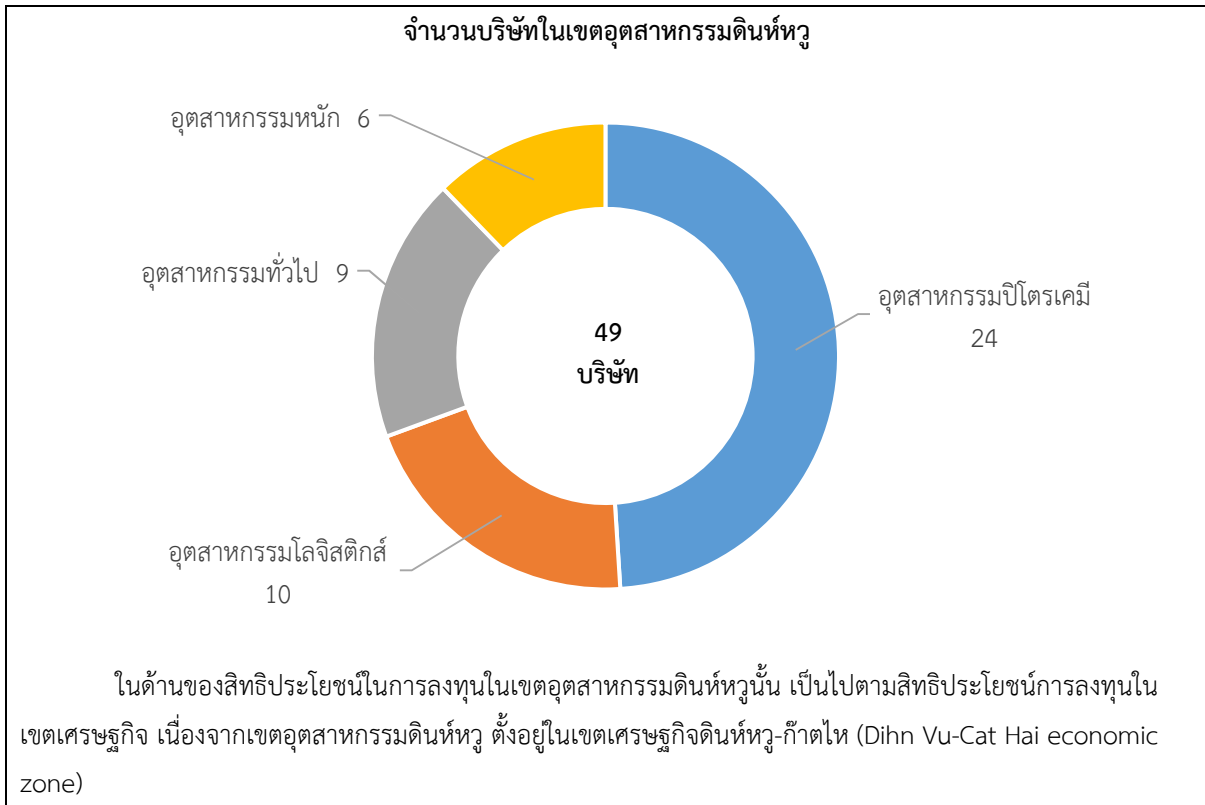
เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู ดำเนินการภายใต้บริษัทดีพีซี/เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู (Deep C/DVIZ) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2537 ในเมืองไฮฟอง พร้อมกับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมดินห์หวู ในส่วนที่เรียกว่า DVIZ/Deep C I ในปัจจุบัน มีพื้นที่พัฒนาเพิ่มเติม ที่อยู่ในจังหวัดกว๋างนิญอีกด้วย สำหรับบริษัทดีพีซี (Deep C) ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่นั้น มีการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมในหลายประเทศแล้ว โดยมีการเลือกพื้นที่ใกล้กับท่าเรือน้ำลึก เพื่อความได้เปรียบในเชิงโลจิสติกส์

เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู มีทำเลที่สะดวกต่อการขนส่ง โดยตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง 7 กิโลเมตร และตั้งอยู่ห่างจากท่าเรือน้ำลึก Lach Huyen เพียง 7 กิโลเมตรโดยอาศัยทางหลวงเช่นกัน ห่างจากสนามบินนานาชาติ Cat Bi 1.5 กิโลเมตร และห่างจากสนามบินนานาชาติ Noi Bai ในฮานอย 102 กิโลเมตร นอกจากนี้ เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู เชื่อมต่อโดยตรงกับ Dinh Vu General Port ที่มีขนาด 20,000 DWT ทางหลวงพิเศษฮานอย-ไฮฟอง ทางหลวงหมายเลข 5 และ ทางรถไฟ ซึ่งเชื่อม ไฮฟอง-ฮานอย-ลาวไค-คุนหมิง (จีน) อีกด้วย

เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู แบ่งออกเป็น 5 เขต ได้แก่ Deep C Hai Phong I-III และ Deep C Quang Ninh I-II โดย Deep C Quang Ninh ทั้ง 2 โซนนั้น อยู่ในช่วงของการพัฒนา

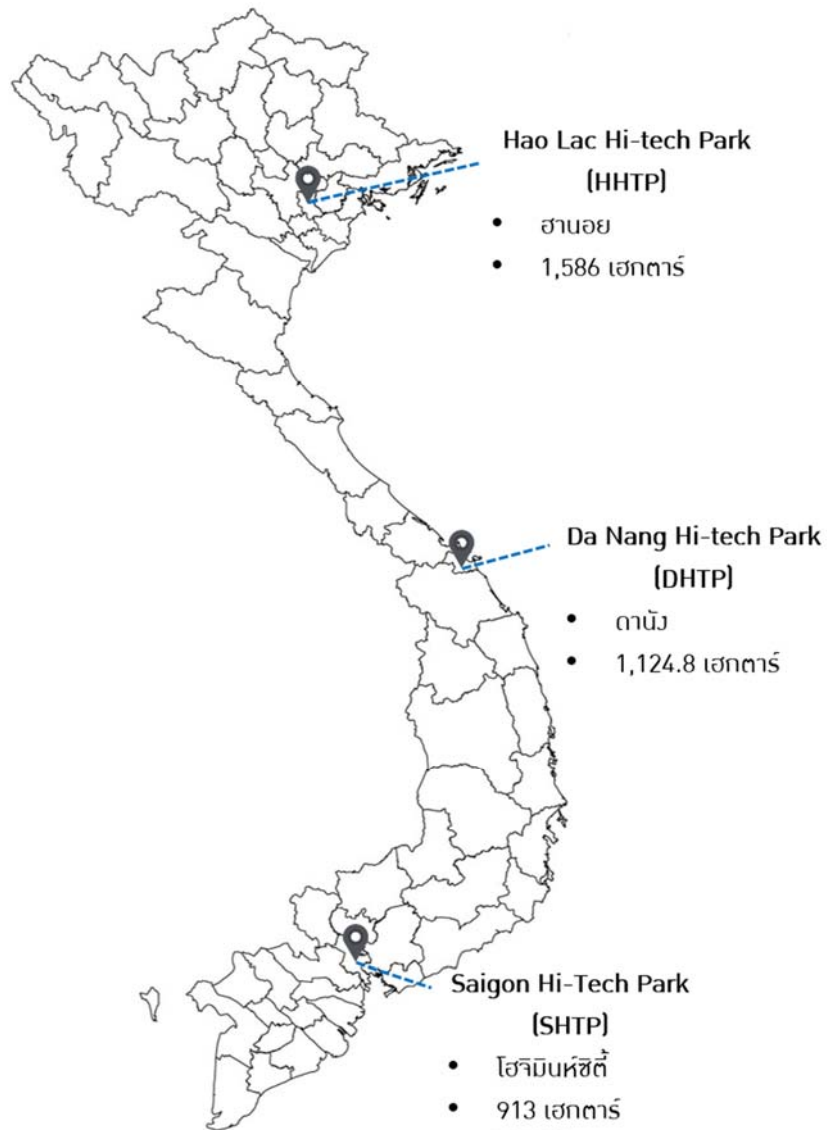

ที่มา: เขตอุตสาหกรรมดินห์หวู (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

4.2.3 เขตไฮเทค (hi-tech zone)

เวียดนามมีเขตไฮเทคทั้งสิ้น 3 แห่ง ได้แก่ เขตไฮเทค Hoa Lac (ฮานอย) เขตไฮเทคดานัง (ดานัง) และเขตไฮเทคไซ่ง่อน (โฮจิมินห์ซิตี้) โดยมีพื้นที่รวม 3,509 เฮกตาร์ เขตไฮเทคเหล่านี้ สร้างขึ้นมาเพื่อรองรับโครงการการลงทุนด้านไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีชีวภาพ ไอที นาโนเทคโนโลยี หุ่นยนต์ พลังงานใหม่ และเครื่องจักรที่มีความแม่นยำ เป็นต้น โดยเขตไฮเทคในเวียดนาม สามารถดึงดูดโครงการ FDI จากนักลงทุนรายใหญ่ เช่น Intel Nidec เป็นต้น

ภาพที่ 4.13 แผนที่เขตไฮเทคในเวียดนาม

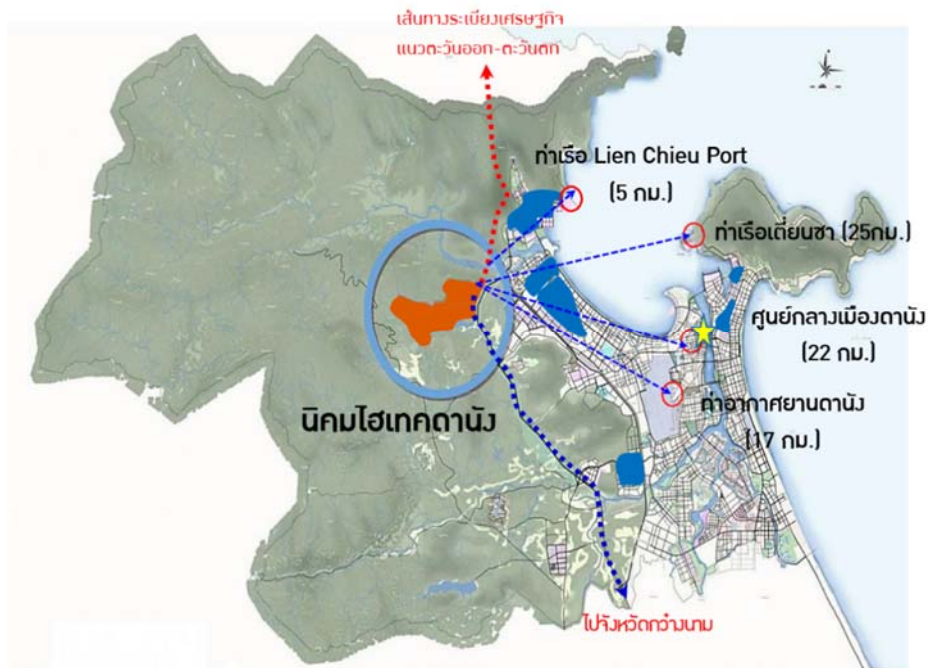

ที่มา: คณะผู้วิจัย รวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

กรณีศึกษาที่ 4.2 นิคมไฮเทคดานัง (Da Nang Hi-tech Park)

นิคมไฮเทคดานังเป็นหนึ่งในสามเขตไฮเทคแห่งชาติ ที่จัดตั้งโดยนายกรัฐมนตรีตามมติ 1979/QĐ-TTg เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2553 โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดการผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในภูมิภาค ผ่านการส่งเสริมอุตสาหกรรมไฮเทค การเพิ่มความสามารถทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันของสินค้าและบริการ

ที่ตั้งของนิคมไฮเทคดานัง

ที่ตั้งของนิคมไฮเทคดานัง เมื่อเปรียบเทียบกับที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมอื่นๆ ในดานัง

นิคมไฮเทคดานัง มีแผนการดำเนินการก่อสร้างแบ่งเป็น 3 ระยะ ปัจจุบันดำเนินการเสร็จสิ้นระยะแรกแล้ว โดย 3 ระยะการดำเนินการ ได้แก่

1. ปี 2555-2559 เป็นระยะแรกในการสร้าง โดยมีพื้นที่ที่สร้างโครงสร้างพื้นฐานแล้ว 300 เฮกตาร์
2. ปี 2560-2561 เป็นระยะที่สอง โดยจะพัฒนาพื้นที่ในส่วนของการวิจัยและการพัฒนา

3. ปี 2561-2563 เป็นระยะที่สาม โดยจะพัฒนาพื้นที่ในส่วนที่อยู่อาศัย

แผนผังนิคมไฮเทคคานังเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ

แผนผังนิคมไฮเทคคานัง

พื้นที่ทั้งหมด: 1,128.4 เฮกตาร์

7 เขต

หมายเหตุ: ในปี 2560 การพัฒนานิคมเพิ่งดำเนินการเสร็จสิ้นในระยะแรกเท่านั้น ยังไม่มีการพัฒนาพื้นที่สำหรับการวิจัยและพัฒนา และ พื้นที่อยู่อาศัย

- เกณฑ์การลงทุนในนิคมไฮเทคคานัง

โครงการลงทุนจะมีสิทธิเข้าไปลงทุนในนิคมไฮเทคคานังได้จะต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. โครงการต้องอยู่ในรายชื่อโครงการไฮเทค ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามที่กำหนดในกฎหมายฉบับที่ 99/2003/ND-CP
2. ผลผลิตขั้นต้นของโครงการต้องอยู่ในรายชื่อผลิตภัณฑ์ไฮเทคที่สนับสนุนจาก Decision No. 66/2014/QĐ-CP
3. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดสำหรับการวิจัยและพัฒนาที่ดำเนินการในเวียดนาม (รวมถึงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคนิค เพื่อการวิจัย กิจกรรมการวิจัย และพัฒนาการฝึกอบรมนักวิจัย) อย่างน้อยร้อยละ 5 ของรายได้รวมทุกปี หรือค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาที่ดำเนินการในเวียดนาม ต้องเป็นสัดส่วนอย่างน้อยร้อยละ 1 ของรายได้รวมทุกปี
4. จำนวนพนักงานทั้งหมดที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาโท ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการวิจัยและพัฒนา ต้องมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนพนักงานทั้งหมดของโครงการ
5. สายการผลิตต้องมีความเชี่ยวชาญและเป็นระบบอัตโนมัติ โดยอย่างน้อย 1 ใน 3 ของอุปกรณ์อัตโนมัติถูกควบคุมโดยโปรแกรม สายเทคโนโลยีต้องมีพื้นที่ที่เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัยของประเทศเวียดนาม
6. ระบบการจัดการคุณภาพของโครงการต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากลเฉพาะ (เช่น ISO 9000/2001 CMM หรือ GMP ฯลฯ) ต้องมีระบบการจัดการองค์กรแบบใช้คอมพิวเตอร์
7. โครงการต้องเป็นไปตามข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศเวียดนาม และมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับพื้นที่ปฏิบัติงานของโครงการ โครงการที่ได้มาตรฐานสากลด้านสิ่งแวดล้อมเช่น ISO 14000 หรือเทียบเท่า จะได้รับการสนับสนุนอย่างมาก

● อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
 อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน มีทั้งหมด 62 โครงการไฮเทค และ 130 ผลิตภัณฑ์ไฮเทค โดยมีหัวข้อ
 ในภาพใหญ่ ได้แก่

1. ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เมคคาทรอนิกส์ และออปโตอิเล็กทรอนิกส์
2. เทคโนโลยีชีวภาพ
3. เทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร (ICT)
4. ระบบอัตโนมัติ (automation) เครื่องจักรที่มีความแม่นยำ (precision mechanics)
5. พลังงานใหม่ นาโนเทคโนโลยี วัสดุใหม่
6. เทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมพิเศษอื่นๆ

● ต้นทุนการทำธุรกิจในนิคมไฮเทคคานัง

ค่าเช่าที่ดินเมื่อแบ่งตามประเภทโครงการและรูปแบบการชำระเงิน

หน่วย: เหรียญสหรัฐ/ตร.ม./ปี

ค่าเช่าที่ดินและค่าธรรมเนียมการใช้โครงสร้างพื้นฐาน นิคมไฮเทคคานัง นิคมไฮเทค Hoa Lac และ นิคมไฮเทคไซ่ง่อน

หน่วย: เหรียญสหรัฐ/ตารางเมตร/ปี

	นิคมไฮเทคคานัง (คานัง)	นิคมไฮเทค Hoa Lac (ฮานอย)	นิคมไฮเทคไซ่ง่อน (โฮจิมินห์ซิตี)
ค่าเช่าที่ดิน	0.23-0.45 *ขึ้นอยู่กับวิธีการชำระ **การยกเว้นค่าเช่า สำหรับ โครงการผลิตผลิตภัณฑ์ไฮเทค	0.8-1.2 *ขึ้นอยู่กับวิธีการชำระและ ตำแหน่งที่ตั้ง **รวมค่าธรรมเนียมการใช้ โครงสร้างพื้นฐาน ***ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม	0.6-1 (ระยะแรก) 0.8-1.2 (ระยะสอง)
ค่าธรรมเนียมการใช้ โครงสร้างพื้นฐาน	ประมาณ 0.2 *ไม่มีค่าบริการจัดการ โครงสร้างพื้นฐาน	0.25 *เป็นค่าบริการจัดการ โครงสร้างพื้นฐาน	0.48 *รวมค่าบริการจัดการ โครงสร้างพื้นฐาน

- ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน

รายละเอียดของโครงสร้างพื้นฐาน

ระบบระบายน้ำ	กำลังโรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำ 18,000 ลบ.ม. ต่อวัน มีระบบแยกระบายน้ำฝนและท่อเพื่อเก็บน้ำฝน
ระบบประปา	โรงงานน้ำ Ho Lien: กำลังการผลิต 240,000 ลบ.ม. ต่อวัน (โรงงานกำลังอยู่ในระหว่างการเตรียมการก่อสร้างก่อสร้างและจะแล้วเสร็จภายในปี 2561) แหล่งจ่ายน้ำปัจจุบันมาจากสถานีสูบน้ำ DT602 ความจุ 120 ลบ.ม./ความสูง สูง 70 เมตร
ระบบจ่ายไฟ	จ่ายโดยสถานี 110/22kV ที่มีความจุ 2x63 MVA ซึ่งสร้างขึ้นใน Hoa Lien
ระบบการสื่อสาร	VNPT (Vietnam Posts and Telecommunications Group) เป็นผู้จัดหาบริการ ICT ทั้งหมดในอุทยาน

- แรงจูงใจในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

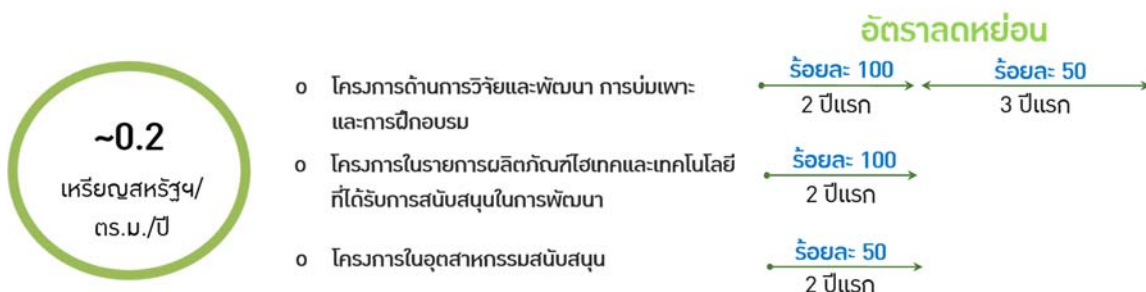
แรงจูงใจในการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติเป็นไปตามมติที่ 36/2013/QĐ-UBND เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 โดยคณะกรรมการประชาชนดานัง (Danang People's Committee) โดยสิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนในนิคมไฮเทคดานังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

เป็นไปตามสิทธิพิเศษของโครงการที่ลงทุนในเขตเศรษฐกิจ คือ ได้รับอัตราภาษีร้อยละ 10 (จากอัตราปกติร้อยละ 20) เป็นเวลา 15 ปี นับจากปีแรกที่ธุรกิจสร้างรายได้ ได้รับการยกเว้นภาษีในอัตราภาษีร้อยละ 10 เป็นเวลา 4 ปีแรก และได้รับการลดหย่อนภาษีร้อยละ 50 จากอัตราภาษีร้อยละ 10 เหลืออัตราภาษีร้อยละ 5 เป็นเวลา 9 ปี ถัดจาก 4 ปีแรก ในกรณีที่ธุรกิจไม่มีรายได้ที่ต้องเสียภาษีในช่วง 3 ปีแรกของการดำเนินการสามารถขอเลื่อนระยะเวลาการเริ่มยกเว้นภาษีได้ แต่การได้รับยกเว้นภาษีต้องเริ่มภายใน 4 ปี นับจากปีที่เริ่มต้นอัตราภาษีร้อยละ 10

2. ค่าธรรมเนียมการใช้โครงสร้างพื้นฐาน

การลดหย่อนค่าธรรมเนียมการใช้โครงสร้างพื้นฐาน

3. ค่าเช่าที่ดิน

โครงการที่ได้รับการยกเว้นค่าเช่าที่ดิน	
ระยะเวลา	โครงการ
ตลอดระยะเวลา ดำเนินการโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> • ที่ดินเพื่อก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและทางเทคนิคที่ดินสีเขียวที่ดินพร้อมพื้นผิวน้ำสวนสาธารณะเพื่อสาธารณประโยชน์ • ที่ดินในการก่อสร้างงานบริการสาธารณะของผู้ให้บริการสาธารณะ • ที่ดินสำหรับสร้างศูนย์ฝึกอบรมด้านทรัพยากรบุคคลไฮเทค • ที่ดินสำหรับดำเนินโครงการด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้เชี่ยวชาญและคนงาน • โครงการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง • โครงการผลิตไฮเทค • โครงการผลิตผลิตภัณฑ์ไฮเทคเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมไฮเทค • โครงการบ่มเพาะวิสาหกิจไฮเทค • โครงการวิจัยและพัฒนา • เงินทุนหมุนเวียน • การลงทุนและพัฒนาาระบบประปาและระบบระบายน้ำ
19 ปี	<p>การลงทุนและการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ของ</p> <ul style="list-style-type: none"> • งานแสดงสินค้านิทรรศการ ซูเปอร์มาร์เก็ต และห้างสรรพสินค้า • คลังสินค้า โกดังสินค้า (คลังสินค้าทัณฑ์บน คลังสินค้าภาษีอากร) • ศูนย์กีฬา
15 ปี	<ul style="list-style-type: none"> • การก่อสร้างและการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ของโครงสร้างพื้นฐาน • กิจกรรมด้านการดูแลสุขภาพกิจกรรมทางวัฒนธรรม และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้อยู่อาศัยในนิคม

4. นโยบายการสนับสนุนการลงทุน

- ให้บริการแบบครบวงจร: สนับสนุนผู้ลงทุนในการดำเนินการภายใต้การบริการแบบครบวงจร
- สนับสนุนการอพยพและการอยู่อาศัย: สนับสนุนนักลงทุนชาวต่างชาติและครอบครัว ในการขยายเวลาการพำนักชั่วคราว การออกวีซ่า และบัตรประจำตัวผู้พำนักชั่วคราว
- สนับสนุนการดึงดูดทรัพยากรมนุษย์ด้านไฮเทค: สนับสนุนธุรกิจ ในการแสวงหาและฝึกอบรมบุคลากร รวมทั้งร่วมกับสถาบันฝึกอบรมในประเทศเพื่อจัดหาบุคลากร
- การสนับสนุนเงินให้กู้ยืม: สนับสนุนผู้ลงทุนในการเข้าถึงสถาบันการเงินในการให้กู้ยืมเงิน ตามข้อบังคับของกฎหมายเวียดนาม

ที่มา: นิคมไฮเทคดานัง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2560)

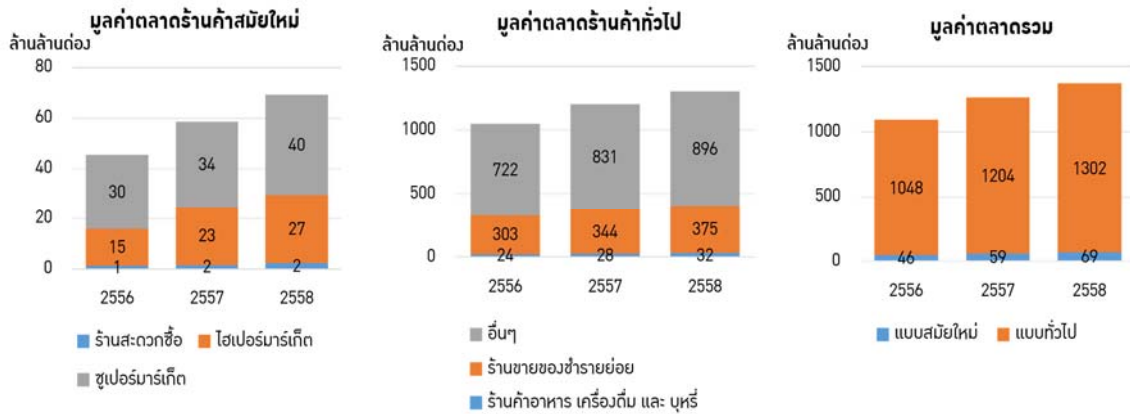
บทที่ 5 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุนของผู้ประกอบการไทย เนื่องจากเวียดนามมีการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มจากไทยมาก โดยในปี 2559 เวียดนามนำเข้าอาหารจากไทยเป็นอันดับที่ 5 และนำเข้าเครื่องดื่มจากไทยเป็นอันดับที่ 2 และมีแนวโน้มที่จะนำเข้ามากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราการเติบโตการนำเข้าอาหารและเครื่องดื่มจากไทยสูงถึงร้อยละ 8.8

นอกจากนี้ เวียดนามยังเป็นตลาดที่มีแนวโน้มเติบโตสูง เนื่องจากการขยายตัวของชนชั้นกลางที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการคาดการณ์ว่าในปี 2578 กว่าครึ่งหนึ่งของประชากรเวียดนาม จะเป็นชนชั้นกลาง และจากการคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ รายได้ประชากรต่อหัวของเวียดนาม จะมีอัตราการเติบโตต่อปีเฉลี่ยร้อยละ 6.6 ในระหว่างปี 2559-2564 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกำลังซื้อของประชากรที่สูงขึ้นในอนาคต

การขยายตัวของช่องทางค้าปลีกผ่านร้านค้าสมัยใหม่ ซึ่งเติบโตอย่างรวดเร็ว แม่ว่ายังมีสัดส่วนมูลค่าตลาดที่ต่ำอยู่ (ภาพที่ 5.1) จะกลายเป็นโอกาสทางธุรกิจในการหาตลาดเฉพาะให้กับสินค้าไทยมากขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการท้องถิ่นของเวียดนามมักนิยมการกระจายสินค้าผ่านร้านค้าทั่วไปหรือร้านค้าดั้งเดิมเป็นหลัก นอกจากนี้สินค้าไทยในมุมมองของชาวเวียดนาม นับได้ว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีราคาที่เหมาะสม จึงทำให้ผู้ประกอบการไทยมีโอกาสทางธุรกิจสูงในการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการไทยควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างภูมิภาคในด้านรสนิยมในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ระหว่างผู้บริโภคในเวียดนามเหนือ กลาง และ ใต้ และควรวางแผนในการกระจายสินค้าอย่างรอบคอบ เนื่องจากต้นทุนด้านโลจิสติกส์ที่สูงในเวียดนาม รวมทั้ง ควรเตรียมตัวที่ต้องลงทุนในระยะยาว เนื่องจากอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนามมีการแข่งขันที่รุนแรง ทั้งกับบริษัทในท้องถิ่นและต่างชาติ

ภาพที่ 5.1 ช่องทางการกระจายสินค้าในเวียดนาม

ที่มา: Vietnam Retail Foods Sector Report 2016, GAIN, USDA (สืบค้นเมื่อกรกฎาคม 2560)

5.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

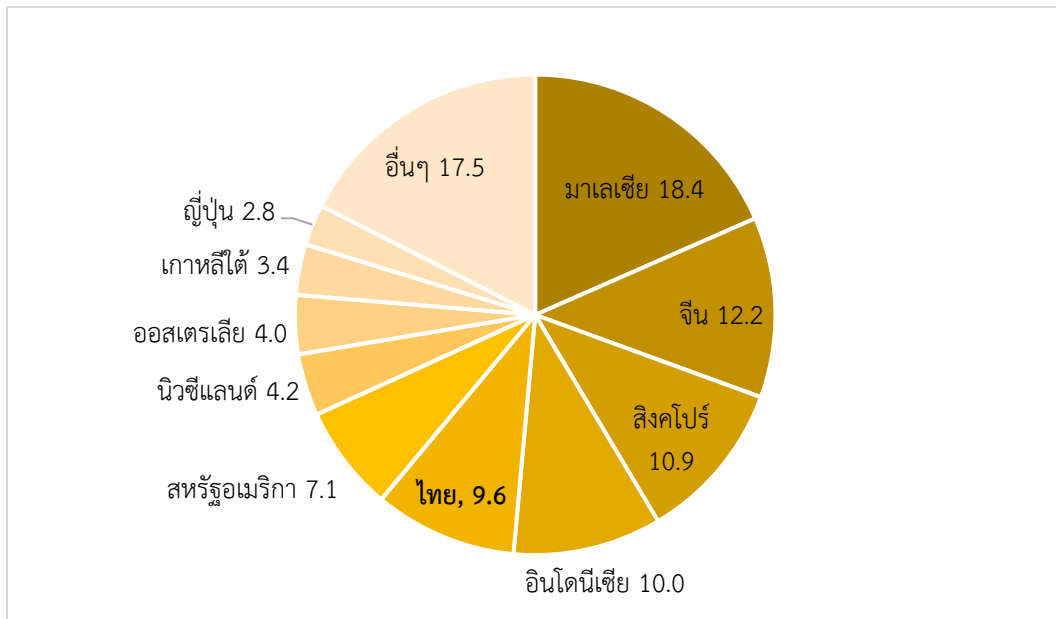
5.1.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมอาหาร

ในส่วนของอุตสาหกรรมอาหาร การนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปในเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์สำหรับอาหาร ขนมหวาน ผลิตภัณฑ์จากนม และเนื้อสัตว์และอาหารทะเลแปรรูป โดยเวียดนามมีการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศในปี 2559 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 3.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเพิ่มขึ้นจากในปี 2558 ที่มีมูลค่า 2.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 6.9⁴⁶ ทั้งนี้ เวียดนามมีการนำเข้าอาหารจากมาเลเซียเป็นอันดับ 1 ตลอด 4 ปีที่ผ่านมา (2556-2559) โดยในปี 2559 เวียดนามนำเข้าอาหารจากจีนและสิงคโปร์มากเป็นอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ ในส่วนของประเทศไทย เวียดนามนำเข้าอาหารจากไทยมากเป็นอันดับที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 9.6 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ภาพที่ 5.2)

⁴⁶ ITC

ภาพที่ 5.2 สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าอาหารจากประเทศนำเข้า 20 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2559

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อกรกฎาคม 2560)

สำหรับธุรกิจบริการอาหารในเวียดนาม ในปี 2559 มีมูลค่ารวม 4.1 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ปี 2554-2559) ร้อยละ 11.0 โดยธุรกิจบริการอาหารที่อยู่อิสระ (stand alone) มีมูลค่าสูงที่สุด (2.0 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ) ในขณะที่ บริการอาหารแบบส่งหรือส่งกลับบ้าน มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.8 (ตารางที่ 5.1) นอกจากนี้จากการสำรวจข้อมูล⁴⁷ โดย Decision Lab Inc. พบว่าในภาพรวม มีจำนวนการเข้าใช้บริการร้านอาหารรวมในแต่ละเดือนเฉลี่ย 143.6 ล้านครั้ง และผู้บริโภคมีการใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อหัว 67,000 ดอง (ประมาณ 3.0 เหรียญสหรัฐฯ) อย่างไรก็ตามแม้การเข้าใช้บริการร้านอาหารจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2560 โดยเฉพาะในเดือนมิถุนายน แต่การใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อหัวกลับมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องนับจากกลางปี 2559 (ภาพที่ 5.3)

⁴⁷ จากการสำรวจร้านอาหารกว่า 1,300 ร้าน ในเมืองโฮจิมินห์ซิตี้ ฮานอย และ ดานัง โดยมีการกระจายน้ำหนักในแต่ละเมืองร้อยละ 50 40 และ 10 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.1 มูลค่าธุรกิจบริการอาหารเวียดนาม

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเภท	2554	2555	2556	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
รวม	24,596.0	28,343.8	33,205.0	37,079.8	38,928.8	41,278.0	11.0
เครือข่ายธุรกิจบริการอาหาร	254.4	311.1	394.0	528.7	630.0	726.3	23.5
ธุรกิจบริการอาหารอิสระ	12,015.4	13,829.5	16,170.8	17,966.0	18,786.1	19,857.9	10.7
บริการอาหารแบบส่งหรือส่งกลับบ้าน	3.6	5.4	9.7	16.9	20.7	25.4	49.8
คาเฟ่/บาร์	2,150.4	2,403.3	2,738.9	2,957.6	3,067.2	3,221.0	8.5
ร้านอาหารบริการแบบเต็ม	7,728.1	9,182.4	11,078.1	12,634.0	13,474.1	14,440.0	13.5
พาสต์ฟู้ตส์	475.5	552.9	633.2	723.1	760.6	801.9	11.1
ร้านค้าแฟงลอยริมถนน	1,912.2	1,996.6	2,104.8	2,163.1	2,093.6	2,095.9	1.9
ร้านพิซซ่า	56.4	62.5	75.4	90.4	96.5	109.6	14.3

ที่มา: ข้อมูลจากมูลค่าธุรกิจบริการอาหารจาก Euromonitor และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนรายปีจาก Focus Economics (กรกฎาคม 2560)

ภาพที่ 5.3 จำนวนการเข้าใช้บริการร้านอาหาร และ มูลค่าเฉลี่ยในการใช้จ่ายต่อหัว

จำนวนการเข้าใช้บริการ (ล้านหน่วย) และ มูลค่าเฉลี่ยในการใช้จ่ายต่อหัว (พันดอง)

ที่มา: Decision Lab Inc. (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หมายเหตุ: 100M หมายถึง 100 ล้านหน่วย และ 100K หมายถึง 100 พันดอง

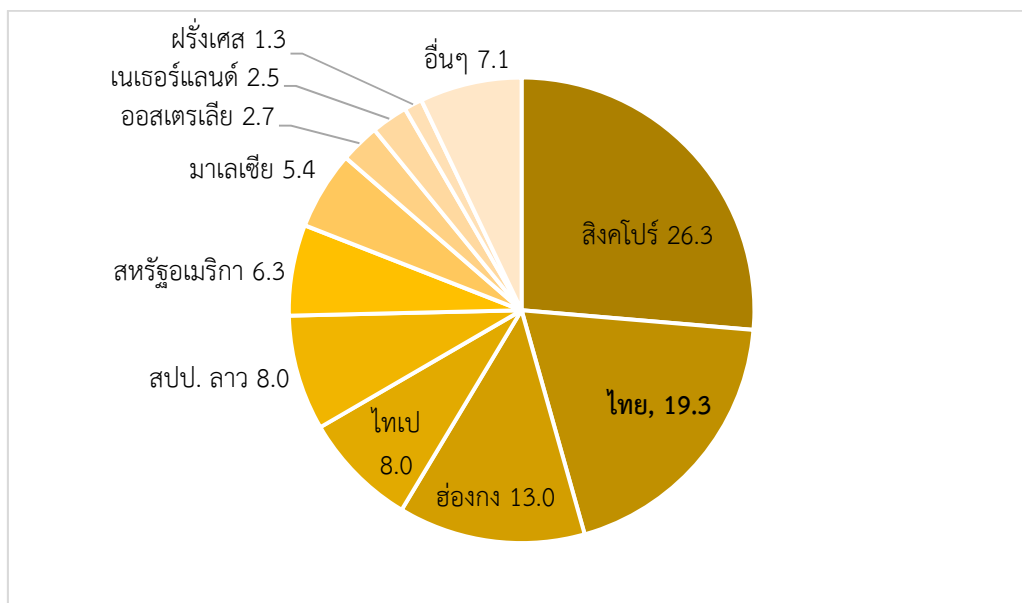
5.1.2 ภาพรวมอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม

เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องดื่มของเวียดนามมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยอุตสาหกรรมเครื่องดื่มประเภทเบียร์มีการเติบโตสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40 ในระหว่างปี 2553-2558 ในขณะที่อุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เช่น น้ำอัดลม มีอัตราการเติบโตระหว่างปี 2552-2556 ร้อยละ 19.4⁴⁸

เวียดนามมีการนำเข้าเครื่องดื่มจากต่างประเทศในปี 2559 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 2.0 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ทั้งนี้ เวียดนามมีมูลค่าการนำเข้าเครื่องดื่มที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2559 คิดเป็นประมาณ 3 เท่าของมูลค่าการนำเข้าในปี 2555 (9.4 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)⁴⁹ ในปี 2559 เวียดนามนำเข้าเครื่องดื่มจากสิงคโปร์ ไทย และ ฮองกงมากที่สุดเป็นสามอันดับแรกตามลำดับ โดยเวียดนามนำเข้าเครื่องดื่มจากไทย คิดเป็นร้อยละ 19.3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด (ภาพที่ 5.4)

ภาพที่ 5.4 สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าเครื่องดื่มจากประเทศนำเข้า 20 อันดับแรกของเวียดนาม ปี 2559

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: ITC

⁴⁸ Business Development Group Vietnam, Briefing: Vietnam's current beverage industry, (2016)

⁴⁹ ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

5.1.3 การนำเข้าอาหารและเครื่องตีของเวียดนามจากไทย

ในปี 2559 เวียดนามมีมูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องตีจากไทยมูลค่า 713.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีอัตราการเติบโตจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 8.8 เมื่อพิจารณาการนำเข้าสินค้ากลุ่มอาหารที่มีมูลค่า 319.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พบว่า น้ำตาลเป็นสินค้าในหมวดอาหารที่มีการนำเข้าสูงสุด โดยมีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 123.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีอัตราการหดตัวที่ร้อยละ 6.0 รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่ผลิตจากแป้งและ สับปะรดกระป๋องและแปรรูป ตามลำดับ ในขณะที่สินค้ากลุ่มเครื่องตีมีมูลค่าการนำเข้า 393.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเครื่องตีประเภทอื่นที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์ (ตัวอย่างเช่น เครื่องตีที่เติมสารให้ความหวานและมีการปรุงแต่งกลิ่นและรส) มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุดอยู่ที่ 353.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีอัตราการเติบโตร้อยละ 11.6 (ตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องตีของเวียดนามจากไทย ปี 2557-2559

สินค้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
	2557	2558	2559	
อาหาร	232.4	316.4	319.7	1.0
น้ำตาล	56.0	131.1	123.3	-6.0
ผลิตภัณฑ์อาหารที่ผลิตจากแป้ง	60.9	74.4	59.2	-20.5
สับปะรดกระป๋องและแปรรูป	12.0	14.3	15.4	7.6
ซอสและเครื่องปรุงรส	10.6	12.6	14.6	15.9
ผลไม้กระป๋องและแปรรูปอื่นๆ	4.1	6.0	6.6	10.6
น้ำมันและไขมันจากพืช	4.1	5.9	2.9	-50.2
ปลากระป๋องและปลาแปรรูป	2.0	4.5	2.6	-41.0
กุ้ง-ปูกระป๋องและแปรรูป	1.9	0.5	1.4	181.5
น้ำมันและไขมันจากสัตว์	1.1	0.5	0.8	53.2
ข้าวโพดกระป๋องและข้าวโพดแปรรูป	0.2	0.2	0.4	82.9
เบ็ด-ไก่กระป๋องและแปรรูป	0.7	2.3	0.3	-85.9
หมูกระป๋องและแปรรูป	0.0	0.1	0.1	26.6
นมในรูปของแข็ง	1.0	0.3	0.1	-77.5
ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ	77.7	63.8	92.0	44.3
เครื่องตี	309.4	365.3	393.6	7.8
น้ำผักและผลไม้	1.5	3.2	6.8	113.7
วิสกี	1.5	0.3	1.4	334.7
เบียร์	0.4	0.4	0.9	123.8
ไวน์	0.2	0.4	0.8	116.7
นม	3.1	0.9	0.2	-83.7
เครื่องตีแอลกอฮอล์อื่นๆ	45.4	43.7	30.5	-30
เครื่องตีที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์อื่นๆ	257.2	316.4	353.0	11.6
มูลค่าการนำเข้าอาหารและเครื่องตีรวม	541.8	681.7	713.3	8.8

ที่มา: คำนวณจาก ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ผลิตภัณฑ์อาหารจากไทยที่ส่งออกไปยังเวียดนามที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องปรุงรส อาหารปรุงแต่ง อาหารปรุงแต่งที่เหมาะสมสำหรับทารกหรือเด็กเล็ก และ ของหวานและเบเกอรี่ โดยในปี 2559 ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกจากไทยสูงที่สุดคือ น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ คิดเป็นมูลค่า 70.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 5.3) สินค้าที่มีอัตราการเติบโตสูงที่สุดคือ อาหารปรุงแต่งที่เหมาะสมสำหรับทารกหรือเด็กเล็กที่จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก โดยมีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 1,475.0

ตารางที่ 5.3 อาหารส่งออกจากไทย 20 อันดับแรกไปยังเวียดนาม

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
1	170199	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง- อื่นๆ	23.7	68.3	70.9	3.8
2	170114	น้ำตาลที่ได้จากอ้อย- อื่นๆ	31.2	61.9	49.7	-19.7
3	190190	สิ่งสกัดจากมอลต์ รวมทั้งอาหารปรุงแต่ง ที่ทำจากแป้ง เมล็ดหัก แป้งหยาบ จากสตาร์ช หรือสิ่งสกัดจากมอลต์ ไม่มีโกโก้	34.3	47.6	32.6	-31.5
4	210690	อาหารปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น- อื่นๆ	22.5	21.6	26.2	21.3
5	210410	ซูปและซูปซัน และของปรุงแต่งสำหรับทำซูปดังกล่าว	0.1	10.8	22.0	103.7
6	190110	อาหารปรุงแต่งที่เหมาะสมสำหรับทารกหรือเด็กเล็ก จัดทำขึ้น เพื่อ การขายปลีก	19.8	0.8	12.6	1,475.0
7	350510	เดกซ์ทรินและโมดิไฟด์สตาร์ชอื่นๆ	13.0	13.5	12.3	-8.9
8	210390	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอส ของผสมที่ใช้ปรุงรส และ ของผสมที่ใช้ซุรส ผงละเอียดและผงหยาบของมัสตาร์ด และ มัสตาร์ดปรุงแต่ง- อื่นๆ	8.8	10.5	12.2	16.2
9	190590	ขนมปัง เพสทรี เค้ก บิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ จะมี โกโก้หรือไม่ก็ตาม คอมมิวนิแวนเวเฟอร์ แคปซูล ชนิดที่เหมาะสม สำหรับบรรจุยา ซีลลิ่งเวเฟอร์ โรซเปเปอร์ และผลิตภัณฑ์ที่ คล้ายกัน- อื่นๆ	8.2	5.8	6.1	5.2
10	170490	ขนมที่ทำจากน้ำตาล (รวมช็อกโกแลตขาว) ที่ไม่มีโกโก้ผสม	7.1	5.6	5.9	5.4
11	210500	ไอศกรีมและน้ำแข็งอื่นๆ ที่บริโภคได้ จะมีโกโก้หรือไม่ก็ตาม	4.7	4.6	5.6	
12	190510	ขนมปังกรอบ	4.9	5.3	4.4	-17.0
13	081190	ผลไม้และลูกนัต ดิบหรือทำให้สุกโดยการนึ่งหรือต้ม แช่เย็นจน แข็ง จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม- อื่นๆ	0.6	0.9	4.1	355.6
14	190531	บิสกิตหวาน	3.1	4.3	3.5	-18.6
15	190410	อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืช ที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง	2.7	3.1	3.3	6.5
16	190230	พาสต้า	2.5	2.6	3.1	19.2
17	210111	สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้น	0.9	0.7	2.5	257.1
18	190532	แฉฟิเลและเวเฟอร์	1.7	1.8	2.4	33.3

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
19	200899	ผลไม้ ลูกนัต และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ หรือสุรา หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น	1.7	2.4	2.1	-12.5
20	150710	น้ำมันดิบ จะเอาก็มออกหรือไม่ก็ตาม	1.9	5.2	1.9	-63.5
		อื่นๆ	39.0	39.1	36.3	-
		รวม	232.4	316.4	319.7	1.0

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มจากไทยที่ส่งออกไปยังเวียดนามที่สำคัญ ได้แก่ น้ำ น้ำแร่ น้ำผลไม้ เครื่องดื่ม และ แอลกอฮอล์ โดยในปี 2559 ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกจากไทยสูงที่สุด น้ำ รวมทั้งน้ำแร่และน้ำอัดลมที่มีน้ำตาลเพิ่มหรือสารให้ความหวานอื่น คิดเป็นมูลค่า 352 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 เครื่องดื่มส่งออกจากไทย 20 อันดับแรกไปยังเวียดนามในปี 2559

หน่วย: พันเหรียญสหรัฐฯ

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
1	220290	น้ำ รวมทั้งน้ำแร่และน้ำอัดลมที่มีน้ำตาลเพิ่มหรือสารให้ความหวานอื่น และเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ที่มีรส ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือผัก-อื่นๆ	256,971	315,033	352,044	11.7
2	220820	สุราได้จากการกลั่นไวน์องุ่นหรือเกรปมาร์ค	44,543	40,379	28,720	-28.9
3	200919	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมสุรา จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม	117	670	2,424	261.8
4	200989	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมสุรา จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม-อื่นๆ	498	679	2,055	202.7
5	220890	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพ มีความแรงแอลกอฮอล์ โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุรา ลิเคียวร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา-อื่นๆ	856	3,238	1,822	-43.7
6	220830	วิสกี้	1,538	317	1,378	334.7
7	220300	เบียร์ที่ทำจากมอลต์	388	412	922	123.8
8	200990	น้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักต่างๆ ผสมกัน	400	723	871	20.5
9	220421	ไวน์ที่ทำจากองุ่นสด รวมถึงไวน์ที่เติมแอลกอฮอล์เกรปมัสต์	164	371	803	116.4
10	200949	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมสุรา จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม	53	303	691	128.1
11	220210	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสาร ทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส	204	1,288	542	-57.9
12	220110	น้ำแร่และน้ำอัดลม	4	51	396	676.5

ลำดับ	รหัส HS Code	รายการสินค้า	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตปี 2559 (ร้อยละ)
13	200969	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพีชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม- อื่นๆ	92	162	197	21.6
14	200979	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพีชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม- อื่นๆ	74	136	182	33.8
15	040110	นมและครีม ที่ไม่ทำให้เข้มข้น และไม่เติมน้ำตาลหรือ สารทำให้หวานอื่นๆ ที่มีไขมันไม่เกินร้อยละ 1 โดยน้ำหนัก	1,254	870	145	-83.3
16	200929	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพีชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม- อื่นๆ	127	171	133	-22.2
17	200939	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพีชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม- อื่นๆ	123	132	102	-22.7
18	200981	น้ำแครนเบอร์รี่ (แวกซีเนี่ยมมาโครคาร์บอน แวกซีเนี่ยมออกซิคอกโคส แวกซีเนี่ยมวิตส-อิดเอ็)	-	10	98	880.0
19	200912	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพีชผักที่ไม่ได้หมัก และไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่แช่เย็นจนแข็ง ที่มีค่าปริกซ์ไม่เกิน 20	-	189	38	-79.9
20	220190	น้ำ รวมถึงน้ำแร่ธรรมชาติหรือน้ำแร่เทียม และ น้ำอัดลม ที่ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวาน อื่นๆ และไม่ปรุงกลั่นรส รวมทั้งน้ำแข็งและหิมะ- อื่นๆ	3	42	23	-45.2
		อื่นๆ	1,944	109	28	-
		รวม	309,353	365,285	393,614	7.8

ที่มา: ITC (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

5.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ที่ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มไม่ได้อยู่ในรายการการลงทุนที่ได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ ทำให้ไม่สามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม อย่างไรก็ตาม หากการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เป็นการลงทุนในพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ โครงการลงทุนดังกล่าว สามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่ให้แก่พื้นที่นั้นๆ เช่น การลงทุนในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูง หรือ ยากลำบากเป็นพิเศษทางเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนในเขตอุตสาหกรรม หรือเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น รวมไปถึงหากการลงทุนดังกล่าวเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีมูลค่าการลงทุนสูงกว่า 6 ล้านล้านบาท (ประมาณ 278 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ภายใน 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบรับรองการลงทุน จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆในการลงทุนเช่นกัน

5.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์และสินค้า (Law on the Quality of Products and Goods: LoQPG) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2551 มีเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า ที่จะต้องให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย คุณภาพ การพัฒนา และ ความสามารถในการแข่งขันของสินค้า ซึ่งระบบชี้วัดมาตรฐานสินค้าของเวียดนาม ประกอบไปด้วย มาตรฐานประจำชาติของเวียดนาม (Tra cứu Tiêu chuẩn Quốc gia: TCVN) และ มาตรฐานที่ใช้ในธุรกิจและบุคคลโดยความสมัครใจ (Tiêu chuẩn cơ sở: TCCS) หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวคือ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Science and Technology)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหาร (Law on Food Safety: LoFS) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ซึ่งครอบคลุมความปลอดภัยในการผลิตสินค้าทั้งอาหารและเครื่องดื่ม การทำธุรกิจในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม การนำเข้าและส่งออกอาหารและเครื่องดื่ม การโฆษณา ฉลากสินค้า และ การตรวจสอบความปลอดภัยของสินค้า โดยหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health) กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบท (Ministry of Agriculture and Rural Development) และกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade)

สำหรับรายการเอกสารทางกฎหมายและกฎระเบียบทางเทคนิคซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม สามารถดูได้ที่ภาคผนวกที่ 7

นอกจากนี้ ยังมีกฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับการกระจายสินค้าอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม ซึ่งระบุว่า ผู้ประกอบการชาวต่างชาติไม่สามารถกระจายสินค้าประเภทข้าว อ้อย และ น้ำตาลปีทุท ได้⁵⁰ ภายใต้ Circular No. 34/2013/TT-BCT

⁵⁰ U.S. Department of Commerce's International Trade Administration, Vietnam - Distribution and Sales Channels, (2017)

5.4 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

5.4.1 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหาร

ตัวอย่างผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารของเวียดนามที่สำคัญ ได้แก่

- Lotte Group ซึ่งเป็นการลงทุนจากเกาหลีใต้ ในปี 2541 โดยมีแบรนด์ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดประเภทเบเกอร์ Lotteria ภายใต้บริษัท Vietnam Lotteria Co., Ltd. Lotte Group มีส่วนแบ่งตลาดของเครือข่ายธุรกิจบริการเกี่ยวกับอาหารเป็นอันดับหนึ่งตั้งแต่ปี 2557 ถึงปี 2559 ด้วยส่วนแบ่งตลาดสูงถึงร้อยละ 21.4 ในปี 2559 สำหรับซัพพลายเออร์ (supplier) ที่สำคัญของ Lotteria คือ บริษัทซีพี (CP) ในส่วนของเนื้อไก่สด และมีการนำเข้าเนื้อวัวจากต่างประเทศ⁵¹
- Yum! Brands Inc ภายใต้แบรนด์ KFC Vietnam Co. โดยเริ่มตั้งสาขา KFC แห่งแรกที่โฮจิมินห์ซิตี้ในปี 2540 และในปัจจุบัน มีสาขาอยู่ในมากกว่า 18 จังหวัดของเวียดนามแล้ว เช่น เกิ่นเทอ ดานัง ไฮฟอง เป็นต้น โดยในปี 2559 Yum! Brands Inc มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 18.2 สำหรับซัพพลายเออร์ (supplier) ที่สำคัญของ KFC Vietnam Co. ได้แก่ บริษัทซีพี (CP) ในส่วนของเนื้อไก่สด ABC Bakery ในส่วนของขนมปัง และ Pepsi Vietnam ในส่วนของเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตามกว่าร้อยละ 70 ของวัตถุดิบที่ใช้อย่างต้องมาจากการนำเข้า⁵²
- Mondelez International Inc ลงทุนในเวียดนามภายใต้ชื่อ Mondelez Kinh Do มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด ทั้งในธุรกิจบิสกิต, ของว่างรูปแบบแท่ง (snack bars) และของว่างจากผลไม้ (fruit snacks) (ร้อยละ 26.9) และในธุรกิจของว่างชนิดเค็ม (savoury snack) (ร้อยละ 17.4) โดยจำหน่ายสินค้าภายใต้แบรนด์ AFC, Kinh Do, Kinh Do moon cakes, Solite, Cadbury Dairy Milk, LU, Cosy, Oreo, Ritz, Slide, Tang และ Toblerone

ตารางที่ 5.5 ส่วนแบ่งตลาดของเครือข่ายธุรกิจบริการเกี่ยวกับอาหาร

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Lotte Group	27.3	27.6	26.6	24.5	21.4
Yum! Brands Inc	29.7	29.4	23.7	19.9	18.2
Jollibee Foods Corp	7.4	5.2	7.0	7.9	8.0
Huy Vietnam Group	1.7	4.6	6.5	6.5	6.1
Charoen Pokphand Group	-	0.7	1.7	2.7	3.0
McDonald's Corp	-	-	0.6	1.1	1.9
Restaurant Brands International Inc	-	-	2.4	2.0	1.7

⁵¹ Euromonitor, Vietnam Lotteria Co Ltd in Consumer Foodservice (Vietnam), (2017)

⁵² Euromonitor, KFC Vietnam Co Ltd in Consumer Foodservice (Vietnam), (2017)

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Dunkin' Brands Group Inc	0.6	0.7	0.8	1.2	1.3
International Dairy Queen Inc	-	-	0.3	0.4	0.7
Dean Foods Co	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6
Tam Viet Thao Food Co Ltd	1.5	1.0	0.7	0.7	0.5
Popeyes Louisiana Kitchen Inc	-	-	0.3	0.4	0.5
Dai Phat Food Co Ltd	0.9	0.7	0.6	0.5	0.4
CoolBrands International Inc	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
CKE Restaurants Inc	0.7	0.8	0.7	0.4	0.3
Retail Food Group Ltd	-	-	0.3	0.2	0.2
Doctor's Associates Inc	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Others	28.9	28.1	26.7	30.4	34.7

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 5.6 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจอาหารสำหรับทารกหรือเด็กเล็ก

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Vietnam Dairy Products JSC (Vinamilk)	24.3	25.6	26.6	26.8	27.2
Abbott Laboratories Inc	19.3	18.1	17.1	17.1	17.5
Royal FrieslandCampina NV	14.5	14.3	13.1	12.6	12.3
Nutifood Nutrition Food JSC	7.3	9.5	10.2	10.9	11.2
Mead Johnson Nutrition Co	12.6	11.9	11.6	11.4	11.0
Nestlé SA	10.7	9.4	8.9	8.7	8.7
Danone, Groupe	3.2	3.0	3.1	3.0	2.3
Hipp GmbH & Co Vertrieb KG	1.2	1.2	1.2	1.3	1.4
Meiji Holdings Co Ltd	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Others	5.7	5.8	7.0	7.0	7.2

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 5.7 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจของหวาน

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Perfetti Van Melle Group	14.2	14.0	13.8	13.7	13.1
Triko Foods Co	7.8	8.3	8.1	8.1	8.5
Lotte Group	4.1	4.2	4.1	4.1	4.1
Mars Inc	2.3	2.3	2.3	2.2	1.7
Liwayway Marketing Corp	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Quang Ngai Sugar JSC	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4
Lofthouse of Fleetwood Ltd	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Others	70.6	70.3	70.8	71.0	71.7

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 5.8 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจธุรกิจบิสกิต, ของว่างรูปแบบแท่ง (snack bars) และของว่างจากผลไม้ (fruit snacks)

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Mondelez International Inc	3.9	4.0	4.1	26.8	26.9
Danish Speciality Foods ApS	6.2	6.5	6.7	6.7	6.6
Vinamit JSC	3.2	3.5	3.7	3.8	4.0
Quang Ngai Sugar JSC	3.3	3.3	3.3	3.2	3.1
Huu Nghi Food JSC	3.4	3.4	3.4	2.6	2.7
Meiji Holdings Co Ltd	2.4	2.3	2.2	2.2	2.2
Hoang Gia Fruit Food JSC	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
San Nam Food Co Ltd	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Others	77.3	76.7	76.3	54.3	54.1

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 5.9 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจของว่างชนิดเค็ม (savoury snack)

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Mondelez International Inc	3.0	3.1	3.3	17.8	17.4
PepsiCo Inc	15.4	12.1	11.6	11.7	11.8
Liwayway Marketing Corp	8.6	9.5	10.2	10.8	11.2
Vietnam One One Food JSC	2.8	2.9	3.0	3.3	3.3
Kellogg Co	0.8	0.9	1.0	1.0	1.0
Meiji Holdings Co Ltd	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Tan Tan Food & Foodstuff Co	1.2	0.8	0.6	0.5	0.4
Tai Tai Co	0.4	0.5	0.5	0.4	0.4
Nhat Anh Trading Pte	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Others	67.0	69.4	69.0	53.7	53.7

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

5.4.2 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม

ตัวอย่างผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่สำคัญในเวียดนาม ได้แก่

- PepsiCo Inc (ถือหุ้นร้อยละ 49) ร่วมทุนกับ Suntory Holdings Limited (ถือหุ้นร้อยละ 51) เพื่อก่อตั้งบริษัท Suntory PepsiCo Vietnam Beverage โดยมีส่วนแบ่งในตลาดสูงสุดอย่างต่อเนื่อง ทั้งในตลาดธุรกิจน้ำขวดแบรนด์ Aquafina (ปี 2559 ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 29.2) และในตลาดธุรกิจน้ำอัดลมแบรนด์ Pepsi, 7UP, 7UP Revive, Mirinda และ Mountain Dew (ปี 2559 ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 26.6) นอกจากนี้ Suntory PepsiCo Vietnam Beverage ยังจำหน่ายเครื่องดื่มประเภทอื่น ได้แก่ เครื่องดื่มชูกำลังภายใต้แบรนด์ Sting เครื่องดื่มประเภทชาภายใต้แบรนด์ Lipton และ Trà Ô Long TEA+ Plus และเครื่องดื่มน้ำผลไม้ ภายใต้แบรนด์ Tropicana
- Nestlé SA มีส่วนแบ่งในตลาดน้ำขวดเป็นอันดับสอง ด้วยแบรนด์น้ำแร่ธรรมชาติ La Vie โดยมีส่วนแบ่งสูงถึงร้อยละ 26.4 ในปี 2559 นอกจากนี้แล้ว Nestlé SA ยังจำหน่ายเครื่องดื่มอื่นๆ ภายใต้แบรนด์ Milo, Nestea, Nesvita และ Nescafe รวมไปถึงจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหาร เช่น อาหารเข้าซีเรียลภายใต้แบรนด์ Corn Flakes, Honey Stars และ Koko Krunch ซอสปรุงรสภายใต้แบรนด์ Maggi อาหารสำหรับเด็กทารกภายใต้แบรนด์ Cerelac เป็นต้น
- Vietnam Dairy Products JSC หรือ แบรนด์ Vinamilk เป็นบริษัทที่มี Vietnam's State Capital Investment Corporation (SCIC) ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 45.1 แบรนด์ Vinamilk ก่อตั้งเมื่อปี 2519 นับว่าเป็นแบรนด์ของเวียดนามที่จำหน่ายสินค้าในเวียดนามมากกว่า 41 ปี และมีส่วนแบ่งตลาดในธุรกิจผลิตภัณฑ์นม (dairy product) เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.5) โดยผลิตภัณฑ์ที่

จำหน่าย ได้แก่ นมสด โยเกิร์ต นมผง นมข้น นมถั่วเหลือง ไอศกรีม ชีส น้ำผลไม้ ชา น้ำขวด และ ซีเรียลสำหรับทารก เป็นต้น

ตารางที่ 5.10 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจน้ำขวด

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
PepsiCo Inc	28.2	29.5	31.1	30.8	29.2
Nestlé SA	26.6	26.1	25.9	25.7	26.4
Quang Ngai Sugar JSC	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Others	45.1	44.3	42.9	43.4	44.3

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 5.11 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจน้ำอัดลม

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
PepsiCo Inc	25.9	26.2	25.0	25.0	26.6
Tan Hiep Phat Group	16.9	16.5	15.2	14.8	14.1
Nestlé SA	1.7	1.6	1.5	1.5	1.5
Uni-President Enterprises Corp	-	1.7	1.5	1.4	1.2
Pioneer Food Group Ltd	0.0	0.2	0.3	0.6	0.8
Vietnam Dairy Products JSC (Vinamilk)	0.9	0.9	0.7	0.3	0.3
Chia Khim Lee Food Industries Group	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3
Mondelez International Inc	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Others	54.1	52.4	55.4	56.0	55.1

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 5.12 ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจผลิตภัณฑ์นม

หน่วย: ร้อยละ

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Vietnam Dairy Products JSC (Vinamilk)	50.6	49.0	48.9	47.7	48.5
Royal FrieslandCampina NV	18.7	17.5	17.2	17.2	17.0
TH Food Chain JSC	4.2	6.9	7.6	8.2	8.0
Nestlé SA	4.8	4.7	4.7	4.8	4.8
International Dairy Products JSC (IDP)	-	0.9	1.2	2.9	3.2
Quang Ngai Sugar JSC	2.8	2.8	3.0	3.2	3.0
Uni-President Enterprises Corp	-	2.1	2.1	2.1	2.0
Tan Hiep Phat Group	2.1	2.0	2.0	2.0	1.9

ผู้ประกอบการ	2555	2556	2557	2558	2559
Fonterra Co-operative Group Ltd	1.9	1.9	1.7	1.5	1.3
Associated British Foods Plc	0.7	0.7	0.8	0.7	0.7
Mead Johnson Nutrition Co	1.2	1.1	0.9	0.8	0.7
Yakult Honsha Co Ltd	0.4	0.6	0.6	0.6	0.6
Abbott Laboratories Inc	0.5	0.5	0.4	0.3	0.3
Namyang Dairy Products Co Ltd	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1
A&B Foods & Beverage Co Ltd	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
Others	11.8	9.0	8.6	7.9	7.9

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

5.5 การลงทุนของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

นับตั้งแต่ปี 2531 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2559 พบว่าบริษัทไทย เข้ามาจัดตั้งธุรกิจการผลิตสูงสุดเป็นอันดับแรกของการลงทุนจากไทยในเวียดนาม โดยธุรกิจอาหารเป็นหนึ่งในธุรกิจการผลิตที่สำคัญของการลงทุนไทย⁵³ สำหรับตัวอย่างการลงทุนจากไทยในธุรกิจอาหาร ได้แก่

- เครือเจริญโภคภัณฑ์ ซึ่งทำกิจการ ฟาร์มสุกร ไก่ ไข่ กุ้ง ปลา โรงฆ่าสัตว์ โรงงานแปรรูปอาหาร และ ร้านบริการอาหารตราไก่ย่างห้าดาว
 - ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป ซึ่งทำกิจการ ฟาร์มสุกร
 - รอยัล ฟู้ดส์ ซึ่งทำกิจการ ปลากระป๋องสามแม่ครัว
 - มิตรเกษตร ซึ่งทำกิจการ โรงงานน้ำตาล
 - Change and Challenge ซึ่งจัดจำหน่าย ขนมขบเคี้ยว เป็นต้น
- ตัวอย่างการลงทุนจากไทยในธุรกิจเครื่องดื่ม ได้แก่
- บีทาแก่น ซึ่งจัดจำหน่าย นมเปรี้ยวตราบีทาแก่น
 - Thai Corp International ซึ่งจัดจำหน่าย เครื่องดื่มชูกำลังตรากระทิงแดง เป็นต้น

นอกจากนี้ Thai Beverage ยังเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ ที่อาจจะเป็นผู้ซื้อกิจการบริษัท เบียร์ Sabeco (Saigon Beer) ซึ่งในปัจจุบัน ยังเป็นกิจการที่รัฐบาลเวียดนามเป็นเจ้าของอยู่อีกด้วย⁵⁴

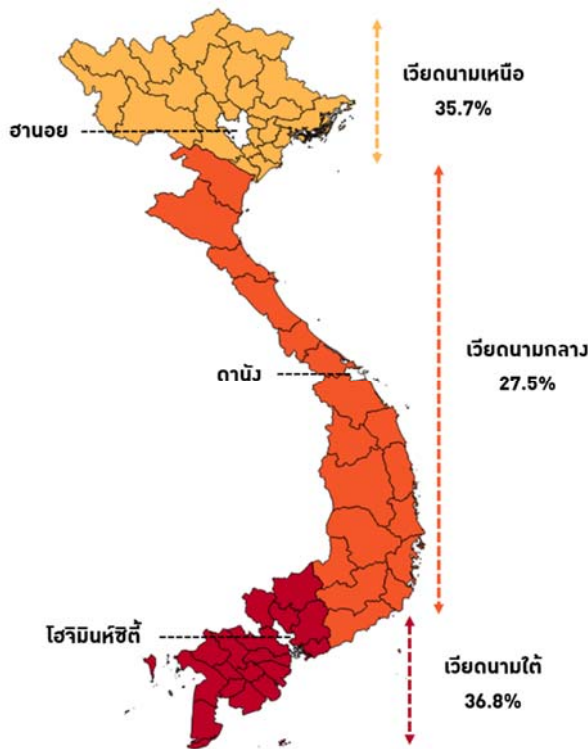
⁵³ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ Investment Promotion Center – South Vietnam (IPCS) เดือนมีนาคม 2559

⁵⁴ ธนาคารกสิกรไทย, Grabbing a Slice of Vietnam Market, (2017)

5.6 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

เวียดนามเป็นประเทศที่รูปร่างยาว แบ่งออกเป็น 3 ภูมิภาค ได้แก่ เหนือ กลาง และ ใต้ ซึ่งมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมผู้บริโภค โดยภาคใต้มีประชากรมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37 รองลงมาคือ ภาคเหนือ (ร้อยละ 36) และภาคกลาง (ร้อยละ 27) (ภาพที่ 5.5) ทั้งนี้ เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาค คือ ฮานอยทางภาคเหนือ ดานังทางภาคกลาง และ โฮจิมินห์ทางภาคใต้ โดยมีประชากรจำนวน 7.7 1.0 และ 12.8 ล้านคนตามลำดับ

ภาพที่ 5.5 สัดส่วนประชากรในแต่ละภาคของเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจาก General Statistics Office

หากพิจารณาโอกาสช่องทางการกระจายสินค้าผ่านร้านค้าสมัยใหม่ในเวียดนาม พบว่าเวียดนามใต้ มีสัดส่วนของร้านค้าสมัยใหม่มากที่สุด (ร้อยละ 54) ขณะที่เวียดนามกลาง มีสัดส่วนร้านค้าสมัยใหม่ต่ำที่สุด (ร้อยละ 20) นอกจากนี้ หากพิจารณาด้านวัตถุดิบในการผลิตอาหารและเครื่องดื่มพบว่า การทำเกษตรและการประมงกระจุกตัวอยู่ในเวียดนามใต้กว่า 3 ใน 4 ของการทำกิจกรรมนี้ทั้งประเทศ

โดยสรุป การลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนามใต้ มีศักยภาพสูงกว่าในภูมิภาคอื่น หากพิจารณาจากปัจจัยด้านตลาดที่ใหญ่กว่า ช่องทางการค้าแบบสมัยใหม่ที่มีมากกว่า และการหาวัตถุดิบที่ง่ายกว่า (ตารางที่ 5.13) อย่างไรก็ตาม ตลาดในเวียดนามใต้มีการแข่งขันที่สูงกว่า เนื่องจากมีผู้ผลิตจำนวนมาก

ในตลาด รวมทั้งผู้บริโภคในเวียดนามได้มีความภักดีในตราสินค้า (brand loyalty) ที่ต่ำกว่าผู้บริโภคในเวียดนามเหนือและกลาง⁵⁵

ตารางที่ 5.13 ข้อมูลเปรียบเทียบ 3 ภูมิภาคของเวียดนาม

หน่วย: ร้อยละ

ข้อมูลทั่วไป	เวียดนามตอนเหนือ	เวียดนามตอนกลาง	เวียดนามตอนใต้
จำนวนประชากร	35.7	27.5	36.8
ผลผลิตจากภาคการผลิต	32	25	54
การค้าสมัยใหม่	26	20	54
การทำเกษตรและประมง	19	7	74

ที่มา: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ JETRO Ho Chi Minh เมื่อเดือนมีนาคม 2559

นอกจากนี้ สิ่งที่ต้องพิจารณาในการเลือกพื้นที่ลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม คือพื้นที่ของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย โดยหากต้องการจำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่ใดเป็นหลัก ควรพิจารณาลงทุนในพื้นที่นั้น เนื่องจากเวียดนามมีรูปร่างเชิงภูมิศาสตร์เป็นประเทศที่ยาว ทำให้การขนส่งระหว่างภูมิภาคเป็นไปได้ลำบากและมีต้นทุนสูง โดยระยะทางระหว่างโฮจิมินห์ซิตี้และฮานอย มีความยาวประมาณกว่า 1,600 กิโลเมตร ซึ่งมากกว่าระยะทางระหว่างกรุงเทพฯและฮานอย (ประมาณ 1,300 กิโลเมตร) และ กรุงเทพฯและโฮจิมินห์ซิตี้ (ประมาณ 900 กิโลเมตร)

หากเป็นนักลงทุนรายใหม่ที่ต้องการทำตลาดในเวียดนาม แนวทางหนึ่งซึ่งอาจพิจารณาคือ การเข้าไปหาตลาดเฉพาะซึ่งยังไม่มีการแข่งขันสูงมากนัก หรือผู้ประกอบการรายใหญ่ยังไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก เช่น การลงทุนในเวียดนามกลาง ซึ่งยังมีการแข่งขันไม่สูงมาก เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหญ่มักให้ความสนใจกับตลาดในเวียดนามใต้และเวียดนามเหนือมากกว่า ดังตัวอย่างของบริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป ซึ่งอาศัยช่องว่างตลาดในเวียดนามกลางในการลงทุนจนประสบความสำเร็จ (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 5.9 กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม) และ การลงทุนขยายตลาดโดยเน้นช่องทางการค้าสมัยใหม่ ซึ่งผู้ประกอบการรายใหญ่ยังไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก ดังตัวอย่างของบริษัท บีทาเก้น ซึ่งอาศัยช่องว่างตลาดการค้าสมัยใหม่ในการกระจายสินค้าจนประสบความสำเร็จ (ดูรายละเอียดในหัวข้อ 5.9 กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม)

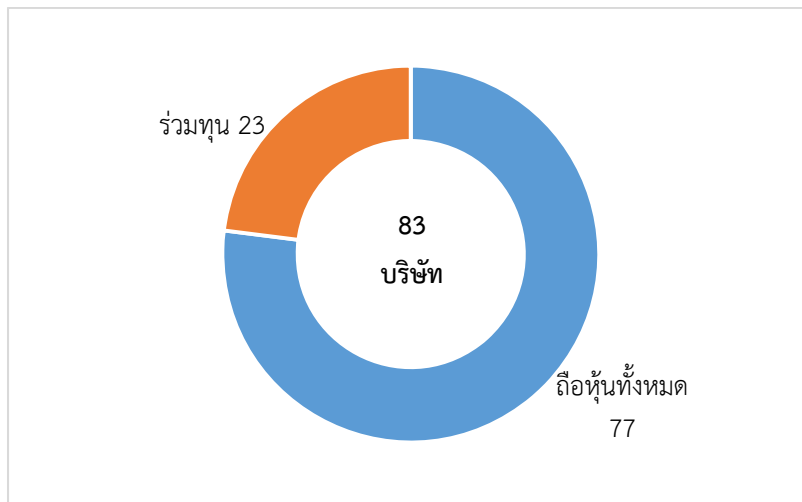
⁵⁵ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

5.7 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในเวียดนามโดยทั่วไปนั้น ควรเป็นการลงทุนที่เป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมด หรือหากต้องการร่วมทุน ก็อาจพิจารณาหาผู้ประกอบการต่างชาติเป็นผู้ร่วมทุน เนื่องจากความแตกต่างด้านวิถีคิดในการลงทุนของผู้ประกอบการเวียดนาม และผู้ประกอบการไทย (ยกตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการเวียดนามให้ความสำคัญกับการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนในระยะสั้นเป็นหลัก ขณะที่ผู้ประกอบการไทยให้ความสำคัญกับการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนในระยะยาวเป็นหลัก) ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับหุ้นส่วนท้องถิ่นได้⁵⁶ ทั้งนี้ จากข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) พบว่า ในปี 2558 บริษัทไทยที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ที่ลงทุนในเวียดนามมีจำนวนทั้งสิ้น 83 บริษัท และเกือบร้อยละ 80 มีรูปแบบการลงทุนที่เป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมด (ภาพที่ 5.6)

ภาพที่ 5.6 รูปแบบการลงทุนในเวียดนามของบริษัทไทยใน SET

หน่วย: ร้อยละ

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ข้อมูล ณ ปี 2558)

นอกจากนี้ ในบางกรณี นักลงทุนไทยอาจต้องร่วมมือกับผู้กระจายสินค้าในเวียดนาม ดังนั้นควรเสาะหาความร่วมมือกับผู้กระจายสินค้าที่ดี มีความสามารถ และมีเงินทุนที่มากพอ เนื่องจากร้านค้าทั่วไปในเวียดนามส่วนมากมีขนาดเล็ก ทำให้เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องได้⁵⁷

⁵⁶ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

⁵⁷ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

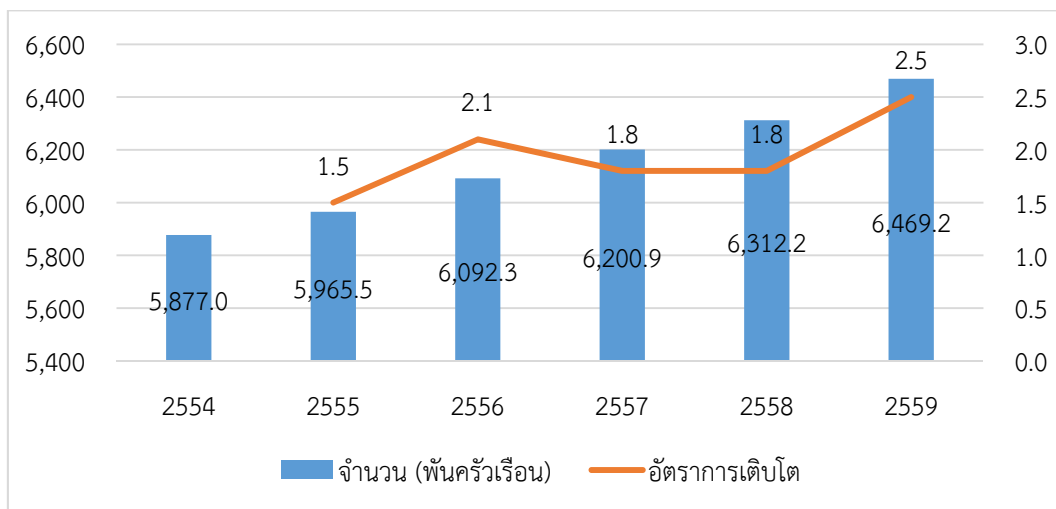
5.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

5.8.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส

(1) การขยายตัวของชนชั้นกลาง

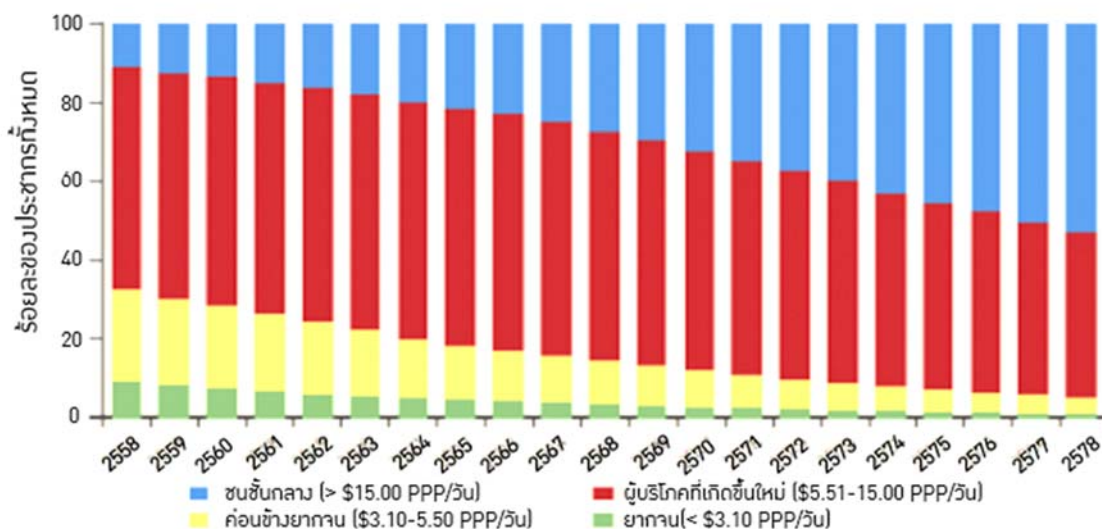
ในปี 2559 เวียดนามมีจำนวนชนชั้นกลางทั้งสิ้น 6.5 ล้านครัวเรือน เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ที่มีจำนวนเพียง 5.9 ล้านครัวเรือน ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 1.9 (ภาพที่ 5.7) และคาดว่าจะในปี 2578 กว่าครึ่งหนึ่งของประชากรเวียดนาม จะกลายเป็นชนชั้นกลาง (ภาพที่ 5.8)

ภาพที่ 5.7 จำนวนชนชั้นกลางใน 2554-2559

ที่มา: Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

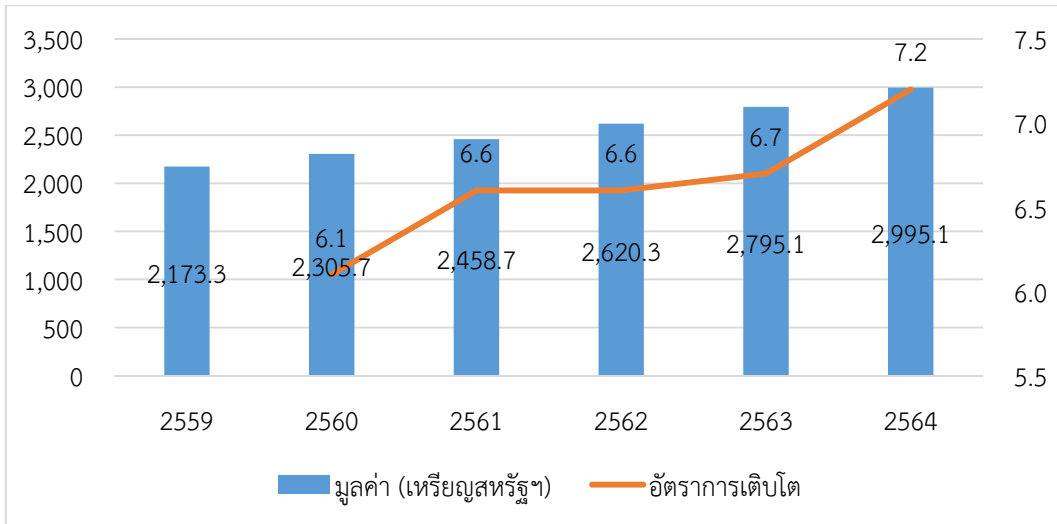
ภาพที่ 5.8 คาดการณ์สัดส่วนของชนชั้นกลาง

ที่มา: ATTPCapital, Vietnam 2035: A growing global middle class from 11% of the 90 million population market in 2015 to more than 50% in 2035, (2016)

นอกจากนี้ จากการคาดการณ์โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ รายได้ประชากรต่อหัว (GDP per capita) ของเวียดนาม จะเพิ่มขึ้นเป็น 2,995.1 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2564 จาก 2,173.3 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2559 โดยมีอัตราการเติบโตต่อปีเฉลี่ยร้อยละ 6.6 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกำลังซื้อของประชากรที่สูงขึ้นในอนาคต (ภาพที่ 5.9)

ภาพที่ 5.9 คาดการณ์รายได้ประชากรต่อหัว

ที่มา: IMF (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

(2) การขยายตัวของช่องทางค้าปลีกผ่านโมเดิร์นเทรด

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม มีผู้ประกอบการจำนวนมาก และผู้ประกอบการรายใหญ่ซึ่งเป็นผู้ประกอบการท้องถิ่นของเวียดนาม มักอาศัยการกระจายสินค้าผ่านร้านค้าทั่วไปเป็นหลัก ดังนั้น ผู้ลงทุนรายใหม่ จึงจำเป็นต้องหาตลาดเฉพาะของตนเอง ซึ่งหนึ่งในตลาดเฉพาะที่มีโอกาสคือการจำหน่ายสินค้าผ่านร้านค้าปลีกสมัยใหม่ หรือโมเดิร์นเทรด ซึ่งแม้จะยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่มากเมื่อเทียบกับส่วนแบ่งของร้านค้าปลีกทั่วไป แต่ในปัจจุบัน โมเดิร์นเทรดในเวียดนามก็มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างเช่น ในช่วงปี 2558-2559 ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ประเภทร้านสะดวกซื้อ⁵⁸ ในเมืองโฮจิมินห์ซิตี้ และฮานอย มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยผู้บริโภควัยหนุ่มสาวจำนวนมากมักชื่นชอบร้านค้าเหล่านี้มากกว่าเมื่อเทียบกับร้านขายของชำรายย่อย เนื่องจากร้านสะดวกซื้อให้บริการที่เป็นมืออาชีพกว่า มีสภาพแวดล้อมในการซื้อของที่เป็นมิตรและสะอาด และมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากกว่า

⁵⁸ Euromonitor, Packaged Food in Vietnam, (2016)

นอกจากนี้ ร้านสะดวกซื้อหลายแห่ง ยังมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น ส่วนลด และของแถม รวมไปถึงร้านสะดวกซื้อเหล่านี้ ยังรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตและเดบิต ในขณะที่โดยปกติ ร้านขายของชำรายย่อยมักจะรับเงินสดเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ร้านสะดวกซื้อยังคงจำกัดอยู่เพียงไม่กี่เมืองใหญ่ และยังไม่มียอดขายมากนักในพื้นที่ชนบท แต่คาดว่าธุรกิจร้านสะดวกซื้อจะยังคงเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการลงทุนที่เพิ่มขึ้นของผู้ค้าปลีก นอกจากนี้ ผู้ค้าปลีกชั้นนำในประเทศเช่น Saigon Union of Trading Cooperatives และ VinGroup JSC มีแนวโน้มที่จะลงทุนเพิ่มจำนวนร้านสะดวกซื้อเพื่อแข่งขันกับนักลงทุนต่างชาติ

ตัวอย่างของการขยายตัวของช่องทางค้าปลีกผ่านโมเดิร์นเทรด ได้แก่ การจำหน่ายอาหารประเภทบรรจุห่อ โดยในปี 2559 มูลค่าอาหารประเภทบรรจุห่อ ที่จำหน่ายผ่านร้านค้าสมัยใหม่ คิดเป็นร้อยละ 12.5 ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ปี 2554-2559) สูงถึงร้อยละ 6.7 ในขณะที่ร้านค้าทั่วไป มีอัตราการหดตัวร้อยละ 0.8 สำหรับการจำหน่ายผ่านทางร้านค้าสมัยใหม่ มูลค่าสินค้าจำหน่ายผ่านซูเปอร์มาร์เก็ตมีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 8.1) ในขณะที่มูลค่าสินค้าจำหน่ายผ่านร้านสะดวกซื้อคิดเป็นเพียงร้อยละ 0.4 แต่มีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 15.7 นอกจากการจำหน่ายอาหารประเภทบรรจุห่อผ่านร้านค้าปลีกแล้ว จะเห็นได้ว่า การจำหน่ายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตเริ่มมีบ้างแล้วเช่นกัน โดยมีอัตราการเติบโตร้อยละ 8.3 (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 สัดส่วนมูลค่าอาหารประเภทบรรจุห่อ จำแนกโดยช่องทางการจำหน่าย

หน่วย: ร้อยละ

ประเภท	2554	2555	2556	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
ร้านค้าปลีก	100.00	99.97	99.97	99.97	99.97	99.96	-0.01
ร้านขายของชำ	94.42	94.82	94.63	94.40	94.54	94.68	0.06
ร้านค้าสมัยใหม่	9.02	9.39	10.21	11.34	11.98	12.46	6.71
ร้านสะดวกซื้อ	0.21	0.23	0.25	0.30	0.39	0.43	15.70
ไฮเปอร์มาร์เก็ต	2.43	2.68	3.05	3.48	3.74	3.92	10.10
ซูเปอร์มาร์เก็ต	6.38	6.48	6.91	7.56	7.85	8.11	4.95
ร้านค้าทั่วไป	85.39	85.43	84.42	83.05	82.56	82.21	-0.75
ร้านค้าอาหาร เครื่องดื่ม และ บุหรี่	6.02	6.23	6.14	6.19	6.20	6.19	0.57
ร้านขายของชำอิสระขนาดเล็ก	63.26	62.99	62.37	60.86	60.13	59.61	-1.18
ร้านขายของชำอื่นๆ	16.12	16.21	15.91	16.01	16.23	16.42	0.38
ร้านค้าปลีกที่ไม่ใช่ร้านขายของชำ	5.58	5.15	5.35	5.58	5.43	5.29	-0.96
ร้านค้าปลีกสุขภาพและความงาม	4.13	3.94	4.10	4.24	4.13	4.03	-0.43
ร้านค้าปลีกอาหารที่ไม่ใช่ร้านขายของชำอื่นๆ	1.45	1.21	1.24	1.34	1.29	1.26	-2.41
ช่องทางค้าปลีกที่ไม่ใช่ร้านค้า	-	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	8.33
ช่องทางค้าปลีกผ่านอินเทอร์เน็ต	-	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	8.33
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-0.01

ที่มา: Euromonitor, Packaged Food in Vietnam, (2016)

นอกจากการจำหน่ายอาหารประเภทบรรจุห่อแล้ว ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าสมัยใหม่ เช่น ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด Lotteria ร้านอาหารกาแฟ Highlands มีแนวโน้มที่จะมีผลประกอบการที่ดีกว่าร้านอาหารทั่วไปที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าสมัยใหม่ เนื่องจากผู้บริโภคที่เข้ามาใช้บริการห้างสรรพสินค้าสมัยใหม่ มีจุดประสงค์ที่จะเข้ามาใช้ร้านบริการอาหารและเครื่องดื่มอยู่แล้ว และร้านอาหารทั่วไปภายนอกต้องประสบปัญหาการแข่งขันจากร้านขายอาหารและเครื่องดื่มแฝงลอยอีกด้วย ซึ่งร้านค้าแฝงลอยเหล่านี้ ไม่ได้มีเพียงผู้ประกอบการท้องถิ่นรายย่อยที่ดำเนินการเท่านั้น ยังรวมไปถึงเครือข่ายธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มขนาดใหญ่ ที่ขายแฟรนไชส์ในการทำร้านค้าแฝงลอยเช่นกัน⁵⁹

สำหรับตัวอย่างผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม ที่ประสบความสำเร็จในการจำหน่ายสินค้าผ่านโมเดิร์นเทรด ได้แก่ บีทาเก้น (ดูรายละเอียดการลงทุนของบีทาเก้นในเวียดนาม ในหัวข้อ 5.9 *กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม* เป็นกรณีศึกษาที่ 5.1)

(3) ผู้บริโภคชาวเวียดนามนิยมสินค้าไทย⁶⁰

สินค้าไทยในมุมมองของชาวเวียดนาม นับได้ว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีราคาที่เหมาะสม โดยเมื่อเทียบกับสินค้าจากญี่ปุ่นหรือเกาหลีใต้ที่แม้จะมีคุณภาพสูงมาก แต่ราคาก็สูงมากเช่นกัน หรือเทียบกับสินค้าจากจีน ที่แม้จะมีราคาถูก แต่คุณภาพไม่ดี ดังนั้น สินค้าไทยจึงเป็นสินค้านำเข้าที่มีภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับของชาวเวียดนาม

ในการจำหน่ายสินค้าไทยในตลาดเวียดนาม ผู้ประกอบการไทยหลายรายจึงไม่ปรับเปลี่ยนภาษาบนบรรจุภัณฑ์สินค้าจากภาษาไทยเป็นภาษาเวียดนาม (ยกเว้นข้อมูลโภชนาการ และรายละเอียดอื่นๆที่กฎหมายเวียดนามบังคับให้เป็นภาษาเวียดนาม) เพื่อแสดงถึงความเป็นสินค้าไทย รวมไปถึงร้านสะดวกซื้อหลายแห่ง ก็มีชั้นวางสินค้า ที่ระบุเฉพาะสำหรับสินค้าจากไทยเช่นกัน

5.8.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยง

(1) ความท้าทายในการกระจายสินค้า

ประการแรก เวียดนามมีข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ในการขนส่งสินค้าระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะระหว่างภาคเหนือและใต้ซึ่งมีระยะทางการขนส่งสินค้าที่ไกล ทำให้ผู้ประกอบการที่ต้องการกระจายสินค้าไปทั่วเวียดนาม จะต้องเลือกพื้นที่ในการลงทุนและวางแผนในการกระจายสินค้าอย่างรอบคอบ

⁵⁹ Euromonitor, Packaged Food in Vietnam, (2016)

⁶⁰ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

ประการที่สอง ร้านค้าสมัยใหม่ เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต และ ร้านสะดวกซื้อ ในเวียดนาม ไม่มีศูนย์กลางการกระจายสินค้า (distribution center) ของตนเอง ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ต้องการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มผ่านร้านค้าสมัยใหม่ในเวียดนาม จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบการกระจายสินค้าไปยังสาขาต่างๆ ของร้านค้าสมัยใหม่ด้วยตนเอง ซึ่งมีความท้าทายเป็นอย่างมาก หากร้านค้าสมัยใหม่ดังกล่าวมีสาขาจำนวนมาก⁶¹

ประการที่สาม ระบบขนส่งโดยการใช้อากาศเพื่อเก็บรักษาอาหารและเครื่องดื่มที่ต้องแช่เย็นในเวียดนามยังไม่ดีนัก ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สินค้าที่ขนส่งได้ โดยมีการประเมินว่ากว่าร้อยละ 30-40 ของผลผลิตประเภทผักและผลไม้ของเวียดนามต้องสูญเสียไป เนื่องจากความบกพร่องในการขนส่งโดยใช้อากาศ สาเหตุของการที่ระบบขนส่งโดยการใช้อากาศยังมีคุณภาพที่ไม่ดีนัก เนื่องจากที่ผ่านมา ปริมาณการขนส่งโดยใช้อากาศยังมีจำนวนไม่มาก ทำให้ธุรกิจขนส่งโดยการใช้อากาศยังไม่ค่อยพัฒนาในเวียดนาม กล่าวคือ พฤติกรรมการบริโภคของชาวเวียดนามเน้นการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่สด ทำให้อาหารและเครื่องดื่มที่แช่เย็นไม่เป็นที่นิยม⁶² อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาบริโภคอาหารและเครื่องดื่มแช่เย็นมากขึ้น ส่งผลให้มีความต้องการในระบบการขนส่งโดยใช้อากาศเพิ่มขึ้นเช่นกัน จึงคาดว่าระบบขนส่งโดยการใช้อากาศในเวียดนาม จะมีการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นกว่าเดิม⁶³

(2) การแข่งขันที่รุนแรง ทั้งกับบริษัทในท้องถิ่นและต่างชาติ

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม มีผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก และมีผู้ประกอบการรายใหญ่หลายรายทั้งในท้องถิ่นและจากต่างชาติ โดยผู้ประกอบการต่างชาติที่มีส่วนแบ่งในตลาดสูง มักเป็นเครือข่ายบริษัทที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล เช่น PepsiCo Inc, Nestlé SA, Yum! Brands Inc, Mondelez International Inc เป็นต้น นอกจากนี้บริษัทของเวียดนามที่เป็น (หรือเคยเป็น) ของรัฐวิสาหกิจ (state own enterprise: SOE) ถือว่าเป็นผู้ประกอบการที่มีส่วนแบ่งในตลาดสูง และได้รับความนิยมจากชาวเวียดนามเป็นอย่างมากด้วย ตัวอย่างเช่น Vietnam Dairy Products JSC หรือ แบรินด์ Vinamilk ซึ่งเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์นมจำหน่ายในเวียดนามมากกว่า 50 ปี ส่งผลให้ผู้บริโภคชาวเวียดนามมีความภูมิใจใน Vinamilk และยกให้ Vinamilk เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะเลือกบริโภคอันดับแรก⁶⁴ หรือ Sabeco Brewery และ Habeco ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่ผลิตเครื่องดื่มประเภทเบียร์ เป็นต้น

(3) ความแตกต่างระหว่างภูมิภาคในด้านรสนิยมในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม

จากการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคโดยธนาคารกสิกรไทย⁶⁵ พบว่าผู้บริโภคในเวียดนามเหนือ จะนิยมบริโภคอาหารที่มีรสไม่จัดหรือจืด ไม่มีรสชาติใดที่โดดเด่นออกมาเป็นพิเศษ ผู้บริโภคในเวียดนามกลาง จะนิยม

⁶¹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

⁶² <http://nordesks.com/cold-chain-vietnam/>

⁶³ The Cool Star, Vietnam's cold chain sector booming as domestic demand soars, (2017)

⁶⁴ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

⁶⁵ ธนาคารกสิกรไทย, Grabbing a Slice of Vietnam Market, (2017)

รสชาติเผ็ดและเค็ม โดยเฉพาะจากเครื่องปรุงประเภทพริก พริกไทย และ ซอสปรุงรสจากกุ้ง ในขณะที่ผู้บริโภคในเวียดนามใต้ จะนิยมอาหารที่รสหวาน มัน และมีรสชาติหลากหลาย ดังนั้น ผู้ประกอบการที่สนใจเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จะต้องคำนึงถึงข้อแตกต่างทางภูมิภาคในเรื่องของรสชาติของผลิตภัณฑ์ด้วย

5.8.3 ปัจจัยสำคัญอื่นๆ

ผู้บริโภคตระหนักถึงความต้องการด้านโภชนาการ ความปลอดภัย และ สุขอนามัย มากขึ้น⁶⁶และสนใจเกี่ยวกับโภชนาการของตนมากขึ้น จึงให้ความสนใจกับฉลากและบรรจุภัณฑ์ และมีความกังวลเกี่ยวกับส่วนผสมของผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มจำนวนมากมุ่งเน้นการถ่ายทอดข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อโน้มน้าวผู้บริโภคว่าผลิตภัณฑ์ของตนเหมาะสำหรับการบริโภค นอกจากนี้ ความปลอดภัยด้านอาหารและสุขอนามัย ยังเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะส่งผลให้ธุรกิจได้รับความเชื่อถือจากผู้บริโภค

5.9 กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

ตัวอย่างของธุรกิจไทยที่ประสบความสำเร็จในการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของเวียดนาม เช่น บริษัทบีทาเกิน จำกัด ซึ่งนำเสนอเป็นกรณีศึกษาที่ 5.1 และบริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งนำเสนอเป็นกรณีศึกษาที่ 5.2

กล่องข้อความที่ 5.1 กรณีศึกษา: บริษัทบีทาเกิน จำกัด

บริษัทบีทาเกิน จำกัด (Betagen Company Limited) ได้ทำการขยายตลาดนมเปรี้ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา เวียดนาม สปป.ลาว และ เมียนมา ตามลำดับ โดยในส่วนของ การขยายตลาดสู่ประเทศเวียดนามนั้น บริษัทฯ เริ่มจากการจำหน่ายสินค้าผ่านผู้จัดจำหน่าย (distributor) ในปี 2552 ต่อมาจึงได้เข้ามาลงทุนเป็นบริษัทการค้า (trading company) โดยมียอดขายกว่า 200 ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการเติบโตกว่าร้อยละ 50 ต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ในปัจจุบัน บีทาเกินในเวียดนามมีทั้งหมด 3 สาขา ได้แก่ สาขาโฮจิมินห์ซิตี้ (สัดส่วนของยอดขายร้อยละ 40) ฮานอย (ร้อยละ 35) และ ดานัง (ร้อยละ 25) อย่างไรก็ตาม บีทาเกินยังไม่ได้วางแผนที่จะเข้ามาตั้งโรงงานในเวียดนาม เนื่องจากขนาดตลาดนมเปรี้ยวของบีทาเกินยังไม่ใหญ่มากพอ

ตลาดนมเปรี้ยวในเวียดนามมีผู้นำตลาดคือ วินามิลค์ (Vinamilk) ซึ่งเดิมอยู่ภายใต้รัฐวิสาหกิจและต่อมาแปรรูปเป็นเอกชน โดยมีส่วนแบ่งกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากชาวเวียดนามภูมิใจในแบรนด์วินามิลค์มาก ทำให้มักเลือกบริโภค วินามิลค์ เป็นทางเลือกแรก ขณะที่ “ยาคูลต์” มีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 20-25 โดยมีการตั้งโรงงานผลิตในเวียดนามและชาว

⁶⁶ Euromonitor, Packaged Food in Vietnam, (2016)

ญี่ปุ่นบริหารกิจการเอง และ “ปีทาแก่น” มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ 15 นอกจากนี้ คู่แข่งรายย่อยอื่นๆ เช่น แบรินด์จากเกาหลีใต้ และ ญี่ปุ่น

พฤติกรรมผู้บริโภคของเวียดนามแตกต่างจากผู้บริโภคไทย ในอดีตชาวเวียดนามมองว่า นมเปรี้ยวเป็นเครื่องดื่มสำหรับเด็กเท่านั้น และผู้ใหญ่จะบริโภคโยเกิร์ตเป็นถ้วยมากกว่า นอกจากนี้ ชาวเวียดนามยังคิดว่ารสชาติของปีทาแก่นนั้นเปรี้ยวไป (คนเวียดนามจะมีความไวต่อรสเปรี้ยวและเผ็ดมาก) แต่หลังจากผู้บริโภคเกิดความเคยชินแล้ว รสชาติของปีทาแก่นนั้นถือว่าถูกปากคนเวียดนาม นอกเหนือไปจากเรื่องรสนิยมในการบริโภคแล้ว การขายตรง (door-to-door) ยังไม่เป็นที่นิยมของชาวเวียดนามอีกด้วย โดยเวียดนามเป็นประเทศเดียวในเอเชียที่ยาคูลตีไม่ประสบความสำเร็จในการขายรูปแบบนี้ ทำให้ยาคูลตีในเวียดนามมีรูปแบบการขายเป็นโมเดิร์นเทรด นอกจากนี้ ผู้บริโภคชาวเวียดนามยังมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปตามภูมิภาคอีกด้วย ตัวอย่างเช่น แม้เวียดนามใต้จะมีตลาดใหญ่ที่สุด แต่ผู้บริโภคจะเปลี่ยนแบรนด์ได้ง่าย ไม่มีความภักดีในตราสินค้า (brand loyalty) ทำให้เหมาะแก่การเปิดตลาด แต่จะรักษาส่วนแบ่งตลาดไว้ได้ยาก ในขณะที่เวียดนามเหนือและกลาง ผู้บริโภคมีความภักดีในตราสินค้าสูงกว่า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มในเวียดนามยังไม่จำเป็นต้องได้รับการรับรองมาตรฐานสากล

อุปสรรคในการลงทุนของเวียดนามในปีทาแก่น ได้แก่ การขนส่งโดยใช้ห่วงโซ่เย็น (cold chain logistics) ซึ่งในเวียดนามหาได้ยากมาก นอกจากนี้การขายของผ่านร้านค้าทั่วไป ทางบริษัทจะต้องเป็นผู้ซื้อตู้แช่เย็นของตนเองเข้าไปตั้งเอง เนื่องจากโดยปกติร้านค้าทั่วไปจะไม่มีตู้แช่เย็น ในขณะที่การขายของผ่านโมเดิร์นเทรด ผู้ลงทุนจะต้องเป็นผู้ทำการกระจายสินค้าไปยังสาขาต่างๆ ของร้านค้าโมเดิร์นเทรดเอง เนื่องจากร้านค้าโมเดิร์นเทรดในเวียดนาม จะไม่มีศูนย์กระจายสินค้า (distribution center)

ข้อระมัดระวังเพิ่มเติมที่นักลงทุนควรระวัง คือ การเลือกผู้กระจายสินค้า จะต้องเลือกใช้ผู้กระจายสินค้าที่มีกำลังคน มีการขนส่งที่ดี และที่สำคัญต้องมีเงินทุนเป็นจำนวนพอสมควร เนื่องจากร้านค้าทั่วไปในเวียดนาม มักขาดสภาพคล่องในบางครั้ง นอกจากนี้ ควรระมัดระวังการตัดสินใจลงทุนจากการลองตลาดในงานแสดงสินค้า เนื่องจากเป็นเพียงสนามซ้อมเท่านั้น ไม่ได้ข้อมูลตลาดที่แม่นยำตรงกับความเป็นจริงนัก

ธุรกิจไทยมีโอกาสมากในการลงทุนในเวียดนาม เนื่องจาก

ประการแรก ภาษาอังกฤษของคนเวียดนามในเมืองใหญ่สื่อสารได้ในระดับดี ทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปได้โดยง่าย

ประการที่สอง คนเวียดนามมีความกระตือรือร้นในการใช้สื่อดิจิทัล ซึ่งการทำตลาดผ่านสื่อดิจิทัล (digital marketing) เป็นทางเลือกหนึ่งที่มีศักยภาพมาก

ประการที่สาม คนเวียดนามมองว่าสินค้าของไทยเป็นสินค้าที่มีคุณภาพดี และคนเวียดนามก็ไม่ได้มีอคติกับคนไทยเหมือนกับที่มีกับคนจีน จึงเป็นโอกาสที่ดีของนักลงทุนไทย

ประการสุดท้าย ชาวเวียดนามจะให้ความสำคัญกับมาตรฐานคุณภาพสินค้ามาก

ที่มา: คณะผู้วิจัย โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2560

กล่องข้อความที่ 5.2 บริษัท Thai Viet Agri Group (TVAG) และ บริษัท Thai Viet Swine Line Company Limited (TVSL) โดย บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (Thai Foods Group Public Company Limited) เริ่มเข้ามาลงทุนในเวียดนามด้วยการก่อตั้งบริษัท Thai Viet Agri Group (TVAG) ในปี 2554 และต่อมา ได้ก่อตั้ง Thai Viet Swine Line Company Limited (TVSL) ในปี 2556 ทั้งสองบริษัทข้างต้นจดทะเบียนในจังหวัดกว๋างนาม (Quang Nam) เพื่อที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนที่สูงกว่าในพื้นที่อื่น เนื่องจากเป็นเมืองที่ห่างไกลความเจริญ แต่มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ดานัง เนื่องจากดานังตั้งอยู่ทางตอนกลางของเวียดนาม ทำให้สามารถส่งสินค้าไปเหนือและใต้ได้ทั้งสองทาง ทั้งนี้ ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป เข้ามาลงทุนในเวียดนามแบบถือหุ้นเองทั้งหมด และไม่ได้รับร่วมทุนกับนักลงทุนเวียดนาม เพราะเห็นว่ามีนักลงทุนไทยหลายรายที่เข้ามาร่วมทุนแล้วไม่ประสบความสำเร็จ

บริษัท Thai Viet Agri Group (TVAG) ผลิตอาหารหมูโดยเฉพาะ ซึ่งขายให้แก่ TVSL เป็นหลักและขายอาหารหมูให้แก่จังหวัด 8 จังหวัดในภาคกลางของเวียดนาม โดยในปัจจุบันมีแผนที่จะเข้าควบรวมกับ TVSL เพื่อความสะดวกในการดูแลกิจการ ซึ่งสาเหตุที่ในตอนแรก TVAG และ TVSL จดทะเบียนแยกจากกัน มาจากการที่รัฐบาลเวียดนามจะอนุมัติบริษัทที่มีจุดประสงค์ในการผลิตเพียงอย่างเดียวได้ง่ายกว่าบริษัทที่ควบรวมการผลิตหลายอย่าง เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามกลัวการผูกขาดทางการค้า

บริษัท Thai Viet Swine Line Company Limited (TVSL) ทำกิจการฟาร์มหมู มีฟาร์มทั้งหมด 4 แห่ง และขายหมูให้กับจังหวัด 4 จังหวัดในภาคกลางของเวียดนาม ในปัจจุบันมีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดในเวียดนามกลาง ซึ่งคู่แข่งอื่นๆ เป็นเพียงคู่แข่งรายย่อยที่ยังไม่มีการเลี้ยงหมูแบบครบวงจร นับเป็นการทำการตลาดแบบตลาดเฉพาะ (niche market) ของตนเอง กล่าวคือ เลือกที่จะมาลงทุนในเวียดนามกลาง เนื่องจากยังไม่มีคู่แข่งรายใหญ่รายอื่นที่เข้ามาลงทุน ในปัจจุบัน TVSL กำลังจะลงทุนฟาร์มหมูแห่งใหม่ในจังหวัด Quang Ngai ในปี 2561 มีมูลค่าการลงทุน 110 ล้านบาท และกำลังพยายามสร้างแบรนด์เป็นของตนเอง โดยคาดว่า ในอีก 2-3 ปี จะสามารถทำการค้าในรูปแบบโมเดิร์นเทรด (modern trade)

ภาพรวมของธุรกิจฟาร์มหมูในเวียดนามนั้น ขยายตัวได้รวดเร็วกว่าตลาดไทยมาก เนื่องจากปริมาณความต้องการหมูในเวียดนามนั้นสูงกว่าในไทย โดยชาวเวียดนามจะบริโภคหมูเป็นหลัก คนเวียดนามบริโภคหมูต่อปีมากกว่าคนไทยหนึ่งคนถึง 4 เท่า นอกจากนี้ ราคาหมูที่เวียดนามดีกว่าในไทย ทำให้บริษัทฯ มีผลประกอบการที่ดีมาก สามารถคืนทุนได้ในระยะเวลาเพียง 6 ปี

ข้อแตกต่างที่สำคัญในการทำธุรกิจฟาร์มหมูในเวียดนามและในไทย คือ

ประการแรก ธุรกิจโรงเชือดหมูในเวียดนามค่อนข้างเป็นธุรกิจแบบปิด โดยที่รัฐบาลกลางจะกำหนดโควตาการเชือดหมูของแต่ละเมือง นอกจากนี้ โรงเชือดหมูในเวียดนามส่วนมากยังไม่ได้มาตรฐาน

ประการที่สอง การค้าในรูปแบบโมเดิร์นเทรดในเวียดนามยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก เนื่องจากชาวเวียดนามมีค่านิยมในการบริโภคของที่สดใหม่ และมองว่าสินค้าในร้านค้าแบบโมเดิร์นเทรดมีความสดใหม่ไม่เท่ากับร้านค้าทั่วไปในตลาดสด

ประการสุดท้าย ชาวเวียดนามยังไม่ค่อยนิยมบริโภคอาหารที่ผ่านการแช่เย็นมาก่อน เนื่องจากเชื่อว่าเป็นของที่ไม่สดใหม่ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์หมูแปรรูป ยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก

ในด้านแรงงานนั้น บริษัทฯ จ้างพนักงานชาวไทยในระดับผู้จัดการและ ผู้บริหาร และพนักงานในตำแหน่งอื่นๆ เป็นชาวเวียดนาม โดยปัญหาที่บริษัทฯ ประสบในการบริหารบุคลากรชาวเวียดนาม ได้แก่

ประการแรก การที่ชาวเวียดนามไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งปากเปล่า จะต้องออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แม้จะเป็นเรื่องที่เล็กน้อยมาก อย่างไรก็ตาม การออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรอาจเป็นวิธีที่ดีในการรับมือกับพนักงานชาวเวียดนามได้ทางหนึ่ง หากต้องการให้พนักงานรับผิดชอบและปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด

ประการที่สอง รูปแบบทางความคิดของชาวเวียดนาม มีความแตกต่างจากคนไทย และชาวเวียดนามจะชอบตัดสินใจเองโดยที่ไม่ปรึกษาหัวหน้าชาวไทยก่อน ทำให้งานที่ทำออกมา อาจไม่ได้ตามมาตรฐานตามที่หัวหน้าต้องการ

ประการที่สาม แรงงานหญิงชาวเวียดนามมีอัตราการตั้งครรภ์สูง

อย่างไรก็ตาม ข้อได้เปรียบของบุคลากรเวียดนามคือ ปัจจุบันมีชาวเวียดนามที่สามารถใช้ภาษาไทยได้คล่องแคล่ว เนื่องจากมหาวิทยาลัยในเวียดนาม เช่น มหาวิทยาลัยดานัง มีการสอนหลักสูตรภาษาไทย นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาชาวเวียดนามที่ไปศึกษาในมหาวิทยาลัยในไทย เช่น ขอนแก่น อุบลราชธานี มหาสารคาม เป็นต้น ทำให้บริษัทมีบุคลากรชาวเวียดนามที่สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี ซึ่งเป็นผลดีต่อการสื่อสารภายในบริษัท และใช้ภาษาท้องถิ่นได้ดีในการติดต่อกับหน่วยงานราชการภายนอกด้วย

ความท้าทายสำคัญในการลงทุนในเวียดนาม ได้แก่

ประการแรก รัฐบาลเวียดนามเปลี่ยนแปลงกฎหมายบ่อย และยังมีการตีความกฎหมายที่ต่างกันในแต่ละหน่วยงานอีกด้วย

ประการที่สอง ปัญหาการติดสินบนในเวียดนาม โดยมีการติดสินบนทั้งระหว่างเอกชนและเอกชนด้วยกัน และระหว่างเอกชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ประการที่สาม เวียดนามมีความเคร่งครัดในด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงต้องสร้างโรงงานให้ได้ตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ โดยมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในเวียดนามสูงกว่าไทย

ประการสุดท้าย การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐของเวียดนามต่อนักลงทุนในท้องถิ่นและนักลงทุนชาวต่างชาติมีความแตกต่างกัน เช่น การตรวจคุณภาพสิ่งแวดล้อม โรงงานของชาวต่างชาติจะถูกตรวจสอบบ่อยกว่าและเข้มงวดมากกว่า นอกจากนี้ ชาวบ้านในท้องถิ่นก็ปฏิบัติต่อนักลงทุนชาวต่างชาติต่างออกไปด้วย ดังนั้นบริษัทไทยควรปฏิบัติตามกฎหมายของเวียดนามอย่างเคร่งครัด และใช้บริการที่ปรึกษาทางกฎหมาย

ที่มา: คณะผู้วิจัย โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2560

บทที่ 6 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

จากรายงานของสมาคมสิ่งพิมพ์เวียดนาม (Vietnam Print Association: VPA) พบว่า อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องเติบโตอย่างต่อเนื่องที่ระดับร้อยละ 10 ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และมีการคาดการณ์ว่า ในอนาคต จะเติบโตร้อยละ 15 -20 ต่อปี เนื่องจากปริมาณความต้องการภายในประเทศ รวมถึงปริมาณความต้องการจากภาคการส่งออกที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง⁶⁷

การที่เวียดนามเข้าร่วมความตกลงทางการค้าหลายฉบับ และมีกำลังแรงงานวัยหนุ่มสาวจำนวนมาก ทำให้เวียดนามจะกลายเป็นฐานการผลิตที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก โดยในปัจจุบันเวียดนามมีโรงงานผลิตบรรจุภัณฑ์เกือบ 1,000 แห่งทั่วประเทศ และยังสามารถดึงดูดเงินลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศได้เป็นจำนวนมาก⁶⁸ อาทิ เยอรมนี (บริษัท Joint Riekermann, Intergrafica Print & Pack) สวีเดน (บริษัท Tetra Park) ไต้หวัน (บริษัท Lian You, Tsai Yi, Hong Yona) จีน (บริษัท Shanghai Sunshine) และ ญี่ปุ่น (บริษัท Vina Seiko) รวมถึงไทย ซึ่งได้แก่ กลุ่มเอสซีจี (SCG Group) จากประเทศไทย

6.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

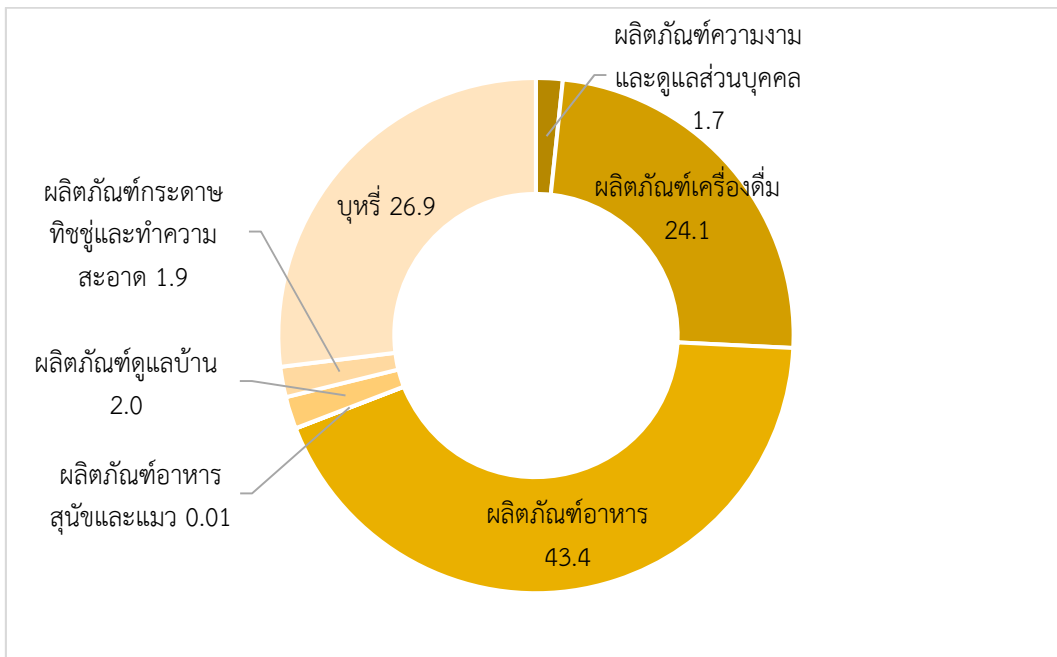
จากสถิติจำนวนบรรจุภัณฑ์ที่จำหน่ายในเวียดนาม พบว่า เวียดนามมีการจำหน่ายบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์อาหารมากที่สุด (2.2 หมื่นล้านหน่วย หรือ ร้อยละ 43.4) รองลงมาคือ บรรจุภัณฑ์สำหรับบุหรี (1.4 หมื่นล้านหน่วย หรือ ร้อยละ 26.9) และ บรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม (1.2 หมื่นล้านหน่วย หรือ ร้อยละ 24.1) ตามลำดับ โดยในภาพรวม จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่จำหน่ายในเวียดนามมีการขยายตัวมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2555 ซึ่งชนิดของบรรจุภัณฑ์ที่มีอัตราการเติบโตระหว่างปี 2555-2559 มากที่สุด คือ บรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์อาหารสุนัขและแมว โดยมีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 17.1 (ภาพที่ 6.1 และ ตารางที่ 6.1)

⁶⁷ ที่มา : บทความ “Packaging Industry: Opportunity Escape Domestic Enterprises” โดยสำนักข่าว VietNamNet Birdge ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

⁶⁸ ที่มา: หนังสือ “Vietnam Business and Investment Opportunities Yearbook” โดย International Business Publications

ภาพที่ 6.1 สัดส่วนจำนวนบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดในเวียดนาม ปี 2559 จำแนกตามการใช้งาน

หน่วย: ร้อยละ

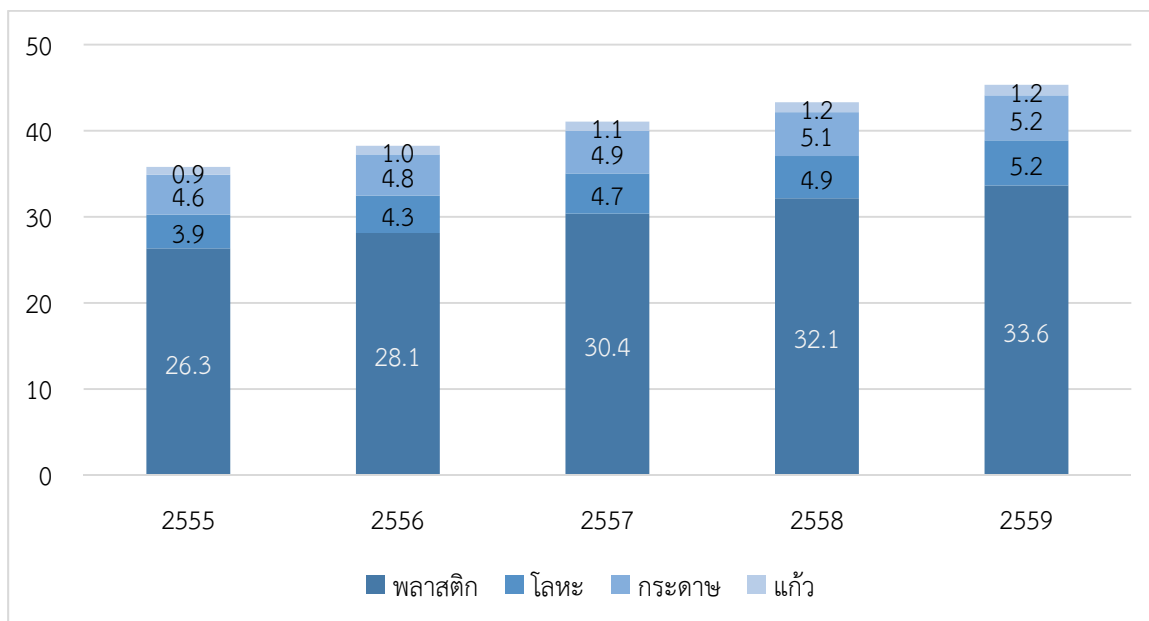

ที่มา: ฐานข้อมูล “Packaging Industry in Vietnam” โดย Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

หากจำแนกชนิดของบรรจุภัณฑ์โดยวัสดุที่ใช้ผลิต พบว่าในปี 2559 เวียดนามมีการผลิตบรรจุภัณฑ์จากพลาสติกเป็นจำนวนมากที่สุด โดยมีปริมาณกว่า 33.6 พันล้านหน่วย โดยคิดเป็น 3 ใน 4 ของปริมาณบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตทั้งหมด รองลงมาเป็นบรรจุภัณฑ์จากโลหะ และ กระดาษ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 11.6 และ 11.5 ตามลำดับ และสุดท้าย คือ บรรจุภัณฑ์จากแก้ว ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.7 สำหรับอัตราการเติบโตต่อปีเฉลี่ยในช่วงปี 2555-2559 พบว่าบรรจุภัณฑ์จากโลหะและแก้ว มีอัตราการเติบโตที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 7.6 และ 7.4 ตามลำดับ ในขณะที่บรรจุภัณฑ์จากพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 6.3 และ บรรจุภัณฑ์จากกระดาษ มีอัตราการเติบโตต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.1 (ภาพที่ 6.2)

ภาพที่ 6.2 จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดในเวียดนาม ปี 2559 จำแนกตามวัสดุที่ใช้ผลิต

หน่วย: พันล้านหน่วย

ที่มา: คณะผู้วิจัย คำนวณจากฐานข้อมูล “Packaging Industry in Vietnam” โดย Euromonitor (สืบค้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2560)

ตารางที่ 6.1 จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดในเวียดนาม ปี 2555-2559

หน่วย: ล้านหน่วย

ชนิดของบรรจุภัณฑ์ จำแนกตามการใช้งานและวัสดุ	2555	2556	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตเฉลี่ย ปี 2555-2559 (ร้อยละ)
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ความงามและ ดูแลส่วนบุคคล	628.3	685.5	738.9	792.9	841.5	7.6
โลหะ	3.2	6.1	6.7	7.3	7.9	29.4
พลาสติกแข็ง	276.1	304.6	334.2	364.9	390.7	9.1
แก้ว	19.6	22.4	25.0	27.7	30.5	11.7
กระดาษ (paper-based container)	190.1	202.8	213.9	224.5	234.2	5.4
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	139.3	149.6	159.1	168.6	178.1	6.3
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม	7,483.3	8,608.6	10,114.7	11,174.3	12,115.2	12.9
โลหะ	3,332.1	3,722.6	4,025.3	4,289.6	4,598.5	8.4
พลาสติกแข็ง	3,151.4	3,774.0	4,876.1	5,571.5	6,108.0	18.2
แก้ว	504.0	556.9	599.3	647.6	696.7	8.4
กล่องของเหลว (liquid carton)	26.5	35.9	38.5	41.3	47.1	16.0
กระดาษ (paper-based container)	190.6	209.5	230.9	249.5	264.1	8.5
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	278.7	309.7	344.5	374.8	400.9	9.5
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหาร	16,722.6	18,079.3	19,369.5	20,596.8	21,797.9	6.9
โลหะ	543.7	576.0	587.0	588.1	596.8	2.4
พลาสติกแข็ง	3,038.0	3,357.9	3,909.2	4,479.6	4,979.3	13.2

ชนิดของบรรจุภัณฑ์ จำแนกตามการใช้งานและวัสดุ	2555	2556	2557	2558	2559	อัตราการเติบโตเฉลี่ย ปี 2555-2559 (ร้อยละ)
แก้ว	401.6	427.0	452.0	477.0	502.8	5.8
กล่องของเหลว (liquid carton)	3,101.5	3,554.2	3,985.2	4,419.0	4,885.8	12.0
กระดาษ (paper-based container)	323.0	362.6	398.4	434.7	486.6	10.8
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	9,314.7	9,801.7	10,037.5	10,198.4	10,346.6	2.7
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหารสุนัข และแมว	3.1	3.7	4.6	5.2	5.8	17.1
โลหะ	1.0	1.1	1.1	1.2	1.3	6.9
พลาสติกแข็ง	0.0	0.0	0.4	0.6	0.7	16.7
กระดาษ (paper-based container)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	2.2	2.6	3.0	3.4	3.8	14.7
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ดูแลบ้าน	765.2	823.0	885.7	953.4	1,012.4	7.3
โลหะ	29.0	30.4	31.7	32.9	34.6	4.5
พลาสติกแข็ง	269.5	290.6	311.2	330.8	348.6	6.6
แก้ว	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	25.0
กระดาษ (paper-based container)	24.7	25.5	26.3	27.3	28.8	3.9
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	441.9	476.4	516.3	562.2	600.3	8.0
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์กระดาษทิชชู และทำความสะอาด	755.3	807.6	858.9	909.1	956.5	6.1
พลาสติกแข็ง	4.9	5.3	5.8	6.3	6.8	8.5
กระดาษ (paper-based container)	17.3	18.6	20.0	21.6	23.0	7.4
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	733.1	783.7	833.1	881.2	926.7	6.0
บรรจุภัณฑ์บุหรี	12,574.4	12,841.0	13,102.1	13,337.3	13,544.9	1.9
โลหะ	2.2	1.7	1.4	1.1	0.9	-20.0
กระดาษ (paper-based container)	3,881.9	3,968.6	4,053.5	4,130.2	4,198.1	2.0
บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว	8,690.4	8,870.6	9,047.2	9,206.1	9,345.9	1.8

ที่มา: ฐานข้อมูล “Packaging Industry in Vietnam” โดย Euromonitor

หมายเหตุ: ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวกที่ 8

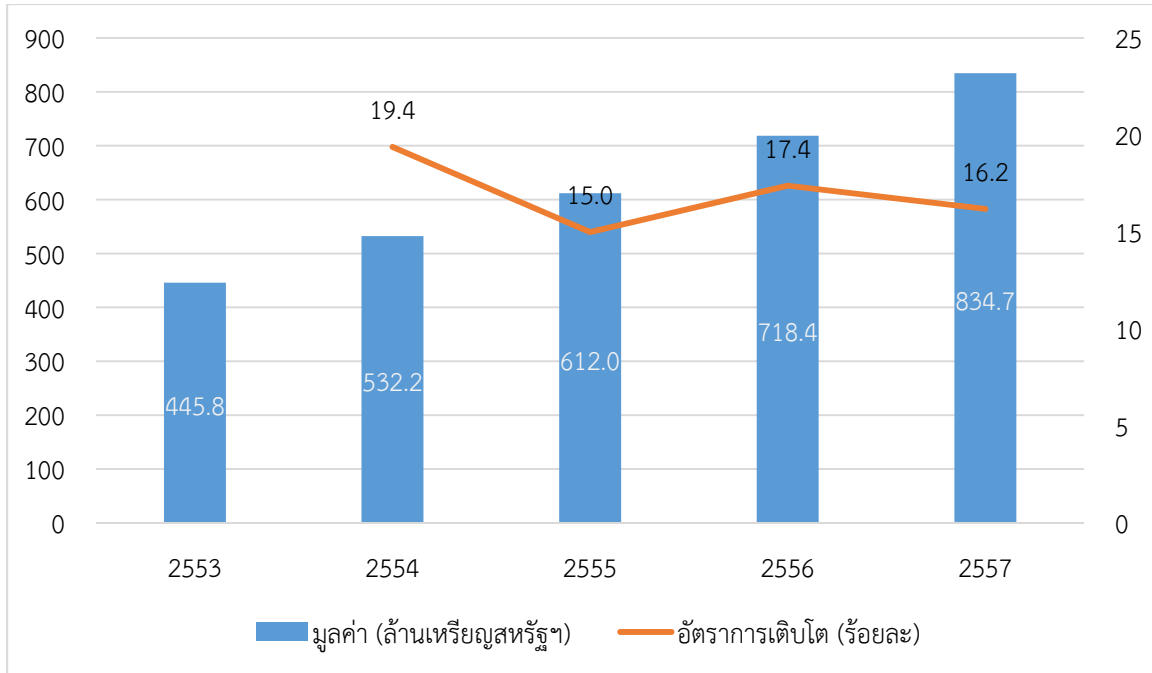
Biinform บริษัทจัดการข้อมูลและการวิจัยธุรกิจรายใหญ่ของเวียดนาม ได้รายงานผลการศึกษเกี่ยวกับอุตสาหกรรมของเวียดนามว่า การเติบโตของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มทำให้อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกของเวียดนามเติบโต⁶⁹ จนมีมูลค่าสูงถึง 3.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2557 โดยอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกของเวียดนาม มีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดในประเภทบรรจุภัณฑ์อ่อนตัว คิดเป็นมูลค่า 8.3 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ (ร้อยละ 21) รองลงมาเป็นขวดพลาสติกพอลิเอทิลีนเทเรฟทาเลต (polyethylene terephthalate: PET) คิดเป็นมูลค่า 6.5 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ (ร้อยละ 17) และส่วนแบ่งตลาดที่เหลือ (ร้อยละ 62) เป็นบรรจุภัณฑ์พลาสติกอื่น ๆ⁷⁰ เช่น บรรจุภัณฑ์ชนิดแข็งตัว ฝาพลาสติก เป็นต้น

⁶⁹ ที่มา: บทความ “Vietnam Flexible Packaging Market 2015” โดย Biinform

⁷⁰ Stoxplus, Plastic Packaging Fact Sheet, (2015)

สำหรับอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์อ่อนตัวในเวียดนาม สามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ตามการใช้งาน ได้แก่ บรรจุภัณฑ์อ่อนตัวสำหรับเครื่องดื่ม อาหารบรรจุห่อ แกสซิกันท์ อาหารทะเล และ อื่นๆ โดยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตต่อปี (ปี 2553-2557) เฉลี่ยร้อยละ 17.0 (ภาพที่ 6.3)

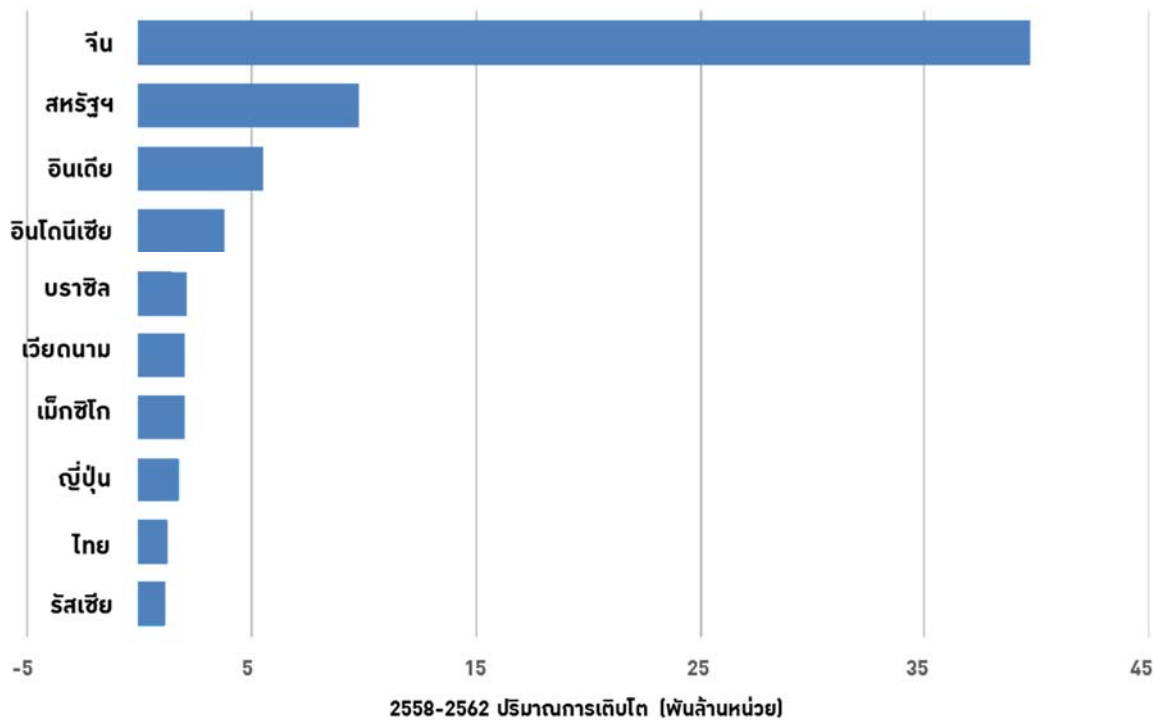
ภาพที่ 6.3 มูลค่าอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์อ่อนตัวในเวียดนาม

ที่มา: Stoxplus, Flexible Packaging Fact Sheet, (2015)

ในส่วนของบรรจุภัณฑ์ขวดพลาสติกพอลิเอทิลีนเทเรฟทาเลต (polyethylene terephthalate: PET) จากการคาดการณ์โดย Euromonitor เวียดนามจะกลายเป็นประเทศอันดับที่ 6 ซึ่งมีปริมาณการเติบโตของปริมาณขวดพลาสติก PET ระหว่างปี 2558-2562 สูงรองจากจีน สหรัฐอเมริกา อินเดีย อินโดนีเซีย และ บราซิล ตามลำดับ (ภาพที่ 6.4)

ภาพที่ 6.4 คาดการณ์ 10 ประเทศที่มีการเติบโตของปริมาณขวดพลาสติก PET มากที่สุด ปี 2558-2562

ที่มา: Euromonitor, Global Packaging: Sizing Demand and Opportunities for Pet Bottles, (2015)

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมา อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ของเวียดนาม ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันในระดับโลกได้ เนื่องจากเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมนี้ยังมีความล้าหลังกว่ามาตรฐานในระดับโลกถึง 30 ปี และมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการลงทุนเพื่อพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์

6.2 นโยบายและสิทธิประโยชน์ที่ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

สำหรับอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์นั้น ไม่ได้อยู่ในรายการการลงทุนที่ได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ ทำให้ไม่สามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม ซึ่งผู้ประกอบการท้องถิ่นในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ของเวียดนาม มีการแสดงออกถึงความถึงต้องการให้รัฐบาลเวียดนามสนับสนุนอุตสาหกรรมนี้มากขึ้น ผ่านสมาคมบรรจุภัณฑ์เวียดนาม (Vietnam Packaging Association: Vinpas) โดยแม้ว่าอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในเวียดนาม จะเป็นอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัวและมีศักยภาพ แต่สำหรับในประเทศเวียดนามแล้ว อุตสาหกรรมนี้ ยังเป็นเพียงหน่วยย่อยในอุตสาหกรรมอื่น ตัวอย่างเช่น ภายใต้รายการรหัสธุรกิจซึ่งออกโดยกระทรวงการวางแผนและการลงทุนของเวียดนาม บรรจุภัณฑ์ซึ่งทำจากไม้ มีรหัสย่อยภายใต้ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่และไม้ และไม่มีรหัสธุรกิจสำหรับบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากโลหะ ยาง และ แก้ว เป็นต้น

แตกต่างไปจากประเทศที่พัฒนาแล้วอื่นๆ ที่จัดให้อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ⁷¹

อย่างไรก็ตาม หากการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ เป็นการลงทุนในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการสนับสนุนพิเศษ โครงการการลงทุนดังกล่าว ก็สามารถที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามพื้นที่นั้นๆ เช่น การลงทุนในพื้นที่ที่ประสบความยากลำบาก หรือ ยากลำบากเป็นพิเศษทางเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนในเขตอุตสาหกรรม หรือ เขตเศรษฐกิจ เป็นต้น รวมไปถึงหากการลงทุนดังกล่าว เป็นการลงทุนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีมูลค่าการลงทุนสูงกว่า 6 ล้านล้านดอง (ประมาณ 278 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ภายใน 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกไปรับรองการลงทุน ก็มีสิทธิที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆในการลงทุนเช่นกัน

6.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

6.3.1 มาตรฐานความปลอดภัยทางเทคนิคสำหรับบรรจุภัณฑ์

เวียดนามมีข้อบังคับเฉพาะสำหรับประเภทบรรจุภัณฑ์ที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ พลาสติก โลหะ และแก้ว เพื่อให้แน่ใจว่าบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศ มีคุณสมบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย โดยในปี 2554 รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศใช้ระเบียบทางเทคนิค (technical regulation) QCVN 12-3:2011/BYT เพื่อกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยทางเทคนิคสำหรับบรรจุภัณฑ์โลหะ และ QCVN 12-1:2011/BYT ซึ่งกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยทางเทคนิคสำหรับบรรจุภัณฑ์พลาสติก ต่อจากนั้นกระทรวงสาธารณสุขได้เผยแพร่ระเบียบทางเทคนิคฉบับใหม่ QCVN 12-1:2015/BYT เมื่อปี 2558 ซึ่งกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยทางเทคนิคสำหรับบรรจุภัณฑ์ที่ทำจากแก้วและเซรามิก

6.3.2 ระเบียบเกี่ยวกับฉลากบนบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม⁷²

รัฐบาลเวียดนามมีระเบียบและคำแนะนำที่ชัดเจน เกี่ยวกับข้อมูลซึ่งพิมพ์ลงบนบรรจุภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ตาม Circular 34/2014/TTLT-BYT-BNNPTNT-BCT ซึ่งออกเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2557 เกี่ยวกับการควบคุมข้อมูลที่เขียนบนบรรจุภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม โดยบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ต้องประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อแบรนด์ ชื่อผู้ผลิต ส่วนประกอบ น้ำหนัก วันที่ผลิต วันหมดอายุ คำแนะนำในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ ต้นกำเนิดของผลิตภัณฑ์ และอื่นๆ

⁷¹ The Saigon Times, Packaging industry seeking more Govt support, (2016)

⁷² ที่มา: บทความ “Packaging Industry in Vietnam” โดย Euromonitor

- วันหมดอายุบนบรรจุภัณฑ์อาหาร

ผู้ผลิตอาหารหลายรายในเวียดนามปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับวันที่หมดอายุในผลิตภัณฑ์ของตน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ค้าปลีก ให้สามารถปรับเปลี่ยนวันที่ในรายการสินค้าคงคลังที่หมดอายุได้ในภายหลัง ทำให้เกิดความลังเลของผู้บริโภคชาวเวียดนามในการซื้อสินค้าจากแบรนด์ในประเทศ ส่งผลให้รัฐบาลเวียดนามได้ออกกฎหมาย N 38/2012/ND-CP ในปี 2558 โดยมีใจความสำคัญ คือ บรรจุภัณฑ์สำหรับอาหารที่มีประโยชน์ (functional food) อาหารเสริม (dietary supplements) อาหารสุขภาพ (health food) ยา (medicine) อาหารโภชนาการ (nutritional food) และอาหารที่มีแนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายจากเชื้อจุลินทรีย์ ต้องระบุวันที่หมดอายุเพื่อความปลอดภัย (safety expiry date) โดยใช้คำว่า “expiry date” หรือ “use by date” สำหรับอาหารประเภทอื่นนั้น อาจใช้คำว่า “best before date” แทนได้ ตามความเหมาะสมกับชนิดของผลิตภัณฑ์อาหาร

ผลิตภัณฑ์ที่ระบุวันที่หมดอายุเพื่อความปลอดภัยโดยใช้คำว่า “expiry date” หรือ “use by date” หากผ่านวันที่ที่ระบุไว้แล้ว จะไม่สามารถนำมาวางขายในร้านค้าปลีกได้ สำหรับสินค้าที่ระบุด้วยคำว่า “best before date” จะยังสามารถวางขายสินค้าได้ แม้วันที่ระบุไว้จะได้ผ่านไปแล้ว หากผู้ผลิตสามารถพิสูจน์ได้ว่าสินค้ายังสามารถบริโภคได้โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย

6.4 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

ตัวอย่างผู้ประกอบการที่สำคัญในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ของเวียดนาม ได้แก่

- Tetra Pak Vietnam JSC เป็นกิจการของผู้ประกอบการสัญชาติสวีเดน โดยมีสินค้าหลักเป็นบรรจุภัณฑ์นมในลักษณะของเหลว ทั้งนี้ เวียดนามถือได้ว่าเป็น 1 ใน 10 ตลาดของ Tetra Pak ที่มีการบริโภคนมสูงที่สุด แม้จะยังไม่สูงเท่าในออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร แคนาดา และ สหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่คาดว่า การบริโภคนมของชาวเวียดนามจะเพิ่มสูงขึ้นในเร็วนี้ และเป็นผลดีต่อ Tetra Pak Vietnam ปัจจุบัน Tetra Pak Vietnam ได้ลงทุนสร้างโรงงานผลิตในจังหวัดบิन्हเยือง มีมูลค่ากว่า 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และคาดว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้นในปี 2562 ทั้งนี้ เมื่อโรงงานดังกล่าวเริ่มดำเนินการผลิต จะกลายเป็น 1 ใน 5 โรงงานที่มีกำลังการผลิตสูงสุด จาก 42 โรงงานของ Tetra Pak ทั่วโลก
- Vietnam J.S Plastic Packaging Co., Ltd. เป็นบริษัทสัญชาติเกาหลีใต้ ซึ่งก่อตั้งในเวียดนาม เมื่อปี 2543 โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ใน Vietnam Singapore Industrial Park (VSIP) ในจังหวัดบิन्हเยือง โดยมีการผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติก กระดาษ และ พอยล์ลอลูมิเนียมสำหรับใช้กับอาหาร ทั้งนี้ Vietnam J.S Plastic Packaging ได้ลงทุนเป็นมูลค่ากว่า 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์

ในการผลิตที่มีความทันสมัย ส่งผลให้สินค้ามีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล โดยมีลูกค้าทั้งในเวียดนาม และส่งออกนอกประเทศไปยัง จีน ฟิลิปปินส์ ไทย เกาหลีใต้ และ สเปนลาว

- Tong Yuan Packaging Co., Ltd. เป็นบริษัทสัญชาติไต้หวัน ซึ่งก่อตั้งในเวียดนามเมื่อปี 2539 โดยผลิตบรรจุภัณฑ์อ่อนตัวเป็นหลัก โดยบรรจุภัณฑ์ที่ผลิต ถูกนำไปใช้กับสินค้าหลากหลายประเภท โดยสินค้าหลัก คือ อาหาร เช่น ขนม บิสกิต ลูกอม ชา กาแฟ เนื้อและอาหารทะเลแช่แข็ง เป็นต้น รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ แชมพู น้ำยาล้างผ้า เครื่องสำอาง ยาฆ่าแมลง และอื่นๆ
- Duy Tan Plastic JSC เป็นผู้ประกอบการของเวียดนาม ที่ผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกเป็นหลัก โดยก่อตั้งในปี 2530 และกลายมาเป็น Vietnam national brand ในปี 2557 โดยจำหน่ายบรรจุภัณฑ์พลาสติกให้กับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ความงามและดูแลตนเอง เช่น แชมพู สบู่เหลว และคอนดิชันเนอร์ รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ดูแลบ้าน ผลิตภัณฑ์อาหาร และ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

6.5 การลงทุนของธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

ผู้ประกอบการไทยรายใหญ่ ที่ลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในเวียดนาม ได้แก่ เครือบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) โดยธุรกิจบรรจุภัณฑ์ในเวียดนามของ SCG แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- กิจการบรรจุภัณฑ์ ซึ่งรวมถึง กระจาด ขวดกระจาด บรรจุภัณฑ์อ่อนตัว ได้แก่
 - New Asia Industries Co., Ltd. ซึ่งลงทุนในโฮจิมินห์ซิตี
 - Alcamax Packaging (Vietnam) Co., Ltd. ซึ่งลงทุนในบินเยือง
 - AP Packaging (Hanoi) Co., Ltd. ซึ่งลงทุนในไฮเอียง
 - Packamex (Vietnam) Co., Ltd. ซึ่งลงทุนในโฮจิมินห์ซิตี
 - Tin Thanh Packing Joint Stock Company ซึ่งลงทุนในลองฮาน
- กิจการกระดาษบรรจุภัณฑ์ ได้แก่
 - Vina Kraft Paper Co., Ltd. ซึ่งลงทุนในบินเยือง

สำหรับผู้ประกอบการไทยรายอื่นในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ได้แก่

- บริษัทศรีไทย ซึ่งลงทุนในฮานอย และ บินเยือง
- United Packaging JVC ซึ่งลงทุนในโฮจิมินห์ซิตี
- Starprint Vietnam Company ซึ่งลงทุนในดองไ
- LS Pack ซึ่งลงทุนในโฮจิมินห์ซิตี
- CP Packaging Vietnam ซึ่งลงทุนในดองไ
- Lucky Star Plastic ซึ่งลงทุนในดองไ

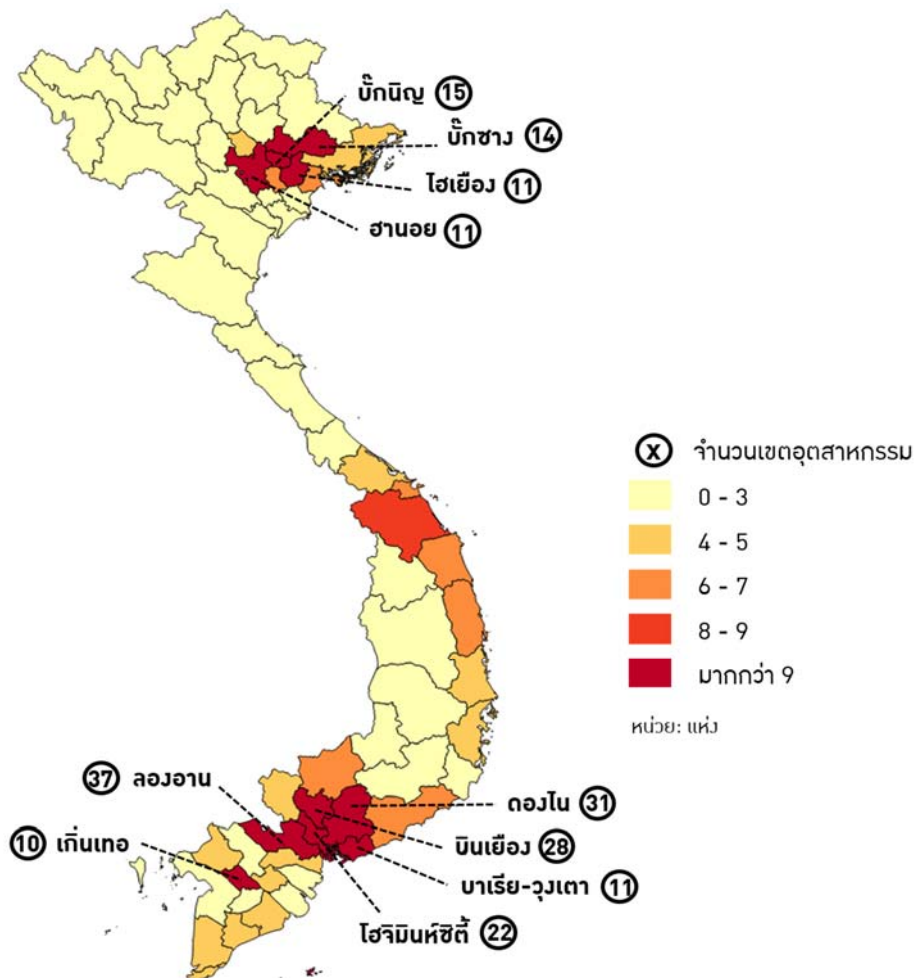
- TBC Ball Beverage Can ซึ่งลงทุนในบิ่ญเยือง

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ส่วนมาก จะลงทุนในภาคใต้ของเวียดนาม โดยเฉพาะในเมืองโฮจิมินห์ซิตี ดองโน และ บิ่ญเยือง

6.6 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

จากลักษณะของอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ที่จะต้องตั้งโรงงานอยู่ใกล้เคียงกับลูกค้า เพื่อความสะดวกในการขนส่ง พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ จึงควรจะเป็นพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งอาจพิจารณาจากจำนวนเขตอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในแต่ละพื้นที่ โดยจังหวัดในเวียดนามที่มีจำนวนเขตอุตสาหกรรมสูงสุด คือจังหวัดลองอาน (37 แห่ง) จังหวัดดองโน (31 แห่ง) และ จังหวัดบิ่ญเยือง (28 แห่ง) ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามจังหวัด มีที่ตั้งอยู่ในเวียดนามใต้ (ภาพที่ 6.5)

ภาพที่ 6.5 แผนที่ความหนาแน่นของเขตอุตสาหกรรมในเวียดนาม

ที่มา: คณะผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจาก Open Development Vietnam และ VIIPIP

ทั้งนี้ หากธุรกิจมีผลประกอบการและกำไรในระดับสูง อาจพิจารณาเข้าไปตั้งโรงงานในเขตเศรษฐกิจ เพื่อผลประโยชน์ในด้านสิทธิประโยชน์ในการลงทุน และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม หากธุรกิจมีกำไรในระดับปานกลางหรือต่ำ อาจพิจารณาตั้งโรงงานอยู่ภายนอกเขตเศรษฐกิจ เนื่องจากราคาที่ดินในเขตเศรษฐกิจจะมีราคาสูงกว่าภายนอก และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่คุ้มค่ากับการเสียค่าที่ดินที่สูง⁷³ โดยตัวอย่างผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในเวียดนาม ที่เลือกตั้งโรงงานนอกเขตเศรษฐกิจ คือ บริษัท เอพี แพคเกจจิ้ง และที่เลือกตั้งโรงงานในเขตเศรษฐกิจ คือ บริษัทศรีไทย (ฮานอย)

6.7 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

เช่นเดียวกับการลงทุนโดยทั่วไป รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ คือ การลงทุนที่เป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมด ไม่จำเป็นต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่น หรือหากต้องการที่จะร่วมทุน ก็อาจจะหาผู้ประกอบการชาวต่างชาติเป็นผู้ร่วมทุน (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ในหัวข้อที่ 5.7 รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม)

6.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

6.8.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาส

(1) การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ในบรรจุภัณฑ์ โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม

จากการสำรวจโดย Euromonitor พบว่าปริมาณความต้องการสินค้าบรรจุภัณฑ์อาหารในปี 2558 คิดเป็นปริมาณ 3.9 ล้านตัน ซึ่งส่งผลให้เวียดนาม มีปริมาณความต้องการสินค้าบรรจุภัณฑ์อาหารสูงเป็นอันดับที่ 32 ของโลก และคาดการณ์ว่า เวียดนามจะมีอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นเป็น 5.4 ล้านตัน ในปี 2563 ซึ่งนับว่ามีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 38 ในขณะที่ในช่วงเวลาเดียวกัน ปริมาณความต้องการของทั่วโลกจะมีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 13 เท่านั้น

ในส่วนของบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม ได้มีการคาดการณ์ว่า อัตราการบริโภคผลิตภัณฑ์จากนมต่อคน ซึ่งคิดเป็น 25 ลิตรต่อคนในปี 2558 จะเพิ่มขึ้นเป็น 28 ลิตรต่อคนภายในปี 2563 ในขณะที่เครื่องดื่มอื่นๆ จะมีปริมาณการบริโภคเป็น 3.3 พันล้านลิตรในปี 2563 เช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นศักยภาพของตลาดเวียดนามในธุรกิจบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์จากกระดาษแข็ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62.2 ของบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มทั้งหมด และบรรจุภัณฑ์จากอลูมิเนียม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.3⁷⁴

⁷³ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

⁷⁴ Vietnamnet, Vietnamese packaging firms feel the heat, (2017)

นอกเหนือจากการเติบโตของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในเวียดนามแล้ว การเพิ่มขึ้นในการส่งออกอาหารทะเล เสื้อผ้าและสิ่งทอ ขนมหวาน และสินค้าอื่นๆ ยังส่งผลให้อุปสงค์ในบรรจุภัณฑ์เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน⁷⁵

(2) ผู้ประกอบการไทยมีเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยกว่าผู้ประกอบการท้องถิ่น

แม้เวียดนามจะมีผู้ประกอบการในท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาที่ทำให้อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในเวียดนามไม่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล คือปัญหาความล่าช้าทางด้านเทคโนโลยีและความไม่มีประสิทธิภาพในการผลิต⁷⁶ ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่ดีกว่า มีความได้เปรียบกว่าผู้ประกอบการในท้องถิ่น พบว่าในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกกว่าร้อยละ 90 ของตลาด เป็นส่วนแบ่งของผู้ประกอบการไทย เกาหลีใต้ และ ญี่ปุ่น⁷⁷

6.8.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยง

(1) ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จากการเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าเม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีน

เมื่อต้นเดือนมกราคม 2560 ที่ผ่านมา เวียดนามได้เพิ่มอัตราภาษีการนำเข้าเม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีนขึ้นเป็นร้อยละ 3 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าเดิมประมาณ 3 เท่า ส่งผลกระทบต่อการนำเข้าวัตถุดิบผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกในเวียดนาม ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 70-80 ของวัตถุดิบในการผลิตทั้งหมด⁷⁸

(2) ความคาดหวังของลูกค้าต่อสินค้าบรรจุภัณฑ์ที่แตกต่างจากในไทย

ตัวอย่างเช่น สินค้ากล่องกระดาษในไทย ลูกค้าจะเน้นเรื่องความทนทาน เพื่อปกป้องสินค้าที่บรรจุเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ในเวียดนาม จะเน้นทั้งความทนทาน และรูปลักษณ์ไปพร้อมกัน เนื่องจากร้านค้าแบบโมเดิร์นเทรด มักนำกล่องบรรจุสินค้าไปวางแสดง โรงงานบรรจุภัณฑ์จึงต้องพิมพ์สีกล่องถึง 7 สี เพื่อความสวยงาม ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น โดยที่ราคาขายไม่ได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่จำเป็นต้องทำ เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นในตลาด⁷⁹

⁷⁵ Vietnamnet, Prospects bright for VN packing firms, (2017)

⁷⁶ Viet Nam News, VN's packaging and printing sector on the rise, (2017)

⁷⁷ Vietnamnet, Vietnamese packaging firms feel the heat, (2017)

⁷⁸ Vietnam Business News, Packaging firms concerned about new import tariff, (2017)

⁷⁹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

6.8.3 ปัจจัยสำคัญอื่นๆ

Toan Phat Packing Joint Stock Company ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการด้านบรรจุภัณฑ์ของเวียดนาม ได้เผยแพร่บทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการด้านบรรจุภัณฑ์ควรคำนึงถึง ดังต่อไปนี้⁸⁰

1. ข้อมูลโภชนาการมีความสำคัญมากขึ้นในบรรจุภัณฑ์อาหาร โดยผู้บริโภคชาวเวียดนามมีความตื่นตัวมากขึ้นในเรื่องของสุขภาพ โดยเฉพาะในด้านการบริโภคอาหาร ทำให้บรรจุภัณฑ์อาหารจะต้องมีรายละเอียดมากขึ้นตามไปด้วย
2. นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์มีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะในผลิตภัณฑ์น้ำอัดลม เนื่องจาก การแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในตลาดน้ำอัดลม ทำให้การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อดึงดูดผู้บริโภคเป็นปัจจัยที่สำคัญในการแข่งขัน
3. ความนิยมในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านสะดวกซื้อในปี 2559 มีมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้บริโภค ทำให้บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีขนาดเหมาะสมแก่การพกพา และบรรจุภัณฑ์ที่ยังให้ความหรูหราแม้จะเป็นเพียงสินค้าที่จำหน่ายในร้านสะดวกซื้อเป็นที่ต้องการ
4. ความต้องการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมความงามที่จะปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้น่าดึงดูดยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ผลิตต้องพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการขาย เนื่องจากการคำนึงถึงภาพลักษณ์ของผู้บริโภคชาวเวียดนามที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ความงามที่เป็นที่นิยม คือบรรจุภัณฑ์ที่มีความเรียบง่ายและสะดวกต่อการใช้ มากกว่าบรรจุภัณฑ์ที่มีความซับซ้อน
5. ในส่วนของบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ดูแลบ้านนั้น พบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาหรือความต้องการบรรจุภัณฑ์มากนัก เนื่องจากผู้บริโภคเน้นการเลือกซื้อสินค้าจากคุณภาพผลิตภัณฑ์มากกว่า ทำให้การพัฒนาสินค้าเน้นไปที่ตัวผลิตภัณฑ์มากกว่าที่ตัวบรรจุภัณฑ์

⁸⁰ ที่มา: บทความ “Problems that Vietnam's Packaging Industry is Facing Recently” โดย Toan Phat Packing Joint Stock Company

6.9 กรณีศึกษาการลงทุนไทยในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

ตัวอย่างผู้ประกอบการไทยที่ประสบความสำเร็จในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ของเวียดนาม เช่น บริษัท เอพี แพคเกจจิ้ง จำกัด ดังแสดงในกรณีศึกษาที่ 6.1 และบริษัท ศรีไทย (ฮานอย) จำกัด ดังแสดงในกรณีศึกษาที่ 6.2

กล่องข้อความที่ 6.1 กรณีศึกษา: บริษัท เอพี แพคเกจจิ้ง จำกัด

บริษัท เอพี แพคเกจจิ้ง จำกัด หรือ AP Packaging (Hanoi) Co., Ltd. ดำเนินธุรกิจในการบรรจุภัณฑ์ โดยเป็นการร่วมทุนระหว่าง SCG Paper ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 70 และบริษัท Rengo ของญี่ปุ่นถือหุ้นร้อยละ 30 ทั้งนี้ กระดาษที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกล่องกระดาษ ส่วนใหญ่มาจากบริษัท Vina Kraft Paper Co., Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทลูกของเครือเอสซีจี ซึ่งอยู่ทางเวียดนามใต้

โรงงานของ เอพี แพคเกจจิ้ง ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมนามแซ็ก (Nam Sach Industrial Zone) ตำบลนามแซ็ก เมืองไฮเอียง (Hai Duong) ซึ่งอยู่ระหว่างเมืองฮานอยและโฮฟอง โดยอยู่ใกล้กับโรงงานของลูกค้า ทำให้สะดวกในการจัดส่งสินค้า เนื่องจากกล่องกระดาษลูกฟูกนั้นมีขนาดใหญ่ จึงทำให้ขนส่งทางไกลลำบาก

สาเหตุที่ไม่เลือกไปตั้งโรงงานในเขตเศรษฐกิจ แม้จะได้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนที่สูงกว่านั้น เนื่องจาก ธุรกิจกล่องมีกำไรต่ำ ขณะที่ค่าเช่าในเขตเศรษฐกิจสูงเกินไปเมื่อเทียบกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ

ในปัจจุบัน มีพนักงานทั้งสิ้นประมาณ 270 คน โดยแรงงานผู้หญิงมักมีศักยภาพสูงกว่าผู้ชาย มีความรับผิดชอบ และกระวนกระวายที่คิดว่าผู้ชาย ปัจจุบัน ยังไม่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานชั่วคราวรายวันซึ่งสามารถหาได้ง่าย ทั้งนี้ ภายใต้กฎหมายแรงงานของเวียดนาม บริษัทต้องจ่ายค่าสวัสดิการให้แม้จะเป็นการจ้างแรงงานรายวัน ซึ่งต่างจากกฎหมายแรงงานของไทย

ในด้านส่วนแบ่งตลาดในเวียดนามเหนือ บริษัทฯ มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ในลำดับที่ 4 โดยผู้นำตลาดสามอันดับแรก เป็นบริษัทของญี่ปุ่น มาเลเซีย และของท้องถิ่นเอง สำหรับลูกค้านั้น บริษัทฯ มีลูกค้าที่ทั้งผลิตเพื่อขายในประเทศและผลิตเพื่อส่งออก โดยลูกค้าของบริษัทกระจายอยู่ในหลากหลายอุตสาหกรรมซึ่งเป็นข้อดี เนื่องจากหากเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ บริษัทจะไม่ถูกกระทบมากจนเกินไป ในทางตรงข้าม เมื่อเศรษฐกิจดีขึ้น ธุรกิจนี้ก็ไม่โตรวดเร็วเช่นกัน อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตของบริษัทมักจะสอดคล้องไปกับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ ในปัจจุบัน ลูกค้าทางตอนเหนือของเวียดนามที่เติบโตเร็วคือ กลุ่มผลิตรองเท้าและเครื่องนุ่งห่ม และกลุ่มผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ความท้าทายสำคัญในการลงทุนในเวียดนามคือ

ประการแรก การติดสินบน โดยในการจัดซื้อหรือการติดต่อระหว่างบริษัท มักจะมีการติดสินบน รวมไปถึงการติดต่อกับรัฐบาลต้องมีการให้เงินสินบนเช่นกัน หากไม่ยอมให้ อาจถูกเพ่งเล็งจากเจ้าหน้าที่มากเป็นพิเศษ

ประการที่สอง กฎหมายเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย บริษัทต้องใช้บริการบริษัท KPMG ซึ่งเป็นที่ปรึกษาในด้านบัญชี ส่วนในด้านอื่นๆ บริษัทฯ จะปรึกษากับบริษัทในเครือเอสซีจีที่อยู่ในเวียดนามใต้ นอกจากนี้ การทำสัญญามีขั้นตอนที่ยุ่งยากและใช้เอกสารเยอะกว่าที่ไทยมาก และภาครัฐอาจนำสัญญาเหล่านี้มาเป็นช่องว่างในการหาข้อผิดเพื่อทำการปรับเงิน ดังนั้นบริษัทจะต้องทำสัญญาให้ละเอียดและรอบคอบ

ประการที่สาม แรงงานขโมยสินค้าจากโรงงาน จึงต้องมีการตรวจเช็คก่อนออกจากโรงงาน รวมไปถึงปัญหาที่แรงงานหญิงมีค่านิยมไม่ยอมทำงานกับเครื่องจักร และปัญหาในการหาวิศวกรที่มีความสามารถ เพียงพอ

ประการสุดท้าย ความคาดหวังในสินค้าที่แตกต่างจากในไทย ลูกค้าในไทยจะเน้นกล่องกระดาษที่มีความทนทานเพื่อปกป้องสินค้าที่บรรจุเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ ในเวียดนาม ลูกค้าจะเน้นทั้งความทนทาน และรูปลักษณ์ไปพร้อมกัน

เนื่องจากร้านค้าแบบโมเดิร์นเทรด มักนำกล่องบรรจุสินค้าไปวางแสดง ส่งผลให้โรงงานต้องพิมพ์สีกล่องถึง 7 สี เพื่อความสวยงาม ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิต

ในปัจจุบัน บริษัท ฯ ต้องการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าที่ผลิต โดยกำลังทำการวิจัยและพัฒนาสินค้ากล่องกระดาษลูกฟูกให้เป็นผลิตภัณฑ์ลูกฟูกกรีนคาร์ตัน (Green Carton) ซึ่งจะลดการใช้กระดาษในการผลิตกล่อง โดยยังสามารถรักษาความทนทานในระดับเดิมได้ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการผลิตและการขนส่งสินค้า รวมทั้ง ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์รักษาสิ่งแวดล้อมให้กับลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถเพิ่มส่วนต่างและสร้างกำไรให้แก่บริษัทได้มากขึ้น

ที่มา: คณะผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2560

กล่องข้อความที่ 6.2 กรณีศึกษา: บริษัทศรีไทย (ฮานอย)

บริษัทศรีไทย (ฮานอย) หรือ Srithai (Hanoi) Company เป็นบริษัทในเครือของ บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรม VSIP ฮานอย ซึ่งนับเป็นโรงงานแห่งที่สองของศรีไทยซูเปอร์แวร์ โดยโรงงานแห่งแรกคือ บริษัท ศรีไทยเวียดนาม (Srithai Vietnam) อยู่ในจังหวัดบินเยือง อยู่ทางเวียดนามตอนใต้ ปัจจุบัน ศรีไทยซูเปอร์แวร์มีโครงการที่จะขยายโรงงานอีกแห่งในเวียดนามใต้ เพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ

สาเหตุของการขยายโรงงานมาที่ฮานอย เนื่องจาก ความยากลำบากในการขนส่งสินค้าจากโรงงานในเวียดนามใต้มาให้กับลูกค้าในเวียดนามเหนือ ด้วยระยะทางที่ไกลมากและระยะเวลาในการขนส่งที่นาน

ภาพรวมของศรีไทยในเวียดนามนั้น มีการดำเนินธุรกิจ 3 ประเภท ประกอบด้วย พลาสติกสำหรับอุตสาหกรรม เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารจากเมลามีน และบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม ในส่วนของศรีไทย (ฮานอย) นั้น จะผลิตแต่บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม โดยลูกค้าส่วนใหญ่เป็นบริษัทต่างชาติที่มีชื่อเสียงที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม เช่น เป๊ปซี่ โคคาโคล่า เนสท์เล่ MM Mega Market บิ๊กซี 7-11 บีส์มาร์ท (B's Mart) จีเอสแบตเตอรี่ (GS Battery) ทีโอเอ (TOA) โจตัน (Jotun) และ ซัมซุง เป็นต้น

ศรีไทย มองว่าเวียดนาม กลายเป็นปลายทางการลงทุนจากต่างประเทศที่น่าสนใจที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงทั่วโลก เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน เช่น ความมั่นคงทางการเมือง จำนวนประชากรและแรงงาน ขนาดของตลาด และข้อตกลงการค้าเสรีจำนวนมาก ซึ่งอุตสาหกรรมที่โดดเด่นที่สุดคือการค้าปลีก โดยสามารถเห็นโครงการลงทุนจากต่างประเทศเกิดขึ้นมากมาย ทั้งในธุรกิจร้านสะดวกซื้อและตลาดซูเปอร์มาร์เก็ต เช่น บิ๊กซีของไทย ห้างสรรพสินค้าอออนของญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่โดดเด่น โดยจะเห็นได้จาก การมีแบรนด์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีชื่อเสียงของญี่ปุ่นหลายแบรนด์มาลงทุนในเวียดนาม

พฤติกรรมของผู้บริโภคในเวียดนาม มีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นอย่างมากตามการเติบโตทางเศรษฐกิจ ค่าครองชีพในเวียดนามใกล้เคียงกับประเทศไทย ในขณะที่รายได้ของเวียดนามคิดเป็นเพียงครึ่งหนึ่งหรือเพียง 1 ใน 3 ของรายได้ในไทย ดังนั้นการใช้จ่ายเงินจะมุ่งเน้นไปที่สิ่งที่จำเป็น ยังยึดราคาเป็นหลักในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์

โอกาสทางธุรกิจจากมุมมองของศรีไทย คือ การที่ตลาดเวียดนามยังมีการแข่งขันไม่สูง เมื่อเทียบกับตลาดในไทย เนื่องจากสินค้าส่วนใหญ่มีผู้เล่นเพียงไม่กี่ราย และผู้บริโภคชาวเวียดนามพิจารณาสินค้าของไทยว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีและมีราคาที่เหมาะสม แม้ว่าชาวเวียดนามจะมองว่าผลิตภัณฑ์ญี่ปุ่นหรือเกาหลีได้มีคุณภาพสูง แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นก็ยังมีราคาสูง ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ของจีนมีราคาถูก แต่คุณภาพไม่ดี อย่างไรก็ตามการลงทุนในเวียดนามยังมีความท้าทายสำคัญ เช่น การจัดหาวัตถุดิบค่อนข้างยาก เนื่องจากผู้จัดหาในท้องถิ่นไม่สามารถจัดหาวัสดุที่มีคุณภาพได้

ที่มา: คณะผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2560

บทที่ 7 สรุปและข้อเสนอแนะ

เวียดนามเป็นประเทศที่มีรูปร่างยาว โดยประกอบด้วย 3 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งเสมือนเป็น 3 ประเทศที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม และพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น นักลงทุนควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงความแตกต่างในแต่ละภูมิภาคก่อนที่จะเข้าไปลงทุน

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงหลัง ได้แก่

ประการแรก การลงทุนส่วนใหญ่มุ่งไปที่เวียดนามเหนือ โดยในปี 2558 การลงทุนจากต่างชาติที่เข้าไปในเวียดนามเหนือมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 53 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด

ประการที่สอง เวียดนามให้ความสำคัญการค้าเสรีกับสหภาพยุโรป ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2560 หรือไตรมาสที่ 2 ปี 2561 เป็นต้นไป และจะมีผลทำให้ลดอัตราภาษีระหว่างกันมากกว่าร้อยละ 99 ของรายการสินค้า ภายใน 7 ปีสำหรับสหภาพยุโรป และ 10 ปีสำหรับเวียดนามนับจากวันที่มีผลบังคับใช้

ประการที่สาม เวียดนามได้เปลี่ยนแปลงการขอใบอนุญาตทำงานให้ง่ายขึ้น เช่น

- ยกเว้นใบอนุญาตทำงานผู้เชี่ยวชาญต่างชาติที่ทำงานในเวียดนามน้อยกว่า 30 วันต่อครั้ง และวันทำงานรวมน้อยกว่า 90 วันต่อปี
- ลดเวลาในการขอใบอนุญาตทำงานจาก 10 วันเหลือ 7 วัน

ในอนาคตอันใกล้ เวียดนามจะกลายเป็นตลาดที่น่าสนใจมากของนักลงทุน เพราะชนชั้นกลางขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยจำนวนชนชั้นกลางคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 33 ล้านคนในปี 2563 ในขณะเดียวกัน เวียดนามจะกลายเป็นฐานการผลิตแหล่งใหญ่ที่สำคัญแห่งหนึ่งในอาเซียน เนื่องจาก มีกำลังแรงงานมาก และได้สิทธิพิเศษทางการค้ากับประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหภาพยุโรป

7.1 โอกาสของธุรกิจไทยในเวียดนาม

(1) การขยายตัวของชนชั้นกลาง⁸¹

ในปี 2559 เวียดนามมีจำนวนชนชั้นกลางทั้งสิ้น 6.5 ล้านครัวเรือน โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี⁸² ร้อยละ 1.9⁸³ และคาดว่าในปี 2578 กว่าครึ่งหนึ่งของประชากรเวียดนามจะกลายเป็นชนชั้นกลาง⁸⁴ นอกจากนี้

⁸¹ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 5.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

⁸² ปี 2554-2559

⁸³ Euromonitor

⁸⁴ ATTPCapital, Vietnam 2035: A growing global middle class from 11% of the 90 million population market in 2015 to more than 50% in 2035, (2016)

คาดการณ์ว่า รายได้ประชากรต่อหัว (GDP per capita) ของเวียดนาม จะเพิ่มขึ้นเป็น 2,995.1 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2564 โดยมีอัตราการเติบโตต่อปี⁸⁵ เฉลี่ยร้อยละ 6.6⁸⁶ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกำลังซื้อของประชากรที่สูงขึ้นในอนาคต

(2) กำลังแรงงานมาก⁸⁷

กำลังแรงงานในประเทศเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 เวียดนามมีกำลังแรงงานทั้งสิ้น 55.9 ล้านคน ซึ่งมีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 2 ในกลุ่มประเทศอาเซียน⁸⁸ และคาดว่า ในปี 2564 เวียดนามจะมีจำนวนประชากรวัยทำงานเพิ่มขึ้นอีก 12.4 ล้านคน เป็น 68.3 ล้านคน^{89, 90}

(3) การขยายตัวของการค้าสมัยใหม่ (modern trade)⁹¹

การค้าสมัยใหม่ในเวียดนาม มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง แม้จะยังมีส่วนแบ่งตลาดที่ต่ำเมื่อเทียบกับการค้าแบบทั่วไปในเวียดนามก็ตาม โดยในช่วงปี 2558-2559 ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ประเภทร้านสะดวกซื้อมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภควัยหนุ่มสาวจำนวนมาก อย่างไรก็ตามร้านสะดวกซื้อยังคงจำกัดอยู่เพียงไม่กี่เมืองใหญ่ และยังไม่มียุทธพลมากนักในระดับชนบท แต่คาดว่าธุรกิจร้านสะดวกซื้อจะยังคงเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการลงทุนที่เพิ่มขึ้นของผู้ค้าปลีก ตัวอย่างของการขยายตัวของช่องทางค้าปลีกผ่านโมเดิร์นเทรด ได้แก่การจำหน่ายอาหารประเภทบรรจุห่อ ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี⁹² สูงถึงร้อยละ 6.7 ในขณะที่ร้านค้าทั่วไป มีอัตราการเติบโตร้อยละ -0.8⁹³ ทั้งนี้ การอาศัยช่องทางจำหน่ายผ่านร้านค้าสมัยใหม่ จะเป็นผลดีต่อผู้ประกอบการรายใหม่ในการเข้าตลาด เนื่องจากผู้ประกอบการท้องถิ่นของเวียดนามส่วนมาก อาศัยการค้าผ่านร้านค้าทั่วไปเป็นหลัก

(4) สินค้าไทยในมุมมองของชาวเวียดนาม เป็นสินค้าที่มีคุณภาพดีและมีราคาที่เหมาะสม⁹⁴

สินค้าไทยในมุมมองของชาวเวียดนาม นับได้ว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีราคาที่เหมาะสม โดยเมื่อเทียบกับสินค้าจากญี่ปุ่นหรือเกาหลีใต้ ที่แม้จะมีคุณภาพสูงมาก แต่ราคาก็สูงเกินไปเช่นกัน หรือเทียบกับสินค้าจากจีน ที่แม้จะมีราคาถูก แต่คุณภาพไม่ดี⁹⁵

7.2 ความเสี่ยงที่ควรระวัง

⁸⁵ ปี 2559-2564

⁸⁶ คาดการณ์โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

⁸⁷ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 2.2.1 กำลังแรงงาน

⁸⁸ รองจากอินโดนีเซีย

⁸⁹ คาดการณ์โดยองค์การสหประชาชาติ

⁹⁰ จัดเป็นอันดับที่ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีฟิลิปปินส์ขึ้นเป็นอันดับที่ 2 แทน (71.1 ล้านคน)

⁹¹ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 5.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

⁹² ปี 2554-2559

⁹³ Euromonitor, Packaged Food in Vietnam, (2016)

⁹⁴ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 5.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

⁹⁵ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

(1) การคอร์รัปชัน

ปัญหาคอร์รัปชันในเวียดนาม ทั้งภายในบริษัทและกับหน่วยงานภายนอก⁹⁶ ในปี 2559 เวียดนามได้รับการจัดลำดับจาก Transparency International (TI) ใน Corruption Perceptions Index เป็นอันดับที่ 113 จาก 176 ประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่าเวียดนามมีอันดับต่ำกว่าเมียนมา และกัมพูชาเท่านั้น นอกจากนี้ จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลของ the Vietnam Provincial Competitiveness Index⁹⁷ ในปี 2559⁹⁸ พบว่า⁹⁹ ธุรกิจต่างชาติเพียงร้อยละ 25.9 ที่รายงานว่าธุรกิจไม่มีค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นทางการ และ 1 ใน 4 ของธุรกิจต่างชาติยอมรับว่า จ่ายสินบนเพื่อที่จะได้รับใบรับรองการลงทุน 4 ใน 5 ของบริษัทยอมรับว่าเสียเปรียบในทางใดทางหนึ่ง ระหว่างการจัดซื้อของรัฐบาล และร้อยละ 45.4 ของบริษัทจ่ายสินบนระหว่างการตรวจสอบการบริหาร

(2) กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมมีความเข้มงวด

เวียดนามให้ความสำคัญในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมมากขึ้น¹⁰⁰ โดยในปี 2557 เวียดนามได้มีการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มความเข้มงวด รวมไปถึงการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ปี 2559-2563 ทั้งนี้ บทลงโทษความผิดทางอาญาด้านสิ่งแวดล้อม¹⁰¹ สูงสุดคือ การปรับเงิน 2 พันล้านดอง (88,800 เหรียญสหรัฐฯ)¹⁰² จากการเพิ่มมาตรการความเข้มงวดด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ประกอบการในเวียดนาม จะต้องลงทุนในการรักษาสิ่งแวดล้อม ให้ได้ตามมาตรฐานของเวียดนามเพิ่มขึ้น

⁹⁶ นาย Anders Hjorth Agerskov จากธนาคารโลก ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ในปี 2557 ว่าเวียดนามเป็นประเทศอันดับ 2 รองจากอินเดียเท่านั้น ที่มีลูกค้าของธนาคารโลกร้องทุกข์เกี่ยวกับการคอร์รัปชันมากที่สุด

⁹⁷ Provincial Competitive-ness Index (PCI) ดำเนินการสำรวจและประเมินผลการดำเนินงานธุรกิจประจำปี ด้านคุณภาพการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาภาคเอกชน

⁹⁸ PCI-FDI survey ครอบคลุมกว่า 1,550 ธุรกิจจาก 46 ประเทศที่ดำเนินงานอยู่ใน 14 จังหวัดที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจมากที่สุด

⁹⁹ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ภาคผนวกที่ 9

¹⁰⁰ สาเหตุที่รัฐบาลเวียดนามเคร่งครัดเรื่องสิ่งแวดล้อมมาก มาจากวิกฤตการณ์ภัยพิบัติสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลของเวียดนามในปี 2559 (2016 Vietnam Marine Life Disaster) ซึ่งเกิดจากการที่โรงงานเหล็กฟอร์โมซาของไต้หวัน ทำของเสียปนเปื้อนสารพิษรั่วไหลลงทะเล ก่อมลพิษตามแนวชายฝั่งเป็นระยะทางมากกว่า 200 กิโลเมตร ทำลายสิ่งมีชีวิตในทะเล และเศรษฐกิจของคนในท้องถิ่นที่พึ่งพาการทำประมง และการท่องเที่ยว โดยผลกระทบดังกล่าว กระทบถึง 4 จังหวัดในภาคกลางของเวียดนาม

¹⁰¹ พระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 155/2016/ND-CP มีผลบังคับใช้ในเดือนกุมภาพันธ์ 2560

¹⁰² สำหรับองค์กร

(3) กฎระเบียบเปลี่ยนแปลงบ่อย และหน่วยงานรัฐตีความกฎหมายแตกต่างกัน

ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา เวียดนามมีการออกกฎหมายใหม่มากกว่า 100 ฉบับ¹⁰³ ส่งผลให้ผู้ประกอบการอาจทำผิดกฎหมายโดยไม่ตั้งใจ เนื่องจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และต้องทำการจดทะเบียนเอกสารในการทำธุรกิจเพิ่มเติมอยู่บ่อยครั้ง¹⁰⁴

นอกจากนี้ หน่วยงานรัฐยังตีความกฎหมายแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลจากความไม่ชัดเจนในหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ประกอบกับกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลกลางจำนวนมากไม่ได้ถูกจัดทำเป็นแนวทางอย่างละเอียด รัฐบาลท้องถิ่นจึงไม่สามารถดำเนินการได้ และในทางกลับกัน บางครั้ง รัฐบาลท้องถิ่นได้ออกกฎเกณฑ์ที่ขัดแย้งกับรัฐบาลกลาง¹⁰⁵ ส่งผลให้นักลงทุนได้รับข้อมูลที่แตกต่างกันออกไปตามหน่วยงานที่ให้ข้อมูล และเกิดความสับสนในการลงทุน¹⁰⁶

(4) การตั้งครุฑของแรงงานหญิง¹⁰⁷

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม¹⁰⁸ พบว่าอัตราการจัดตั้งครุฑของแรงงานหญิงในโรงงานในเวียดนาม มีอัตราที่สูง¹⁰⁹ ส่งผลให้กลายเป็นต้นทุนแฝง (hidden cost) เนื่องจากกฎหมายแรงงานของเวียดนามให้ความสำคัญคุ้มครองแรงงานที่ตั้งครุฑเป็นอย่างดี ตัวอย่างสิทธิของแรงงานที่ตั้งครุฑ ได้แก่ แรงงานที่ตั้งครุฑสามารถลาออกได้สูงถึง 6 เดือน ส่งผลให้เวียดนามเป็นประเทศอันดับต้นๆ ในเอเชีย ที่มีระยะเวลาการลาออกสูงที่สุด นอกจากนี้แรงงานที่ตั้งครุฑ 7 เดือนขึ้นไป และแรงงานที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 12 เดือน จะได้รับระยะเวลาการพักผ่อน 60 นาทีต่อวันทำงาน โดยที่ได้รับค่าจ้างเท่ากับ 8 ชั่วโมงตามปกติ เป็นต้น¹¹⁰

(5) ความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจมหภาคในประเทศ¹¹¹

ความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจในประเทศที่ผู้ประกอบการควรระวัง แม้ว่าความเสี่ยงจะอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ความเสี่ยงจากภาคธนาคาร ซึ่งมีการชะลอตัวในการเพิ่มทุนและการแก้ไขหนี้ที่มีปัญหา และการเติบโตของ

¹⁰³ Publications, U. I. (2015). Doing business and investing in vietnam: strategic, practical information, regulations, contacts. Place of publication not identified: Intl Business Pubns Usa.

¹⁰⁴ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม และ ผู้ประกอบการเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

¹⁰⁵ Wescott, Clay G. "Hierarchies, Networks, and Local Government In Viet Nam." The International Public Management Review (IPMR), vol. 4, no. 2, 0ADAD, pp. 20-40., www.ipmr.net.

¹⁰⁶ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม และ ผู้ประกอบการเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

¹⁰⁷ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 2.4 กฎระเบียบด้านการจ้างงานและสวัสดิการ

¹⁰⁸ เดือนกรกฎาคม 2560

¹⁰⁹ มีอัตราที่สูงถึงร้อยละ 10-15 ในกรณีของ บริษัท ไฮเทค เวียดนาม แอพพารล จำกัด และประมาณร้อยละ 10 ในกรณีของ บริษัท เอที แพคเกจจิง จำกัด

¹¹⁰ ประมวลกฎหมายแรงงานปี 2555

¹¹¹ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง¹¹² รวมไปถึง ความเสี่ยงจากหนี้สาธารณะที่สูง¹¹³ ซึ่งจำกัดภาครัฐในการแก้ไขช่องโหว่ของภาคธนาคาร ปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ และตอบสนองต่อความต้องการเงินทุนในการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐ

(6) ในระยะยาว เวียดนามจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว¹¹⁴

คาดการณ์ว่าอัตราการเติบโตประชากรเฉลี่ยต่อปีของเวียดนาม ระหว่างปี 2573-2578¹¹⁵ จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 0.5 ต่อปี ซึ่งคิดเป็นอันดับที่ 8 ของกลุ่มประเทศอาเซียน และต่ำกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยของอาเซียน¹¹⁶ นอกจากนี้ คาดว่าอัตราการเติบโตของประชากรเวียดนาม จะลดลงใกล้กับศูนย์ภายในปี 2593 และสัดส่วนประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปของเวียดนามจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว¹¹⁷

7.3 คำแนะนำในการลงทุน

(1) ลงทุนโดยเป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมด

รูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมในเวียดนามโดยทั่วไปนั้น ควรเป็นการลงทุนที่เป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมด¹¹⁸ ไม่จำเป็นที่จะต้องร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่น หรือหากต้องการที่จะร่วมทุน อาจหาผู้ประกอบการชาวต่างชาติเป็นผู้ร่วมทุน เนื่องจากทัศนคติและวิธีการลงทุนของผู้ประกอบการชาวเวียดนาม ที่แตกต่างจากผู้ประกอบการชาวไทย จึงอาจทำให้เกิดปัญหากับหุ้นส่วนท้องถิ่นได้¹¹⁹

(2) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และใช้ที่ปรึกษาทางกฎหมาย

นักลงทุนต่างชาติในเวียดนามต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เนื่องจากธุรกิจต่างชาติอาจถูกตรวจสอบเข้มงวดเป็นพิเศษจากเจ้าหน้าที่รัฐ ในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ¹²⁰ ทั้งนี้ จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลของ the Vietnam Provincial Competitiveness Index¹²¹ ในปี 2559¹²² พบว่าร้อยละ 56 ของธุรกิจต่างชาติ กล่าวว่ากฎระเบียบต่างๆ มีไว้เพื่อเป็นข้ออ้างในการติดสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐ

¹¹² ปี 2559 อัตราการเติบโตของสินเชื่อต่อปี ร้อยละ 18.8

¹¹³ ปี 2559 สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ร้อยละ 62.4 และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.3 ในปี 2561

¹¹⁴ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 2.1 ข้อมูลประชากรและโครงสร้างประชากร

¹¹⁵ คาดการณ์โดยองค์การสหประชาชาติ

¹¹⁶ ร้อยละ 0.6

¹¹⁷ คาดการณ์โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

¹¹⁸ จากสถิติจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าในปี 2558 ผู้ประกอบการไทยที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ที่ลงทุนในเวียดนาม มีรูปแบบการลงทุนที่เป็นเจ้าของกิจการเองทั้งหมดกว่าร้อยละ 64

¹¹⁹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

¹²⁰ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการชาวต่างชาติและไทยในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

¹²¹ Provincial Competitiveness Index (PCI) ดำเนินการสำรวจและประเมินผลการดำเนินงานธุรกิจประจำปี ด้านคุณภาพการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาภาคเอกชน

¹²² PCI-FDI survey ครอบคลุมกว่า 1,550 ธุรกิจจาก 46 ประเทศที่ดำเนินงานอยู่ใน 14 จังหวัดที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจมากที่สุด

นอกจากนี้ กฎระเบียบของเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และหน่วยงานรัฐมีการตีความกฎหมายแตกต่างกัน ผู้ประกอบการที่สนใจจะเข้าไปลงทุนในเวียดนาม ควรใช้ที่ปรึกษาทางกฎหมาย เพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

(3) มีพนักงานท้องถิ่นในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลของ the Vietnam Provincial Competitiveness Index¹²³ ในปี 2559¹²⁴ พบว่ากว่าร้อยละ 66 ของธุรกิจ¹²⁵ กล่าวว่าสิ่งที่ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เช่น งบประมาณการใช้ที่ดิน โครงการโครงสร้างพื้นฐาน สิทธิประโยชน์ในการลงทุน เป็นต้น จะต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่รัฐ การขาดความโปร่งใสในหน่วยงานของรัฐอาจทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงปรารถนาต่อเศรษฐกิจเนื่องจากธุรกิจจำนวนมากต้องใช้เวลาและทรัพยากรในการพัฒนาความสัมพันธ์ส่วนตัวกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญแทนการเติบโตของธุรกิจ ดังนั้น การที่มีพนักงานท้องถิ่นที่สามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้ จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่การทำธุรกิจ¹²⁶

(4) ตลาดเฉพาะ (niche market) ของตนเอง¹²⁷

ตลาดเวียดนาม มีการแข่งขันที่สูง และมีผู้เล่นรายใหญ่จำนวนมาก ทั้งชาวต่างชาติและชาวเวียดนาม ดังนั้น การตลาดเฉพาะสำหรับธุรกิจจึงเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะลงทุนให้ประสบความสำเร็จมาก ตัวอย่างช่องทางที่อาจเป็นตลาดเฉพาะที่มีศักยภาพ คือ การกระจายสินค้าผ่านการค้าสมัยใหม่ (modern trade) ซึ่งนักลงทุนในท้องถิ่นของเวียดนาม ยังไม่นิยมใช้การค้าสมัยใหม่นัก ประกอบกับการที่การค้าสมัยใหม่ในเวียดนาม กำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ อีกตัวอย่างหนึ่งของตลาดเฉพาะที่มีศักยภาพ คือ ตลาดในเวียดนามกลาง ซึ่งยังมีการแข่งขันไม่สูงเท่าในเวียดนามเหนือและใต้ เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหญ่ยังไม่ให้ความสนใจมากนัก

¹²³ Provincial Competitive-ness Index (PCI) ดำเนินการสำรวจและประเมินผลการดำเนินงานธุรกิจประจำปี ด้านคุณภาพการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาภาคเอกชน

¹²⁴ PCI-FDI survey ครอบคลุมกว่า 10,037 ธุรกิจสัญชาติเวียดนาม

¹²⁵ เป็นข้อมูลเฉพาะของจังหวัดที่เป็นค่ามัธยฐานของสัดส่วนดังกล่าวจากจังหวัดในเวียดนามทั้งหมด

¹²⁶ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม เดือนกรกฎาคม 2560

¹²⁷ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หัวข้อ 5.6 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และ หัวข้อ 5.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสและความเสี่ยงของการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

ADB Asean Integration Center. (n.d.). Free Trade Agreements. Retrieved August 17, 2017, from <https://aric.adb.org/fta-country>

Agency of Business Registration, Ministry of Planning and Investment. (n.d.). Business Registration Fee. Retrieved August 17, 2017, from <https://dangkykinhdoanh.gov.vn/HelpAndSupport/tabid/104/CategoryID/44/language/en-GB/Default.aspx>

Asian Development Bank. (n.d.). Profile of the Vietnam Bank for Social Policies. Retrieved from <https://www.adb.org/sites/default/files/linked-documents/42235-013-vie-oth-04.pdf>

ATTP Capital. (2016, February 25). Vietnam 2035: A growing global middle class from 11% of the 90 million population market in 2015 to more than 50% in 2035. Retrieved from <http://www.attpcapital.com/node/15>

Business Development Group Vietnam. (2016, October 24). Briefing: Vietnam's current beverage industry. Retrieved from <http://bdg-vietnam.com/de/about/news/details/items/briefing-vietnams-current-beverage-industry/>

Chu Nguyen. (2015, July 4). Vietnam needs to bring the dong down. Retrieved from <http://www.eastasiaforum.org/2015/07/04/vietnam-needs-to-bring-the-dong-down/>

Colliers International. (2017). Hanoi Quarterly Knowledge Report Q4 2016. Vietnam. Retrieved from <https://www.slideshare.net/ColliersVietnam/hanoi-quarterly-knowledge-report-q4-2016>

Department of Economic and Social Affairs, Population Division, United Nations. (2017). World Population Prospects The 2017 Revision: Key Findings and Advance Tables. New York. Retrieved from https://esa.un.org/unpd/wpp/Publications/Files/WPP2017_KeyFindings.pdf

- Downey, R. (2016, July). Global Packaging: Sizing Demand and Opportunities for Pet Bottles. Retrieved from <https://www.slideshare.net/Euromonitor/global-packaging-sizing-demand-and-opportunities-for-pet-bottles>
- Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America. (n.d.). Taxation. Retrieved August 15, 2017, from <http://vietnamembassy-usa.org/basic-page/taxation>
- Euromonitor. (2016). Packaged Food in Vietnam.
- Euromonitor. (2017). Consumer Foodservice in Vietnam.
- FocusEconomics. (2017). Focus economics Economic Forecasts from the World's Leading Economists (July 2017). Spain.
- Hiep, D. (2016, September 22). Packaging industry seeking more Govt support. Retrieved from <http://english.thesaigontimes.vn/49846/Packaging-industry-seeking-more-Govt-support.html>
- Japan External Trade Organization. (2016, December). 2016 Jetro Survey on Business Condition of Japanese Companies in Asia and Oceania. Interview Presentation, Indonesia. Retrieved from https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/survey/pdf/rp_firms_asia_oceania_2016.pdf
- Kasikorn Bank. (n.d.). Grabbing a Slice of Vietnam Market. Retrieved from <http://www.thaiembassy.org/hochiminh/contents/files/business-20170307-171322-380901.pdf>
- Ministry of Finance. (2014). Circular No. 128/2014/TT-BTC. Retrieved from <http://customsnews.vn/14.docs>
- Ministry of Planning and Investment. (2017, July 11). Vietnam has 325 industrial parks, economic zones. Retrieved from <http://www.mpi.gov.vn/en/Pages/tinbai.aspx?idTin=37521>

National Assembly. (2005). Law on Export and Import Tax No. 45/2005/QH11. Vietnam. Retrieved from https://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/vnm_e/WTACCVNM43_LEG_15.pdf

National Assembly. (2008). Law on Value added tax No. 13/2008/QH12. Retrieved from <http://www.ifrc.org/docs/idrl/899EN.pdf>

National Assembly. (2014). Law on Enterprises No. 68/2014/QH13. Hanoi.

Nordesk Business Service. (n.d.). Cold Chain in Vietnam. Retrieved August 25, 2017, from <http://nordesk.com/cold-chain-vietnam/>

PricewaterhouseCoopers Vietnam. (2016). New Regulation on Work Permits. Retrieved from <https://www.pwc.com/vn/en/publications/2016/pwc-vietnam-newsbrief-decree-11-work-permits-en.pdf>

Reuters. (2015, November 4). Thai SCB to open branch in Vietnam; to take over Vinasiam Bank JV. Retrieved from <http://www.reuters.com/article/siam-commercial-bank-vietnam/thai-scb-to-open-branch-in-vietnam-to-take-over-vinasiam-bank-jv-idUSL3N12Z3BX20151104>

Schwab, K., & Sala-i-Martin, X. (2016). The Global Competitiveness Report 2016-2017. Geneva: World Economic Forum. Retrieved from http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf

Shira, Dezan. (2015, December 4). Maternity Leave in Vietnam. Retrieved from <http://www.vietnam-briefing.com/news/maternity-leave-vietnam.html/>

Stoxplus. (2015). Vietnam Flexible Packaging Market 2015.

The International Trade Administration. (2017, July 20). Vietnam - Distribution and Sales Channels. Retrieved from <https://www.export.gov/article?id=Vietnam-Distribution-and-Sales-Channels>

The State Bank of Vietnam. (2016, July 27). System of Credit Institutions. Retrieved August 15, 2017, from www.sbv.gov.vn/webcenter/portal/en/home/fm/socins?_afLoop=935833469169000#%40%3F_afLoop%3D935833469169000%26centerWidth%3D80%2525%26leftWidth%3D20%2525%26rightWidth%3D0%2525%26showFooter%3Dfalse%26showHeader%3Dfalse%26_adf.ctrl-state%3D2j8bclk2g_621

Toàn Phát. (n.d.). Problems that Vietnam's Packaging Industry is facing recently. Retrieved August 25, 2017, from <http://www.toanphatpacking.vn/problems-that-vietnam-s-packaging-industry-is-facing-recently/k/27/en/>

USDA Foreign Agricultural Service. (2017). Vietnam Retail Foods Sector Report 2016. Retrieved from https://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Retail%20Foods_Hanoi_Vietnam_3-7-2017.pdf

Vietnam Government. (2010). Decree No. 87/2010/ND-CP. Hanoi. Retrieved from <http://hethongphapluatvietnam.net/decreed-no-87-2010-nd-cp-of-august-13-2010-detailing-a-number-of-articles-of-the-law-on-import-duty-and-export-duty.html>

Vietnam Government. (2013a). Decree No. 209/2013/ND-CP. Hanoi. Retrieved from http://www.itpc.gov.vn/investors/how_to_invest/law/Decree_No.209_2013/mldocument_view/?set_language=en

Vietnam Government. (2013b). Decree No. 218/2013/ND-CP. Hanoi. Retrieved from <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbX0cmFucXVhbmdoYW50MjR8Z3g6YjU2YTdhZjJkMTAxZGI2>

Vietnam Government. (2014). Decree No. 46/2014/ND-CP. Hanoi. Retrieved from <http://hethongphapluatvietnam.com/decreed-no-46-2014-nd-cp-dated-may-15-2014-regulations-on-collection-of-land-rent-and-water-surface-rent.html>

Vietnam Government. (2016a). Decree No. 11/2016/ND-CP. Hanoi. Retrieved from <http://www.molisa.gov.vn/en/Pages/Detail-document.aspx?VID=657>

- Vietnam Government. (2016b). Decree No. 134/2016/ND-CP. Hanoi. Retrieved from <http://hethongphapluatvietnam.net/decreed-no-134-2016-nd-cp-dated-september-01-2016-guidelines-for-the-law-on-export-and-import-duties.html>
- Vietnam News. (2017a, March 21). Prospects bright for VN packing firms. Retrieved from <http://vietnamnews.vn/economy/373268/prospects-bright-for-vn-packing-firms.html#jgceo1up6E2sWQd1.97>
- Vietnam News. (2017b, July 19). VN's packaging and printing sector on the rise. Retrieved from <http://vietnamnews.vn/economy/380449/vns-packaging-and-printing-sector-on-the-rise.html#g8P1M5WL0g3wFF2f.97>
- Vietnamnet. (2016, November 21). Packaging industry: opportunities escape domestic enterprises. Retrieved from <http://english.vietnamnet.vn/fms/business/167144/packaging-industry--opportunities-escape-domestic-enterprises.html>
- Vietnamnet. (2017a, March 25). Packaging firms concerned about new import tariff. Retrieved from <http://english.vietnamnet.vn/fms/business/175216/packaging-firms-concerned-about-new-import-tariff.html>
- Vietnamnet. (2017b, May 3). Vietnamese packaging firms feel the heat. Retrieved from <http://english.vietnamnet.vn/fms/business/177288/vietnamese-packaging-firms-feel-the-heat.html>
- WageIndicator. (2016, December 28). Minimum Wages in Vietnam with effect from 01-01-2017 to 31-12-2017. Retrieved from <https://wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/vietnam>
- Wescott, C. G. (2003). Hierarchies, Networks, and Local Government in Vietnam. in the International Public Management Review (IPMR) (Vol. 4 (2), pp. 20–40). Retrieved from journals.sfu.ca/ipmr/index.php/ipmr/article/download/214/214

Whelan, Sam. (2017, March 28). Vietnam's cold chain sector booming as domestic demand soars. Retrieved from <https://theloadstar.co.uk/coolstar/vietnams-cold-chain-sector-booming-domestic-demand-soars/>

ภาคผนวกที่ 1

รายชื่อบริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในประเทศเวียดนาม จำแนกตามประเภทธุรกิจ¹²⁸

แบ่งตามประเภทของธุรกิจ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต 56 บริษัท กลุ่มการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร/ประมง 18 บริษัท และ กลุ่มธุรกิจบริการ 36 บริษัท รวมทั้งสิ้นจำนวน 110 บริษัท

1. กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต

ที่	ธุรกิจ	ประเภท	หมายเหตุ
1	Amata Vietnam JSC	นิคมอุตสาหกรรม	ดองโน หวางนิน
2	Thai Hoa	นิคมอุตสาหกรรม	ลองอาน
3	Hemaraj	นิคมอุตสาหกรรม	หะงะอาน
4	SCG – Chemtech	พลาสติกคอมพาวด์	บินเยือง – สำหรับสายไฟฟ้า
5	SCG – Viet-Thai Plastchem Co., Ltd	พีวีซีคอมพาวด์	บินเยือง
6	SCG – TPC Vina Chemical and Plastic Corp	พีวีซี	ดองโน
7	SCG – Tien Phong Plastics JSC	ท่อและข้อต่อพีวีซี เอชดีพีอี พีพีอาร์	โฮฟอง วินห์ บินเยือง – แบรินด์ Tien Phong
8	SCG – Binh Minh Plastics JSC	ท่อและข้อต่อพีวีซี เอชดีพีอี พีพีอาร์	โฮจิมินห์ ลองอาน โฮเยือง – แบรินด์ BMPlasco
9	SCG – Minh Thai House Component	ประตู/หน้าต่างพีวีซี	โฮจิมินห์ แบรินด์ Winsor
10	SCG – Long Son Petro Chemicals	ปิโตรเคมี	บาเรีย-จุงเตา
11	SCG – Vina Kraft Paper	กระดาษบรรจุภัณฑ์	บินเยือง
12	SCG – New Asia Industry	บรรจุภัณฑ์กระดาษ กล่องลูกฟูก	โฮจิมินห์
13	SCG – Alcamax Packaging (Vietnam)	บรรจุภัณฑ์กระดาษกล่องลูกฟูก	บินเยือง
14	SCG – AP Packaging (Hanoi)	บรรจุภัณฑ์กระดาษกล่องลูกฟูก	โฮเยือง
15	SCG – Packmex (Vietnam)	บรรจุภัณฑ์พลาสติก	โฮจิมินห์
16	SCG – Tin Thanh Packaging (BATICO)	บรรจุภัณฑ์พลาสติก	ลองอาน
17	SCG – BUU Long Industry & Investment JSC	ซีเมนต์ขาว	ดองโน แบรินด์ SCG – White cement
18	SCG – The Concrete Products and Aggregate (Vietnam)	คอนกรีตผสมเสร็จ	ลองอาน โฮจิมินห์ – แบรินด์ SCG Concrete
19	SCG – The SCG Concrete Roof (Vietnam)	กระเบื้องคอนกรีตมุงหลังคา	บินเยือง แบรินด์ SCG, Prestige
20	PTT – Hoang Long & Hoan Vu	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	บาเรีย-จุงเตา
21	PTT – VT Gas	บรรจุ/จำหน่ายก๊าซแอลพีจี	ดองโน
22	Thai Oil – Top Solvent (VN)	ปิโตรเคมี	ดองโน
23	Hicrete (VN) JSC	วัสดุก่อสร้าง	ลองอาน
24	Srithai (VN)	ผลิตภัณฑ์เมลามีน	บินเยือง – Superware

¹²⁸ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ที่	ธุรกิจ	ประเภท	หมายเหตุ
25	United Packaging JVC	บรรจุภัณฑ์กระดาษ	โฮจิมินห์
26	Starprint Vietnam Company	บรรจุภัณฑ์กระดาษ หนังสือ	ดองโน
27	4 Oranges	สีทาอาคาร	แบรนด์ My Color
28	TOA Paint (VN)	สีทาอาคาร	บินเยือง
29	EUP – อูโรพาดิซซี่	สีพ่นจักรยานยนต์	ฮานอย
30	Alliance One Garment	เสื้อผ้ากีฬา	เป็นแจ – OEM (Adidas, Nike, Puma)
31	Hong Seng Thai – Vina	เสื้อผ้ากีฬา	ลองอาน – OEM (Nike)
32	Oriental Garment	เสื้อผ้ากีฬา	อันยาง – OEM (Adidas, Nike, Reebok)
33	Phuong Dong Manufacturing and Trading	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	เป็นแจ
34	Thai Nakorn Patana	เวชภัณฑ์	ฝูเอียน ฮานอย – แบรนด์ ทีพีพี, แอนตาซิล, ซาร่า, นีโอติกาบาล์ม, ไคฟิลีน
35	Pranda Vietnam	อัญมณี เครื่องประดับ	ดองโน
36	Camel Rubber Vietnam	ยางรถมอเตอร์ไซด์	หวางจี
37	LS Pack	ห่อกระดาษสีพื้น	กูจี – โฮจิมินห์ (ให้แบรนด์ PS ของยูนิลีเวอร์)
38	Sitto Vietnam	ปุ๋ยเคมี	ดองโน
39	Baconco Cropcare	ปุ๋ยเคมี	บาเรีย-วุงเตา
40	Dinh Phu Thinh	เครื่องสำอาง ยาย้อมผม	ดองโน
41	Modern Cass International Cosmetics (VN)	เครื่องสำอาง ยาย้อมผม	บินเยือง/ ร้านทำผม – โฮจิมินห์
42	Red Bull (Vietnam)	เครื่องดื่มชูกำลัง	บินเยือง – แบรนด์กระทิงแดง
43	Siam Brothers Vietnam	เชือก แห อวน ตาข่าย	บินเยือง
44	THAVINET JSC	เชือก แห อวน ตาข่าย	โฮจิมินห์
45	Thai KK Industry (Vietnam)	ลาเบล เทปกาว	ไตนิน
46	RCK Rungcharoen Vietnam	โครงรถยนต์/บรรทุก (Chassis)	บินเยือง
47	CP Packaging Vietnam	บรรจุภัณฑ์	ดองโน
48	Lucky Star Plastic	บรรจุภัณฑ์ (ถุงกระสอบ)	ดองโน
49	TBC Ball Beverage Can	กระป๋องเครื่องดื่ม	บินเยือง
50	Royal Can Industries (Vietnam)	กระป๋อง (อาหารทะเล/ผลไม้)	เตียนยาง
51	Homer Group (Vietnam)	เครื่องครัว	บินเยือง
52	KSP Vietnam	เครื่องจักรที่ใช้ในงานปศุสัตว์/ เครื่องจักรในโรงงานอาหารสัตว์	บินเยือง
53	Okuno-Auromax Vietnam	สารเคมี	ดองโน (อมตะ), ฮานอย
54	PNP Chemitech Co., Ltd. (Vietnam)	สารเคมี	ลองอาน
55	Freetex Group (Vietnam)	ผ้าอิลาสติก	กว๋างนาย (ภาคกลาง)
56	NYG (Vietnam)	เสื้อผ้า	ดองโน

2. กลุ่มการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร/ประมง

ที่	ธุรกิจ	ประเภท	หมายเหตุ
1	C.P. Vietnam Corporation	อาหารสัตว์ ฟาร์มสุกร ไก่ ไข่ กุ้ง ปลา โรงฆ่าสัตว์ จำหน่ายเนื้อสัตว์ ไข่ ไก่ แปรรูปอาหาร (ไส้กรอก หมูยอ กุนเชียง) ค้าปลีก (CP Fresh Mart) ไก่ทอดห้าดาว	โฮจิมินห์ ดองโน บินเยือง บินห์ดินห์ เตียนยาง เกิ่นเทอ เป็นแจ ดักลัก ฮานอย ไฮเอียง
2	CP Feed Vietnam	เมล็ดพันธุ์พืช	ดองโน
3	East West Seed Vietnam	เมล็ดพันธุ์พืช	บินเยือง
4	Thai Viet Swine Line	ฟาร์มสุกร	ดานัง
5	SS Corp	โรงสีข้าว	ลองอาน
6	Food Tech JSC	โรงงานปลากระป๋อง	ลองอาน
7	Pataya Food Industries (Vietnam)	โรงงานปลากระป๋อง	เกิ่นเทอ – Seacrown / Nautilus
8	Royal Food (Vietnam)	โรงงานปลากระป๋อง	เตียนยาง – สามแม่ครัว
9	Yueh Chyang Canned Food	โรงงานปู/กุ้ง กระป๋อง/แช่แข็ง	ลองอาน - Songkla Canning
10	Tay Ninh Tapioca JSC	โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง	ไต๋นิน
11	MK Sugar Vietnam	โรงงานน้ำตาล	เป็นถวง – กลุ่มมิตรเกษตร
12	Kaiyo Seafood JSC	อาหารทะเลแช่แข็ง	ลองอาน
13	Dasada	ไร้ดอกไม้/สดเบอร์รี่	ดาลัด-ลิมต้อง
14	Viet World	โรงงานน้ำกะทิ	เป็นแจ – แบรินด์ Aroy-D (Thai Agri)
15	Ichiban	โรงงานเต้าหู้	โฮจิมินห์ (Thai Corp)
16	Nha Trang Fishery	อาหารทะเลแช่แข็ง	ญาแจง
17	APA United Nano Technology	เวชภัณฑ์สัตว์	ลองอาน
18	Tien Thanh Dat Veterinary	เวชภัณฑ์สัตว์	โฮจิมินห์

3. กลุ่มธุรกิจบริการ

ที่	ธุรกิจ	ประเภท	หมายเหตุ
1	Bangkok Bank	ธนาคาร – สาขา	ฮานอย/ โฮจิมินห์
2	Siam Commercial Bank	ธนาคาร – สาขา	ฮานอย/ โฮจิมินห์
3	Kasikorn Bank	ธนาคาร – สำนักงานตัวแทน	ฮานอย/ โฮจิมินห์
4	Golden Elephant (Changthong)	ร้านอาหารไทย	โฮจิมินห์ 2 สาขา
5	Samyan Seafood	ร้านอาหารไทย/ทะเล	โฮจิมินห์
6	Thai House	ร้านอาหารไทย	โฮจิมินห์
7	Monsoon	ร้านอาหารไทย	โฮจิมินห์
8	Somtum Der	ร้านอาหารไทย – อีสาน	โฮจิมินห์
9	Red Chili	ร้านอาหารไทย	โฮจิมินห์
10	Venus Star Beauty Salon	ร้านทำผม	โฮจิมินห์
11	Orient Skincare & Laser Center	คลินิกเสริมความงาม	โฮจิมินห์
12	Pan Clinic Medical Beauty Center	คลินิกเสริมความงาม	โฮจิมินห์
13	Dusit Thani	โรงแรม/รีสอร์ท	ญาแจง
14	Anantara	โรงแรม/รีสอร์ท	มุยเน่
15	Avani Harbourview Hotel	โรงแรม	ไฮฟง

ที่	ธุรกิจ	ประเภท	หมายเหตุ
16	Kantana Post Production Vietnam	รายการโทรทัศน์/หนังสือ	โฮจิมินห์ – กันทนากรุ๊ป
17	Golden Jade Trading Service	โฆษณา	โฮจิมินห์ – ประกิต แอดเวอร์ไทซิ่ง
18	River Orchid	โฆษณา	โฮจิมินห์
19	Paramee Advertising	โฆษณา	โฮจิมินห์
20	SCG – SCG Trading (Vietnam)	ขนส่ง/โลจิสติกส์/เทรดดิ้ง	โฮจิมินห์ – แบรินด์ SCG Logistics, COTTO,
21	Unithai Logistics (Vietnam)	ขนส่ง/โลจิสติกส์	โฮจิมินห์
22	CLMV 2014	ขนส่ง/โลจิสติกส์	โฮจิมินห์
23	Thai Airways International	สายการบิน	ฮานอย โฮจิมินห์
24	Thai – Vietjet	สายการบิน	ฮานอย
25	Nok Airlines	สายการบิน	techte
26	Bangkok Airways	สายการบิน	ดานัง
27	Central Global Services JSC	ห้างค้าปลีก	เครื่องใช้ครัว - ห้าง Robins (ฮานอย/โฮจิมินห์) - ซูเปอร์มาร์เกต ต. BigC และร้านสะดวกซื้อ C Express - SuperSport (ห้างขายเสื้อผ้าและอุปกรณ์กีฬา) - Nguyen Kim (ห้างขายเครื่องใช้ไฟฟ้า) - ตัวแทนจำหน่าย M&S, Croc, Lee, etc.
28	B's mart	ร้านสะดวกซื้อ	BJC – TTC Holding
29	MM Mega Market (Vietnam)	ห้างค้าปลีกค้าส่ง (ชื่อเดิม Metro)	BJC – TTC Holding
30	Thai Corp International (Vietnam)	ผู้กระจายสินค้า	BJC – กระจิงแดง สามแม่ครัว Cellox
31	Saha Vietnam	ผู้กระจายสินค้า	เครื่องสพพัฒนา
32	Change and Challenge	ผู้กระจายสินค้า	โฮจิมินห์ ฮานอย ดานัง – แบรินด์ อิมพีเรียลเด็ก
33	Vina Siam Food	ผู้กระจายสินค้าอาหาร	โฮจิมินห์ - Siam Makro
34	SBN (Vietnam)	ร้านขายชุดชั้นใน – ซาบีนา	ฮานอย โฮจิมินห์ ญาแจง เกิ่นเทอ
35	Betagen Vietnam	กระจายสินค้า/ แพนดิ่งโรงงานผลิตนมเปรี้ยว ใน 3-5 ปี	ฮานอย โฮจิมินห์ ดานัง - แบรินด์ ปีทาเก้น
36	Quality Plus Vietnam	ผู้กระจายสินค้าเครื่องสำอาง / ให้คำปรึกษาทางธุรกิจ	โฮจิมินห์

ภาคผนวกที่ 2

รายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงทุนในประเทศเวียดนาม

หน่วยงานภาครัฐของเวียดนาม

1. กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า

Ministry of Industry and Trade

ที่อยู่: 54 Hai Ba Trung Street, Hanoi หรือ 45 Tran Cao Van Street, District 3, Ho Chi Minh City

โทรศัพท์: 4 3220 2222 หรือ 8 3829 4631

โทรสาร: 4 3220 2525 หรือ 8 3824 3273

อีเมล: bbt@moit.gov.vn

เว็บไซต์: <http://www.moit.gov.vn>

2. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

Ministry of Labor—Invalids and Social Affairs

ที่อยู่: 12 Ngo Quyen Street, Hoan Kiem District, Hanoi หรือ 45 Pham Ngoc Thach Street, District 3, Ho Chi Minh City

โทรศัพท์: 4 3826 4222 หรือ 8 3823 0853

โทรสาร: 4 3824 8036 หรือ 8 3822 4115

อีเมล: banbientap@molisa.gov.vn

เว็บไซต์: <http://www.molisa.gov.vn>

3. กระทรวงการวางแผนและการลงทุน

Ministry of Planning and Investment

ที่อยู่: 6B Hoang Dieu Street, Ba Dinh District, Hanoi หรือ 289 Dien Bien Phu Street, District 3, Ho Chi Minh City

โทรศัพท์: 4 3845 5298 หรือ 8 3930 7083

โทรสาร: 4 3823 4453 หรือ 8 3930 7460

อีเมล: banbientap@mpi.gov.vn

เว็บไซต์: <http://www.mpi.gov.vn>

4. หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนดานัง
Da Nang Investment Promotion Agency (IPA Da Nang)
ที่อยู่: Floor 18, Administration Center, 24 Tran Phu, Da Nang city
โทรศัพท์: 23 6388 6243
โทรสาร: 23 6381 0056
อีเมล: ipa@danang.gov.vn
เว็บไซต์: <http://www.ipc.danang.gov.vn/en/web/ipc-english>

5. หน่วยงานดูแลเขตอุตสาหกรรมและเขตส่งออกเมืองดานัง
Danang Industrial and Export Processing Zones Authority (DIEPZA)
ที่อยู่: Floor 30, Danang Administrative Centre, 24 Tran Phu Street, Danang City
โทรศัพท์: 23 6383 0017
โทรสาร: 23 6383 0015
อีเมล: diepza@danang.gov.vn
เว็บไซต์: <http://www.iza.danang.gov.vn>

6. นิคมไฮเทคดานัง
Danang Hi-tech Park
ที่อยู่: 31st Floor, Danang Administrative Centre, 24 Tran Phu Street, Danang City
โทรศัพท์: 23 6356 6704
โทรสาร: 23 6356 6705
อีเมล: dhtp@danang.gov.vn
เว็บไซต์: <http://dhtp.gov.vn/eng/>

7. กรมการวางแผนและการลงทุน ไฮฟอง
Department of Planning and Investment, Hai Phong
ที่อยู่: No.1, Đinh Tiên Hoàng str, Hồng Bàng dist, Hai Phong
โทรศัพท์: 3 1384 2307
โทรสาร: 3 1384 2021
อีเมล: haiphongdpi@haiphong.gov.vn
เว็บไซต์: <http://haiphongdpi.gov.vn/en/>

8. ศูนย์ส่งเสริมการลงทุนในเวียดนามเหนือ สำนักงานการลงทุนจากต่างประเทศ

Investment Promotion Center, North Vietnam, Foreign Investment Agency

ที่อยู่: 65 Văn Mieu Str., Dong Da, Ha Noi

โทรศัพท์: 4 3747 5998

โทรสาร: 4 3843 7927

อีเมล: ipcn@mpi.gov.vn

เว็บไซต์: <http://ipcn.vn/>

หน่วยงานภาคเอกชนของเวียดนาม

9. บริษัทร่วมทุนเขตอุตสาหกรรมดินห์หวู

Dinh Vu Industrial Zone Joint Stock Company

ที่อยู่: 5th floor, Harbour View Office Tower, 12 Tran Phu, Haiphong

โทรศัพท์: 3 1383 6169

โทรสาร: 3 1385 9130

อีเมล: info@dinhvu.com

เว็บไซต์: <http://www.dinhvu.com/>

หน่วยงานภาครัฐของต่างประเทศ

10. องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น ประจำกรุงฮานอย

Japan External Trade Organization (JETRO) Hanoi Representative Office

ที่อยู่: 9th Floor, CornerStone Building, 16 Phan Chu Trinh Street, Hanoi

โทรศัพท์: 24 3825 0630

โทรสาร: 24 3825 0552

อีเมล: vha@jetro.go.jp

เว็บไซต์: <https://www.jetro.go.jp/vietnam/about/hanoi/>

11. องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น ประจำกรุงโฮจิมินห์

Japan External Trade Organization (JETRO) Ho Chi Minh Representative Office

ที่อยู่: 14th Floor, Sun Wah Tower, 115 Nguyen Hue Street, District 1, Ho Chi Minh City

โทรศัพท์: 28 3821 9363

โทรสาร: 28 3821 9362

อีเมล: vho@jetro.go.jp

เว็บไซต์: <https://www.jetro.go.jp/vietnam/about/hochiminh.html>

หน่วยงานเอกชนของไทย

12. ธนาคารกรุงเทพ สาขาฮานอย

Bangkok Bank, Hanoi Branch

ที่อยู่: Unit 3, 3rd Floor, International Centre, 17 Ngo Quyen Street, Hoan Kiem District,
Hanoi

โทรศัพท์: 24 3936 5903

โทรสาร: 24 3826 7397

อีเมล: bblhanoi@bangkokbank.com

เว็บไซต์: -

13. ธนาคารกรุงเทพ สาขาโฮจิมินห์ซิตี

Bangkok Bank, Ho Chi Minh City Branch

ที่อยู่: Harbour View Tower, 35 Nguyen Hue Street, District 1, Ho Chi Minh City

โทรศัพท์: 28 3821 4396

โทรสาร: 28 3821 3772

อีเมล: bblhcm@bangkokbank.com

เว็บไซต์: -

ภาคผนวกที่ 3

รายชื่อเอกสารทางกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติ

รายชื่อเอกสารทางกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติ

No.	Legal document No	Issued by Authorities	Content of legal document
1	Law No. 67/2014/QH13 dated 26/11/2014	National Assembly	Law on Investment providing investment procedure, investment incentives, right and obligations of the investors.
2	Law No. 68/2014/QH13 dated 26/11/2014	National Assembly	Law on Enterprises providing type of enterprise, establishment procedures, organisation and operation of enterprises
3	Decree 78/2015/ND-CP dated 14/09/2015	Government	Decree on business registration
4	Decree 118/2015/ND-CP dated 12/11/2015	Government	Decree providing guidelines for implementation of a number of articles of Law on investment
5	Decree 96/2015/ND-CP dated 19/10/2015	Government	Decree providing guidelines for implementation of a number of articles of Law on enterprises
6	Circular 16/2015/TT-BKHĐT dated 18/11/2015	Ministry of Planning and Investment	Regulations on Application forms for Investment Procedures and Reporting Forms on Investment in Vietnam
Foreign Exchange Control			
7	Ordinance No. 28/2005/PL-UBTVQH 11 dated 13/12/2005	The Standing Committee of National Assembly	Ordinance on foreign exchange control
8	Decree 160/2006/ND-CP dated 28/12/2006	Government	Providing guidance for implementing Ordinance on foreign exchange control
9	Decree 219/2013/ND-CP on 26/12/2013	Government	Regulation on Foreign Borrowing and Repayment of Enterprises
Labour			
10	Labour Code dated 18/06/2012	National Assembly	Law on Labour
11	Decree 75/2014/ND-CP dated 28/07/2014	Government	Regulation on recruitment and management of foreigners working in Vietnam
Land			
12	Law No.45/2013/QH13 dated 29/11/2013	National Assembly	Law on land
13	Decree 43/2014/ND-CP dated 15/05/2014	Government	Providing guidance for the implementation of a number of articles of the Law on land
14	Decree 102/2014/ND-CP dated 10/11/2014	Government	Sanctioning administration violation in the area of land
15	Decree 45/2014/ND-CP dated 15/05/2014	Government	Collection of land levy

No.	Legal document No	Issued by Authorities	Content of legal document
16	Decree 46/2014/ND-CP dated 15/05/2014	Government	Regulation on land rental
17	Decree 135/2016/ND-CP dated 9/9/2016	Government	Amending, supplementing some Articles of Decree 45/2014/ND-CP and Decree 46/2014/ND-CP
<i>Intellectual Property</i>			
18	Law No. 50/2005/QH11 dated 29/11/2005	National Assembly	Law on Intellectual Property
19	Law No. 80/2006/QH11 dated 29/11/2006	Government	Law on Technology Transfer
20	Law No.36/2009/QH12	National Assembly	Amending and Supplementing a Number of Articles of the Law on Intellectual Property
21	Decree No. 103/2006/ND-CP dated 22/9/2006	Government	Detailing and Guiding the Implementation of a Number of Articles of the Law on Intellectual Property regarding Industrial Property
22	Decree No. 122/2010/ND-CP dated 31/12/2010	Government	Amending and supplementing a number of articles of the Government's Decree No.103/2006/ND-CP dated 22/9/2006, detailing and guiding a number of articles of the Law on Intellectual property regarding industrial property
<i>Import – Export</i>			
23	Law No. 107/2016/QH13 dated 6/04/2016	National Assembly	Law on Import – Export Duties
24	Law No.54/2014/QH13 dated 23/06/2014	National Assembly	Customs Law
25	Decree 134/2016/ND-CP dated 01/09/2016	Government	Making detailed provisions for the implementation of the Law on Export and Import Duties
<i>Various Taxes</i>			
26	Law No. 21/2012/QH13 dated 20/11/2012	National Assembly	Law on tax management
27	Law No. 32/2013/QH13 dated 19/06/2013	National Assembly	Law on Corporate Income Tax
28	Decree 218/2013/ND-CP dated 26/12/2013	Government	Providing guidance on the implementation of Corporate Income Tax Law
29	Law No. 71/2014/ND-CP of 26/11/2014	Government	Amendments to Tax Laws
30	Circular 78/2014/TT-BTC dated 18/06/2014	Ministry of Finance	Regulating in detail the implementation of the Decree 218 on Corporate Income Tax
31	Law No. 13/2008/QH12 dated 12/06/2008	National Assembly	Law on Value Added Tax
32	Law No. 31/2013/QH13 dated 19/06/2013	National Assembly	Amendments to the Law on Value Added Tax
33	Decree No.209/2013/ND-CP dated 18/12/2013	Government	Regulating in detail the implementation of the Law on VAT

No.	Legal document No	Issued by Authorities	Content of legal document
34	Decree No.100/2016/ ND-CP dated 01/07/2016	Government	Elaboration and Guidelines for some articles of the law on amendment of the law on Value-added tax, the law on special excise duty and the law on tax administration
35	Circular 219/2013/TT- BTC dated 31/12/2013	Ministry of Finance	Providing guidance on the implemen- tation of Decree No. 209 on Value Added Tax (VAT)
36	Law No.27/2008/QH12 dated 28/11/2008	National Assembly	Law on Special Excise Duty
37	Law No. 70/2014/QH13 dated 26/11/2014	National Assembly	Amendments to some articles of Law on Special Excise Duty
38	Decree 108/2015/ND- CP dated 28/10/2015	Government	Providing guidance on the implemen- tation of Special Sales Excise Duty
39	Circular 195/2015/TT- BTC dated 24/11/2015	Ministry of Finance	Providing guidance on the implemen- tation of Decree 108 on Special Excise Duty
40	Law No.04/2007/QH12 on Personal Income Tax dated 05/12/2007	The Standing Committee of the National Assembly	Law on personal income tax
41	Law No.06/2013/QH13 on Personal Income Tax dated 26/12/2012	The Standing Committee of the National Assembly	Amend and supplement some articles of the Law on personal income tax
42	Decree No 65/2013/ND- CP dated 27/06/2013	Government	Stipulating in detail the implementa- tion of the Law on personal income tax
43	Circular 111/2013/TT- BTC dated 15/08/2013	Ministry of Finance	Providing guidelines for implemen- tation of Government Decree 65 on Personal Income Tax
<i>List of document relating to the sectors in which investment is conditional applicable to investors</i>			
<i>Real Estate Business</i>			
44	Law No. 66/2014/QH13 dated 25/11/2014	National Assembly	Law on real estate business
45	Decree No. 76/2015/ ND-CP dated 10/09/2015	Government	Providing guidelines for implementa- tion Law on real estate business
46	Law No. 65/2014/QH13 dated 25/11/2014	National Assembly	Law on Resident Housing
47	Decree 99/2015/ND-CP dated 20/10/2015		Providing guidelines for implementa- tion Law on Resident Housing
<i>Education</i>			
48	Law No. 38/2005/QH11 dated 14/6/2005	National Assembly	Education Law
49	Decree 73/2012/ND-CP dated 26/9/2012	Government	Cooperation and investment with foreign investors in the training and education
<i>Post & Telecommunication</i>			
50	Law 49/2010/QH12	National Assembly	Law on Post
51	Decree No. 47/2011/	Government	Detailing the implementation of some content of the Law

No.	Legal document No	Issued by Authorities	Content of legal document
	ND-CP dated 17/06/2011,		on post
52	Law No. 41/2009/QH12	National Assembly	Law on Telecommunication
53	Decree No. 25/2011/ ND-CP dated 06/4/2011	Government	Detailing and guiding the implementation of a number of articles of the Telecommunications Law
<i>Transportation</i>			
54	Law No. 35/2005/QH11 dated 14/6/2005	National Assembly	Law on Rail Way
55	Law No. 66/2006/QH11 dated 29/6/2006	National Assembly	Law on Civil Aviation
56	Law No. 61/2014/QH13 dated 21/11/2014	National Assembly	Amend and supplement some articles of the Law on Civil Aviation
57	Law No. 40/2005/QH11 dated 14/6/2005	National Assembly	Vietnam Maritime Code
58	Law No. 95/2015/QH13 dated 25/11/2015	National Assembly	Vietnam Maritime Code to be effective from 01/07/2017
59	Decree 30/2014/ND-CP dated 14/4/2014	Government	On conditions for sea shipment services business
60	Decree 160/2016/ND-CP dated 29/11/2016	Government	On conditions for sea shipment services business to be effective from 01/07/2017
61	Decree 87/2009/ND-CP dated 19/10/2009	Government	On multimodal transport
62	Decree 86/2014/ND-CP dated 10/09/2014	Government	On road transport business and business conditions

ที่มา: Doing Business in Vietnam, Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment of Vietnam

ภาคผนวกที่ 4
ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า¹²⁹

ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า จาก/ไป เมืองไซ่ง่อน

หน่วย: เหรียญสหรัฐ*

From/To	Size	Commodity					
		Agriculture	Apparel	Computer hardware, software	Health & Medical Supplies	Home Appliances	Textiles & Leather Products
Yokohama, Japan	FCL 20 ft	876 - 968	775 - 857	868 - 960	868 - 960	775 - 857	775 - 857
	FCL 40 ft	1,308 - 1,446	1,157 - 1,279	1,296 - 1,433	1,296 - 1,433	1,157 - 1,279	1,157 - 1,279
	FCL 45 ft	1,439 - 1,590	1,273 - 1,407	1,426 - 1,576	1,426 - 1,576	1,273 - 1,407	1,273 - 1,407
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Singapore	FCL 20 ft	798 - 882	706 - 780	791 - 874	791 - 874	706 - 780	706 - 780
	FCL 40 ft	1,191 - 1,316	1,054 - 1,165	1,180 - 1,304	1,180 - 1,304	1,054 - 1,165	1,054 - 1,165
	FCL 45 ft	1,310 - 1,448	1,159 - 1,281	1,298 - 1,435	1,298 - 1,435	1,159 - 1,281	1,159 - 1,281
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Busan, South Korea	FCL 20 ft	678 - 750	600 - 664	672 - 743	672 - 743	600 - 664	600 - 664
	FCL 40 ft	1,013 - 1,119	896 - 991	1,004 - 1,110	1,004 - 1,110	896 - 991	896 - 991
	FCL 45 ft	1,114 - 1,231	986 - 1,090	1,104 - 1,221	1,104 - 1,221	986 - 1,090	986 - 1,090
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Hamburg, Germany	FCL 20 ft	2,140 - 2,365	1,894 - 2,093	2,121 - 2,344	2,121 - 2,344	1,894 - 2,093	1,894 - 2,093
	FCL 40 ft	3,194 - 3,531	2,827 - 3,124	3,166 - 3,499	3,166 - 3,499	2,827 - 3,124	2,827 - 3,124
	FCL 45 ft	3,514 - 3,884	3,110 - 3,437	3,483 - 3,849	3,483 - 3,849	3,110 - 3,437	3,110 - 3,437
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Long Beach, USA	FCL 20 ft	1,914 - 2,116	1,694 - 1,872	1,897 - 2,097	1,897 - 2,097	1,694 - 1,872	1,694 - 1,872
	FCL 40 ft	2,858 - 3,158	2,529 - 2,795	2,832 - 3,130	2,832 - 3,130	2,529 - 2,795	2,529 - 2,795
	FCL 45 ft	3,143 - 3,474	2,782 - 3,075	3,116 - 3,444	3,116 - 3,444	2,782 - 3,075	2,782 - 3,075
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Rotterdam, Netherlands	FCL 20 ft	2,134 - 2,359	1,889 - 2,087	2,115 - 2,338	2,115 - 2,338	1,889 - 2,087	1,889 - 2,087
	FCL 40 ft	3,186 - 3,521	2,819 - 3,116	3,157 - 3,490	3,157 - 3,490	2,819 - 3,116	2,819 - 3,116
	FCL 45 ft	3,504 - 3,873	3,101 - 3,427	3,473 - 3,839	3,473 - 3,839	3,101 - 3,427	3,101 - 3,427
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Osaka, Japan	FCL 20 ft	790 - 873	699 - 773	783 - 865	783 - 865	699 - 773	699 - 773
	FCL 40 ft	1,179 - 1,303	1,043 - 1,153	1,169 - 1,292	1,169 - 1,292	1,043 - 1,153	1,043 - 1,153
	FCL 45 ft	1,297 - 1,434	1,148 - 1,269	1,286 - 1,421	1,286 - 1,421	1,148 - 1,269	1,148 - 1,269
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Hong Kong, Hong Kong	FCL 20 ft	678 - 750	600 - 664	672 - 743	672 - 743	600 - 664	883 - 976
	FCL 40 ft	1,013 - 1,119	896 - 991	1,004 - 1,110	1,004 - 1,110	896 - 991	896 - 991
	FCL 45 ft	1,114 - 1,231	986 - 1,090	1,104 - 1,221	1,104 - 1,221	986 - 1,090	986 - 1,090
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Shanghai, China	FCL 20 ft	710 - 784	628 - 694	703 - 777	703 - 777	628 - 694	628 - 694

¹²⁹ Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560

From/To	Size	Commodity					
		Agriculture	Apparel	Computer hardware, software	Health & Medical Supplies	Home Appliances	Textiles & Leather Products
	FCL 40 ft	1,059 - 1,171	937 - 1,036	1,050 - 1,161	1,050 - 1,161	937 - 1,036	937 - 1,036
	FCL 45 ft	1,165 - 1,288	1,031 - 1,140	1,155 - 1,277	1,155 - 1,277	1,031 - 1,140	1,031 - 1,140
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215

ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า จาก/ไป เมืองโฮฟอง

หน่วย: เหรียญสหรัฐ

From/To	Size	Commodity					
		Agriculture	Apparel	Computer hardware, software	Health & Medical Supplies	Home Appliances	Textiles & Leather Products
Yokohama, Japan	FCL 20 ft	993 - 1,098	879 - 971	984 - 1,088	984 - 1,088	879 - 971	879 - 971
	FCL 40 ft	1,482 - 1,639	1,312 - 1,650	1,469 - 1,624	1,469 - 1,624	1,312 - 1,450	1,312 - 1,450
	FCL 45 ft	1,631 - 1,802	1,443 - 1,595	1,616 - 1,787	1,616 - 1,787	1,443 - 1,595	1,443 - 1,595
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Singapore, Singapore	FCL 20 ft	743 - 821	657 - 727	736 - 814	736 - 814	657 - 727	657 - 727
	FCL 40 ft	1,109 - 1,226	982 - 1,085	1,099 - 1,215	1,099 - 1,215	982 - 1,085	982 - 1,085
	FCL 45 ft	1,220 - 1,349	1,080 - 1,193	1,209 - 1,337	1,209 - 1,337	1,080 - 1,193	1,080 - 1,193
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Busan, South Korea	FCL 20 ft	795 - 879	704 - 778	788 - 871	788 - 871	704 - 778	704 - 778
	FCL 40 ft	1,187 - 1,312	1,051 - 1,161	1,177 - 1,301	1,177 - 1,301	1,051 - 1,161	1,051 - 1,161
	FCL 45 ft	1,306 - 1,444	1,156 - 1,278	1,295 - 1,431	1,295 - 1,431	1,156 - 1,278	1,156 - 1,278
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Hamburg, Germany	FCL 20 ft	1,358 - 1,501	1,202 - 1,329	1,346 - 1,488	1,346 - 1,488	1,202 - 1,329	1,202 - 1,329
	FCL 40 ft	2,028 - 2,241	1,794 - 1,983	2,010 - 2,221	2,010 - 2,221	1,794 - 1,983	1,794 - 1,983
	FCL 45 ft	2,231 - 2,465	1,974 - 1,982	2,211 - 2,444	2,211 - 2,444	1,974 - 2,182	1,974 - 2,182
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Long Beach, USA	FCL 20 ft	1,206 - 1,333	1,068 - 1,180	1,196 - 1,322	1,196 - 1,322	1,068 - 1,180	1,068 - 1,180
	FCL 40 ft	1,801 - 1,990	1,594 - 1,761	1,785 - 1,973	1,785 - 1,973	1,594 - 1,761	1,594 - 1,761
	FCL 45 ft	1,981 - 2,190	1,753 - 1,938	1,963 - 2,170	1,963 - 2,170	1,753 - 1,938	1,753 - 1,938
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Rotterdam, Netherlands	FCL 20 ft	1,353 - 1,495	1,197 - 1,323	1,341 - 1,482	1,341 - 1,482	1,197 - 1,323	1,197 - 1,323
	FCL 40 ft	2,019 - 2,232	1,787 - 1,975	2,001 - 2,212	2,001 - 2,212	1,787 - 1,975	1,787 - 1,975
	FCL 45 ft	2,221 - 2,455	1,965 - 2,172	2,201 - 2,433	2,201 - 2,433	1,965 - 2,172	1,965 - 2,172
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Osaka, Japan	FCL 20 ft	907 - 1,002	803 - 887	899 - 994	899 - 994	803 - 887	803 - 887
	FCL 40 ft	1,354 - 1,496	1,198 - 1,324	1,342 - 1,483	1,342 - 1,483	1,198 - 1,324	1,198 - 1,324
	FCL 45 ft	1,489 - 1,646	1,318 - 1,457	1,476 - 1,631	1,476 - 1,631	1,318 - 1,457	1,318 - 1,457
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Hong Kong, Hong Kong	FCL 20 ft	384 - 424	340 - 375	380 - 420	380 - 420	340 - 375	340 - 375
	FCL 40 ft	573 - 633	507 - 560	568 - 628	568 - 628	507 - 560	507 - 560
	FCL 45 ft	630 - 697	558 - 617	625 - 691	625 - 691	558 - 617	558 - 617

From/To	Size	Commodity					
		Agriculture	Apparel	Computer hardware, software	Health & Medical Supplies	Home Appliances	Textiles & Leather Products
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215
Shanghai, China	FCL 20 ft	827 - 914	731 - 809	819 - 906	819 - 906	731 - 809	731 - 809
	FCL 40 ft	1,234 - 1,464	1,092 - 1,207	1,223 - 1,352	1,223 - 1,352	1,092 - 1,207	1,092 - 1,207
	FCL 45 ft	1,357 - 1,500	1,201 - 1,328	1,345 - 1,487	1,345 - 1,487	1,201 - 1,328	1,201 - 1,328
	LCL	220 - 243	194 - 215	218 - 241	218 - 241	194 - 215	194 - 215

ภาคผนวกที่ 5
รายการการลงทุนที่มีเงื่อนไข

รายการการลงทุนที่มีเงื่อนไข¹³⁰

No.	Business line
1	Seal production
2	Combat gear trading (including repair)
3	Firecracker trading
4	Pawnshop services
5	Massage services
6	Trading of warning devices of emergency vehicles
7	Security services
8	Paint gun services
9	Lawyer's practice
10	Notary's practice
11	Judicial assessment in the fields of finance, banking, construction, antiques, relics, copyrights.
12	Auctioneering services
13	Arbitration services
14	Bailiff's practice
15	Asset liquidator's practice
16	Accounting services
17	Audit services
18	Tax agent services
19	Customs brokerage services
20	Duty-free goods trading
21	Bonded warehouse services
22	Domestic LCL consolidation services
23	Gathering services and customs inspection services inside and outside border checkpoint areas
24	Securities trading
25	Securities registration, depository, offsetting, and liquidation services by Vietnam Securities Depository/organizations trading in listed securities and other securities.
26	Insurance
27	Reinsurance
28	Insurance brokerage
29	Insurance agency
30	Insurance agency training services
31	Price verification services
32	Consulting services serving company values for equitization
33	Lottery business

¹³⁰ Law on Investment No. . 67/2014/QH13

No.	Business line
34	Electronic games of chance for foreigners
35	Debt collection services
36	Debt trading services
37	Credit rating services
38	Casino business
39	Betting business
40	Voluntary pension fund management services
41	Oil and gas trading
42	Gas trading
43	Commercial assessment services
44	Industrial explosive trading (including destruction thereof)
45	Explosive precursor trading
46	Business operations using industrial explosives and explosive precursor
47	Blasting services
48	Trading in chemicals except banned chemicals according to Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction
49	Inorganic fertilizer trading
50	Alcohol trading
51	Trading in tobacco products, tobacco materials, machinery and equipment serving tobacco industry
52	Commodity exchange operation
53	Electricity generation, transmission, distribution, wholesaling, retailing, import, and consultancy
54	Trading in foods under the management of the Ministry of Industry and Trade
55	Rice export
56	Temporary import for re-export of goods subject to special excise tax
57	Temporary import for re-export of frozen food
58	Temporary import for re-export of goods on the List of used goods
59	Franchising
60	Coal trading
61	Logistics services
62	Mineral trading
63	Industrial precursor trading
64	Goods trading and activities directly related goods trading of foreign investors
65	Electronic commerce activities
66	Petroleum activities
67	Assessment of conformity of pneumatic tools, industrial lifting devices, chemicals, industrial explosives, equipment serving mineral and petroleum extraction; except for equipment and instruments serving extraction at sea
68	Vocational training
69	Association with foreign vocational training institutions and foreign-invested vocational training institutions in vocational training at intermediate and college levels
70	Fire safety and firefighting services
71	Occupational skill assessment services

No.	Business line
72	Quality assessment of joint vocational programs with foreign vocational training institutions and foreign-invested vocational training institutions in Vietnam.
73	Occupational safety assessment services with regard to machinery and supplies with strict occupational safety requirements
74	Occupational safety and occupational hygiene training services
75	Employment agency services
76	Overseas employment services
77	Voluntary drug rehabilitation services
78	Conformity declaration and certification services
79	Outsourcing services
80	Road transport services
81	Car warranty and maintenance services
82	Motor vehicle inspection services
83	Driving school services
84	Traffic safety inspector training services
85	Driving test services
86	Traffic safety inspection services
87	Waterway transport services
88	Building, modifying, repairing inland watercraft
89	Provision of training for crewmembers and operators of inland watercraft
90	Ship transport, shipping agency services
91	Multi-level marketing business
92	Ship towing services
93	Importing, dismantling used sea-going ship
94	Sea-going ship building, modification, repair services
95	Sea port operation
96	Air transport business
97	Design, production, maintenance, testing of aircraft, aircraft engines, propellers, and equipment thereof in Vietnam
98	Airport operation
99	Aviation services at airports
100	Air navigation services
101	Flight crew training services
102	Rail transport business
103	Rail infrastructure business
104	Rail transport business
105	Multimodal transport business
106	Transport of dangerous goods using road or waterway vehicles
107	Pipeline transport service
108	Maritime navigation services
109	Real estate trading

No.	Business line
110	Provision of training in real estate brokerage, real estate valuation, and operation of real estate exchanges
111	Provision of training in apartment building management and operation
112	Provision of training in construction project management
113	Project management consultancy services
114	Construction survey services
115	Construction design assessment services
116	Construction supervision services
117	Construction services
118	Investment project planning and assessment services
119	Foreign investors' construction
120	Project management consultancy services
122	Lighting and greenery system operation services
123	Shared infrastructure operation services
124	Construction planning development services
125	Urban planning development services provided by foreign entities
126	Trading in white asbestos of Serpentine group
127	Postal services
128	Telecommunications services
129	Import of radio transmitters and transceivers
130	Digital signature authentication services
131	Establishment and operation of publishers
132	Printing services
133	Publication release services
134	Social network services
135	Online games business
136	Pay radio/television services
137	News website development services
138	Processing, recycling, repair, refurbishment of used IT products on the list of used IT products banned from import for foreign partners
139	Pay-per-view television services
140	Provision of information and IT services on mobile network or the Internet
141	Trading in mobile phone jammers
142	Provision of information security products and services
143	Operation of higher education institutions
144	Operation of foreign-capitalized educational institutions, representative offices of foreign educational institutions in Vietnam, branches of foreign-capitalized educational institutions
145	Operation of continuing education institution
146	Operation of students' education centers
147	Operation of compulsory education institutions
148	Vocational training
149	Operation of specialized schools
150	Operation of preschool education institutions

No.	Business line
151	Educational cooperation with foreign partners
152	Extra classes
153	Fishing
154	Trading in fishing instruments
155	Fish trading
156	Trading in aquatic feed
157	Trading in biological preparations, microorganisms, chemicals, environmental remediation agents serving aquaculture
158	Aquatic breed testing services
159	Aquatic feed testing services
160	Breeding, raising, propagating wild animals and plants according to CITES Appendix
161	Breeding, raising, propagating endangered or rare wild animals and plants according to CITES Appendix
162	Breeding, raising normal wild animals
163	Export, import, re-export, transit wild specimens according to CITES Appendix
164	Export, import, re-export bred, raised, propagated specimens according to CITES Appendix
165	Pesticide trading
166	Processing items required to undergo plant quarantine
167	Pesticide testing services
168	Plant protection services
169	Trading in veterinary medicines, biological preparations, vaccines, microorganisms, chemicals serving veterinary medicine
170	Veterinary services
171	Animal surgery, animal testing services
172	Vaccination, diagnosis, prescription, treatment, and healthcare services for animals
173	Trading in veterinary medicines, biological preparations, vaccines, microorganisms, chemicals serving veterinary medicine
174	Concentrated breeding, breed production services; slaughtering; quarantine of animals and products thereof; production of animal-derived materials for animal feed production; preparing, processing, preserving animals and products thereof; trading in animal products; preparing, processing, packaging, preserving animal products
175	Trading in foods under the management of the Ministry of Agriculture and Rural Development
176	Trading, testing organic fertilizers
177	Trading in plant varieties, animal breeds
178	Manufacture of animal feeds
179	Import of animal feeds
180	Exporting, importing rare, endangered terrestrial wild animals and plants according to CITES Appendix
181	Trading in forest plants, animals restricted from trading
182	Trading in ornamental plants, shade trees, ancient trees from Vietnam's natural forests
183	Trading in firewood from timber or from Vietnam's natural forests
184	Trading in sperms, embryos, eggs, and lavas
185	Trading in biological preparations, microorganisms, chemicals, environmental remediation agents serving aquaculture

No.	Business line
186	Testing biological preparations, microorganisms, chemicals, environmental remediation agents serving aquaculture
187	Trading in genetically modified food
188	Provision of training in bidding
189	Bidding agency services
190	Project assessment consultancy services
191	Provision of training in project assessment
192	Medical examination and treatment services
193	HIV testing services
194	Tissue bank services
195	Childbirth assistance, sperm preservation, embryo preservation services
196	Medicine trading
197	Medicine testing services
198	Cosmetics production
199	Infectious microorganism testing services
200	Vaccination services
201	Trading in medical and household anti-insect and antibacterial chemicals
202	Opioid replacement therapy services
203	Trading in foods under the management of the Ministry of Health
204	Plastic surgery services
205	Surrogacy services
206	Bioavailability and bioequivalence assessment services
207	Clinical trial of medicines
208	Trading in medical equipment
209	Medical equipment classification
210	Medical equipment testing services
211	Industrial property verification services
212	Radiological work services
213	Atomic energy application ancillary services
214	Export, import, and transport of radioactive materials
215	Technological conformity assessment services
216	Inspection, calibration, testing of measuring instruments and measurement standards
217	Motorcycle helmet trading
218	Technology assessment, valuation, and examination services
219	Intellectual property representation services
220	Film production
221	Antique examination services
222	Monument protection or renovation project planning, execution, supervision services
223	Karaoke, dance club business
224	Travel services
225	Sports business
226	Art performance, fashion show, beauty contest, model contest services

No.	Business line
227	Trading in audio and video recordings of art performances
228	Festival organization services
229	Trading in art or photography works
230	Accommodation services
231	Advertising services
232	Trading in relics, antiques, national treasures
233	Museum services
234	Electronic games business (except for electronic casino games for foreigners and online electronic casino games)
235	Export of relics, antiques other than those under the ownership of the state, political organizations, socio-political organizations; import of cultural commodities under the management of the Ministry of Culture, Sports and Tourism
236	Verification of copyright and relevant rights
237	Land survey and assessment services
238	Land planning services
239	IT infrastructure and software infrastructure development services
240	Land database development services
241	Land pricing services
242	Land use right auction services
243	Geodesy and cartography services
244	Underground water drilling services
245	Underground water survey services
246	Water supply, processing, and extraction services
247	Underground water drilling services
248	Mineral exploration services
249	Mineral extraction
250	Harmful waste management services
251	Scrap material import
252	Environmental monitoring services
253	Strategic environment assessment, environmental impact assessment, environmental protection scheme consultancy services
254	Trading in biological preparations
255	Collection, transport, processing of refuse
256	Business operation of commercial banks
257	Business operation of non-bank credit institutions
258	Business operation of cooperatives, people's credit funds, microfinance institutions
259	Provision of payment services
260	Credit information service provision
261	Foreign exchange activities
262	Trading in gold bullion
263	Manufacture of gold bullion, export raw gold and import raw gold for manufacture of gold bullion

No.	Business line
264	Manufacture of gold jewellery
265	Import of commodities under the management of the State bank (money vault door)
266	Money printing, molding
267	Trading in military clothing and equipment of the armed forces, military weapons, technologies, devices, vehicles for the military and police; parts, components, supplies, specialized equipment, and technologies for manufacture thereof

ที่มา: Doing Business in Vietnam, Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment of Vietnam

ภาคผนวกที่ 6

พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน

พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน¹³¹

No.	Province	Extremely disadvantaged areas	Disadvantaged areas
1	Bac Kan	All districts, towns, and Bac Kan city	
2	Cao Bang	All districts and Cao Bang city	
3	Ha Giang	All districts and Ha Giang city	
4	Lai Chau	All districts and Lai Chau city	
5	Son La	All districts and Son La city	
6	Dien Bien	All districts, towns, and Dien Bien city	
7	Lao Cai	All districts	Lao Cai city
8	Tuyen Quang	Na Hang, Chiem Hoa, Lam Binh districts	Ham Yen, Son Duong, Yen Son districts and Tuyen Quang city
9	Bac Giang	Son Dong district	Luc Ngan, Luc Nam, Yen The, Hiep Hoa districts
10	Hoa Binh	Da Bac, Mai Chau districts	Kim Boi, Ky Son, Luong Son, Lac Thuy, Tan Lac, Cao Phong, Lac Son, Yen Thuy districts
11	Lang Son	Binh Gia, Dinh Lap, Cao Loc, Loc Binh, Trang Dinh, Van Lang, Van Quan, Bac Son districts	Chi Lang, Huu Lung districts
12	Phu Tho	Thanh Son, Tan Son, Yen Lap districts	Doan Hung, Ha Hoa, Phu Ninh, Thanh Ba, Tam Nong, Thanh Thuy, Cam Khe districts
13	Thai Nguyen	Vo Nhai, Dinh Hoa, Dai Tu, Phu Luong, Dong Hy districts	Pho Yen, Phu Binh districts
14	Yen Bai	Luc Yen, Mu Cang Chai, Tram Tau districts	Tran Yen, Van Chan, Van Yen, Yen Binh, and Nghia Lo town
15	Quang Ninh	Ba Che, Binh Lieu districts, Co To islands, and other islands in the province	Van Don, Tien Yen, Hai Ha, Dam Ha districts
16	Hai Phong	Bach Long Vi, Cat Hai islands	
17	Ha Nam		Ly Nhan, Thanh Liem, Binh Luc districts
18	Nam Dinh		Giao Thuy, Xuan Truong, Hai Hau, Nghia Hung districts
19	Thai Binh		Thai Thuy, Tien Hai districts
20	Ninh Binh		Nho Quan, Gia Vien, Kim Son, Tam Diep, Yen Mo districts
21	Thanh Hoa	Muong Lat, Quan Hoa, Quan Son, Ba Thuoc, Lang Chanh, Thuong Xuan, Cam Thuy, Ngoc Lac, Nhu Thanh, Nhu Xuan districts	Thach Thanh, Nong Cong districts

¹³¹ Decree No 118/2015/ND-CP

No.	Province	Extremely disadvantaged areas	Disadvantaged areas
22	Nghe An	Ky Son, Tuong Duong, Con Cuong, Que Phong, Quy Hop, Quy Chau, Anh Son districts	Tan Ky, Nghia Dan, Thanh Chuong districts, and Thai Hoa town
23	Ha Tinh	Huong Khe, Huong Son, Vu Quang, Loc Ha, Ky Anh districts	Duc Tho, Nghi Xuan, Thach Ha, Cam Xuyen, Can Loc districts
24	Quang Binh	Tuyen Hoa, Minh Hoa, Bo Trach districts	Other districts and Ba Don town
25	Quang Tri	Huong Hoa, Da Krong districts, Con Co island and other islands of the province	Other districts
26	Thua Thien Hue	A Luoi, Nam Dong districts	Phong Dien, Quang Dien, Phu Loc, Phu Vang districts and Huong Tra town
27	Da Nang	Hoang Sa archipelago	
28	Quang Nam	Dong Giang, Tay Giang, Nam Giang, Phuoc Son, Bac Tra My, Nam Tra My, Hiep Duc, Tien Phuoc, Nui Thanh, Nong Son, Thang Binh districts and Cu Lao Cham island	Dai Loc, Que Son, Phu Ninh, Duy Xuyen districts
29	Quang Ngai	Ba To, Tra Dong, Son Tay, Son Ha, Minh Long, Binh Son, Tay Tra, Son Tinh districts and Ly Son island	Nghia Hanh district
30	Binh Dinh	An Lao, Vinh Thanh, Van Canh, Phu Cat, Tay Son, Hoai An, Phu My districts	Tuy Phuoc districts
31	Phu Yen	Song Hinh, Dong Xuan, Son Hoa, Phu Hoa, Tay Hoa districts	Song Cau town; Dong Hoa, Tuy An districts
32	Khanh Hoa	Khanh Vinh, Khanh Son districts, Truong Sa archipelago and other islands of the province	Van Ninh, Dien Khanh, Cam Lam districts, Ninh Hoa town, and Cam Ranh city
33	Ninh Thuan	All districts	Phan Rang - Thap Cham city
34	Binh Thuan	Phu Quy district	Bac Binh, Tuy Phong, Duc Linh, Tanh Linh, Ham Thuan Bac, Ham Thuan Nam, Ham Tan districts
35	Dak Lak	All districts and Buon Ho town	Buon Ma Thuot city
36	Gia Lai	All districts and towns	Pleiku city
37	Kon Tum	All districts and cities	
38	Dak Nong	All districts and towns	
39	Lam Dong	All districts	Bao Loc city
40	Ba Ria - Vung Tau	Con Dao district	Huyen Tan Thanh, Chau Duc, Xuyen Moc
41	Tay Ninh	Tan Bien, Tan Chau, Chau Thanh, Ben Cau districts	Other districts
42	Binh Phuoc	Loc Ninh, Bu Dang, Bu Dop, Bu Gia Map, Phu Rieng districts	Dong Phu, Chon Thanh, Hon Quan districts, Binh Long town, and Phuoc Long town
43	Long An	Duc Hue, Moc Hoa, Vinh Hung, Tan Hung districts	Kien Tuong town; Tan Thanh, Duc Hoa, Thanh Hoa districts
44	Tien Giang	Tan Phuoc, Tan Phu Dong districts	Go Cong Dong, Go Cong Tay districts
45	Ben Tre	Thanh Phu, Ba Tri, Binh Dai districts	Other districts
46	Tra Vinh	Chau Thanh, Tra Cu districts	Cau Ngang, Cau Ke, Tieu Can districts, and Tra Vinh city
47	Dong Thap	Hong Ngu, Tan Hong, Tam Nong, Thap Muoi districts, and Hong Ngu town	Other districts

No.	Province	Extremely disadvantaged areas	Disadvantaged areas
48	Vinh Long		Tra On, Binh Tan, Vung Liem, Mang Thit, Tam Binh districts
49	Soc Trang	All districts, Vinh Chau town, and Nga Nam town	Soc Trang city
50	Hau Giang	All districts and Nga Bay town	Vi Thanh city
51	An Giang	An Phu, Tri Ton, Thoai Son, Tinh Bien districts, and Tan Chau town	Chau Doc city and other districts
52	Bac Lieu	All districts and towns	Bac Lieu city
53	Ca Mau	All districts and islands of the province	Ca Mau city
54	Kien Giang	All districts, islands of the province, and Ha Tien town	Rach Gia city
55		Economic zones, hi-tech zones (including concentrated information technology zones established under regulations of the Government)	Industrial parks, export-processing zones established under regulations of the Government.

ที่มา: Doing Business in Vietnam, Foreign Investment Agency, Ministry of Planning and Investment of Vietnam

ภาคผนวกที่ 7

รายการเอกสารทางกฎหมายและกฎระเบียบทางเทคนิคซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนใน อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

รายการเอกสารทางกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

รหัส	ปี	เนื้อหา
8/2015/TT-BYT	2558	Circular amending and supplement the food additive managing provisions regulated in MOH's Circular 27/2012/TT-BYT
46/2015/TT-BYT	2558	Circular defining Technical regulation QCVN 19-1: 2015 / BYT on food flavoring
48/2015/TT-BYT	2558	Circular guiding food safety inspection in food production and trading under the administration of the Ministry of Health
11/2014/TT-BYT	2557	Circular guiding the management of quick food test kits
44/2015/TT-BYT	2558	Circular issued list of micronutrients in food use
52/2015/TT-BYT	2558	Circular stipulating state inspection of food safety with respect to imported and exported food products under the management scope of MOH
1971/QĐ-BYT	2557	Decision 1971/QĐ-BYT dated 04/06/2014 of the Ministry of Health to implement State inspection of imported food safety under the jurisdiction of the Ministry of Health
2141/QĐ-BYT	2558	Decision Customs pilot one-stop mechanism and the mechanism Asean Customs National Single Window
805/QĐ-BYT	2558	Decision No.805/QĐ-BYT published administrative procedures was issued on Circular No. 52/2015 / TT-BYT dated on 21/12/2015
4288/QĐ-BYT	2559	Decision of issuing on documentation Good Manufacturing Practice (GMP) to protect the health food (Health Supplements)
1744/QĐ-BYT	2557	Decision on claim the publication of administrative procedures under management functions of the Ministry of Health
09/2016/NĐ-CP	2559	Decree No. 09/2016 / ND-CP of the Government assigned to the Regulation on nutritional fortification in food
67/2016/NĐ-CP	2559	Decree No. 67/2016/ND-CP of the Government: Regulations on production conditions, food business in the fields of professional management of the Ministry of Health
100/2014/NĐ-CP	2557	Decree No.100/2014/ND-CP of the Government: Regulations on business and use of nutritional products for infants, breast feeding bottles and artificial entrapment
13 /2014/TTLT- BYT- BNNPTNT-BCT	2557	Joint Circular guiding the assignment and coordination in state management on food safety control
34/2014/TTLT-BYT- BNNPTNT-BCT	2557	Joint Circular guiding the goods label for some foods, food additives and aids for processing packaged foods Joint Circular guiding the implementation of the national one-stop shop mechanism
178/2015/TTLT-BTC- BNNPTNT-BYT-BTNMT	2558	Joint Circular guiding the implementation of the national one-stop shop mechanism.
38/2015/QĐ-TTg	2558	<i>Pilot implementation of specialized inspection of food safety in the districts, towns and wards, communes and townships of the city of Hanoi and Ho Chi Minh City</i>

รหัส	ปี	เนื้อหา
90/CTrPH/CP- ĐCTUBTWMTTQVN	2559	Program No. 90/CTrPH/CP-DCTUBTWMTTQVN's government - the Presidium of the Central Committee of the Vietnam Fatherland Front: Mobilizing and monitoring of food safety assurance period 2016-2020
35/2015/TT-BYT	2558	QCVN 12-4:2015/BYT National technical regulation on the safety and hygiene glass, ceramic, porcelain and enameled implements, containers, and packaging in direct contact with food
09/2015/TT-BYT	2558	Regulations on advertising content validation for products, goods and services especially in the fields of management of the Ministry of Health
688/CD-TTg	2559	Urgent Note No 688/CD-TTg of the Prime Minister related to the prohibition of use, trading and consuming seafood which are unusual deaths in the coastal provinces from Ha Tinh to Thua Thien – Hue

รายการกฎระเบียบทางเทคนิคซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

รหัส	เนื้อหา
QCVN 3-1 : 2010/BYT	National technical regulation on substances may be added for zinc fortification in food
QCVN 3-2 : 2010/BYT	National technical regulation on Folic acid for food fortification
QCVN 3-3 : 2010/BYT	National technical regulation on substances may be added for iron fortification in food
QCVN 3-4 : 2010/BYT	National technical regulation on substances may be added for calcium fortification in food
QCVN 3-5 : 2011/BYT	National technical regulation on substances may be added for magnesium fortification in food
QCVN 4-1: 2010/BYT	National technical regulation on Food additive – Flavour enhancer
QCVN 4-2: 2010/BYT	National technical regulation on food additive - Humectants
QCVN 4-3: 2010/BYT	National technical regulation on Food additives – Raising agents
QCVN 4-4: 2010/BYT	National technical regulation on Food additives – Anticaking agents
QCVN 4-5: 2010/BYT	National technical regulation on Food additive - Colour retention agent
QCVN 4-6: 2010/BYT	National technical regulation on Food additives – Antioxidant agents
QCVN 4-7: 2010/BYT	National technical regulation on food additive – Antifoaming Agent
QCVN 4-8: 2010/BYT	National technical regulation on Food additives – Sweeteners
QCVN 4-9: 2010/BYT	National technical regulation on Food additives - Firming agents
QCVN 4-10 : 2010/BYT	National technical regulation on Food Additives - Colours
QCVN 4-11: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additives – Acidity regulators
QCVN 4 - 12:2010/BYT	National technical regulation on Food Additive - Preservatives
QCVN 4 – 13 : 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive - Stabilizers
QCVN 4 - 14: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive - Sequestrants
QCVN 4 - 15: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Flour treatment agents
QCVN 4 - 16: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Bulking agents
QCVN 4 - 17: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Propellants
QCVN 4-18: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Modified starches
QCVN 4-19: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Enzyme
QCVN 4-20: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Glazing agent
QCVN 4-21: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Thickeners
QCVN 4-22: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Emulsifier

QCVN 4-23: 2010/BYT	National technical regulation on Food Additive – Foaming agents
QCVN 5-1: 2010/BYT	National technical regulation on fluid milk products
QCVN 5-2: 2010/BYT	National technical regulation for powder milk products
QCVN 5-3: 2010/BYT	National technical regulation for cheese products
QCVN 5-4: 2010/BYT	National technical regulation for dairy fat products
QCVN 5-5: 2010/BYT	National technical regulation for fermented milk products
QCVN 6-1: 2010/BYT	National technical regulation for bottled/packageged natural mineral waters and drinking waters
QCVN 6-2: 2010/BYT	National technical regulation for soft drinks
QCVN 6-3: 2010/BYT	National technical regulation for alcoholic beverages
QCVN 8-1: 2011/BYT	National technical regulation on the limits of mycotoxins contamination in food
QCVN 8-2: 2011/BYT	National technical regulation on the limits of heavy metals contamination in food
QCVN 8-3: 2011/BYT	National technical regulation of Microbiological contaminants in food
QCVN 10:2011/BYT	National technical regulation for edible ice
QCVN 11-1:2012/BYT	National technical regulation on infant formula (for children up to 12 months of age)
QCVN 11-2:2012/BYT	National technical regulation on formulas for special medical purposes intended for infants (up to 12 months of age)
QCVN 12-1 : 2011/BYT	National technical regulation on safety and hygiene for synthetic resin Implement, container and packaging in direct contact with foods
QCVN 12-2 : 2011/BYT	National technical regulation on safety and hygiene for rubber implements, container and packaging in direct contact with foods
QCVN 12-3 : 2011/BYT	National technical regulation on safety and hygiene for metallic containers in direct contact with foods
QCVN 12-4: 2015/BYT	National technical regulation on the safety and hygiene glass, ceramic, porcelain and enameled implements, containers, and packaging in direct contact with food
QCVN 18-1:2015/BYT	National technical regulation on foodprocessing aids - Solvents
QCVN 19-1:2015/BYT	National technical regulation on foodflavoring - Vanillaflavouring substaces

ภาคผนวกที่ 8
จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่จำหน่ายในเวียดนาม

จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่จำหน่ายในเวียดนาม ปี 2555-2559

หน่วย: ล้านหน่วย

ชนิดของบรรจุภัณฑ์	2555	2556	2557	2558	2559
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ความงามและดูแลส่วนบุคคล (Beauty and Personal Care Packaging)					
Total Packaging	628.3	685.5	738.9	792.9	841.5
Metal	3.2	6.1	6.7	7.3	7.9
Metal Aerosol Cans	3.2	3.5	3.8	4.2	4.5
Metal Tins	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Collapsible Metal Tubes	-	2.6	2.8	3.1	3.3
Rigid Plastic	276.1	304.6	334.2	364.9	390.7
PET Bottles	13.4	15.0	16.5	18.0	19.3
PET Jars	3.2	3.6	4.1	4.5	5.0
Other Plastic Jars	6.6	7.6	8.6	10.1	10.6
Speciality Cosmetic Containers	7.1	8.1	8.9	9.6	10.4
Squeezable Plastic Tubes	136.0	149.6	165.6	182.6	196.2
Other Rigid Containers	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
HDPE Bottles	109.7	120.6	130.4	139.8	148.9
Glass	19.6	22.4	25.0	27.7	30.5
Glass Bottles	13.4	15.4	17.2	19.2	21.2
Glass Jars	6.2	7.0	7.8	8.5	9.3
Paper-based Containers	190.1	202.8	213.9	224.5	234.2
Folding Cartons	190.1	202.8	213.9	224.5	234.2
Flexible Packaging	139.3	149.6	159.1	168.6	178.1
Flexible Plastic	7.0	7.6	8.1	8.6	9.1
Flexible Paper	7.6	8.0	8.4	8.7	8.9
Blister and Strip Packs	124.7	133.9	142.7	151.3	160.2
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม (Beverages Packaging)					
Total Packaging	7,483.3	8,608.6	10,114.7	11,174.3	12,115.2
Metal	3,332.1	3,722.6	4,025.3	4,289.6	4,598.5
Metal Beverage Cans	3,329.3	3,719.5	4,022.1	4,286.2	4,594.8
Metal Tins	2.9	3.0	3.2	3.4	3.6
Rigid Plastic	3,151.4	3,774.0	4,876.1	5,571.5	6,108.0
PET Bottles	3,137.8	3,759.0	4,859.6	5,553.4	6,088.1
PET Jars	13.6	15.1	16.5	18.1	19.9
Glass	504.0	556.9	599.3	647.6	696.7
Glass Bottles	482.6	533.0	572.2	617.5	664.6
Glass Jars	21.4	23.9	27.1	30.1	32.0
Liquid Cartons	26.5	35.9	38.5	41.3	47.1

ชนิดของบรรจุภัณฑ์	2555	2556	2557	2558	2559
Brick Liquid Cartons	26.5	35.9	38.5	41.3	47.1
Paper-based Containers	190.6	209.5	230.9	249.5	264.1
Folding Cartons	183.1	201.5	222.4	240.4	254.4
Composite Containers	7.5	8.0	8.6	9.1	9.7
Flexible Packaging	278.7	309.7	344.5	374.8	400.9
Flexible Plastic	73.3	83.2	93.6	103.1	112.2
Flexible Paper	28.6	32.9	37.2	40.8	43.9
Flexible Aluminium/Plastic	176.8	193.7	213.6	230.1	244.0
Flexible Aluminium/Paper	-	-	-	0.7	0.8
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหาร (Food Packaging)					
Total Packaging	16,722.6	18,079.3	19,369.5	20,596.8	21,797.9
Metal	543.7	576.0	587.0	588.1	596.8
Metal Food Cans	416.5	436.1	437.6	437.1	446.1
Metal Aerosol Cans	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Metal Tins	127.1	139.8	149.4	150.9	150.7
Rigid Plastic	3,038.0	3,357.9	3,909.2	4,479.6	4,979.3
PET Bottles	721.4	783.3	845.7	913.9	985.5
PET Jars	76.8	79.2	80.7	81.4	81.2
Other Plastic Jars	52.2	57.0	60.8	65.3	69.7
Thin Wall Plastic Containers	1,320.2	1,464.5	1,824.8	2,185.0	2,447.9
Other Rigid Containers	13.0	13.2	13.2	13.0	12.8
HDPE Bottles	469.4	505.8	584.5	679.4	777.6
Other Plastic Bottles	164.9	214.9	238.7	256.3	293.4
Plastic Trays	220.0	239.9	260.9	285.2	311.0
Other Plastic Trays	220.0	239.9	260.9	285.2	311.0
Glass	401.6	427.0	452.0	477.0	502.8
Glass Bottles	381.1	404.7	427.7	450.2	473.5
Glass Jars	20.5	22.3	24.3	26.8	29.3
Liquid Cartons	3,101.5	3,554.2	3,985.2	4,419.0	4,885.8
Gable Top Liquid Cartons	115.8	142.3	162.7	186.0	208.4
Brick Liquid Cartons	2,655.2	3,045.4	3,426.5	3,810.4	4,224.2
Shaped Liquid Cartons	330.4	366.5	396.1	422.6	453.2
Paper-based Containers	323.0	362.6	398.4	434.7	486.6
Folding Cartons	204.2	230.3	256.7	284.1	314.0
Composite Containers	37.5	38.2	40.7	43.7	46.6
Board Tubs	81.4	94.1	101.0	106.9	126.1
Flexible Packaging	9,314.7	9,801.7	10,037.5	10,198.4	10,346.6
Stand-Up Pouches	1.6	1.8	2.0	2.3	2.6
Plastic Pouches	0.9	1.0	1.2	1.4	1.6
Aluminium /Plastic Pouches	0.7	0.7	0.8	0.9	1.0
Flexible Plastic	8,595.1	9,041.8	9,233.0	9,354.4	9,457.3

ชนิดของบรรจุภัณฑ์	2555	2556	2557	2558	2559
Aluminium Foil	48.9	57.3	63.1	68.8	74.7
Flexible Paper	14.7	14.6	14.6	14.6	14.7
Flexible Aluminium/Plastic	78.5	89.6	102.5	116.8	132.7
Flexible Aluminium/Paper	391.8	397.6	407.2	412.7	421.8
Flexible Paper/Plastic	27.0	30.9	35.4	39.1	42.1
Blister and Strip Packs	157.2	168.2	179.6	189.7	200.7
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหารสุนัขและแมว (Dog and Cat Food Packaging)					
Total Packaging	3.1	3.7	4.6	5.2	5.8
Metal	1.0	1.1	1.1	1.2	1.3
Metal Food Cans	1.0	1.1	1.1	1.2	1.3
Rigid Plastic	0.0	0.0	0.4	0.6	0.7
Thin Wall Plastic Containers	0.0	0.0	0.4	0.6	0.7
Paper-based Containers	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Folding Cartons	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Flexible Packaging	2.2	2.6	3.0	3.4	3.8
Stand-Up Pouches	0.4	0.5	0.6	0.8	0.9
Aluminium /Plastic Pouches	0.4	0.5	0.6	0.8	0.9
Flexible Plastic	1.3	1.6	1.8	1.9	2.1
Flexible Paper/Plastic	0.5	0.6	0.6	0.7	0.8
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ดูแลบ้าน (Home Care Packaging)					
Total Packaging	765.2	823.0	885.7	953.4	1,012.4
Metal	29.0	30.4	31.7	32.9	34.6
Metal Aerosol Cans	21.8	22.9	23.9	24.7	26.1
Metal Tins	7.1	7.5	7.8	8.2	8.5
Other Metal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rigid Plastic	269.5	290.6	311.2	330.8	348.6
PET Bottles	14.9	16.1	17.3	18.5	19.6
Other Rigid Containers	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2
HDPE Bottles	253.5	273.4	292.8	311.2	327.8
Glass	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2
Glass Bottles	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2
Paper-based Containers	24.7	25.5	26.3	27.3	28.8
Folding Cartons	24.7	25.5	26.3	27.3	28.8
Flexible Packaging	441.9	476.4	516.3	562.2	600.3
Stand-Up Pouches	63.2	69.5	75.6	81.4	85.8
Plastic Pouches	43.1	48.2	53.0	57.7	61.0
Aluminium /Plastic Pouches	20.1	21.3	22.6	23.7	24.9
Flexible Plastic	378.2	406.3	440.1	480.2	513.7
Blister and Strip Packs	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7
บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์กระดาษทิชชูและทำความสะอาด (Tissue and Hygiene Packaging)					
Total Packaging	755.3	807.6	858.9	909.1	956.5

ชนิดของบรรจุภัณฑ์	2555	2556	2557	2558	2559
Rigid Plastic	4.9	5.3	5.8	6.3	6.8
Other Rigid Containers	4.9	5.3	5.8	6.3	6.8
Paper-based Containers	17.3	18.6	20.0	21.6	23.0
Folding Cartons	17.3	18.6	20.0	21.6	23.0
Flexible Packaging	733.1	783.7	833.1	881.2	926.7
Flexible Plastic	727.8	777.9	826.8	874.4	919.4
Flexible Paper	5.3	5.8	6.3	6.8	7.3
บรรจุภัณฑ์บุหรี่ (Tobacco Packaging)					
Total Packaging	12,574.4	12,841.0	13,102.1	13,337.3	13,544.9
Metal	2.2	1.7	1.4	1.1	0.9
Metal Tins	2.2	1.7	1.4	1.1	0.9
Paper-based Containers	3,881.9	3,968.6	4,053.5	4,130.2	4,198.1
Folding Cartons	3,881.9	3,968.6	4,053.5	4,130.2	4,198.1
Flexible Packaging	8,690.4	8,870.6	9,047.2	9,206.1	9,345.9
Flexible Plastic	4,224.1	4,309.1	4,392.7	4,468.2	4,534.9
Flexible Paper	292.2	296.4	300.5	303.8	306.5
Flexible Aluminium/Paper	4,174.1	4,265.1	4,354.0	4,434.0	4,504.6

ที่มา: ฐานข้อมูล “Packaging Industry in Vietnam” โดย Euromonitor

ภาคผนวกที่ 9
สถิติที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันในเวียดนาม

สัดส่วนของบริษัทต่างชาติที่ยอมรับว่าจ่ายเงินสินบน จำแนกตามวัตถุประสงค์

หน่วย: ร้อยละ

ปี	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ เป็นทางการ ระหว่างการ ระหว่างกิจการ เข้าสู่กิจการ	ค่านายหน้า ระหว่างการ จัดซื้อ	สินบนใน ระหว่าง กระบวนการ ทางศุลกากร	กฎระเบียบเป็น ข้ออ้างในการ ติดสินบน	สินบนเป็นตัว ยับยั้งการใช้ ศาล	การให้บริการ ก็ต่อเมื่อได้รับ การชำระ สินบน
2553	18.5	N/A	64.4	31.4	8.9	47.3
2554	9.9	9.5	53.3	23.5	8.2	46.2
2555	9.0	12.0	56.2	24.1	12.7	54.5
2556	19.7	10.3	57.4	43.9	13.9	59.2
2557	17.2	31.4	66.2	60.1	22.3	58.2
2558	28.7	24.8	58.8	66.2	23.5	59.0
2559	24.7	13.6	49.7	56.4	18.7	45.3

ที่มา: Vietnam Provincial Competitive-ness Index ปี 2559

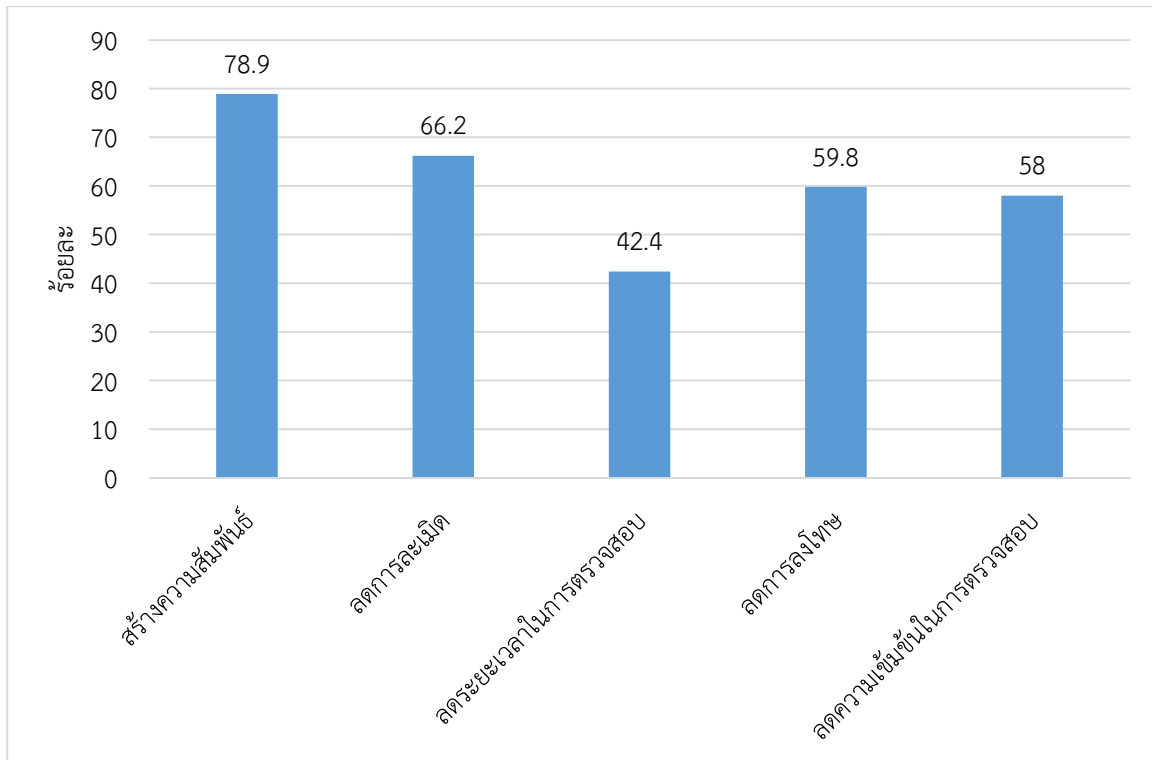
สัดส่วนของบริษัทต่างชาติที่ยอมรับว่าจ่ายเงินสินบน จำแนกตามขนาดค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นทางการ

หน่วย: สัดส่วนต่อรายได้ต่อปี

ปี	ร้อยละ 0	น้อยกว่าร้อยละ ละ 1	ร้อยละ 1-2	ร้อยละ 2-5	ร้อยละ 5-10	มากกว่าร้อยละ ละ 10
2553	22.1	40.5	17.0	10.9	6.8	2.9
2554	31.0	33.5	19.7	7.7	6.5	1.6
2555	30.3	40.7	17.4	8.2	2.6	0.9
2556	19.5	48.6	18.4	8.6	3.2	1.7
2557	18.9	42.5	20.1	11.9	4.7	2.0
2558	16.5	44.6	18.1	12.8	6.3	1.8
2559	25.9	43.9	15.2	8.8	4.1	2.0

ที่มา: Vietnam Provincial Competitive-ness Index ปี 2559

สัดส่วนของบริษัทต่างชาติที่ยอมรับว่าจ่ายเงินสินบนระหว่างการตรวจสอบ จำแนกตามวัตถุประสงค์

ที่มา: Vietnam Provincial Competitive-ness Index ปี 2559

หมายเหตุ: การที่ผู้ตรวจการจะเป็นผู้เอ่ยปากขอค่าสินบนนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยเกิดขึ้นนัก โดยในกรณีที่มีการจ่ายสินบน ผู้ตรวจสอบจะเป็นผู้เรียกร้องสินบนเองเพียงร้อยละ 8.2 ในขณะที่ซึ่งทางบริษัทมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้เสนอสินบนให้แก่ผู้ตรวจการเองถึง 5 เท่า (ร้อยละ 44.0) และกว่า 3 ใน 5 (ร้อยละ 59.5) ของบริษัทเชื่อว่าการจ่ายสินบนเป็นการปฏิบัติทั่วไปและดำเนินการจ่ายสินบนโดยที่ไม่จำเป็นต้องร้องขอ ซึ่งบ่งชี้ถึงลักษณะของการทุจริตในเวียดนามอย่างเป็นระบบ และแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการล้มล้างระบบนี้ การติดสินบนได้กลายเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่จำเป็นต้องมีการเจรจาระหว่างทั้งสองฝ่ายด้วยซ้ำไป